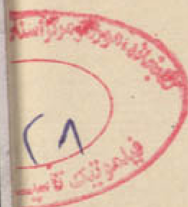
۱۱۳
۲۸۳۱

تعریف الاسما … ت

اهره بجای ازه ص ۶۵۴
فاخته: کت خوی ۲۲۲
اللغز: پردک ۴۱۰
عنقید: ستیهنده ۱۳۳
بانگ مازلوا ۳۹

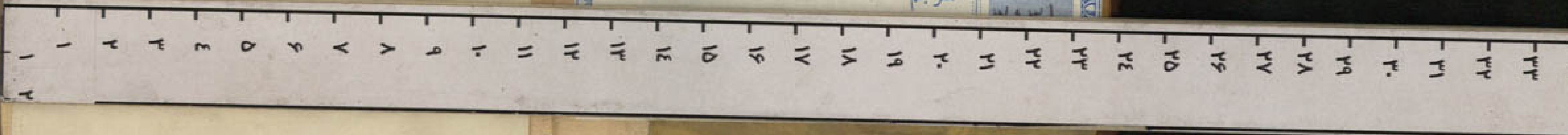
الألمع: بیوس ۲۸
الخلیش قربمن. نان گندم و جو برهم آمیـ
بر مجیدن بمعنی تخمین زدن ۲۰۵
العوشه: ترینه وا ۱۳۸
النبض: آنجا که طبیب بر مجید از دست
لغت بر مجیدن در جاهای عدیده
الصفدع: کزو ۱۹

تعریف الاسماء الغت

اهره بجار ازه ص ۶۵۳
فاخته: کبت خوی ۲۲۲
اللغز: پردکی ۴۱۰
عنفیهد: ستیهنده ۱۴۳
بانگ هازلوا ۳۹

الامع: بیوس ۲۸
الغلیث قربین: نان گندم وجو بهم آرد
بیره مجیدن بعز تخمین زدن ۲۰۵
العویة: ترینه وا ۱۳۸
النبض: آنجا که طبیب بیرمجد از دست
لغت بر مجیدن درجاهای عدید
الضفدع: کزو ۱۹

تعریف الاسماء واللغات

قدیمترین و اصیل ترین لغت عربی بفارسی و از متون و کتب بی‌نظیر
نسخه حاضر بقرینه خط و کاغذ باید در قرن هفتم نوشته شده باشد ولی تالیف آن [illegible]
قدیمتر است - علاوه از فوائد ترجمه از جهة لغات و کلمات فارسی
و ضبط و صورت آنها و ترجمه لغات عربی بلغات قدیم پارسی بسیار بسیار
مورد استفاده است که تعدادی از آنها را استخراج نمودم که اکنون آن لغتها
مهجور و غیر مستعمل است ولی صورت صحیح و اصیل آنها درین فرهنگ ضبط است که این
مزایا و خصوصیات در هیچ فرهنگ و کتاب لغتی دیده نشده است یا بعضی لغات عربی
که از زمان معادل فارسی داشته مانند لغز که فارسی آن پردک بوده و صدها لفظ از آن
در ترجمه لغات و کلمات فارسی حروف سه گانه مختصه فارسی همه جا با یک نقطه و خصوصیات املائی
قرن ششم و هفتم بطور کامل دیده میشود مانند بابر سر کلمات نفی مثل بنگذارند و بنبندد و بنشنود ص ۴۹۳
و یا در فرشته که در همه جای کتاب باین صورت است یا رودگانی که اکنون روده ص ۱۰۹
گفته و نوشته میشود و برچیدن بجای معنای امتحان کردن و دهها و صدها امثال اینها
نسخه حاضر ۷۷۰ صفحه و ۷۷۰۰ سطر است و بطور متوسط هر صفحه ۷ لغت مجموعاً
قریب پنجاه هزار لغت دارد. از مزایای این کتاب اینست که لغات را بتفکیک حرکات اول
در سه باب میآورد مثلا باب الضاد المضمومه ص ۱۴ باب الضاد المکسوره ص ۱۷ و علاوه بر آن
حرف دوم لغات را در بالای آنها قید نموده و تحت بعضی لغات که بچند حرکه خوانده میشود در بالای آن
علامتی حسب علامتها نهاده شد ص ۱۱۲ و ص ۲۰۳ سطر ۹ و ص ۳۲۱ سطر ۳ و بسی لغات که ریشه
آنها فارسی بوده و معرب شده. متاسفانه نام کتاب و نام مولفش در هیچ یک از منابع
بدست نیامد

اسم اصلی کتاب

مهذب الاسماء فی مرتب الحروف والاشیاء

تألیف : محمود بن عمر الربنجنی

نقل از ص ۱۴۱ ۵ ب فرهنگنامه های عربی بفارسی ع منزوی)

۹۴

ضبارة نام مردیست

ب

الضاوی کودک نارسیده الضبابة نزم

الضبارة آس دست الضب کینه و سکونه

کار کردن و بیرون آیدن و سوسمار الضباب

ج و لغیره ذو ضب اذا کان بخفه ورم

الضبة سوسمار ماده و الضبة المکون

سوسمار کخایه بسیار دارد در شکم

و الضبة آهن که در زنند الضباب ج

ارض ضبة زمینی بسیار سوسمار

الضبثم نامیست شیر را و داهیه را

الضباثم ج الضبح بانک نفس اسب

چون بد ود. وخاکستر الضبر کوز بانی

الضبس سخت الضبطا آ اشتر قوی

ناقه ضبعة اشتری که بکشن امده

الضباع ج الضبع میان بازو الضبغطری ـ را الضباع ج الضبع کنار وتن باك الضباع ج

انجه در میان غله کشته بپای کنند تا مرغان

بهراسند الضبغطی کخ که کودکان +

بدان بترسانند الضباغط ج الضبغطی

قوی الضبیبة روغن و دوشاب

درهم امیخته الضبیس بد دل حریص ج

الضجر خشمکین والضجر انما الضجع

نباتیست که بدان جامه شویند الضجاع ـ الضجعا گم کوسبند

ج شفه ضجما ابی کرا الضجوج بانك

کنن الضجج ج الضجور آن اشتر که جزع

کند نزدیك دوختن الضجوع اشتر + ـ

که بر کناره آب وکیاه چرا کند الضجیع

هم بستر الضحاء چاشتکاه فراخ ح

والضحوه ایض الضحی ج الضحضاح ـ پایاب

الضحك خنده کنن وضحاك نام

مردیست والضحك آب اندك که در

جوی وجز ان الضحال ج الضحك ـ مسکه وشهد وکارد و رخوه

ج الضحك بالمكي الضحوك راه
روشن ليلة ضحياء شبى روشن
الضحية انجه قربان كنند هرجاى كه
باشد الضحايا ج خ الضخم بزرك
الضخام ج د الضديد نا همتا
ر الضر سختى الاضرج الضراب
درم زن ورود زن الضرب
كونه ومرد سبك كوشت وكوشت
بستان استر وباران سبك
الاضراب والاضرب الضروب

ج الضرب انكبين سپيد وكونه
ستبر الضربان درد ريش الضرجع
بلنك الضراجع ج الضر خلاف
النفع الضرة كوشت بن انكشت
اشتوى وانبا الضرائر ج الضرات
هردو سنك اس الضرس كندى
دندان ورجل ضرس مردى درشت
الضرع بستان اشتر الضروع
ج الضرع ضعيف ضرغد نام
كوهيست الضرفة درخت كوهيست

الضرفنج الضرم هیزم آتش انگیز
یقال ما بها نابح ضرمة ای احد الضرم
گرسنه و بچه عقاب و فرس ضرم
اسبی دونده الضروح اسب لگد
زن الضروس دندانی واشتر گردندان
کند دوشنده را و الضروس الشدة
والضریس الضرب مانند شیر
برهم دوشیدن و الکس که تیرها قمار
بکرداند و نیم شب الضریبه خوی و
جزنده و گیسونه ریسمان الضراب ج

الضریجه ماشوره الضریح گور بی لحد
الضریر نابینا و هاتی بر جول ضعف
و لاغر شود و کنار رود الاضراء
جمع الضریس جاه بسنگ برزیده
الضریع خار سیم شاة ضریعة
گوسپند بزرگ پستان الضرك
نابینا و درویش الضرم سوزان
ع الضعة فی قلم الضعوات
ج الضعضاع الکدا و رای
نبود الضعف خلاف القوه

الضغوث اشترکه کوهانش بود مجتمعا فربهست یا نه

الضعوف مرد حريض الضعف سست
الضعاف والضعفه والضعفاء ج
تعالى ضعف نعيف إتباع الضفاطة
خوهل که کفشکر در سر سند ل زند
الضاعة احمق الضغيب بالمغر کوش
الضغفة مرغزار تازه الضغيل
بانك جوش شدن حجام شيشه را
الضغينة كينه الضغائن ج ف
الضفاط بازرکان الضفاطة
جمله الات ملاهى وجلد زن

+ الاتباع در رسیدن و در رسانیدن ومنه الاتباع لا الكلام مثل حسن بسن بح

والضفاطة ضعف الراى الضفر
کشته ورسن تافته والضفر موى تافته
وبافته والضفيرة ايض الضفاير
ج الضفره زلف برهم کرفته
الضفرج الضفف سختى وتنگى
وبسيارى عيال الضففة گروه
مردم وکنار جوى الضفات
ج الضفند ربزرك واحمق را نيز
کويند ناقة ضفوف اشترى
بسيار شير الضفير نوا ل

الضَلال بیراهی بعال ذهب فی الضلال
والتلول اتباع الضَلیع بزرک پهلوی
الضمان باینداني الضمجع ماده شتر
بزرک وامراه ضمجع زنی تمام خلق
الضَمَدُ تر وخشک درخت وخرد
وبزرک کوسپند الاضماد ج الضَمَد
کینه الضمود جمع الضمران نوعیست
از درخت الضمرة کروه الضمزج
الضمضم خشمکین الضماضم ج
الضمجع زن تمام خلق واشترجوان

الضَمّاء عراب درمش الضِمن
بیمار برجای بمانده الضمنی ج الضمیر
دل واندیشه درد الکیرنده الضمائر
ج الضمین پایندان الضمناء ج
ن الضنک تنک الضِنو فرزند
الضنین بخیل الاضِنة والاضِناء
ج الضنی بیماری با دیک الضوء
روشنایی الاضواء ج الضواة
افزونی که بر گردن بر آید الضوجان
خرمای روده الضواجع همفود

کهن الضواحك چهار دندان کر از
پس نیشتر بود الضاحکتان دو الضاحکه
یکی الضوج کردش رود الاضواج ج
الضوکعة احمق گرانجان الضوضا بانگ الضوران
شاهسپرم الضوة آواز الضویطة
کل و خلیش که در بن حوض بود و آرد
سرشته سست ه الضهل آب
اندک در جوی الضهول جا اندک
آب امراة ضهوا و ضهیا و ضهیاء
و ضهیاة زنی که حیض نشود الضهی

ج الضیاح شیر بسیار آب
و الضیح ایضا الضیاع وام الضیثم
شیر الضیزن طفیلی طفیلی طفیلی
و ضیزن نام بتست الضیطر نزدیک
شکم و نزدل فرومایه الضیطرون
و الضیاطرة ج الضیعة خواسته
الضیاع و الضیع ج الضیغم شیر
الضیاغم ج الضیف مهمان واحد
و جمع و مذکر و مونث درین یکسان
بود و ربما یجمع بالاضیاف و الضیوف

والضيفان الضيف طفيلي طفيلي
الضياف جماعة الضيق تنگ يقال
ضيق عيق اتباع الضيكل
مرد برهنه الضياكل ج الضيم ستم
الضيمران شاهسپرم الضيون
گربهٔ دشتی الضياون ج الضيل
خرد و نزار يقال ضيل بيل اتباع
الضيلة مار باريك باب
الضاد المضمومة ب الضباح بانگ
روباه الضبارم مرد دلير والضبارم

والضبارمة شير قوی الضبارك
مرد بزرگ الضباضب مرد كوتاه
فربه ج رجل ضجعة مردی كه بسيار
خسبد ح الضحكة آنكه بر مردمان
خندد ذ الضحكة آنكه برو خندند
واين بناء است در كلام عرب
ح فاعل ومفعول را الضحى چاشتگاه
الضخام بزرگ ر الضراح خانه ا ست
ن در آسمان چهارم الضرس دندان
ع الضراطم الضرسختی وزيان

الضُفا بانک روباه وکربه وبانک
سگ چون کرسنه شود الضُغبوس
مرد سست وخیار خرد الضُغابیس
ج الضُغطة تنگی الضَف شب
کز الضففه ج ل ارض ضاضِلة
زمینی سنگلاخ م ضمران نام
گیاهیست الضُناک زکام الضُواد
والضُوود والضُوودة زکام
الضُواغ بانک کوک زرج اضوِدة
مردی درویش الضُوع کوک

الاضواع والضُوعة والضِیعان
ج باب الضاد المکسورة ب
الضِبراک مرد بزرگ الضِبراب
جهنده الضِبر مردم سخت ومحکم
خلق الضِبَطر سخت الضِبعان
کفتار نر الضِباعین والمضبعة
ج الضِبن زیر بغل ج یقال هو حسن
الضِجعة کالرکبة ح الضِح روشنی
آفتاب یقال جا بالضح والریح ای
المال الکثیر الضِحک بانک کبک د

الضد نا همتا الاضداد ج قوله تعالى
ويكونون عليهم ضدا اى اعدا يوم القيامة
وكانوا فى الدنيا اولياءهم واحد وجمع يكسان
بود ن الضِلام هيزم ن الضِرز نا كس هجيز
نه هد البتة ن الضِرزم نا شر برن الضِرس
دندان الاضراس والضروس ج و
الضِرس باران اندك ن الضروس
ج الضِرسامة الداهية ن الضِرغام
والضِرغامة شير ن الضَراغم ج الضِرو
درخت كلنكو ن والضِرو والاسى

ضِروه سك صيد الضِرآج ع
الضِعف هفتا ودو چندان و عذاب
الاضعاف ج غ الضِغث دسته
كياه و خواب شوريده ن الاضغاث
ج الضِغن كينه ن الاضغان ج ف
الضِفدع كرو ن و استخوان درون
سم اسب ن الضفادع ج الضِفن
بزرك احمق كران جان ل الضِلع
استخوان بهلوى الاضلع والاضلا ع
والضلوع ج الاضالع ج ن والضِلع

كوه جدا كانه بقا لا انزل بتلك الضلع
رجل ظليل أ مردی بی دين الضماد
مرهم جراحت ما أضمار مالی بشده
ناقه ضمرذا شترقوی الضمن اندرون
نامه الاضمان ج الضناك زن
اكنده كوشت الضنبس والضنفس
مردست كوشت الضو الاصل
الضيا روشنی الضيافة مهمانی روشنائی
الضيافات ج الضيبل كم وكيل
الضيس صابون الضيضی اصل

مردم وجرفا الضيف كنار رود
الضيق تنك الاضياق ج الضيم
كنار رود تم كتاب الضاد ولله الحمد
بسم الله الرحمن الرحيم باب الطاء
المفتوح الطاء مرد جوانكه سير
نشود ازجماع الطاب بوی خوش
الطابه شراب خوش خوار الطابخ
شب سخت كرم الطابخه كرمكاه
وطابخه نام قبيله ايست الطابع مهر
خرمن الطوابع ج الطابق تاوه و

الطاجن انه الطاین مرد استاد
دو باندة الطائر شیر بیرة الطاحنة
اس که بای کرد انند الطاحونة
اس آب الطار مرد سبلت دمیده
الطارف مال نو الطارق ستاره
بام و انک سنک زند الطراق
ج الطارمة خرکاه الطوارم ج الطابر
م الطاسات ج الطاط اشتر مست
و مرد دران الطائط زمین نشیب
الطاعة فرمان برداری الطاعات

الطاجن العنم الاسود

نعقوطا الراس بالشعور نهاده

ج الطاعون م الطاعن ج الطا غوت
هرچه انرا پرستند دون خدای
عزوجل الطواغیت ج الطاغی
نافرمان الطاغون والطغاة
ج الطاغیه بیداد کر و بیدادی
سکران طافح برازشراب الطاق
یکتا الطاقات ج والطاق
رف الطیقان ج والطاق
طیلسان الطاقه توانایی الطالب
جوینده الطالبون والطلاب

والطُلُبج الطالح بی سامان کاذ
الطُلَحاج الطالق زن طلاق داده
الطوالق ج وناقة طالق لا زمام
عليها طالوت نام پادشاهیست
مسلمان الطآمّة نام رستاخیز
الطامث زن حایض الطمث و
الطوامث ج والطامث شیر
تیره بحر طام دریای پر مکان
طان کثیر الطین الطاوس م
والطواویس ج وطاوس نام

مردیست بطن طاوٍ شکمی تهی
کرده آن طعام نبود الطاهر
پاک وطاهر نام مردیست الطاهر
برنجوا الطاهی دیگ پز الطهاة
ج الطاية سنگ بزرگ وبلـ
امین زمان وانجا که خرما گرد کنند الطايات ج
الطایر پرنده الطیر ج الاطیار
والطیور ج وطایر الانسان
عمله وقوله تعالی طیرا ابابیل
ای جماعات متفرقة والطاير

فالبد الطایش تیری که از نشانه
بگذرد الطایع فرمان بردار و خوش
منش الطایعون ج الطایف خانه
کمان و وسوسه و طایف نام جایگاهست
الطایفة گروه و پاره از شب الطوایف
ج و الطایفة کاو کرانی که در خرمن
بود الطائلة کینه و یقال لا طایل
فیه ای لا خیر فیه ب الطباخ خرد
و قوت و فربهی الطباخ م الطباخة
زن جوان اکنده گوشت الطباشیر م

الطباغ شمشیرگر الطباقا گران
زبان و اشتر که گشنی نکند الطبال
تبیره زن الطباهجة تباهه ای کباب
الطب دانا یقال فحل طب اذا کان
حاذقا بالضراب الطبرزد و الطبرزل
و الطبرزن شکر تبرزد الطبرزین
م الطبطاب آن چوب که گوی
بدان بر اندازند الطبطبة بانگ
آب الطبع سرشت الطبیعة ایض
الطبائع ج الطبع زنگار الطبع

تیغ زنگار گرفته الطبق تبق وتبق
اسمان وسر دیگ وسار پشت
مهره وگروه مردم وکله ملخ وباران
عام وکشف الاطباق والطبات
ج والطبق الحال من قوله تعالى لتركبن طبقا
عن طبق ای حالا بعد حال ویقال
مضى طبق من اللیل بگذشت بهری
از شب الطبل م الطبول والطبال
ج وتعالی ما ادری ای الطبل هو یعنی نمی دانم
که چه مردمست او الطبن دریابنده

الطبوع خبنده است وگویند
دیوه است الطبیب پزشك
الاطبة والاطباء ج الطبیخ پختنی
ث الطث بازی است از بازیها
الطثرة سرسر شیر الطثرج مور
ح الطحان آسیا وان الطحانة
آسیا اشتر واشتر بسیار الطحلاه
گوسپند سرخ الطحار روی
بنا نیست الطحون لشکر شکننده
همه چیز را واشتر بسیار الطحین

آرد. الطحينة آرده ای کنجد در روغن
نشسته خ الطخاء والطخاف ابر دور
از زمین الطخیاء شب تاریک
الطرادة راننده لشکر الطراد
دزدکرا ستین یا کریوان شکافد
الطراوة تازکی الطرائفی طرفه فروش
الطرجهارة آوندی الطرجهارات
خ الطرح جاروی آب الطرخون
ترخون نباتیست طرسوس نام شهریست
الطرف چشم و نام منزلیست از منزلهای

الطرح جایگاه دور
وطرخان اسم للرجل السر ملعه اهل خراسان

ماه الطرف ناحیت و کناره زبان
الاطراف ج الطرفا کز بوستانی
الواحدة الطرفة و یقال هو کریم الطرفین
اوبیك الصلبتان ازمادر و پدر الطرفة
اشتر که بر کناره مرغزار چرا کند
طرقة والطرق ضعف الرکبتین
الطرق آب کشن اشتر و داه که
بزند و آب ستور در دو فنه و یقال
رکبته طرقا ای نوبی سست الطرنجبین
ترنگبین یقال هم اکثر من الطری

طرقة
الطرق اسم الرطق
اثار الابل بعضها فی
اثر بعض الواحد م

والثرى فالطرى النبات والثرى

التراب الطريحة كوشت براتش

افكنده الطريد صيد وراندة

الطريدة فرزند دوم وار اشتركه

دزدان براندوان نی كه بردوك

نهند جون می تراشند و خوشه خرما

الطرايج الطريف مال نو الطريفة سنان طرير سنانی تيز

نبات جون سپيد شود الطر نوتازه

الطرق والاطرقيج الطرقات جج الطريقة

بتو آسمان وكروه بزركواران

الطراتج والطرقة خرمابن دراز

الطرتج الطرم ابرستبر الطري

تازه وثوب طري جامه نو الطرز

س تر ز خانه الطرغ بی درشك الطست

+ والطس والطسة تشت الطسات

والطسسة والطسوس والطساس

ج الطسوج تسوی الطساسيج

ج ش الطش والطيش باران

ضعيف ع الطعام والطعم خورش

كلم الاطعمة ج وقال رسول الله صلى الله عليه وآله

فی زمزم انها طعام طُعم وشفاء
سُقم والطعام نامیست خاص
گندم را رجل طعّان مردی که مردمانرا
بدگوید والطَعم مزه یقال جزور
طَعوم وطَعیم بین الغث والسمین
غ الطغام وزوما یکان الطغوی
فرمانی ف الطفاء ابر تنک کوذ طفان
کوزه کهسته الطُفاف نبات
نازوک الطَفطَفة کوشت پهلوی
الطفاطف ج الطُف کناره دریا

امراة طَفل زنی نازوک وبزم الطَفَل
وقت فرو شدن افتاب الطَفنش
انک بیش قدم وی فراخ بود الطَفنشا
بدل الطفیف اندک ل الطَلا
بچه اهو وان هرچه زنکله دارد
الطَلاب جستن الطلاوة هرچه لوح
بان پاک کنند طلاع الثنایا
وطلاع أنجدٍ الملقصد کارها
بزرگ کنند الطلاقة کشادکی
زبان الطلح درخت خارا ورو

موز الواحدة طلحة وطلحة نام مردیست
والطلح والطلع شکوفه کاردوی
الواحدة طلعة والطلعة دیدار
روی الطلق درد زادن ویوم طلق
روزی نه گرم ونه سرد ورجل طلق
الیدین مردی کشاده دست
وبغیر طلق الیدین ای غیر مقید وجمعه
اطلاق ووجه طلق وطلیق رویی
کشاده الطلق تک وکوه ورسن
ناتافته وان شب که بش از قرب بود

وگویند درخت
ام غیلان

الاطلاق ج الطل باران نرم الطلول
ج الطلة زن وشراب خوش طعم
الطلات ج الطلل کالبد تن و
نشان سرای که از پس ویرانی مانده
بود الاطلال والطلول ج الطلیح
خالی الجوف الطلیح اشتر مانده
الطلح والطلایح ج الطلیعة طلاوة
الطلایع ج الطلیع از بدرها
کرده الطلقا ج ورجل طلیق الیدین
اذا کان سخیا الطلیل حصیر

الطَلَیان والطَلَوان ابخرخشك
شود از آب دهن زدندان الطَلی
رددی دندان وبزغاله الطِلیان
ج الطَلِیَة دکوی حیض الطاح
نام قبیله است الطَمّاع طمع کننده
الطَمثُ الحیض یعال مادری
ای الطَمِس هوند انم که جه برد مست
او الطَمْطامُ میان دریا الطَمَعُ
بیوس وروزی لشکر الاطماع
ج الطَمَلة زن ضعیف وباقی

ار

الطَمَلّس

اب که بماند در بن حوض الطلس
نان خشك الطَموح اسب لکد
زن الطَناز افسوس کر الطَنب
کرهء نیزه الطَنطَنَة بانك رود
وبربط وانك مازلو الطَنَف
قابول والطَنَف التهمة الطَنفَسَة
روی جامه از ابریشم الطنافس
ج الطَنی واکرفتکی سپرز بپهلو
الطنین بانك طنبور وکوش و
مکس وپشه الطواحن دوازده

دمار که از بس ضواحک بود الطاحنة
یکی الطوا زکردا کرد سرای یقال لا
اکلمک طوار الدهر ای ابدا سخن نکویم
با تو هرکز طواف القدوم طواف
آمدن طواف الزیارة وطواف
الصدر طواف بازکشتن از
حج الطوافة کرد الطواف ج
الطود کوه بزرگ الاطواد ج الطود
یکبار الاطوار ج یقال عدا طوره
از حد بکذشت طوع الجناب

اسب غرمان بر داز الطوف حدث
مردم الطوق هرچه در کردن افکنند
وزه کریوان و آرک و توان
الاطواق ج الطول نیکوئی و افزونی
الطویل دراز الطوال والطیال
ج الطویلة معروفة الطوی چاه
براسته ورجل طوی البطن مردی
باریک میان الطویة دل ه
الطهآ کنده والطهاف ابر
بلند الطهف نان ارزنین

الطهور آب پاک کننده الطهان
کوزه او بزا الطهیلة گل که در بن
حوض بود الطیار برندهٔ الطیارة
ترازوی است الطیا راتج ونوعیست از کشتی
الطیاش سرسبک الطیان
گل کرو گرسنه الطیب پاک
وحلال وخوش بوی طیبة
مدینهٔ رسول علیه السلم الطیشار
شیر و بیشه را نیز گویند الطیحن
تاوه الطیخ الکبر الطیسل کرد

بسیار الطیف صورت
که بخواب بیند الطیفور مرغیست
الطیلسان زم الطیالسة ج الطیهوج
تیهو الطیاهیج ج باب
الطاء المضمومة ب الطباق
سپرم بیابانی الطبن طنبور
الطبی پستان گوسپند و اشتر
و از سباع الاطباء ج الطحلب
جزی است بر سر آب ایستد
نمد بسته الطحلة لون بین الغبرة

لطخة من رجال لطخات
ولطخة من رجال
لطخات ای
احمق لاخیر فیه

الطیمو الساعی فی النمیمة

وسال للرجال والمكس جلدا ولا

الطحرور وتحرور بمعنى
واحد وما عليه طحرور
ولا طحرور

والبياض خ الطُّخْرُور پاره ابر تنك
الطَّخَارِيرج الطُّخْنَة سخت كوتاه
ر الطَّرَاةُ خيوى خشك شده بر لب
از تشنه وسبزى دندان الطَّرْثُوث
اشترغاز الطُّرَّة موى پيشانى
+ ونورده بن دامن وكناره ازار
+ بدرازناى وكناره رود الطُّرُدُ
والاطرار والطُّرَّات ج الطُّرْطُبَّة
ذر بزرك پستان وسست
الطُّرْطُور دراز باريك الطُّرْفَة معروفة

الطَّرَفُج الطُّرْمُوس دروغ
+ زن وكرده نان وسكارو نا
الطَّرَامِيسُ ج الطُّعْمَة والطُّعْم
ج الطُّفَاحَة كف ديك الطُّفَاوَة
سراى افتاب الطُّفْيَة پيش
خرماى هندى الطُّفَج الطُّفَيْلِى
م ابو الطلاوحية تاكل الطَّلَح الطَّلَا
داهية الطلاوه نيكوئى الطُّخُوم
اب طعم كشته الطُّلَسَة
غبرة كلون الزياب الطَّلَعَا طلة

قى كه از گلوى برآيد امرأة طلعة
قبعة زنى كه سر پيش كند و باز برد
ناقه طلق فرس طلق احدى القوائم
اسبى كه سه دست و پاى سپيد
دارد و يكى نه رجل طلقة مردى
بسيار طلاق الطلز شير يقال
ما بالناقة طلز اى ما بها لبن
الطلة سكار و الطلهة گياه +
اندك و جامه كهنه الطلية پيش
كردن الطلح م الطمانينة آرامش

الطروس سخت دروغ زن الطنبور م
الطنابير ج الطنبرانى طنبور زن وطنبوركر
الطش شوى غله الاطنانج الطوال +
درازى الطول م غيست الطوب
خشت پخته الطوبالة ماده ميش
الطوبالات ج ولا يقال للكبش
طوبالة طوبى نام درختيست
در بهشت و گويند نا ميست
بهشت را طوبى لك ترا الطور كوه خنك
الطورى وحشى يقال ما بالدار طورى

وطُوًى ای احدٌ الطُوطُ مرد دراز
+ ونیم نایزه الطوفان باران که هر
جای رسد وسختی تاریکی شب
ومرگی سخت الطُوما دُم الطوامیر ج
طُوًی وطِوًی نام وادی است
که موسی علیه السلم با حق عز وعلا
دران مناجات کرد الطُهْرُ
پاکی الطُیور مرغ فروش باب
الطاء المکسور الطبابة
مغز که کفشگر درمیان درد

گهرد الطِبابُ ج الاَطِبَّةُ ج والطِبابة
والطِبَّةُ زمین هامون دریکدیگر پیوسته
الطِباب والطِبابات ج الطِباعُ
سرشت الطِبُّ جادوی وتقال
ماذاک بطِبّی ودهری ای عادتی
وشأنی والطِبَّةُ پاره جامه دراز
وریگ دراز الطِبَبُ ج الطِبَعُ
جوی خرد الاطباع ج الطِبقُ
سرپش الطبیخ خربزه الطحالُ
سپرز الطُحُل ج وتقال لیس للفرس

طحال الطحربة پاره رکوی يقال

ما عليه طحربة اى قطعة خرقة الطحس

الاصل الطحن آرد خ الطحس الاصل

الطراز نگار علم وانجای که جامه

فاخر وگرانمايه بافند الطراف

خيمه اديمين الطرف ج الطراف

سند لبم لخت الطرق ج الطراد +

صومعه بزرگ الطرس کاغذ

الطرطاب نان تاوه الطرف

اسب کوهی الطروف ج الطرفاء

الطرخف مزارمد
مادو وسال

تاريكى

تاريكى والطرفسان والطرمساء

انض والطرفسان ~~والطرمساء~~

ريك بزرگ الطرق قوت وبنه

الطرم انگبين الطرماح دراز

وطرماح نام مرديست الطريان

ترمان الطريانات ج يقال فلان

خبيث الطعمة اى ردى

المكسب الطفل کودک

خرديكى را گويند وجماعتى را

نيز الاطفال ج الطفلة دختربنه

ل

الطفلاوة ج الطلاؤ عيست
ارمنى ورسن كه در پاى بچه كوسبند
كنند طلاع الارض پرى روى
زمين كه افتاب بران تابد الطلح
اشتر مانده وكهنه الاطلاح
ج الطلام بر ماده الطلس جامه
كهنه الاطلاس ج الطلو حلال
الطمر جامه كهنه الاطمار ج الطمر
انبار خانه الطمور ج الطمرسب
جهنده الطرس دروغ زن

الطمطم بسته زبان الطماطم
ج الطمل بتر بن درداز الطول
ج الطم دريا نقال جاء الطم
والرم اى بالماء الكثير الطناب
رشته خيمه الطنب ج الاطناب
ج الطنبار طنبور الطنجير هر
كاره الطناجير ج الطنفسة
طنفسه روى زمين جامه از
ابريشم الطنافس ج الطن الاصل
الطنو باقى جاى ومنزل الطول

رسن که در پای ستور کنند
وفرا کنارند تا بچرد الاطوال +
ج یقال طال طِوَلُكَ ای مدتك
الطِهلِس لشکر بزرك یقال ما
علیه طِهلِئَة نیست بر و هیچ
جامهٔ ی الطیبُ بوی خوش
سبی طیبة بردهٔ که درو
هیچ شبهت نبود الطیطان
نباتیست الطِیلُ درازی ویقال
طال طِیلُكَ ای مُدّتُكَ

الطر

الطِین گل و یقال ما ادری
ای الطین هو ندانم که چه مرد
مست
او تم کتاب الطا ولله الحمد والمنة
والصلوة علی محمد وآله بسم الله
الرحمن الرحیم کتاب الظاء
باب الظاء المفتوحة
ا الظآءُ زن بزرك پستان
الظَأبُ سخن و الظأمُ هم
سلف وهم داماد الظُوبُ
والظُوُومُ ج الظالم بیداکرد

الظالمون والظلام والظلم ج ظامئة
لبى هواسيده الظاهر پدا هستى
وغلبه كننده مابه ظنظاب
اى وجع الظبى آهو الظباء
والاظبى والظبى ج الظبية
اهوى ماده وزه دازاسب
وسيم دان الظرب بزرك
بزرك الظراب ج الظربا
والظربآ والظربان دويبة
كالهرة منتنة الريح الظربى

الظرابين ج الظرف باردان
الظروف ج الظريف سبك
روح وتيزدل الظراف والظرفا
الظعون اشتركه سفررادارند
الظعينة زن وهودج رانيزكويند
الظفاني ج ع عود ظفاري
منسوب الى ظفار وهى مدينه
باليمن الظفرة ناحية وعين
ظفرة چشمى ناخنه براورده
الظلام بجا ذكر الظلامون ج

والظروف ج

الظلام والظلماء تاریکی الظلمان
هردوئی بالا را اشتر الظلم آب
دندان و روشنی آن الظلوم
ج والظلم برف یقال لقیته
ادنی ظلم ای اول کل شی الظلوم
ستمکار الظلم ج الظلیم
اشتر مرغ نر الظلمان ج والظلیم
ماست نارسیده الظلیمة
ستم الظمآن تشنه الظماء
ج ذو وجه ظمآن روی خشک
بی گوشت شفه ظمیاء لبی

باریک و ساق ظمیاء ساقی اندک
گوشت الظن الشک والیقین
وهو من الاضداد الظنون چاه
که ندانند که آب دارد یا نه
الظنین تهمت زده الظؤور
ناقه که بر او پوست بچه پر کاه
کند مهربانی کند الاظار ج
الظهر پشت و چهارپای بارکش
وسوی کوتاه تر از بر و باد دشت — و زمین بلند
الاظهر والظهور والظهران

ج وظهر الكف پشت پنجه وظهر
السماء ان سوى كه با ديگر اسمان
دارد وظهر البلد بيرون شهر
رجل ظهر مردى كه پشتش
درد كند الظهرة خانه متاع
تعال نزل بين ظهرانيكم وظهريكم
اى فى وسطكم الظهير يار
الظهراء والظهير اشتر
قوى مذكر ومونث درين يكسان
بود تعال البعير ظهير وناقة ظهير

ى
الظيان سپرم بابانی باب
الظاء المضمومة ب الظبة تيز
اى شمشير الظبات والظبون
ج ب الظراف الظريف الظرب
كوشين وكوتاه الظرة سنك
تيز الظرر الظران ج الظفر
ناخن الاظفار ج وقوله تع وحرمنا
عليهم كل ذى ظفر اى كل ذى مخلب
من الطير وكل ذى حافر من الدواب
وكل ذى ناب من السباع والظفر

باخته چشم و بس کوشه کار ل

الظُّلامة والظُّلْم ستم الظُّلمات

ج الظُّلمة تاریکی الظُّلَم والظُّلُمات

ج وقوله تع فی ظُلُماتٍ ثلث یعنی

ظلمة الرحم وظلمة المشیمة وظلمة

البطن الظُّلَّة سایه وان الظُّلَل +

ج الظُّنبوب استخوان ساق

پای الظَّنابیب ج تعالی

اخذ بظوف رقبته وبطاف

رقبته اذا اخذ بقفاه الظهار

سوی کوتاه‌تر از زیر باب

الظاء المکسورة ع الظِّعان

نوار هودج الظُّعُن ج ل الظِّلف

ستخله کاو و کوسپند و آهو الاظلاف

ج وظِلف الخبر کران نان الظِّل

سایه بود و ذا الظِّلال ج تعال

ظل ظلیل سایه تمام و ظل ممدود

سایه دراز و همیشه رجل ظلیم کثیر

الظلم الظّماء بیان هرد و باب الظِّمو

آمده اشتر الاظماء ج و تعال

ظمؤ الحيوة از وقت زادن تا مردن
ز الظِنّة تهمت الظَنين ج ه
الظهارة آبره الظهائر
ج الظهري پس پشت ز قوله تعالى
ورآءكم ظهريا اى يظهر وهو
ان ينساه ويغفل عنه بعير
ظهري اشترى كه ساخته
باشند كارى را الظهار
ج الظئر دايه الاظآر
والظؤار والظؤرج تم كتاب

الظا

الظاء والحمد لله رب العالمين ٥
بسم الله الرحمن الرحيم كتاب
العين باب العين المفتوحة
ز العاب عيب العابد پرستنده
العابدون والعباد والعُبّد والعَبَدة
ج والعابد ننك دارنده العابد
ج وعابد الاوثان بت پرست
عابر سبيل ره گذرى ز وجه
عابس روى ترش ج عوابس ج ويقال
فلان عابس كابس وهو الذى

یضرب بالجبیه علی عظم زوره
العاثب آنک یک پای وی بریده
بود وبر دیگر پای رود ذکره عاثه
ای مضطرب العاتق سیاز دوش
وگردن وزن جوان وبچه کبوتر که
فراپریدن آمده بود ومی کهنه العواتق
ج العاتکة کمان که سرخ شده بود
از کهنگی وعاتکه نام زنیست العاثی
مرد در شونده در فساد که نبیند هیچکس
بنذیرد العاثیة باد سخت العاثور

صید را کوکی بکنند العوابج
العاجة استخوان پیل العاج ج زیج
عاجة بادی با گرد وخاک العاجز
درمانده العاجزون ج وثوب عاجز
جامه کوتاه العاجلة این جهان العاجن
ج آنک بزور دود ست برای خیزد
از پیری عاد نام قبیله [هود پیغمبر] است علیه السلام
ویقال ما ادری ای عاد هو بذانم
که چه مردست او العادة خوی
العاد والعادات ج العادل

داد دهنده العادلون ج ومیزان
عادل ترازوی راست العادن
اشتر که همیشه در مرغزار بود العادی
دونده ودشمن والعادی بیداد
کر العادون ج العادی دیرینه وهو
منسوب الی عاد العاذب نام
جایکاهست العاذر نشان
العاذل عرق الاستحاضة وعاذل
نامیست شعبان را والعاذل
ملامت کننده العاذلون ج والای

عاذله العاذلات والعواذل ج
العارنك العارة عارية العارض
لشکر بروك والعارض عرض
دهنده لشکر العوارض ج والعارض
بیماری که مردم را افتد وابر که سایه
افکند ودوا الکام برحشانی
اسب العوارض ج العارضان
دو سوی ریش العارضه اشتر
که بفسدو بشکند وحوب
که زیر چوب پوش بنهند وچوب

زود در وحاجت العوارض
العارف شناسنده وشکیبا
العارفون العارك زن حايض
العوارك العارمة زن شوخ
العاري برهنه ورجل عاري
الاشاجع مردی که کوشت
ندارد بر پشت پنجه العاريه
معروف العواري بعير عاسف
اشتری که نزدیک شده بمرك
العاسل نیز مجنبان العاسي

سر نك خرما بعير عاشب يرعى
العشب العاشوم مذكر ومونث
درين يكسان بود يقال رجل عاشق
وامراه عاشق يوم عاشورا روز
دهم محرم العاصف باد سخت
العواصف العاصي نافرمان
العاصون والعصاة بعير عاض
يرعى العض العاضه والعاضهه
ماركه چون بگزدد در وقت
بكشد ورجل عاضه وامراة

عاضهه مردی و زنی جادو و العاطف
اشب ششم در مسابقت
العاطفه مهربانی العواطف ج العاطل
زن بی پیرایه و کمان بی زه العافطة
میشنه یقال ماله عافطة و لا
نافطة نیست او را میشینه و نه
بزینه العافی خواهنده العفاة
ج العاقب واپسین پیغمبران
یعنی محمد علیه السلم العاقبه سرانجام العواقب
ج العافر ریگ بزرگ که بران هیچ

نروید و زن نازاینده العقر ج
و رجل عاقر مردی که او را فرزند
نبود عاقر قرحا کرطرخون
العاقل خردمند العاقلون و العقلا
ج و العاقل بز کوهی که بر سر کوه
بود العواقل ج العاقله الذین
یعطون الدیة العاقول جوی
کشتنا کشت العواقیل ج العاقول
و العاقولا، کاجی العاکف شهری
العاکفون ج زنار عالج ریگیست

معروف در بادیه وبعیر عالج یاکل
العلجان وبعیر عالق یرعی العلقی
العالم این جهان وان جهان وهرچه
آفریده است در ان العالمون
والعوالم ج والعالم ایضا اهل یک زمانه
العالم دانشمند العالمون والعلماء ج
العالی بزرگوار وبرتر العالیة
سرینه العوالی ج العام سال
الاعوام ج العام امسال العام
الاول والعام الماضی پار عام عام

اول پیرار العام القابل دیگر سال
العام اما دانی العوام ج وعامی
نام مردیست بعیر عامی یرعی
العمقی وهو شجر ینبت بالحجاز
العامل کاردار والعمال ج و
العامل فراهم ارنده صدقه
العاملون ج والعامل زبردستان
ازبیره العوامل ج العامه ضد
الخاصه العوام ج العامه حیران عامئذا ان سال
والعمه اض العُمَه ج العانة

موی زهار العانات ج والعانة
كلهٔ گورخر العُوبج العانِدُ
ستیهنده العانِسُ دختر در خانه
بدر و مادر بمانده بی شوهر العوانس
ج وقد تقال للرجال ايضا عانس
العُنس والعنّس ج العانك ريك
سرخ العوانك ج العان كوه داز
العاني دستگیر کرده العانون
والعناة جماعة العانية شراب است
منسوب بعانات وهي موضع

در ناحيه الجزيرة العاهة آفت
العاهات ج العاهرة زن
بلیدکار العاهرات والعواهر
ج العاهل ان پادشاه كه زور +
دست او هیچ دست نبود
وگویند آن زن که شوی نبود
اورا العواهل ج العاهن درویش
وزلوی خرما العواهن ج و
العاهن الحاضر العائد نازنده
العُوّدُ ج العائد اشتر نوزه +

العابث تباه کار
العابثون ج

العُوذُجُ العائرُ درد چشم و تیرگی
از نشانه بگذرد یقال عنده من
المالِ عائرةُ عَينٍ اى ما يحار فيه
البصرُ لكثرته عائشه نام زنيست
العائطُ ~~زن کلی~~ ستاغ العُوطُ
ج العائف آنکه برغ فال گیرد
العائل درویش العائلون و
العُيَّلُ ج وميزان عائلٌ ترازوی
کیل العايم آشنا کننده ب
العَباءُ گلیم که در بر زنند

والعَبايةُ ايضا العَباقيةُ سَخنی العَبالُ
کرکوهی یقال القى عليه عَبالتَه اى
ثقلَه العَبامُ گران زبان العَبا ماء
احمق العبد بنده العَبيد والعِباد
والعُبُدُ والعِبْدانُ والعِبِدّى والعِبِدّاء
والاعبُد والاعابد والمعبودا و
ج والعبد جبل و رجل الطِّئ عبدُ ملکه
آنکه او بنده بود و پدر و مادر آزاد
عبدٌ قِنٌّ آنکه او و پدر و مادر هم
بنده باشند العَبَرةُ اشک

+ العبرات ج العبرة سما و اعین عبری
جشمی کرینده العبس سیسنبر تعال
مات فلان غبطة ای فجاءة العبعاب
مرد دراز العنعب جوان تمام و کلیم
بثمین العبق سبك و جابك العبقر
سوسن سپید خوش بوی و نکرك
العبقری بساط کرانمایه الواحدة
عبقرية العباقرة ج و العبقری
الرئيس و العبقری استاد در
هر کار که باشد العبقة و

العبكة پاره روغن العبل برك
بهن الاعبال ج العبلاء سنك
سخت العبلة بازوی ستبر العبال
ج و عبلة نام زنیست العبن
و العبناء اشتر بزرك تن آور +
و الناقة عبناة العبنقاء عقاب
دراز منقار العبوثران کافور سبرم
و العبيثران الض العبوس شیر و
رجل عبوس مردی ترش روی +
و یوم عبوس روزی سخت العبهر

نرکس و کویند بستان افروز و کویند
یاسمین والعبهر العظیم العبهرة
زن نیکوی سپید العبیثة غسالة
الصمغ العبیثة طعام که از کشک
سازند العبیر اخلاطهای بوی
خوش و کویند زعفران العبیط
اشتر که بکشند بی علتی و دم عبیط
خونی تازه العتاد قدح بزرک
العتب بالاء انکشت میانی و چهارم
العتبة استانه زیرین در العتب

ج العتد اسب که ساخته باشد
رفتن را الاعتاد ج العتعت مرد
جوان العتلة ناقه که بار نکیرد
و همیشه فربه باشد و کاو راهی
و عمود آهنین العتل ج العتمة
وقت نماز خفتن العتود بزغاله
چهار ماهه الاعتدة والعتدان
والعتاد ج العتوم اشتر که شیر
ندهد مکر بشب العتید الحاضر
العتیدة بوی دان و کویند اینه دان

العائذ ج العتيرة آن گوسپند
كه در جاهلی كشتندی در ماه رجب
برای بتان العتيق آزاد كرده العتقاء
ج والعتيق نيكو كار از اسب گوهری وبزرگوار
العاتق ج والعتيق به و ديار عتيق
كهنه وعتيق نام ابوبكر العتيل مزدور
العتلاج ث العثار ستور در
سراينده والعثور ايضا العثجل
بزرگ شكم العثري كشت بر آب
باران العثعث بر نك ريك تيه

عما

عما آ دستی شكسته وكژ واد در
بسته العثم اشتر بزرگ سخت
العثواء گفتار موی العثوثج اشتر بسيارم
زفت زود رو نيكو خلق ج العجاج گرد
و دود نعال فحل عجاج وهمر عجاج
بانگ كننده العجاجاز دوبه وابوه
العجاجة اشتران وگوسپندان
بسيار العجاساء ماده اشتر بزرگ
وتاريكی العجان خمير كن ومرد حق
العجب شگفتی الاعاجب ج العجب

العجاج والعجل کازر بوله تعالی خلق
الانسان من عجل ای من طین العجلان
شتاب زده والعجول ایضا العجلزة
اسب سخت کوشت العجم هرکه
جز عرب بود الواحد عجمی الاعاجم
ج والعجم خسته خرما الواحدة
عجمة العجم اشتر خرد العجاء
چهارپای العجد ابا اخذ الناقة
فی حیائه وهو شبیه بالعقل
ناقة عجناء اشتری درد زهدان کرفته

العجب سر استخوان که نشست مردم
بران باشد وبن دنب اسب العجوب
ج وظیف عجز لنکی ستبر ناقه
عجزفیة اشتری که از نشاط برود برود
العجرویس کوساله العجز والعجز
کونسته وان لفظ مرد وزن را کویند
والعجز کونه درخت الاعجاز
ج العجزاء زن بزرک سرین و
ریك بزرك العجس دسته کمان
العجلة کردون وجرخ چاه

العجاسا تقصور بش
وطاف بالحوض عجاسا
حوس

ويقال ناقة عجباء بينة العجب العجنس
اشتر بزرگ العجوة نوعيست از
خرما العجوز پيرزن وگاو پيررا
نيز گويند وسر نيام شمشير العجز
والعجائز ج والعجوز مى ونام
ريگيست والعجوز الجعبة العجب
شگفت العجيج بانگ العجيز
آنك صحبت نتواند كرد با زنان
العجيزة كونسته زن العجزات
ج ولا يقال عجائز مخافة الالتباس

العجين خمير العجي بى مادر العداء
ستم العداء اسب دونده
العداب ريگ تنگ العداد
گونه شمار العدالة داد العداوة
دشمنى العدبس درد پشت
واشتر بزرگ العدد شمار الا عداد
ج العدس نسك الواحدة عدسة
والعدسة هرچه بر چهره از مردم
اى خوردك العد اداد وداد
دهند وگواه راست وجو ومرد

نيك وهنر وقيمت العُدول ج
العدم نيستى ثوب عَدَنى
جامه است منسوب بعدن
وهو موضع تقال ما ذاق عَذوفًا
ولا عَذافًا اى شيئًا العَدُوّ
دشمن الاعداء والعُداة ج الاعادى
ج العَدَويّة جنسيست از نبات
تابستانى العَدية شمرده وبانه
تقال هو عَديدُه اى مثلُه العديل
همباز العُدَلا ج العَديم

درويش الكِدْيَة رقعه كه در دُول
دهند العداء ج العَدِىُّ بادكان
حشر لشكر وعَدِىّ نام مرديست
ذ العَذاب بادافراه العَذاة
زمين خوش كه كشت را شايد و
العديه ايض العَذَوات ج
العَذْب آب خوش العَذَبة
سر زبان وسر شاخ درخت
وطرادة سرنيزه وكره تازيانه
وخار و رشته ترازو و دوال

کردر کردن سك کند و وصل
طیلسان و خاشه رضراب
العذب ج العذر آزن
دوشیزه العذاری ج و عذرا
نام زنیست العذرة بیش در
سرای و حدث مردم العذرات
ج العذف خاشه حشم العذق
درخت خرما العذلجة اذین
العذقة خاشه کست خوی
العذیر الحال العذیرة موی

العذرج

زنان و بهانی موی باز کردن کودکان
و بهانی ختنه العذار ج العرا
ناحیت العراء دشت الاعرا
ج العراة بیره جنبان العراد
نبت الواحدة عرادة و العرادة
ملخ باده العرادة معروفة
العرادات ج العرار کاو
حشمه وهو نبت و بالماشته
مرغ زن العرارة بسیاری
و غر حونیشان العراص نیزه جنبان

وابر با رعد وبرق العراف اختر
كوى العراق دى اورا نا العراقيل
داهية العرب تازى زبانان
وتصغيرها عريب بلا هاء الواحد
عربى العرب العاربة والعرب
العرباء عرب خالص والعرب
دردمعلق العربة من مردم و
دولاب وجوى آب كسيخت
رود العرب ج العربون زبون
العربة والعرتمة سرهنى العرتن

والعرتن كياهيست كه بوال
پوست برا ايند العرج وقت غا شدن
خرشيد العرج بالضد اشته
نا هموار الاعراج والعروج ج
العرجا آ كفتار ماده العرج ج
عرجلة كروهى پياده كان العرد
الذكر العركركى العرش تخت وسقف
خانه العروش ج وعرش القدم
پشت پاى وعرش السماك چهار
ستاره است فرود تر از عوا العرصة

العردم الدكراته
عردها النضره اى
سى يحى حما الصرعة

میانی سرای العرصات والعراص
ج یقال هو عرض هبص اتباع ای
نشیطا العرض بهنا وبرکوه الروض
ج وقوله تع عرضها السموات والارض
ای سعتها ویقال لکل الجبن ای
لاتسأل عن علة العرض انحه
بحری باید وقماش خانه وخواسته
الاعراض ج وقوله تع لو کان عرضا
قریبا وسفرا ای غنیمة قریبة العرطبة
طبلک العرطبات والعراطب

ج العرطل دراز والعرطیل الضم عار
لعبة للصبیان العرعر سرو العرف
بوی خوش العرفا کفتار بسیار
موی عرفات انجا کحج کنند
العرفجة رلش دشت ورجل معروف
یوم عرفة روز نهم ذو الحجة العرفج مرد در
وکویند زنر سیاه العرق استخوان
با کوشت وکویند بی کوشت العراق
العرق خوی ونیل ویقال لقیت
منه عرق القربة ای الشدة

والعَرقُ دیوار زورین الاعراق
ج العَرَقَةُ نوار کهٔ برکنار خیمه دوزند
العَرقُوَةُ چوب سر دول العَراقی
ج العَرَکَةُ زن بسیار کوشت
العَرَکی صیاد ماهی العَرَك ج العَرَم
کوشت بی استخوان العَرَماء مار
بنقطها سرخ وسیاه العَرَمَةُ
خرمن کوفته وفراهم ناکرده العَرَمَةُ
حمن وبند آب وموش دشتی
العَرِمُ ج العَرَمرَمُ لشکر بسیار

العَرمَضُ کیاه سر آب العَرَنُ بیکان
پای اسب العَرَندَسُ السَیل الکثیر
العَرَندَسَةُ اشتر سخت العُروبُ
زن شوی دوست عَروبَة نام
آدینه را العَروسُ بخانه شوی شده
العرایس ج وقد یقال للرجل ایضا
عروس العُرُسُ ج العَروضُ مکه و
مدینه واشتر نارام کرده وبر غالب
وناحیت وترا زوی شعر وطریقت
آن العَروضات والاعاریض

ج العروق شکبا العروق سرك
نبایست زرد وکوند زرجوبه
العروك اشترکه کوهانش بیر مجند
آفربهست یا نه تعالیا بالادعیه
ای احد العزیز غریب العرش خیمه
که ازچوب وگیاه کنند وجفته
زنا العرش والعرایش ج العریض
پهن العراض ج وتعال بلد عریض
اریض ای حسن النبات والعریض
گوسپند که فرا چرا آمده بوداى

نوشتر العرضا ن ج العرف انکه
قوم خود را بشناسد العرفاء
ج العریفه دیك شیرین العریکه کو هان
اشتر وطبیعت العرایك ج العرین
عشه شیر والعرین کوشت العریه
خرما بن عاریه باد سرد العرایا
ج العزا النسب العزا تنك
سال العزاز زمین سخت عزازیل
نام ابلیس اسم علیه اللعنه العزاف
ابر با رعد وبرق العزاق توم غلیست

الواحدة عزاقة العزب والعزبة
الکه شوی ندارد والرجل ابض عزب
العزة آهو بره ماده وعزة نام
زنیست العزف رود ها
کنندا العزا آدهرتنک الغزالی
ج العزم الصبر والقوة قوله تعالی
اولوا العزم من الرسل العزونا شته
که سوراخ بستانش تنک بود
العزز ج العزوق با ربسته
که مغز ندارد العزیز من المرعی

الرا

العزائز ج العزیز نی همتا و دشوار
را نیز کویند الاعزة والاعزاء والعزاز
ج یقال هو عزیز من یزین المز وهو
الفضل العزیف بانک پری
العزیمه افسون العزائم ج من
العسا قیل کوراب العسال
الکبیر فروش و نیزه جنبان
و کرک العساله جای الکبین
العسب تدح بزرک و کرایش
اشتر العسجد زر العسجدیة کار

[illegible]

وان زز

العنجر غلك العسر دشوار الاعا
ج ويوم عسر روزی سخت ودشوار
وعسيران العسس الواحد
عاس العسطوس درخت العساس
روباه العسعس گرگ العسقبة
خوشه انگور خرد العسقلان
كدين زدن وعسقلان نام شهر
بشام وهی عروس الشام العسكر
لشكر العساكر ج العسكران
عرفه ومنی العسكرة سختی العسل

الكـ

الكبير العسلی ثبات جهودان
العسلق درازگردن واشتر مرغ
وكرگ وكوراب يد عسمها دستی
بندها خشك العسوس اشتر
كه شير ندهد درميان مردمان
العسوف ستمكار العسيب
دنب عنزه اسب وقصب بروش
خرما العسب العسبان
ج والعسيب جبل معروف العسيف
مزدورا العسفا ج العسيل

جاروب عطار و قضیب بیل
العشاء شام العشار راه بان
وانکه ده یک بیرون کند از مال
مردمان العشارون ج العشبة
مردم پیر که خشک شده بود از کلانی
مذکر و مونث درین یکسان بود
عشرة ده العشة زن نزار و
خشک و خرما بن باریک ساق
العشاش ج وساق عشة ساقی
اندک گوشت العشواء نابینا

العشمة مردم پیر العشم ج العشط
والعشنق الطویل العشواء اشتر
که انچه پیش او بود نبیند العشوة
از اول شب تا چهار یکی یوم عشوراء
روز دهم محرم العشوزنة والعشنزة
الشدیدة العشیر ده یک
والعشیر هم ساز العشرا
ج العشیرة خویشان العشی
والعشیة از نماز شام تا نماز
خفتن عشیتیة آن شبانگاه ص

العصام الاعصى والعصى ج وعصا
الساق استخوان ساق پای ويقال
كسر العصا اى كسر القوم والعصا
الحمار العصاب كلاوه فروش
العصار شيره كر ورو غن كر العصب
پی زرد الاعصاب ج ولحم عصب
كوشتى بسيار پى ويقال رجل
من عصب القوم اى من خيارهم العصب
خيوى خشك بردهن وبردمنى
العصبة خويشان پدرى كه ميراث

برند واحد وجمع درين يكسان بود
يوم عصيب روزى سخت العصر آخر
روز والعصر روز كان الاعصر و
العصور ج العصران شب وروز
وكويند بامداد وشبانكاه العصر
پناه كاه العصرة كرد العصعص
سر ران استخوان كه نشست مردم بران
بود العصا عصر ج العصل رود
كانى وما رودك كيا هيست
الاعصال ج العصلاء زن كه

عصبصب

+

كوشت نمارد بر راز العصلبي
مردم سخت العصماء كوسبند
كه دستهاء وى سپيد بود العصوف
ال اشتر كه شير ندهد تا را نماش
+ نبندد العصوف اشتر تيز رو بابر سر حرف نفی
وباد سخت العصيب جكر اكند
ويوم عصيب روزى سخت العصية
كاجى معروف العصا آ ند ج العصيه
شيره العصيف والعصف
+ برك كشته العصيم اثر كل شي

الم

العصي نافرمان العصيون ج ض
العضاب دشنام دهنده العضب
شمشير بران شاة عضبا كوسبندى
مغز سر وشكسته والعضبا اسم
ناقة النبي عليه السلم العضد والعضد
بازو الاعضاد ج والعضد الانصار
ومنه قوله تعالى وما كنت متخذ المضلين
عضدا اى نصارا العضد درد
بازو وانجه بريده شود از درخت
العضده كوتاه بازو وعضد

عَضِدَ بازوی درد مند عَضُدُ
عَضِلَةٌ بازوی بسیار گوشت
العَضُدانِ دو بازوی و هر دو لان
در العَضْرَسُ کرک و نباتیست
العَضْرَفُوطُ کرباسک العَضَلَةُ
پاره گوشت با پی آمیخته العَضَلُ
ج العَضَم پشت بچه و چوب
پسک العَضَنکَّةُ زن بسیار
گوشت العِضْوُ اندام الاعضاء
ج العَضُوضُ اسب دندان

در روی بعضی نسخ همچو علامت زبر است
که اشاره بر آنست در هر سه حرکت
خوانده شود

گیر و جاه سر تنگ جرف و عَلَق
عَضُوضٌ بندی دیر گشای تعبیر
عَضِهَةٌ ما کل العِضاهُ العَضِیهُ
خرما بن کوتاه که دست بدان رسد
العِضْدانِ ج العَضِیهَةُ البهتان
وارض عَضِیهَةٌ زمینی بسیار
عِضاه ط العَطامُ العَطِیَّةُ
الف الاعطیة و العطایا ج العَطّار
بوی فروش العطارون ج العَطاط
مرد دلیر و شیر را نیز گویند العطشان

٨/١

تشنه العطاش والعطشى والعطاشى
ج يقال عطشان بطشان اتباع مكان
عطِش جايگاهی اندك آب العطعط
بزغاله العطعطة بانك يك بر دیگر
العَطَن خفتن جای اشتر نزدیك
آب الاعطان ج العِطن پوست
دم کرفته العطوط طیطوی نر غنیت
العطوف مهربان و شایسته قوس
عطوی کمانی نرم ظ العَظاء والعظاية
والعِظاءة ج وعَظُم الرجل

بالا تهی فی الات العَظَمة
ستبر جای ارش والعَظَمة بزرکی
وبزرکواری العظيم بزرك وبزرکوار
العِظام والعظماء ج العظائم ج
ف العِفا کره خر در هر جا که باشد
والعِفوان الاعفاء والعِفوة ج
العَفار نار تهی و درختیست
درعرف که از او آتش بیرون
آرند و وقت کشن دادن خرما
العفارة کرد و خرما العَفاطة

[illegible]

کنیز کر شبانی کند العفاف پاك دامنی
العفافة دبر مردم وجرو العفج والعفج
رودکانی والعفیج الضا الاعفاج ج
العفر خاك بر روی زمین یقال
لقیته عن عفر ای بعد شهر العفرا
شب سیزدهم ماه وکوسپند سپید
خالص العفرنی شیر قوی العشلیل
مردم کران جان وکلیم بزرك العفص
مازو العفعف ثمر الطلح رجل عف
وامراة عفة پاك دا العفلة

افزونی که دران موضع بود چون
نکی مردرا والمراة عفلاء العفلق
کنیز بزرك وبرك رز العفن بوده
العفنج والعفنجج احمق العفنقس
بنده العفو افزونی العفو عفو
کنده العفیر خاك آلوده نان
بی نان خوردن العفیف والانثی
عفیفة پاك دامن العفایف ج
ق العقابیل باقی بیماری لا واحد
لها وقیل واحدها عقبول

عقاد

العقار زمین ودرخت وضیاع
ومتاع خانه وخرما بن را نیز گویند
یقال بیت کثیر العقار ای المتاع العقاق
زهار بسیار گوشت دار عقام
دردی سخت العقب پی بسته الا عقاب
ج العقب پاشنه و نواسه الاعقاب
ج ویقال عقب الشهر اذا بقیت منه
بقیة رجل عقد مردی گرفته سخن
العقر گوشک العقور ج العقرة
آن اشتر که بر لب حوض بایستد آب خورد درا

العقب بلا زنیك
العقد بیمار روز نهاد
العقود ج والعقد نبات
دورا

العقرب کژدم و با ردم بند و منزلیست
از منزلها ماه العقربة کژدم ماده
العقارب ج امراة عقری حلقی زنی
شوم پی العقص مرد بخیل و دیلک که راه
نبود در آن شاة عقصاء گوسپندی
سرونا پیچیده العقعق شک
العقاعق ج العقعقة بانگ شک
العقل خرد و پناه العقول ج والعقل
دیت والعقل والعقم نوعیست از
جامه العقنباة عقاب تیز چنگال

ودوال ترازوی وبند
دوال نعلین و نشانه پای

العقنقل ریك بزرك العقوة میان
سرای العقور سك كزنده العقوق
اسب آبستن وستاغ را نیز كویند وهو
من الاضداد العقوج العقاقج
العقول داروكه شكم را ببندد العقید
آنك با تو عهد بسته بود العقید
حلیفی العقیصة موی بیچیده
العقاص والعقائص ج العقیق
مهره است ونام جایكاهیست العقیقة
موی سر كودك چون زاید ومهمانی موی

ما ز

بار كردن كودك وآب اندك درمان
رود وشعاع برق العقابوج العقیلة
زن كرامی وعقیلة المال بهترین خواسته
العقم زن نازاینده ومرد را نیز كویند
وبادبی هنر العقم ج ویقال الملك
عقیم لان الرجل یقتل اباه علی الملك
ك العكدة والعكرة بن زبان والعكرة
پنجاه اشتر باشد العكر ج والعكر دردی
روغن وسركه وجز آن العكر كرشته
بتره العكص بدخوی العكباة العكو

والعقیم من الملك [illegible] لان الاب [illegible]
[illegible] عن الملك وهو [illegible]
مكان الاسر لیس مردكی لان

العکنا راشتر اربسیار العکنکم دیو
نر العکوب کرد العکوک مردم فربه
وکوتاه العکیثة نوعیست از طعام
العکیس شیر که بر خوردی دیزند
وفرهانج انکور العکیسة سبیله
یوم عکیک وعک روزی سخت
کرم العکلی شیر تیره ل العلاو بزرکوار
وبرتری العلاة سندان وسنک
که بر ان کمشک خشک کنند العلا
والعلوات ج العلاة علف

فروش یقال ما بالارض علوة ای
مرتع العلاوقة دوستی العلامة نشان
العلامات ج العلاومة سخت دانا العلاو
آشکارا العلب رنس درشت ونشان
نواز بر پهلوی اشتر العلوب ج العلب
سو سمار بیز العلجا ز درخت که از ان
مسواک کنند العلجن ماده اشتر
اکنده کوشت العلس دیو کنده
وکنه العلطا کوسپند که کردن
وی پهنا ساه بود ودیکر اندام

سسد العلعل كوشكه نر العلف م
الاعلاف والعلوفة ج العلوفات
خ العلوم وشكله جامه العلو بكره
باجمله الاتها الاعلاق ج والعلق
حلوا العلقة يكى والعلقة خون
بسته العلوج ونيا النظرة من
ذى علق اى غزهوى ولقيت منه
علق القربة اى الداهية ورجل
علق مردى اويزنده العلقم بهى العلاقم
ج العلقى نوعيست ازخار الواحدة

عملقاة العلكة زمين خازه العل
مردم سخت بير وكنه بزرك الاعلاج
العلل دوم شربت العلة مو ندد
العلم علم جامه وكوه ومنجوق ونشان
كه در زمين سان بابود ونشان
لب زو رزن الاعلام ج العلندى
اسب زفت خلق العلنكس تكس
العلاكس ج العلا اشكر العلوفة
كوسند پروارى العلوق زن كه شوى
را دوست ندارد وا شتر كه بچه را

سمی بود و شر زند هند و مرکی العلهٔ
حبر از العلها رکی سنه العلباء آ
برتری و زمین بلند ناقهٔ علیان اشتری
دراز بزرگ الغلیث نان کندم و جو
برهم آمیخته العلیس بریانی فربه
العلیفة گوسپند پرواری العلیقة
اشتر که بفرستی تا ترا بروی خوار بار
آرند و توبره که بر ستور کنند
العلاو توج العلیل بیمار العلیم دانا
العلی بزرگوار العلیة ج والعلی

سخن

سخن خلو و علی نام مردیست العمانیع
تنک العمار عمامه که در سر بندند و مورد
العماریة معروفه العماس سختی و لیل
عماس شبی تاریک العمایة نادانی
وکوری و تاریکی العمر گوشت میان
دندان العموج والعمر مروارید
که در بن دیر گوشی بود و عمرو نام
مردیست العمرتان دو استخوان خرد
در بن زبان العمرد مردم دراز
و کرسب نباتست العمرس مرد

العملس كرك العمق بزجاه الاعماق
ج والعمق نام جايكاهيست
العمل كار الاعمال ج العم برادر
پدر الاعمام والعموم والعمومة
ج العمة خواهر پدر العمات
ج العم كروه مردمان العمم
تمام خلق يقال ان جسمه لعمم
وانه لعميم الجسم العمود ستون
وچوب خيمه وشاهنك ترازو
العمد والعمد ج الاعمدة ج وعمد

القلب سنان دل وعمود الكبد
افراز رسان جكر وعمود الصبح بام
پهنا العمية كشم دسته كرده
العملس شير ومردم كران جان
العنسلة حدث مردم العميد
مهتر العمداج وقلب عميد دل
شكسته وشمسرا بادان وتوب
عمير جايه محكم بافنه ورجل
عمى مردى كوردل وقوم عمون
ج طريق عمير راهى دور العيمة

رشس از الاعمة
والعمى ج

خرما بن دارا العمج العنا درنج العناب
انکور فروش العناق اشتر ماده و بز
ماده و سختی و نویدی و عناق الارض
سیاه گوش العنوقج العنان ابر که
نشان باریدن دران بدید آمده بود
العنبان اهوی نر العنبر م العنبس
شیر العنت سختی و العنت فی القران
الزنا العنتر مرد دلیر جلد و سپر
و مگس خرما سبز و عنبر نام مردیست
العنترة مگس سبز و عنترة الشاء

سختی سرما دمستان العنتریس
شیر و اشتر بسیار گوشت العنجرد
زن دلیر العنجهج ماده بز دلک العندلیب
هزار دستان العندم خون سیاوشان
العنز بز ماده یکساله و بز کوهی و آهوی
ماده و عقاب ماده و زمین بلند الاعنز
و العنوزج و العنز نام اسبی است
العنزة نیم نیزه و عنزه نام قبیله ایست
العنزروت رنجروی العنس الناقة
الصلبة العنسل الناقة السريعة الوثيقة

العنصوه

الخَلْوُ العَنشطُ بدخوی والعنشطُ
والعَشَنَّشُ الطویلُ العُنصُوَةُ موی
را کنده کرد اکرد سر العناصیج
العَنظَطُ درازکردن العَنفقَةُ
موی زیر لب العنقاء زن دراز
گردن و داهیه والعنقاء المُغرب
سیمرغ العَنْقَزُ مرزنگوش
العنقفیر داهیه العَنْكُ
سیك بازپسین از شب
العَنْكَبُ والعنكبا والعنكباة

والعنكبوت والعنكبی تننده
العناكب والعناكیب والعنكبوتات
ج العنكث نباتیست العَنكزُ ایرِ
الحمار العَنَمُ درختیست در بادیه
تقال اخذه عنوةً ای قهراً العَنود
آن شتر که تنها چرا کند و لشکر را
ترک کند والعنود والعَنید ستیهنده
العُنْدُجُ العَنیفُ آنکه هیچ کار نیوا
کرد و رجل عنیف مرزوش العَنیَة
بول شتر که در آفتاب بنهند تا ستبر

کردذ واندراشتر کرکی ما لند العوا
بالمد والقصر نام سرلیست ازسرها
ماه العواد برمردم العواد بربط
زن العوارض شانزد . ودمان که از
لب بدید اید هشت زیر و هشت
زور العارضة یکی العواسا خرذو
العواصم شهرها شام وبی خمة العوام
اشناکر وبام مردیست وان
است که اشنا می کند در زفن
العوان زن کدبانو وکاونیز جوان

کلو عوارض روی ظلم اماست
که بیسد بالاج سلوك

ونیز بیز العوارج وحرب عوان
که یکبار دیگر کرده باشد العوانة
خرمابن جدا کانه العوبرة والانثی
عوبرة بچه یوز العوج کری خوب
تعالی ما فیه عوجٌ ولا لوج اتباعٌ
العوجا کمان ومادة اشتر باریک
میان العوذ اشتر پیر وماده دیرینة
الاعواد والعودة ماده اشتر
پیر العودقة چهار شاخه العواد
الکلیة العورا القبیحة ای سخن

زشت العورة فرسك اى دانه

سه چهار انگور درهم بسته العوزم

اشتر پیر العوسج زرشبید العوس

دراز احمق الکلمة العوصاآ الغریبة

ای سخن غریب والعوصاء الشدة

عوض وعوض نامیست روزکار را

العوطب داهیه العوف شیر و

خروه و مهمان و عورت مرد و حال

ونام بتست و نام مردیست العوکلة

زن خوله ورنگ بزرك العوق غول

العوسانه والعیسانه

وتعال حدیث طویل العولق ای طویل

الذنب العولك رکیب درزهدان

گوسپند العون ایار و یاری و یاده

خراج الاعوان والعویج العوهج

اشترمرغ و ماده و آهوی دراز گردن

العواهج العوهق اشترو کاو و سیاه

و کلاغ سیاه را نیز گویند و لیسك

کوهی و رنك لاجورد العوهقان

دوستاره است در پهلوی فرقدان

العوالج

+

+ العويثة العويثية ترينه واكلام
عويص سخن غريب العهد زنهار
وپيمان العهود ج والعهد باران زپس
باران العهاد والعهد منزل كه هرجاي
شوند باز انجا آيند وبقال كان ذلك
على عهد فلان بود ان بروزكار فلان
وعهدي به ولم يك كذا ديدم اورا
ونه چنين بود العيا والعيا با اشتر
كه كشني نكند والعيا درد سخت العياب

عيب

عيب كننده العيار شير ومرد دلير
كه بش كردد وسكن العياف
فالكوي العيب م العيوب ج
العيبة جامه دان العياب ج
وعيبة الرجل موضع سره العيشام
سپيدار العيشة زمين نرم العيثر
الاثر العيثوم پيل ماده وكفتار
ماده العيد اننه خرمابن دراز
العير السيد والعير استخوان
برخاسته درميان شانه وكوره

جشم و بندی کوش درا ندرون زه
و بندی پشت پای و بندی میان
شمشیر و بندی میان نگار و بندی
میان برگ درخت و کور خر و خر را
نیز گویند الاعیار و العیارات
والمعیور آج و عیر السراة مرغیست
و عیر المذلة میخ خوبین العیرانة
اشتر قوی العیس آب کشن اشتر
العیسجور اشتر سخت العیشوم
نبا تیست العیضمور زن پیر

و ناقه بزرگ العیطا و العیطل
زن دراز کردن و اشتر دراز کردن
را نیز گویند العیطموس زن تمام
خلق و اشتر را نیز گویند العیقة
کناره دریا العیلام کفتار العیلة
درویشی العیلم دریا و چاه بسیار
اب العیالم ج العیمان تشنه
بشیر العین چشم و چشمه آب و نظر
گاه الاعین و العیون ج و قوله
تع ولتصنع علی عینی ای بنظر منی و قوله تع

فانك يا عينا اى محتزال الحفظ
والعين چشمه خورشيد و چشمه زار و
باران سوسند ومال گزين ومال نقد
وزر و چشم بنود ديدبان و هستى و نفس
خيز و سوراخ مشك اب خوردن و
ابر كه از سوى قبله عراق برايد و كوهان
اشتر و بيا القينة اول عين ديدم او را
عش سمه خير العينا آماده كاو دشتى
وعين عينا چشمى بزرگ و شاة
عينا گوسبندى گرد اگرد چشم سيه

العباد

العيبان دو كود ديش زانوى
زور ساق العيوف اشتر تشنه +
كه اب سمى بويد و بنخورد العيوق +
ستاره ايست روشن بر كناره
مجره العيون سود چشم العيهامة
اشتر زود رو العيهل والعيهم
العيهب مرد ضعيف رجل
عيى وعيى مردى گران زبان بقال
عيى شيى اتباع باب
العين المضمومة ب العباب بشتر آب

دریا؛ العُبَبُ نباتیست؛ ناقهٔ
عِبَر اسفار اشتری کبیر و سفر
کند؛ و یقال عبر عبیه و عبرها
ای سختیها؛ العُبْر کنار جوی؛
العبری سدر کنار جوی؛ العبود
والعبودیة بندگی؛ العیبه کبر؛
العُتُرفان خروه؛ العتارفة
ج العتل الغلیظ الجافی السریع
الی الشر والجمع العتلون العتم
زیتون دشتی؛ العثان دود؛

العوا

العوانرج؛ العثکول سرزک؛
خرما؛ العثاکیل ج العثلط شیر
تیره؛ العثمان بچه جرز؛ و عثمان
نام مردیست؛ العثنون سر ریش
العثانین ج و عثنون الریح اول
باد؛ العجاب سخت شگفت
العجارم عورت مرد و مرد سخت
العجاف لاغر؛ العجالد والعجالط
والعجلد والعجلط شیر تیره
العجالة تعجیل خورد؛ العجاهر

١٠/١

الطباخ والعجاهن دلاله ای انکه
طعام برد عمان زن وشوی
العجاهنة خ العجاهنة زن دلاله
العجاهنات ج العجاوة والعجابة
رکیست در اندرون دست سب
العجج العجة خایکینه العجج ج
العجد مویز العجرة کره ولک
برشکم وجایکهها ای دیکر العجر
ج العجروف مور بزرک
نیالا قضیت الیه بعجری

بعجری ای با مری کله العجز کر
درخت الاعجاز ج العجلة نهاری
العجم لغة فی العجم العجمة لبسکی
زبان وآخر ریک العجهوم زغیست
از مرغان شب العدة ساز کار
العدد ج العدم بمعنی العدل
والعدیلی والعدمول دیرینه
العدو آرنس سخت خشک
والعدوا البعد العدوان ستم
العدوة کنار رود العدا والعدیات ج

ذ العُذافِرَةُ ماده اشتر بزرگ وسخت
العُنام تاران هیز نیست العُذرَةُ
دوشیزگی وآن موی که سوار بگیرد
حول خواهند که بر نشیند ودرد
ملازه العُذُرُ ج العُذر وَ
العُذرى بهانه العُذلةُ انك
مردمانرا بسیار ملامت کند
العُذلُوقُ سرنك انکور العَذالِيقُ +
ج د العُراضَةُ راه آورد العُراضات
ج وقوس عُراضَةٌ کانی بهن العُراعِرُ

مرد بزرگوار العُراهِمُ بزرگ اشتر
العُراهِر کوه بزرگ واشتر بزرگ
العُرَبُ تازی زبانان العُرْبانُ
والعُربون زبون العُرجون چوب
خوشه خرما العراجين ج العُرُّ
ریش دست وپای اشتر العُرُسُ
مهمانی زن کردن العُرْشُ گوشت
کردن عرض الحائط روی دیوار
العُرضَةُ بهانه وسازکار وآن
زن که توان باشد بر خدمت شوهر +

العرضی اشتر که از نشاط
بر یکسوی رود • العرعرة کناره
فرج زن • و بالای سرکوه • العرف
سر اسب • و کوی خروه • وعادت
و نیکوئی • و بالا • الاعراف ج
العرفط درخت • و شک • عرقة
مردی بسیار عرق • العرقوب
پی ساق پای که با پاشنه پیوسته
بود • و عرقوب الدابة فی رجلها
بمنزلة الرکبة فی یدها • و عرقوب

القطاة • ساقها • العرمول • رسن
که بدان برخرما بن شوند • العروا
لرزه تب • العروة گوشه و حلقه
دسته شمشیر • و نامیست
شتر را و نام درختیست
وانچه انکه دران افکنند
العرج • و عروة نام زنیست
العروق • ذرجوبه • العرهم
دراز • العری • و العریان برهنه
الاعراج • العزلة • ناحیت

العُزلی نام بتست العُزهول
اشتر فرو کذاشته العُزاهیل
ج عُزیر نام پیغمبریست علیه السلم عزیر
نام مردیست بن العُسبور بچه یلک
از کرك العُسرة درویشی
والعُسری دشواری العُسّ
قدح بزرگ الاعساس والعِساس
والعِسّة ج عُسفان نام
جایگاهیست العُسقُد دراز
احمق العُسقول نوعیست

از

از شغنالوا العَسالِق ج العُلُج
والعُسلوج شاخ تر درخت
العَسالیج العُسنُس سه دیرینه
الاعان ج بش تقال جا والعُشار
عُشارای عَشَرة عشرة
آمدند د. ده العُشب کیاه تر
الاعشاب ج العُشر ده یك
الاعشار ج العُشَرا اشتر
ده ماهه ابستن العِشار ج
العُشَرة درخت کشیر وا

العُشَرِجُ العُشَرُ اشیانه درویش
الاعشاش والعِشاش والعِشَشَة
ج العُشْوَة شعله آتش العصارة
کشنز العصافة برک کشت که
بیفتد العصبة کروهی مردم
ازده تا چهل العصبج و
العصبة جم سپرم العصر
روزکار العصرة پناه کاه
العصعص دنب غزه العصاعص
ج العصفر بلم وکادیزه را

نرکویند العصفور پادشاه
و نامه و پاره از دماغ و رکیست
در دل و استخوان تنید بر پیشانی
اسب و سیدی باریک که
از چشم اسب بکذرد و اشتر
برکزیده و ملخ نر و کرسنکی
و سم جوی و میخ کشتی و بجشک
العصافرج العصفوری
بجشک فروش العصادی
بزرک بازو العصادس البادد

ض العضال درد سخت العضروط
مردم فرومایه العضرخته
خرما العضلة الداهیه عطارد
نیز وان ستاره است در
آسمان دوم العطاس عطسه
العطاش دردی که کودک را
بکیرد که هرچند آب خورد
سیراب نشود العطایش
اشتر بسیار و شب تاریک
العطب پنبه الاعطاب

ج عطبة پاره پنبه سوخته
العطبولة زن دراز کردن
العطا ج العطعط کره خر
العطل زن بی پیرایه و بعیر
عطل اشتری بی رسن اعطال
ج و العطل کان بی زه الاعطال
ج العطموس خر العظام بزرگ
العفارة کوزل پنبه العفافة
باقی شیر در پستان اشتر العفاوة
سر هر دیک العفرة موی

ل

هشا لى شير العفرج نقال
لقيته عن عفرای عن فترة
عُفُرَّةُ الحر سختی گرما او العقاب
آلة مرغ نیست الاعقب و العقبان
ج والعقاب علم بزرك وره كذر
آب حوض و عقاب البئر آن
سنك كه در بن چاه بود كه دول
را پاره كند العقار مى العقار
داروى خاشاك العقاقير
ج العقاقير نامیست مر را

بلغة اهل الشام العقاف درد پاى
گوسپند العقافة جنك العقال
درد پاى ستور العقام درد سخت
يقال جئت فى عُقب شهر كذا و
عقبانه اذا جئت بعد ما مضى
العُقُب سرانجام العُقْبَة
پاره خوردى كه در بن ديك
بگذارند خداوند ديك را و
العُقْبَة النوبة العُقب
ج العُقْبى سرانجام و پاداش

دار جهان العقن درک و لبستکی
زبان وصمت وقضیب سک
المعقدح العقر کلوبن بستاذ
وانجا که بایستد اشتر از لب حوض
که آب خورد والعقر بنیاد سرای
الاعقار ج العقر والعقرة
بالان که بشت ریش کند العقربا
کردم نر العقلة بند العقارج العقوبة
باد افراه العقوبات ج العقیقان
جنسیت از مور العکاب

دو دا العکازة عصای تکیه زدن
العکازات ج العکالد والعکلد
والعکلط شیر تیره لیل اعطامس
شبی تاریک العکة مشک
روغن العلکک ج العکنة شکنج
شکم العکن والاعکار ج العکوة
بر دنب اسب و دستیک ریسمان
العکج العلاثة روغن و کشک
بر هم آمیخته العلالة بانی تک العلام
حنا علاوة الریح وشغالها زور

العلاوه هضر کرانها

وزیر بادا العُلبة کاودوشه

العُلَبُ والعِلاب ج العُلَبِطُ

الضخم العلابط ج العُلَبِطَة

رمه گوسپند العَلَج زفت حلق

العُلجوم کره وزوآب بسیار و

تاریکی العلاجیم ج بعیر عُلُطٌ

اشتری که داغ ندارد العُلُطة

گردن بند پهن ونیل که زنان

بر روی کشند العلط ج العُلُط

عورت مرد وکونیکه نر العُلفة

بازموز العُلوف آنکه موی

بسیار دارد بوتن تعال جاء

فلان یعلق علوی ای بالداهیة

العُلقة البُلغة العُلکوم

الناقة الصلبة رجل عُلَنة مردی

که نهان خویش آشکارا کند عُلُو

الدار زور سرای العلق بزرگواری

دبرتری العِلوان والعِلیان

عنوان نامه العلاوین ج العلی

برتری العلیو درختیست

خار آور العليق سرند كه بر
تاك بجد العلية ورواره
العلالي جاعنم العمالة رزق
العامر العماهج شير تيره العمر
زنكاني الاعمارج عمرم العمران
ابو بكر و عمر العمرة معروفة واصلها
الزيارة العمرج العمروس بره
خرد العماريسج العمروط دزد
العماريطج العناب بزرك
بني العناب سنجد جيلان

وانجه بگذارد ختنه كنند والعنبل
والعنبلة الف جواسب
العنثوة موى ريش العنجد
موبن العنجوج اسب نيك
دو العناجيج ج العنجورة غلاف شيشه
والعنجهة جر بزرك العنجهي
مرد متكبر العنشوش شكاوه وراش تراليم
انگورهاي خوشه انگور كه انگور آن
بخورده باشند العناشيش ج
والعنشوش باقي ما نبقا لما نقى

من مالہ الاعنشوش العُنصُر
اصل مردم وجزو العناصر ج العُنصُلُ
والعُنصُل والعُنصَلاء پیاز
دشتی العُنصُوة موی پراکنده
کرد اکرد سر وآغوش علہ الغناصی
ج العُنصاب والعُنصُب
والعُنظُوب ملخ نر العُنظُباء
والعُنظُوبة ملخ ماده العُنظُوان
والانثی عُنظُوانه درشت کوی
العُنفُط ناکس العُنفُوان

اول جوانی العُنو کردن وکروه
الاعناق ج العُنقُر بیخ نی العُنقُود
خوشهٔ انکور العَنا قید ج العُنه
شوالکه اشتر العَنز والعِنان
جماعة العُنوان والعُنیان سرنامه
العَناوین ج والعُواء بانک کرک
العُواد خردی که دیکر بار آرند
العُوار عیب العُوار مرد بد دل
وخاشه در چشم وپلسک مرغ غنست
العَوا وی ج العُواق بانک شکم

ستور در وقت رفتن العُودُ م
والعود اصل بردم وجزان وبربط
الاعواد ج والعود چوب درخت
العِیدان ج العُوذةُ تعویذ کبش
عوسی کشن معیشی بزرک العَوق
انک هیچ کار نکشاید ازو تعالی
لقیسه ذات العُوَیم ای بَعد
الاعوام م العُهدةُ پیمان العُهدةُ
ج والعُهدةُ وصیت نامه
العُهدات ج العیون نرگس

شکفتنهاب العین المکسورة
ب العِبُ بار الاعباج العِبادُ
عبدالله عباس وعبدالله عمرو عبدا
عمرو عاص العبدید کله اسب
واحد العبادید بعالی صاروا عبادید
ای تفرقوا العبران دو کناره رود
وجوی الواحد عبر العبرانیة
العبریة لغت وزبان جهودان
العبرة بند العبرات عتاق
الطیر مرغان شکاری العتر اصل

مردم وجرار ونوعيست از خار
ومرز نكوش وكردن بند از مشك
العِترة خويشان نزديك وعترة
المِسحاة دسته بيل العِتريف
مرد بد بليد كه باك ندارد از انچه
كند العنار بفتح ب العِثكال
شاخ خرما اى سرزنك العِثيان
كفتار نر العثيرة كرد حرب
ج العجان ميان فقحه وخصيه
الاعجنة والعُجرُج المِجرم

العتريس الجبار
الغضبان

مرد كوتاه فربه وبن ذكر العُجزة
فرزند باز پسين العِجل مشك
كه از سه پوست بود والعُجُل
والعجول كوساله العجاجيل العِجلة
كوساله ماده ونباتيست العِجلزة
اسب سخت كوشت د العِداد
آواز كان ويقال فلان في عداد
اهل الخير اى يعد منهم العِدان
كناره دريا العِدان دوركار
ويقال عدان الشباب اى اوله

العِدّة وعده العدات خ العِدّ
آب خشمه العِدّة گروه شمرده واز
وقت زوال نکاح تا وقت دیگر نکاح
العِدفة گروه از ده تا نجاه العِدف
ج العِدل همتا و تنگ بار الاعدال
والعدول ج العِذار دو سوی
ریش و دوالی از دو سوی روی
اسب الواحد عذار والعِذار
سر افسار العُذر ج والعِذار
داغ که بر بس کردن اشتر بود بر

جا

بر جانبی العِذرة العُذر
العِذق خوشه خرما الاعذاق
والعُذوق ج العِذی کشت
بر آب باران الاعذاج العِذیو ط
الذی یخرا عند الجماع والمرأة عِذ یوطة
العِراب اسبان واشتران
تازی العِرار بانگ اشترمرغ
العِراس رسن که دست اشتر
بیان با گردن ببندند العِراق
کنار دریا و عراق نام زمینی است

العراقان كوفه وبصره وعراق القربة
دوز دوتاى كه در بن مشك بود العران
دورى وبرس كه در ره بمى اشتر
كنند العرب ديو كنده مه نباتيست
العراض شتر فراخ سينه واشتر
قوى العزيج سك صيد العربد
مار دمنده بى زهر العريض زمين
هموار العريض اشتر سخت العرام
چوب خوشه خرما العزالبيشه
شير وانچه بماند از گوشت بر خوان

وانجا كه كمه با زخود را سازد بر درخت
العرش زن الاعارج العرض لجه
بستايند وبنكوهند از مردم وتن
مردم وكناره رود الاعاضج
العرضا اشتر كه از نشاط بر يكسوى
رود العرف الصبر العرفاص تازيانه
عقابين العرق رك واصل مردم وبيخ
درخت العروق والاعراقج والعرق
المدينى رشته كه از پاى بر آيد العرش
اشتر قوى العرناسة كاله دان العرنة

بج عرن وهو نبت يقال سقاآ معروف
دبغ بالعرنة العرنين بن بنى العرانين
ج وعرين الباب بنى در يقال
انا عرومنه اى خلوا العرين والعرينة
بيشه شير ن العرآ باران بسيار
العزة كروه العزون ج يقال
مطر عز بارانى سخت العزى بى ممتا
وحميت جاهلى وعزة نام زنيست
عزرائيل فرشته مركى عليه السلم العزهاة
انكه رغبت نكند در بازى و در زنان

العزهل كبوتر نر العزاهل ج س العسبارة
بجه كفتار از كرك العسابر ج العسود
مار دمنده بى زهر العسقبة خوشه
انكور خرد العسودة جنبنده است
مانند روز كردك العسودات و
العساود ج س العشا شبانكاه
والعشاء الاول وقت نماز شام
والعشاء الاخر وقت نماز خفتن
وزعم از العشاء من زوال الشمس
من طلوع الفجر العشا از وقت

نماز شام وخفتن العِشر ابکر اشتر لیـ
روز آب خورد وهشت نا نکرد روز دهم
بآب آید واین غایت اظما بود والعِشر
پاره کرد بشکند ازدیک سکین الاعشار
ج العِشرة المعاشرة العِشرق زرکیا
العِشرون بیست العِشرنیة پیشکانی
العَشوة شبکوری رجل عشیو کثیر
العُشو ص العصابة سربند ودک بند و
عِصابة گله مردمان واسبان ومرغان
العِصام بند مشک العُصم والاعصام

ج العصم دست آویز ورسن العِصم ج
العِصیان نافرمانی ض العِضاد داغ
که بر بازوی اشتر نهند العِضادة
بازوی درای دالان دد العضادان
دو العَضاد ج العِضام دنب غزه
اشتر الاعضم ج العِضاه درختان
خار آور الواحدة عِضة العِضة
پاره العِضون ج العِضرط مرد بد
کوهر العِض مرد متکبر داهی والعُض
نوعیست از خار خوش العِضو اندام

الاعضاء ج العطاف ردا العِطر

بوی خوش العُطُور ج العِطْفُ دوش

الاعطاف ج العِظَمُ بزرگی وبزرگواری

العِظلِم نیل وشب تاریک العَظْمُ

فراخ خوی العِفاء پر اشتر مرغ

العِفاص غلاف شیشه العُفُص

ج العِفاطی مرد شکسته زبان

العِفْجُ روده کانی الاعفاج ج +

العِفْرُ مرد دلیر وخوک العِفراة

موی پیشانی شیر العِفرية موی

پیشانی ستور وکوکل خروه وداهیه +

العَفارِية ج العِفرِيت العِفرِيَة

دیو ستنبه العَفارِيت ج يقال +

عِفرِيَة نِفرِيَة لَيثُ عِفرين +

گوش خرک جنبنده است العِفضاج +

زن بزرگ شکم سست العِفة نهفتگی

وپاکدامنی العَفْو کرم خرده هرحال

که باشد العِقاب عقوبت العِقاص

موی بند العِقال زانوی بند اشتر

وخراج یکساله العُقار ج العِقد یک دانه

کردن بند العُقودج العِقْصَةُ موی
بحیله العِقَصُ ج العِقْیُ نخستین
حدث کودك الاعقاءُ ج العِقْیانُ
زر رسته العِكاسُ ان رسن +
کردست اشتربان با کردن ببندد
العِكامُ بار تنك العُكُمُ ج العِكَبُ
مرد کوتاه العِكْرُ اصل الاعكارُ ج
العِكرِشُ بنوا نباتیست العِكرِشَةُ +
خرگوش ماده العِكرِمَةُ کبوتر ماده
وعِکرِمَةُ نام زنیست العِکمُ

ملا

تنك بار الاعكامُ والعُكومُ ج ل العِلاجُ
داروی العِلاطُ داغ که بر بهنا کردن
اشتر بند العِلاقَةُ دوال دسته شمشیر
ودوال که بدان کار در کردن آویزند العِلاوُ قات
والعَلاوِیجُ العِلاوَةُ سر مردم مادام که
بر دوش بود وسر باری العَلاوِیَ ج العِلباءُ ن
دوی کردن العِلْباءُ یکی العَلابِیّ والعَلاوِیُّ
ج العِلباوی توتری نباتیست العِلجُ +
کبر وخر قوی وکرده نان العُلوجُ و
الاعلاجُ والمَعلوجاءُ ج العِلقُ کرزن

هر چيزي الأعلاق ج العِلقة جامه نخستين كه كودك
را دوزند العِلك كندر و العِلّة بيماري
العِلاج العِلم دانش العُلوم ج العِلوَد الكبير
العِلوَذ والعِلوص بجيده العِلوس كرك
العِلوض شغال بلغة حمير العِلهز كنه
بزرك رجلٌ عِليانُ الصوت مردي بلند
آواز يقال هو من عِلية الناس اي من اشرافهم
العِلية فرواره عِليّون جايها است بلند
در بهشت وكويند در هفتم آسمان واين +
جمعيست وحدانيست آنرا العِماد ستون

الا

الاعماد ج من قوله تع ارم ذات العماد العمارة
قبيله العماير ج العِمارة آبادانى العمارات
ج العمامة معروف العمايم ج عِمران نام مردي است
مسلمان العِمقى نباتيست العِمة بند دستار
العِمم ج العِميت الرجل الجربز الظريف
ويقال العِميت الرجل الجاهل الضعيف
العِميل الرجل القوي
العِناج رسن كه چوب سر دول
بدان با دول بندند العِنان دوال
لكام كه سوار در دست كيرد والعِنان
او يو ويقال عنان فلان اليك اي امره +

وشركة عنان اذا اشتركا على السواء العَبُ
والعباءُ انكورا لواحدة عِنبة الاعناب
ج وعِنب الثعلب سبنكور العنزيف
الجيث العاج العفص زن بى شرم
وبجه روباه العنقا دخوشه انكور
العنك سيل بازبين ازشب
العنين انكه صحبت نتواند كرد بازن
وامرأة عنينة زنى كه نخواهد مردرا
والعوج كيلى العوض بدل الاعواض
ج العهبا والعهبا اول جوانى

العهن پشم رنگين العهون ج ى
العيار جاشنى زر العياف
لعبه دختران العيال م العيايل
ج وواحد العيال عيل العيان
آهن بيسك العين ج العيد
جشن الاعياد ج وعيد الفطر
عيد روزه كشاى وعيد الاضحى
عيد كوسبند كشان العيدية
اشتر كه منسوبست بعيد وهو فحل
نجيب العير كاروان العيرات

ج عیسی نام پیغامبریست علیه السلم العیشة
زندگانی العیص درختستان والعیص
الاصل وعیص نام مردیست العیمة بهترین
مال العینة نسیة تم کتاب العین
والحمد لله رب العالمین والصلوة علی
رسوله محمد واله الطیبین بسم الله الرحمن
الرحیم کتاب الغین باب الغین المفتوحه
آ الغاب بیشه شیر لحم غاب
گوشتی شب برگذشته إبل غابة اشترانی
که روزی آب خورند و روزی نخورند غوات

دی
الغ دن نازک ونرم الغادیة ابر بامداد
الغادیات والغوادی ج الغاذیة
دایه الغوادی ج الغار سوراخ کوه
ولشکر و رشک ونام درختیست در
بادیه الغیران ج الغار ان شکم وفرج
والغار الاعلی والاسفل هردو کام
الغارب دوش وزور کوهان
اشتر وزور موج الغوارب ج
الغارة تاراج الغارات ج سوق
غارة بازاری کاسد الغارق

غزو کننده الغازون والغزاة والغزی و
الغزی ج الغاسق شب تاریك و آب
سرد الغاشیة زین پوش الغواشی ج
والغاشیة غاش کارد و شمشیر و نا میست
دستا خیزرا و الغاشیة الحادثة الغواشی ج
الغاضب خشمکین مجلس غاض باهله
مجلسی پر انبوه بعیر غاض یاکل الغضا
ابل غواض ج ویوم غاض روزی سخت
تاریك الغاف درختیست در بادیه

الغافر پوشنده گناه الغافرون و الغفر ج الغاق
دهو مرغیست الغیقان ج الغال رود دشوار
الغلان ج الغالی گران و غلو کننده الغالیة
معروفة الغوالی ج الغامر ضد العامر الغامض
زمین هموار و یقال مسألة غامض لا یعرف
الغانیة آن زن که بی نیاز باشد از آرایش
و گویند آن زن که بشوی خود بسنده کند
الغوانی ج الغاوی بیراه الغاوون ج
الغایة پایان کار الغایات ج والغایة
علم که خمار بر در دوکان بند نشان او دجل

والغواة +
+

١٣

غایرالحاجبین مردی که درون شده بود
استخوان ابرواوی وما غایر آبی پنهان
در زیر زمین الغایرة کرمکاه الغائط
حدث مردم و زمین فراخ نشب الاغواط
والغیطان ج الغائلة بدی وسختی
الغبب انچ از پوست زیر گلو اویخته
بود والغبغب ایضا الغبرا زمین
ونوعیست از نبات الغبرة گرد الغبش
تاریکی آخر شب الاغباش ج الغبوق
آن شراب که شبانکاه خورند الغبیبة

شیر تیره الغبیة باران که زمین خرب
کند الغبیط آن زمین که کرانهاء آن بلند
بود و میان هموار و بالا ازاشتر الغبط
ورجل غبین الرای مردی سست رای
الغتم سختی گرما الغث لاغر الغثاث
ج الغثراء الغوغا من الناس الغثی و
الغثیان منش کردا الغثیثة بیله
خیم الغثیمة طعام اهل بادیه الغد
فردا الاغدی ج بعد غد پس فردا اغداه
غد فردا بامداد و صلوة الغداة نماز بام

غدا یعنی فردا از بامداد الغداة آن چه است الاغدیه ج
الغداة بامداد

الغَدَرُ سنك · لَيلَةٌ غَدِرَةٌ شبي سخت

تاريك · الغَدَقُ آب بسيار · الغَدِيرُ

ابكير در دشت · الغُدُرُ والغُدْرانُ

والأغدِرَةُ ج · الغَدِيرُ موي سر زنان

وكوجولاهكان · الغَدائرُ ج · الغَذْفانَةُ

زن سَلِيطه · الغَذَمُ آن كياه كه از ميان

كشت بركنند · الغَذَمْذَمُ بسيار

الغَذْمَرَةُ آواز · الغَذامِيرُ ج يقال

ذُو غَذامِيرَ اي ذو صياح · والخَنِبُ

الغَذَوانُ اسب نشاطي · الغَراسِرُ

لم

بشم · الغَرارَةُ ناآزمودكي · الغَرَبُ درخت

بَدَهْ كويند سپيدار وآن آب كه بريزد ميان

جاه وحوض وسيم وكويند جام سيمين

ودردكي بكيرد كوسپند را در چشم كه

بريزد مژه چشم او وسپيدي مژه چشم

الأغرابُ ج ويقال اصابَهُ سَهْمُ غَرَبٍ

اذا كان لا يُدرى مَن رَماهُ · الغَرَبُ

جاي فرو شدن خرشيد وجاي

اشك چشم وتيزي دندان وتيزي زبان

وتيزناي شمشير بود ولب بزرك · الغُرُوبُ

+ الغَرامَةُ تاوان وعذاب سخت

ج

و يقال غرب كل شيء حدّه و الغَرَبُ
يبقى ولا ينقطع شاة غَرَبَا كوسبندي
كه هر دو چشم وى سپيد بود الغَرَنُ
نبيد كه از خرما كنند الغَرَثُ گرسنگى
الغَرْثَانُ گرسنه الغَرِثي و الغَرْثَى
و الغَرَاثين و الغِرَاثج و يقال
جارِيَةٌ غَرْثَى الوِشاح كِنايَةٌ عَن
الهَيَفِ الغِرْدُ نوعيست از سِمارُو
الغِرَدَةُ ج الغر شكنج جامه و شكنج
ران الغَرازِ دو شكنج الغَرَسُ

شتران سور

نهال درخت الغَرَضُ تنك اشتر
العروض و الاعراض الغَرَضُ مراد
و نشانه الاعراض الغَرَغَرَةُ بانك
ديك الغَرْوَفُ كياهيست كه بدان
پوست پيرايند الغَرْقَدُ درختيست
الغَرْوُ شگفت يقال لا غَرْوَ اى لا عجب
الغَرُوُدُ يوفر يونده و هر چه بدان
غَرغره كنند الغُرُوفُ آن جاه
كه بدست از ان آب توان خورد
الغَرْى نيكويى يقال رجل أغَرّ مرد نيكو

ج الغريب بی شهر تو الغرباء آ الغريو كارها
ناآزموده الاغراج الغريرة خوی
الغرائرج الغريض تازه طير ولحم
غريض گوشتی تازه الغريف بيشه
شير الغريفة الجلدة التي تكون في
اسفل قراب السيف يتذبذب
الغريق در آب غرق شده الغريم
تاوان زده الغرماء ج الغزال آهو بره
والانثى غزالة الغزلان ج والغزالة
آفتاب وا ول چاشتگاه الغزال

السماد

ريسمان فروش الغزالون ج الغزاة والغزو
قصدی كه بسوی دشمن بود بحرب
الغزوات ج الغزل ريسمان الغزل
آنكه دوست دارد حديث كردن
با زنان الغزير والغزيرة اشتر
بسيار شير الغزر دو الغزائر ج
الغساق والغسّاق آنچه از تن
دوزخيان برود چون زداب
وجدا از ان الغسال جامه شوی
الغسالون ج الغسق اول تاريكی شب

آن
الغسول آب که خود را بدان شویند و هرچه
باز دست شویند غسیل الملائکة غامر
بن حنظلة الغشطی آن بیابان که دران
راه نبرند الغشم ستم الغشمشم مرد
دلیر که اورا از مراد او هیچ چیز باز ندارد +
الغشوا آن گوسپند که روی او سپید
گرفته بود الغشوة پوشش الغشوم
ستمکار الغشی بیهوشی ض الغضا
تاغ الغضا، کل خازه الغضارة +
تازگی الغضب از خشم کین و الغضوب

ایضا امراة غضبی زنی خشمگین غضابج
الغضراء زمین خوش خاک و یقال ابادالله
غضراءهم ای غضارتهم الغضرط میان
فقحه و خصیه الغضرفوط کرباسک نر
الغضف سستی گوش و اذن غضفاء
گوشی سست الغضن شکنج گوش وجزان
الغضون ج الغضنة چشم خانه زیرین
الغضنفر شیر اذن غضنفرة گوشی
ستبر و بسیار گوشت الغضور
ساسرا الغضیاء تاغستان الغضیض +

[illegible]

الف

+ شکوفه کرا رکاردو بدید آید ظ الغطاة و
+ الغطاه نوعیست از کبوتر الغطط سوراخها
+ تره بند الواحدة غططة الغطمش
ستمکار وکذبصر الغطمطیط بانک
+ موج آب الغطیط بانک خوفته وبانک
یوز ف الغفار پوشنده گناه والغفور
ایضا الغفارون والغفرج الغفر
+ کرم ستیم و نام منزلیست از منزلها
ماه والغفر موی ساق زن وبرجامه
الغفیرة موی گوش ورجل غفیرة

مردی در کنارنده یقال لیس منهم غفیرة
ای لا یغفرون الذنب ق الغقعقة
بانک جزع ل الغلاو گرانی نرخ الغلاظة
درشتی رجل غلان مردی سخت تشنه
واشتر را نیز گویند الغلث انك
سخت کارزار کند الغلس تاریکی
آخر شب الاغلوس ج الغلصمة
سرنای گلو الغلاصم ج الغلف
گیاهست که بدان پوست سرایند
الغلفق گیاه سراب الغلافق ج

الغلفقيق الداهية الغلق بند در الاغلاق
ج الغلقة درختيست كه ازان پوست
پيرايند الغلة معروفة الغلوت ج
الغلا بالونه وآب كه درميان درخت
رود وتشنكى الاغلال ج الغليث
فرميني اى بازكندم وجو بر هم آميخته الغليص
زار بانيست الغليظ ستبر الغلاظ و
الغلظ ج الغليل تشنكى الغما سختى
وجبهة غما بيشانى بسيار موى
الغمارة نا آزمودكى الغماز غمز كننده

الغ

الغمام ابر كه آفاق را بپوشد الواحدة غمامة
الغمائم ج الغمر آب بسيار كه هر
چيز را بپوشد الغمار ج ويقال فلان غمر
الرداء فلان بسيار عطا است وفرس
غمر اسبى بسيار رو والغمرة كرداب
والغمرة سركردانى وسختى الغمرات
ج ويقال غمرات الموت اى شدائده
الغمر كارها نا آزموده الغمص دراز
كردن الغم اندوه الغموم ج الغمود
اشتركه كوها بر بجند نا فرهست بانه

يقال يمين غموس تغمس صاحبها في الذنب
وطعنة غموس طعنة فراخ • الغموض
كيكن • الغمص الغمى بيهوشى • وكل
نيم تركه بزبان افكنند • الغمين نبات
خردانبوه • الغميزة نان كه در روغن
وانكبين شكنند • الغميس والغميم
ماست ن قرية غنا ديهى بسيار
مردم • وروضة مرغارى خوش وخرم •
الغنم كوسبند نام جنست • الاغنام ج
الغنيمة معروفة • الغنائم ج • الغنى

توانكر الاغنيا ج • الغواص بلك خورنده
الغواصون ج • الغواصة نموسك مرغيست
بوسته بلك مى خورد • الغوث فرياد رس
الغوج اشتر بهن سينه • ويقال فرس
غوج موج اى واسع الخطو كانه يموج •
الغور آب نهان زير زمين • وغور كل
شئ قعره • الغوط نريد • الغوغا مردم
امنخته ازهر جنسى وملخ بياده • الغول
زمين نرم ودورى • الغوى بيراه • الغوون
ج ي الغيابة تاريكى • الغيابات ج

الغیاض بیشه وان الغایة سایه میغ و +
سایه آفتاب بامداد و شبانگاه و سایه
علم الغیب ناپدیدی الغیوب ج الغیث
باران الغیوث ج والغیث گیاه الغیدا
زن نازک نرم الغید ج الغیداق فراخ
کار در نعمت برآمده و سوسمار و
غیداق نام مردیست الغیدق مرد جوان
نازک غرجه الغیره رشک الغیران +
والغیور رشکن الغیاری والغیر ج +
الغیری زن رشکن الغیسان جوانی

یقال غیض من فیض ای قلیل من کثیر
الغیضة بیشه الغیاض والاغیاض
ج الغیطل درختستان الغیطله ماده
گاو دشتی الغیل آب بر روی زمین و
ساعد غیلا زشتی فربه الغیله زن فربه +
الغیلم کنیزک نیکو و کشف نر الغیالم ج
والغیلم نام جایگاهیست الغیام تشنه
الغیم والغین میغ الغیوم والغیون ج
والغین اشتر مست شجرة غینا آ
درختی بسیار شاخ الغین ج الغیهب

سختی تاریکی شب الغیاهب ج وادهم غیهب
اسخت سیاه الغیُ بیراهی وغیّ نام رود
در دوزخ نعوذ بالله منها باب
الغین المضمومة ب الغُبار گرد الغُبر باقی
باقی شب وباقی بیماری وباقی حیض الغُبّر
باقی شیر که در پستان بماند الاغبار ج
الغُبرة گردناک الغُبسة خاکستر
گون الغُبیراء سنجد آردک ونبید
اهل حبشه وآن ارزن باشد ث الغُثاء
خاشه بر سر آب الاغثاء ج د الغُداف

کلاغ

کلاوغ سیاه وسه پایه الغدفان ج و
شعر غداف موی دراز سیاه الغُدّة
والغُدَدة کلن وطاعون شتر الغُدد
ج الغُدَدبیل کوشک الغُدوّ والغُدوة
بامداد الغُدى ج ذ الغُذارم الخراف
ر الغُراب کلاغ وتیزی پو سرین
وتیزی تود الاغربة والغربان ج الغرادة
شمالوخرد الغرانق جوان الغرانق ج
الغُرُب الغُرَب الغُرّة سپیدی روی
الغُرَر ج وغرة الشهر اول ماه و

غُرَّةُ كلِّ شيءٍ اوّلهُ الغُرْزَةُ ازكند جامه
الغُرَزُ ج الغُرْضَةُ تنك اشتر الغُرُضُ
ج الغُرْضُوفُ استخوان تنك كه بتوان
جريد ازاو شرك كوش وكرجابيني الغراضيفُ
ج الغُرْفَةُ درواره وجرعه الغُرَفُ ج
الغُرْفَةُ نام بيست آسمان هفتم را والغُرَفَةُ
باره ثريد الغِرافُ ج الغُرْلَةُ آن پوست
كه ببرند درختنه الغُرْمُ تاوان
الغُرْمُولُ قضيب اسب الغُرْنُوقُ مرد
جوان الغَرانِقَةُ ج والغُرْنُوقُ والغِرْنيقُ

مرغ آبي الغَرانيقُ ج الغُرُورُ انجه
بدان فريفته شوند از متاع دنيا
الغُرَيْرِيُّ بعيرٌ منسوبٌ الى غُرَيْرٍ وهو
فحلٌ كريمٌ ز الغُزُّ جنسيست از تركان
الغَتَشُ اللئيمُ الضعيفُ س الغُسْلُ
اسمٌ من الاغتسال فحلٌ غُسَلَةٌ كشني
كه بسيار كشني كند و باردار نكند الغُسْنَةُ
پاره موي الغُسَنُ ج ض الغُصَّةُ انجه
در كلو بند د الغُصْنُ شاخ
درخت الاغصن والاغصان والغصون

وَالغِصَنةُ ج الغُضرُوفُ استخوان نك
كه بتوان جريد ازا و شرك كوش و كرجك
بينى الغضاريف ج الغُطاطُ بام
الغُفرُ بچه بز كوهى الاغفار و الغُفرةُ
ج والانثى غُفرةٌ الغُفَّةُ البُلغَةُ
مِن العَيشِ الغُفلُ كارها نا آزموده
الاغفالُ ج ويقال فلانٌ غُفلٌ اشترى
كه داغ نداده وارض غُفلٌ زمينى كه نشان
نبود دران وكتابٌ غُفلٌ اى غير مُقيَّدٍ
الغُلاثةُ روغن وكشك وشيران

الغُلامُ بريدك الغِلمةُ والغِلمانُ ج الغَلَبةُ
غلبه كنندهٔ الغُلظةُ درشتى باب
غُلُقٌ درى بسته الغُلُّ بند الاغلالُ
ج والغُلُوُّ الغُلَّةُ تشنه الغُلوآءُ
اول جوانى يقال غمار الناس اى جمعهم
الغُمجةُ الجُرعةُ غُمدان نام كوشكيست
بيمن الغُمرُ كارها نا آزموده الاغمارُ
ج الغُمرةُ كلغونه اى سرك وسبيده
را نيز كويند الغُمرُ قدح خرد الاغمارُ و
الغِمرانُ ج الغُلولُ بجند بايتست

وزمین نشیب بسیار درخت الغَمَّةُ
اندوه و تاریکی الغُمَجُ الغُمَیضَآ سرنجابکی
بازی است لیلةٌ غُمّی شبی که ماه نتوان
دید ارمیغ یا کردن الغُنُجُ ناز الغُنْمُ
غنیمت الغُنْیَةُ توانگری و الغُولُ
کند والاغوال والغِیلانُ ج باب
الغینِ المکسورة ب الغِبُّ انک
اشتر روزی باب آید و روزی نه
وان تب که روزی آید و روزی نه ذ الغِذَا
انچه پرورش بدان باشد الاَغذِیَةُ

ج ر الغِرَآ سریشم الغِرارُ تیزی شمشیر
و راه الاَغِرَّةُ ج ویقال وَلَدَت
المَرأةُ ثلثَةً علی غِرارٍ واحدٍ ای
بعضهم عَلَی اَثَرِ بَعضٍ و قوله لا غِرارَ فی
الصَّلوة ای لا نقصان ویقال
نَومٌ غِرارٌ ای قلیلٌ الغِرارَةُ معروفة
الغَرائرُ ج الغِراسُ وقت درخت
کشتن و کرد و برخرما الغِربالُ
غَربیل الغَرابیلُ ج الغِربالی غربیل
فروش الغِربیبُ سخت سیاه

الغَرابیبُ ج الغِربیبُ کارها نا آزموده والاغشی
غِرَةٌ الاغرادج الغِرسُ آن پوست
که با بچه بیرون آید در وقت زادن الاغراسُ
ج الغِرس غِرغِرُ ماکیان بیابانی الواحدةُ
غِرغِرَةٌ الغِرقئُ پوست زیرین خایه
مرغ الغِرنوق جوان نازک الغِریَفُ
بیشه شیر الغِزیَلُ والغِریَنُ خم
روغن س الغِسلُ اشنان وخطمی وغِسلة
الطیب سر بوی الغِسلُ ج الغِسلینُ
هرچه از تن دوزخیان برود ش الغِشاءُ

پوشش

پوشش دل الاغشیةُ ج یقال شَرِبَ
غِشاش ای قلیلٌ الغِشاوةُ تاریکی چشم
والغِشوةُ ایضاً الغِشُ کینه ض الغِضارةُ
کاسه پیروزه الغِضاراتُ و
الغَضایرُ ج الغِطاءُ پوشش و
سردیک وآن تنور وجز آن الاغطیةُ
ج الغِطریسُ ستمکار متکبر الغِطریفُ
مهتر الغَطاریفُ ج والغِطریفُ
بچه باز الغِطریفیُ دریا ورجلٌ
عِظَمٌ واسع الخلق ف الغِفارةُ

دقعهٔ کان وآن رکوی که در زیر دامن
برافکنند وابر تو بر تو الغلاف نیام
شمشیر وکارد الغلغ ج الغلالة
آن جامه که در زیر زره در پوشند
الغلظة درشتی الغل کینه
م الغما کل نم ترکی بزبان افکند الاغمیة
ج الغمامة دهن بند ستور الغمایم
ج الغمد نیام شمشیر الاغماد
والغمود ج الغمر کینه الاغمار
ج الغنا سرود الغنی توانکری

ى

الغیاث فریاد رس الغیار نشان
اهل ذمت وهو من اصطلاحات
الفقها الغیرة خوارباز الغیرج
والغیرة دیت الغیر ج الاغیار ج
الغیل بیشه شیر الغیول ج الغینة
مرغزار وانجه رود از مرد تم کتاب
الغین بحمد الله وتوفیقه بسم الله
الرحمن الرحیم کتاب الفا باب
الفا المفتوحة الفا کف
آب الفاتح داور وکشاینده

الفاتحون جماعة • الفاتحة سورة
الحمد • ما أفاتر البي نيم كرم ونه سرد •
الفاتك راه دار ومرد دلير كه هرچه
خواهد بكند • الفتالج • الفالج
اشترجوانه بارداره • الفوالج ج
الفاثور طشت خوان وكوند صيني
الفواثير ج • الفاجر تباه كار ودروغزن •
الفاجرون والفجار والفجرة ج •
والأنثى فاجرة • الفواجر ج الفاحش
والأنثى فاحشة كستخوى و +

الو

والفاحشة بی وزمانی وكفتار درشت •
الفواحش ج • شعر فاحم موی سیاه • الفاختة
كرومه مرغیست • الفواخت ج • الفاخر فخر +
كننده وحیر نیك وخرما، كا بوشك • +
الفاخور بوی مادران نباتیست • الفادر
بز كوهی پیر • الفدر ج • والفادر كشن
كه باز مانده بود از كشنی • الفادرج • الفأر
موش • الفأرة یكی • وفأرة المسك نافه
مشك • الفارج والفارجة كمان كه
زهش از قبضه دور بود • الفارح شادان •

الفَادِرُ بچانه الفَارِسُ سوار الافراسُ
والفُرسَةُ والفُرسَانُ والفُرّاسُ والفوارِسُ
ج وفارِسُ پارسیان الفارِضُ کاو پیر
وانکس که فرائض داند لِحیَةٌ فارِضَةٌ
ریشی بزرك الفارِطُ انکه ازپش برود
ودول ورسن راست کیرد الفُرّاطُ ج
الفارِطان دو ستاره است بنزد بنات
نعش الفاروقُ جدا کننده الفارِقَةُ
ابر که بدید آید پس پراکند الفارِك
آن زن که شوی را دوست ندارد

الفا

الفَوَارِكُ ج الفارِقین معرّب الفاروق
لقب الفارِهُ آن اسب که زیرك باشد
در رفتن وخر واستر را نیز کویند الفُرْهُ
والفُرْهَةُ ج والفارِهُ ابنا ورده کننده +
الفارهون ج الفَازَةُ خیمهٔ خرد الفازاتُ
ج الفارِزُ نوعیست از مور الفأسُ
تور وتور لکام وکناره مَحلُوَه ازسوی
قفا الفُوُوسُ ج الفأسج تیر مثل
الفانج الفاسَرُ سرجوی الفاسراتُ
والفواسِرُ ج الفاسِقُ بازنان ودروغز ن

الفرقدان دو برادران
[illegible] دو ستاره [illegible]
و آن [illegible]
[illegible]
[illegible]

الفاسقون والفساق والفسقة
ج الفاسی فساکننده الفاسون
والفساة ج الفاسیة خردو الفاصلة
آخر آیت الفواصل ج الفاضة
زره فراخ الفاضة داهیه الفواض
ج الفاطر نوا فرسنده الفاغوة
نوعیست از بوی خوش الفاغیة
شکوفه حنا الفافاء انکه زبانش
بافا کردد در سخن کفتن الفاق
روغن بان الفاقة درویشی

امراة فاقرة زنی شوی مرده الفاقرة
سختی الفواقر ج الفاقع وزرد زرد
یقال اصفر فاقع زردی زرد الفا قعة
الفاقعة سوارکاب الفاک +
احمق یقال هو فاک ناک اتباع
الفاکه خوش منش الفاکهون ج
الفاکهة میوه الفواکه ج الفاکهی
انکه میوه تر فروشد الفاکم الفوول ج
ویقال رجل فال الرای وفایل الرای
مردی سست رای الفالج اشتر

دو کوهان الفوالج ج والفالج پیروز ولفلوج
ج والفالج پیمانه وعلتیست معروف
ویقال فی الامثال انا من هذا الامر فالج
بن خلاوة ای انا منه بری الفالوذ
والفالوذق پالوده الفالی کوشت
کوسپرین والفایل ایضا الفالیة فی
تیز کرده الفالی فال کوی الفامی حوزد
فروش الفانیذم الفانیذ پانید
فروش الفانی نیست شونده وماند
الفانونج الفاومیان دو کوه

الفاتحة زمین فراخ هاموزکه میان
دو بلندی بود الفوایج ج الفائدة
معروفة الفوائد ج الفائز رستکار
الفائزون ج والفائز آستانه
زوردن در الفائق آنجا که سرکردن
پیوند دارا از سب الفتا مرد جوان
الفتو والفتی والفتیة والفتیان
ج والفتیة والفتیان سوره
یوسف علیه السلم العبید والغلمان
وفتی موسی یوشع بن نون الفتاة زن

الفُتَیاتُ ج الفَتا جوانی الفَتّاحُ داور
وگشاینده و یاری دهنده الفَتّاحُ ج
الفَتالُ ریسمان الفَتّانُ شورانگیزنده
الفتح گشاد و آب بر روی دنس نقطه
رود الفُتوح ج الفَتخا آ عقاب
الفَتَخ ج ویدُ فتخا آ دستی
بندها نرم الفَتَخَةُ انگشتری بی نگین
الفتخ و الفتخاتُ ج الفَترةُ خد
میان دو پیغمبر بود در آمدن الفَتُوُّ سال
فراخ و روشنائی صبح الفَتُوُّ درد

زیر ناف و خایه الفَتُوتُ مار مالیده و
الفَتِیتُ ایضا ناقةٌ فَتوحٌ اشتری که
سوراخ پستانش فراخ بود الفَتَوِیُّ م
الفتاوِی ج الفَتَیانُ و الفِتیانُ
شب و روز رَجُلٌ فتیقُ اللسانِ
مردی تیز زبان الفَتیلُ الخه در میان
جوی خسته خرما بود الفَتیلةُ پلیته
الفُتُلُ و الفَتائلُ ج ن الفَثُّ
ارزن هندی ج الفَجُّ راه روشن
الفِجاجُ ج و الفَجُّ فراخای در

در کوه والفجوة ایضا الفجوات ج الفجا
آنکار که دهش از قبضه دور بود والفجوا
ایضا الفجر الصادق بام بهنا الفجاج +
بسیار کوی الفجیعة درد سخت الفجایع
ج الفجا دیک اقرار وخاص بازدا نیز
کویند الافحاج الفحاش زشت کوی
الفحام انکشت فروش الفحامون ج
الفحش هزار کوی الافحاش ج الفحا
لی فرمانی وکار زشت الفحفاح نام
جویست در بهشت الفحل کشن +

الفحول والفحال والفحالة والافحل ج
والفحل حصیر از پش خرما الفحم انکشت
فحمة العشاء سختی تاریکی شب
الفحوا والفحوا مقصود از سخن
الفحیح بانک مار وبانک خرس
الفحیل کشنی بغایت نیک خ الفخار +
سفالینه الفخاری سفالینه
فروش الفخت ماهتاب الفخ
لتو الفخاخ ج الفخة خرخفته +
والفخیخ ایضا الفخذ ران وقبیله

الافخاذج الفخم بزرگ الفخام
ج الفخود نازنده ومادهٔ اشتر بزرگ
اندک شیر واسب بزرگ قضیب
الفخرج د الفذا بدلی که خود را
بجان برهانند الفذا آنا زخرما
الفداد بزرگر وسخت آواز الفدام
دهن بند الفدان آلت بزرگ وگو بند
آن کاو که برو کشت کنند الفدادین
ج ید فدعا دستی که خرده اش
از سوی کرپشک کژ بود الفدغم

مرد بزرگ خلق الفدفد زمین
هموار الفدا فدج فدک نام
جایگاهیست الفدم اکسر گردد
ماند در سخن الفدن کوشک
الفدود بزکوهی بین الفدج
الفدید بانگ سخت د الفد
نخستین تیراز قمار ٢ الفرا بدلک
الفرا گورخر الفرا ج الفرآ
پوستین فروش الفراس
فراست کننده الفراسة سواری

الفَرَاشُ م الفَرَاش پروانه چراغ
الواحدة فَرَاشَةٌ والفَرَاشَة
چهار گوشه سپر و مرد سبك و آب
اندك اندر حوض و پره قفل و گوش
انوه بند در و آن آهن كه عنان
دراز بند دند الفَرْثُ سرگين شكنبه
الفُرُوشُ ج الفَرْجُ متاع زن
وشكاف كوه و جايگاه بيم الفُرُوجُ
الفُرُجُ الذى لا يزال ينكشف فرجه
الفَرْجَان سيستان وخراسان

الفرج

الفَرَحُ م الفَرِحُ والفَرْحَانُ شادان
الفَرِحُونَ ج الفَرْحَةُ مژدگانه
الفَرْخُ بچه هر مرغ كه باشد الفِرَاخُ
والأفْرُخُ والفُرُوخُ والأفْرِخَةُ جماعةٌ
والفَرْخُ جايگاه مغز سر الفَرْدُ يگانه
الأفرادُ ج رجلٌ فُرَادَى فاردٌ واحدٌ
وجمع ومذكر ومونث درين يكسان بود
الفَرَزْدَقُ گنده خمير الواحدة فرزد دَقَةٌ
الفَرْزَعُ پنبه دانه الفَرَسُ اسب
نر و ماده يكسان بود الأفراسُ ج
الفَرْسَخُ فرسنگ الفَرَاسِخُ ج

الفَرَشُ هرچه بگسترانند واشتر خرد
وکشته لمذشد وبابان فراخ
الفَرضَةُ بادکنجی الفَرضُ فرموده
خدای عزوجل وسپر ورخنه کان
ونوعیست ازخرما الفُرُوضُ ج
الفَرَضیّ انکه فرایض داند الفَرطُ
انکه پیش برود ودول ورسن
راست کرد واحد وجمع دروی یکسان
بود الفَرْعُ موی سر وسر شاخ درخت
وآن کان که ازسر شاخ کنند الفُرُوعُ
ج امراة فرعاء زنی بسیار موی

الفرعة

الفَرْعَةُ پش بزرک الفُرُعُ ج الفَرْغُ
انجاکه آب بیرون آید از سر دول
الفُرُوغُ ج وفَرْغُ الدَّلوِ المُقَدَّمُ
وفَرْغُ الدَّلوِ المؤخَّر دو منزلست از
منازل ماه وطعنةٌ فرغاءُ طعنهٔ
فراخ جراحت الفَرخُ وشبنک
الفَرْقُ کشتهٔ سر الفُرُوقُ ج والفَرَقُ
هشت الفُرقانُ ج والفَرقُ دوستای
الفَرقَدُ بچه کاو دشتی الفَراقِدُ ج
الفَرقدانِ دو برادران و آن دو ستاره

الفَرَعُ اول بچه که شتر
بزاید وکانت العرب تذبحه
لاصنامها تبرکا بذلک و
الفَرَعُ القِسمُ
الفَرَعَةُ اعلی الجبل
والجمع الفِراعُ

١٣

چنين است از هفتور لك كهن اذن
فركا، وفركة گوشتى سست
فرنو الملك سبرم الفروبوستين
الفراج الفروة پوست سر الفرج
آن كان كه زهش از قبضه دور بود
والفرج ايضاً الفروج كرپشك
الفراريج ج الفروجة الدراعة
الفروقة كورده پيه وبدل و
هراسان الفروك آن زن كه شوى
را دوست ندارد الفره ابا داده

كنده الفرهون ج الفريد يكانه و
ميانه يك دانه الفرائد ج يقال فريد
العصر يگانه روزگار الفرنجه گاو
دشتى الفرارج الفرس خبر و آجك
الفرسية صيد شير الفرائس ج
الفرنير كورخر كه از بسر زادن بنت
روز كشن اورا بزند و بحس هرچه سم
دارد الفرايس ج الفريصة گوشت
ميان شانه و پهلوى الفريص و الفرائض
ج الفريض تير سوفا ركرده الفريضة

فرموده خدای عزّوجلّ الفرانضج الفرق
گروه الفریقة خرمابین وآن گوسپند
که بشب کم شود الفرانیج الفریک
گندم بمالیدن رسیده وکوردست
مال ز الفزارة ماده ببر الفزرة
خواهر ببر الفز بچه گاو دشتی
الافرازج ورجل افزر مردی سبک
یقال فزّ نزّ اتباع س الفسفاس
شمشیر کند الفسل ناکس الانسان
والفسول والفسلاء والفسل

نها

نهال خرما بن الفسلان کاهل الفسوم
الفسوّ کثیر الفسو الفسیح الواسع
یقال بیت فسیح خانه فراخ الفسیح
گوشت از سم برنیده از نجتگی الفسیط
انچه بفتد از ناخن چون بچینند وکشیره
بر سر خرما الفسیل نهال خرما بن ش
الغش بارخار سم الفشفشة بانگ
نعلین الفشل مرد ضعیف بد دل
غلق فشوش بذی رو دکشای
ص الفصا درک زن الفصاص نگین فروش

الفَصُّ نگین انگشتری الفُصوص ج الفَصّ
بند گاه الفُصوص ج الفَصد رستو
راست والفَصْلُ جدائی میان دو چیز
الفُصول ج الفَصیح هو یدا سخن الفُصحا
ج الفَصیل دیوار در پیش هر قلعه و
الفصیل کودک از شیر باز کرده و بچه
اشتر را نیز گویند الفِصال و الفُصلان
ج ویقال اجتمعوا بفَصیلهم ای باجمعهم
الفصیلة دوده مردم الفضا خرما
و مویز بر هم آمیخته الفَضا زمین

فراخ خالی الافضیة ج الفَضاض
سیم کرا الفَضفاضة زره فراخ فرا خ
الفَضْل افزونی و نیکوئی الفُضول ج الفَضلة
نا مست می را الفَضیخ نبید کاز خاره
خرما کنند الفَضیض آب خوش گوارنده
الفَضیلة هنر و تطوع الفَضائل ج الفَطر
شکافت الفُطور ج الفِطر باریک بیت
الفَطور والفَطوری انچه بدان روزه
کشایند الفَطیر م الفَطیم کودک از
شیر باز کرده الفُطُم ج الفَظاظة

درشتی لفظ درشت خوی نیال انّه
لَفَظٌ بَظٌّ اتباعٌ الفَظا آب سکنبه الفطو
والفِظاظ ج الفَعال کارنیک الفَنعا
القَصاب بلغة هذیل ساعد نعم
ارشی فربه غ الفَغر نقطه دور بغفور
لقب با دنجین الفَغمة دمیدن بوی خوش
الفَغو شکوفه حنا ق الفَقاء آن پوست
که با بچه بیرون اید در وقت زادن
الفَقارة پشت مهره الفقار ج
الفَقاقة نادان والفَقفاقة

ایضا

ایضا الفقحه سوراخ بن الفقاع ج
الفَقِر انک پشت مهره ش درد کند
الفَقر درویشی المفاقر ج الفُقعَة
سمالو الفَقع یکی وان زانظیر نیست
الفِقعة ج و الفَقعَة کل زرد الفقید
کم شده الفقیر درویش الفقرا
ج و الفقیر انجا که آب بیرون آید
از کاریز و آن کوکه در بن خرما بود
الفُقُر ج الفقیه انک دانا بود
بحلال و حرام الفقهاج و فقیه الامه
لقب عبدالله مسعود رضی الله عنه ک

الفکاک کشاینده دو زفر الفک
یکی الفکوک ج الفکة ستاره
چنداست بر مثال دایره مردمان عامه
ازا کاسه درویشان خوانند و
تعالی فی فلان فکة ای سترخا
فی رایه الفکک از جای بیامدکی
بای الفکه خوش منش الفکهون
ج الفلاة بیابان الفلوات
الفلاج الفلج الفلاح برزگری
وانجه سحرگاه خورند الفلاح برزگر
وخربنده الفلاحون ج الفلاک

باد

بادریسه فروش وبادریسه کر الفلا ورة
بیرزی فروش الفلتة شب سیم ماه
الفلتان زاسپ نشاطی الفلج جوی خرد
الافلاج ج والفلج کشادکی که میان
دندانها باور باعیه بود وآب روان
الفلجة بخشش جای آب جوی باشد
دراز رخنه کرده ای کشت الفلج
ج والفلجة زمین راست کرده از
بهر کشتن را الفلوجة ایضا
الفلالیج ج الفلجة کشادکی لب

الفَلَحُسُ مرد حریص وزن لاغر سرین
وسك الفَلاحِسُ ج الفلس پشیز
الفُلُوسُ والافلاس ج الفَلْو میان
دهن الفَلَقُ زمین هموار الفُلقان
ج والفَلَقُ بام وروشنایی بام و
وکلوی که برای دربای دزدان
نهند والفَلَقُ فی روایة السدی
جاهیست در دوزخ نعوذ بالله
منها الفَلَكُ آسمان وجرخ وکلم
آس الافلاك جماعة والفَلَكُ

پاره زمین کرد الواحد فلكة
الفلكة بادریسة الفَلَلُ ج
الفَلُّ رخنه کارد وشمشیر
الفُلُولُ ج الفَلَنْقَسُ آنکه دو
مادرش پاسه پرستار بوده با شند
الفَلُوُّ اسب کره الافلاء والفِلاء
والفَلاوی ج الفَلُوَةُ کلیم
خرد الفَلْهَمُ فرج زن الفَلِیجَةُ
یکباره از پارها خیمه الفَلَیْقُ
بند کاه کردن الفلیقة الداهیة

شعر قليلٌ موى بهم درشده الفَمُ
دهن الافواهُ ج وتصغيره فُوَيهٌ
تقول في النصب فاه بالالف وفي الرفع
فوه بالواو وفي الخفض فيه باليا كقولك
رايت فاه وهذا فوهُ ونظرتُ الى فيه
وكقول الجارية يا اُمّاه ادركي فاهُ
غلبني فوه لا طاقة لي بفيه ز الفنا
سبنكور الفناةُ كا وماده الفنوات
ج الفَنْزَجُ دست بند بازی است
الفَنَكُ م الفَنَنُ شاخ درخت

الافا

الافانزج الافانين ج الفَرْكونه
الافانزخ الافانزج شَجَرَةٌ
فَنَوآء درختی بسیار شاخ وهي على
غير قياس الفَنيقُ کشن اشتر
الفُنُقُ والافناقُ الفَنيقةُ
جوال خاک کش الفَنَاتو جماعةٌ
الفَنكان دو کناره زنخ الواحد
فنيكٌ و فواتح القرآن اول سورتها
قرآن الفوتُ بالاء هر انگشتی
بدرازنای الافواتُ ج الفوجُ

کروه الافواج والفووج ج الافاوج
والافاویج ج الفوجة د میدن
بوی خوش والفوعة ایضا الفود
یکسوی سر ومرکی الافوادج الفودج
آنچه زنان دران نشینند چون
بسفر شوند الفوادج ج الفود
خشم واکون والغور الوجه الفوذ
پیروزی طعام فوظی طعامی آمیخته
از هر جنسی امرأة فوغا آ زنی بزرک
دهن محالة فوها کلی دراز دندان

الفوهد

الفوهد غلام فربه تمام خلق
والانثی فوهدة الفهاد یوزوان +
الفهد یوز الفهود والفهادج
والفهد آن آهن که درمیان رحل
اشتر بود الفهدة یوز ماده الفهد تان
دو پاره کوشت است بر سینه اسب
الواحدة فهدة رجل فقة مردی که
درماند در سخن الفهفهة سرکردن
الفهاق ج الفهلویة لغت وزبان +
کبر کان الفهلویات ج الفهیرة آردشیری

+ الفیاد کولنر الفیاض بخشنده

+ الفیال بیدوان الفیالون ج الفیتق

دوودکر الفیج پیک الفیوج ج الفید

زعفران وموی لب اسب وفید نام

جایکاهیست الفید خاکستر ارض

فیرة زمینی بسیار موش الفیروزج

پیروزه الفیش و الفیشة والفیشلة

سرذکر رجل فیصل مردی سخن کوی

الفیض اسب بسیار دو الفیفر مین

هموار الفیفاء بیابان که دران

آب نبود الفیافی ج رجل فیل الرای

مردی سست رای الفیلج سنک

زرین آس الفیلق لشکر کرد کرده

الفیالق ج الفیلکون دوزخ تر

+ الفیلم مرد بزرک شعر فینان موی

درار الفینة ساعت الفیء غنیمت

وسایه پس از زوال الافیاء والفیوء

ج الفیه والانثی فیهة بسیار

خوار وخمرا نیز کوبند رجل فیند

مردی بی دل ولحم فیند مردی بی دل

[illegible] الفصیح [illegible]

ولحمٌ فَنِيدٌ كوشتى بريان والفَنِيدُ
آنجاكه كوسبند را دران بريان كنند

باب الفاء المضمومة مع ت

الفُتَاتُ ريزه ريزه و نا زماليده
الفُتَّاحَةُ داورى الفُتَاقُ خيرمايه
بابٌ فُتُحٌ درى كشاده وقارورةٌ
فُتُحٌ شيشه بوى غلاف يقال
لقيت منه الفِتَكْرِينَ اى الداهيةُ
ديدم ازو سختى الفُتُوَّةُ الفُتيان فتى
ج الفُجَرَةُ جاى بند آب الفُجْلُ

والفُجلُ ترب ج الفُحَّالُ نروى خرما الفحا حيل ج الفُراتُ
آب خوش الفُرَتانُ ج والفُراتُ
نام رود دست بكوفه الفُراتانِ دجله
وفرات الفُراتُ فُراته فُرادى
يك يك الفُرارُ بچه كاو دشتى الفُراعةُ خرقه
كه بدان قلم پاك كنند والفرعةُ ايضا
الفُرَعُ ج الفُرافِرَةُ زن فربه
فُرافِصَةُ نام بيست شيرا الفُرَاكُ
شير الفُرانِقُ راه برلشكر وستود
بيك وكور وانه جامه الفُرجُ انكه

وازنگاه ندارد و آن کمان که زهش
از قبضه دور بود الفرجة گشادگی
میان انگشتان و جز آن الفرج ج
الفرحة مژدگانه الفرجان فرودیان
+ وآن پنج روز است از آخر ماه آبان
مطلب وهی اهنود اشنود اسفندمد
+ وخشت هشتویش واین را از
دوازده ماه نشمرند وتسمی الایام
المسترقة ای پنجک الفرذوم
وبالقاف ایضا تخته کفشگر الفرس

پارسیان الفرصة نوبت وغنیمت
الفرضة آنجا که سیاهی بود در دوات
و در خنه کمان و جوبک سردوک
و گذرگاه جوی که آب برگشند از آن
الفرط پشیمانی و گزاف کاری و بیهوده
و آن اسب که در پیش اسبان رود و
قوله تع وامره فرطا ای متروکا والفرط
سر بالا الافراطج الفرطوسة
بینی خوک الفرطوم جنگ موزه
الفرعل والانثی فرعلة بچه کفتار

الفواعل ج الفرفور کشن میش فربه و الفرفور
طایر الفرق والفرقان نوعی والفرقان
بام الفرز بر بحن الفرزق نان بر بحن
الفروسة والفروسیة سواری
فریخ نام آهنکری است س الفسام
الفساط سرای پرده والفستاط
والفسطاط ایضا الفسطا الفاسیط
والفساطیط ج والفسطاط کروه
لیساد الفسالة ساو آهن الفستق
بسته الفسحة فراخی الفسحم

فراخ سینه الفسکول اسب باز پسین
در مسابقت ص الفصعل بچه کژدم و
یقال القصعل با لقاف ایضا ض
الفضالة افزونی که از چیزی بماند
امراة فضل زنی در یک جامه ط
الفطار شکاف کارد و شمشیر
الفطر سماروغ و الفقاح شکوفه
هرچه باشد الفقاع فقع الواحدة
فقاعة والفقاعة سوارک
آب الفقاقیع ج الفقاعی فقع
فروش الفقم زفر الفقمار دو زفر ل

یقال فلان وفلانة كناية عن الآدميين
كناية والفلان والفلانة عن البهائم
الفلفل پلپل الفلك كشتی واحد
وجمع در وی یکسان بود الفلیق شفتالوی
سپید الفمّ والفم دهن الفستق
والفندق كاروان سرای والفندق
+ معروف الفندقی خانوان الفند
سیسنبر الفنوّ اشتر تمام خلق
وزن نازنین والفؤاد دل الافئدة
+ ج الفوارة رودنك الفوذنج
بودنه الفود الظباء لا واحد

لها من لفظها الفوطة معروفة
الفوطج الفوف پرده دل
الفوف وفة نقطه سپید كه بر ناخن افتد
الفوفج الافوافج الفوق
سوفار تیر الافواق والفوق و
الفقج والفوق شكاف فرج الفول
باقلی الفولاد معرب الفوم كندم
وگویند سیر الفومان كندم وجو
الفومی كندم فروش فوهة الطریق
سر راه الافواه وفوهة النهر

دهن جوی الفُوَهُ سر بوی خوش الافواه
ج الفُوَیسِقَةُ موش ماده ه الفُهَاقُ
اسکجک الفُهْرُ مدرسهٔ جهودان
باب الفاء المکسورة ت القتاق

دلخرما بن القِتّانُ پوست ادیمین
که در بالان کشند الفِتْرُ بالاسیان
انگشت سبابه و ابهام الفِتْنَةُ آشوب
الفِتَنُ ج الفِجُّ خربزه هندی خ
الفِخَیرُ کثیر الفخر د الفِدَاءُ بدلی که
خود را بدان برهانند و الفِدْیَةُ

ایضا الفِدَامُ دهن بند الفُدُمُ ج
الفِدْرَةُ پاره گوشت الفُدَرُ ج
ر الفِرَاسَةُ معروفة الفِرَاشُ
هرچه بگسترانند الفُرُشُ ج الفِرَاضُ
جامه یقال ما عَلَیه فِرَاضٌ ای ثوب
الفِرْجَارُ پرکار الفِرْجَةُ شکاف
جامه الفِرَجُ ج الفِرْجَونُ شانه
که اسب را بدان پاک کنند الفِرْدَوسُ
باغی که در آن هر درختی بود و گویند
نامیست بهشت را الفَرَادِیسُ

ج الفرزان م الفرازین ج الفرش
نوعیست از نبات الفرساخ زمین
فراخ الفرسك شلی الفرسن سول
اشتر الفراسن ج الفرشاح سهم
بهن الفرصاد خر توت الفرصة پاره
پنبه الفرصج الفرطیسة بینی
خوك فرعون نام پادشاهیست
کافر یقال ذهب دمه فرغا ای
باطلا وهکذا الفرفیر بنفشه
الفرق گله گوسپند جدا کرده نر

وماده

وماده یکسان بود الفرقة گروه الفرق
ج الفرنب موش الفرند گوهر
شمشیر الفزر ده میش تا چهل
الفرزین بن الفسکل والفسکول
اسب باز پسین در مسابقت الفسیق
کثیر الفسق الفصح عید ترسا آن
الفصع پوست خرما تر الفصفصة
سپست تر الفصافص ج الفضة
سیم ط الفطر روزه کشای وحد
وجمع ومذکر ومونث درین یکسان بود

يقال رجلٌ فِطرٌ وامرأةٌ فِطرٌ وقومٌ
فِطرٌ اى روزه گشاده الفِطرَة آفرينش
الفِطسُ مورد دانه الفِطّيسُ پتك
ع الفَطاطِيسُ ج الفِطّيسَةُ بينى خوك
ق + الفعال دسته تور وكار بد الفِقرَةُ
ك پشت مهره الفِقَرُ ج الفِكرُ
والفِكرَةُ انديشه الافكارُ والفِكرُ
ل ج رجلٌ فِكِّيرٌ كثيرُ الفِكرَة الفِلاطُ
ناگاهان الفَلجُ بمانند آب
الفِلذُ پاره جگر الفِلذ ج الفِلذَة

الافلاذُ

پاره گوشت الفِلَذُ ج الفِلِزُّ نجه سفيد از گوهرها
چون بگدازند الفِلسُ نام تيست الفِلعَةُ
پاره پوست الفِلَعُ ج الفِلقُ سختى وآن كان
كه از نيمه چوبى كرده باشند الفِلقَةُ پاره
نان الفِلَقُ ج الفَلُّ زمين بى نبات الافلاءُ
ن + ج الفِلوُ اسب كره الافلاءُ ج الفناءُ پيش
درسراى الافنِيَةُ والفُنِىُّ ج الفِنجانُ پنگان
الفِندُ پاره از كوه بدا زناى الافنادُ ج
ه الفِندِيرَةُ سنگ الفِنطِيسَةُ بينى خوك
الفِهرُ سنگ كه بدان مشك سايند
ى الافهارُ ج الفِيالَجَةُ پياله الفِيالَجاتُ
والفَيالِجُ ج الفِيارُ آن دو آهن كه از دو سوى
ملعب نامی نوعی بازی زبانه ترازوى بود الفِيارُ زكى الفِيالُ خاك
ج + نمك بازى است الفِيامُ هودج الفُوُومُ

والفِيامُ والفِئةُ كروه الفِئونَ ج الفِيقةُ
آن شیر که کرد آید در بستان بمیان دوشیدن
الفِيقاتُ والفِيَوج الافواقُ ج الافاويق
ج الفِيلُ پيل الافيال والفُيولُ والفِيلةُ
ج والفِيلُ سست رای الافيال ج تمت
الفاآت بحمد الله بسم الله الرحمن الرحيم
كتاب القاف باب القاف المفتوحة
القابُ اندازه وخانه كمان وهما قابان
يقال قابُ قوسٍ مقدار كمانی القابُ
سوم سال القابةُ بانك رعد يقال
اصابتنا العامَ قابةٌ اى قطرةٌ من مطرٍ
القابلُ دوم سال القابلةُ نا فرداب
ودايه القوابلُ ج القابضُ تنك كننده
روزی وفراكيرنده القابولا

والقابولاآ كاجی رجلٌ قاترٌ رحلی باشت
ستور ساخته يومٌ قاتمٌ روزی كرد كرفته
القاحةُ ميان سرای والقاعةُ مثله
القادُ اندازه يقال قادُ رمحٍ اى قدرُ رمحٍ
القادحُ سياهی دندان القوادح ج القا دِحةٌ
كرم كه در درخت افتد القادرُ توانا القادمُ
والقادمةُ پیش بالا ز اشتر وبرمهتر از
بال مرغ القوادمُ ج وقادمُ الانسان
راسهُ القادمان دو پستان پیش القادورةُ
مرد كست خوی ناخوش زبان القارُ سياهی
و درختيست تلخ القاربُ انكس كه آب
طلبد بشب وآن اشتر كه ميان او وآب
شبی مانده بود وان كشتی كه ملاح از بهر
خويش دارد القارةُ برنك كه بس بلند بود

القارُ والقاراتُ والقُورُ ج القارَةُ خرس
مادهٔ القاراتُ ج القارِتُ خون که
در پوست بمیرد القارِحُ اسب همه شده
ای پنج ساله القُرُوحُ والقوارِحُ والقُرَّحُ
والمقارِيحُ ج يومٌ قارٌّ روزی سرد
القارِسُ سرما سخت القارِضُ
شیر زبان گز القارعَةُ سختی و نا بیت
رستاخیز او فراخی در سرای القارِكُ
انکه تیر و شمشیر دارد و انکه ج و عُمر
بهم بکند القارُورَةُ شیشه القوارِيرُ
ج القارُورِیُّ شیشه گر قارون نام
کافریست القاری تیر باران القارِئُ
خواننده القارِئونَ والقُرّاءُ ج
القارِيَةُ سار سبز و گویند سیاه

العا

القَوارِيزُ ج القازُوزَةُ پیاله القاسُ
اندازه يقال قاسُ رمحٍ ای قدرُ رمحٍ قاسِحٌ
نیزهٔ سخت القاسِطُ بیدادگر القاسِطُ ن
ج قُلبٌ قاسٍ دلی سخت القاشِرَةُ آن
جراحت که بپوست سر رسد القاشُور
اسب باز پسین همه در مسابقت القا صب
تولهٔ زن القاصِدُ نزدیک و آسان
و سبک و قصد کننده القاصِرُ آن تیر
که بنشانه نرسد و ماءٌ قاصِرٌ آبی سرد
قاصِرَةُ الطَّرفِ آن زن که جز بشوهر خود
ننگرد القاصُّ قصه کننده القاصُّونَ
والقُصّاصُ ج القاصِعاءُ سوراخ موش
دشتی القواصِعُ ج القاصِفُ باد
شکننده القواصِفُ ج القاصِيَةُ

ناحیت القاضب تمشیر ان القواضب ج
القاضی حکم کننده القضاة ج القاضیة
مرگی وجهٌ قاطبٌ روی درهم کشیده و
دندان بدید آمده یقال جاؤا قاطبةً آمدند
همه قاطع الطریق راه زن ولبن قاطعٌ شیر
ترش القاطن مقیم القطان ج القاع
زمین هامون ونرم الاقواع والقیعة
والقیعان ج القاعة میان سرای القاعد
زن از زه بشده وخرما بن کوتاه که دست
بران رسد القواعد ج القاعدة بنیاد
القواعد ج القاعف باران سخت چنانکه
پوست از روی زمین ببرد القاعلة کوه بلند
القواعل ج قاق کوهیست گرد زمین گرفته
القاف انکه بی نیاز بود از مردمان وتبال

[illegible]

اخذ بقافیه رقبته اذا اخذ بقفاه القائل
القافلة کاروان باز آینده از حج وجز آن
القوافل ج القافیة پس کردن وآخر حرف
بیت شعر القوافی ج القاق مردر ان القاقلی
کاکل القاقم م القاقورة پیاله القواقیر
ج القالجوب لو والقال والقیل گفت و
گوی آسمان لا مصدر ان القالب کالبد
هرچیز القوالب ج القالب خاره سرخ
شده شفة قالصة ای بر جسته القا لطون
خربزه هندی القالع آن دایره گرد در زیر
نمد زین بود واز ان مکروه دارند القالی م
القامة بالاء مردم وبکره بزرگ القامات
والقیم ج القاموس میان دریا القانت
فرمان بردار القانتون ج القانص نخجیر کبر

القناصر ج القانصة سنگدان مرغ القوانص
ج القانع خواهنده وخرسند القانعون
ج القانون اصل القوانين ج وليس بعربي
محض القاه فرمان برداری القاهر کمنده
ومقهور کننده القايبة خايه مرغ القائد
سرهنگ القادة والقواد ج والقايد الحلوا
القايف آنکه در فرزند نگرد تا بيد رماند يا نه
وبى بزد القائفون والقافة ج القابلة بمرورد
القائم پاینده ودسته شمشیر وبرپای ایستاده
والقائم العين که چشم برجاى باشد ونه بیند
ومیزان قائم ترازوی راست القائمة چراغ
پایه ومرد لهجوی وقائمة الباب آستانه
در القبا آم الاقبية ج القباطی
جامهای سپید که از مصر آرند الواحد

قبطى القبالة معروفة القبالات ج القبان ن
کپان القب زوزيم پرهن القبج کبك
القباج ج القبر گور والقبور ج القبس
پاره آتش القبع بانك سنی اسب القبقب
شکم القبل بر کوه شاة قبلاق کوسند
سرود ربش نجده وعین قبلاء چشمی که در
پیش گردد والقبلة مهره گرد که بر گردن
اسب بندند القبول باد مشرق والقبول
دایه القبل ج القبيب بانك القبيح
کناره استخوان زونکك وزشت
القباح ج يقال هو قبيح شقيح اتباع
القبيل پايندان وگروهی مردم از نسه تاده
القبل ج القبيلة بنگاه وتخته سر
وگروهی مردم از یك پدر وپاره کرد دست دهند

القبائل ج يقال لا يعرف قبيلا من دبير
القبيس آتش كش واشتر كه زود باردار كند
الاقبسة ج القبيصة تيز رو والقبيصة
جدا كه بهمه كف بكرند والقبضة ايضا
القبيعة برا زبان شمشير القبايع ج
القتاب بالازكار اشتر القتات
سبست فروش وسخن چين القتاد درخت
كثيرا و درخت خارآور و نوعيست از خار
القتال مردكش القتام كرد سياه القتب
پالان اشتر الاقتاب ج القت سبست
خشك القتد چوب پالان اشتر الاقتاد
والقتود ج القترة كرد والقتم ايضا
القتعة خوره كرجوب خورد القتع
ج القتوت دروغزن والقتيت

ايضا القتور آنكه دادن نبيند از بخل
القتر ج القتير پيرى وسر ميخ زره
القتيل كشته القتلى القتين زن زار
خوش والرجل كذلك والقتين كنه
القثد خيار باد رنك الاقثاد
ج القحابي الذى يتبع القحاب وهي
جمع القحبة وهي المراة الفاسدة
بلغة اهل اليمن القحب مردم پير
وكورك القحدة بن كوهان اشتر القحد
والقحاد ج القحر اشتر سخت پير
والقحر والقحارم مردم پير القداح
تير تراش والقداح والقداحة سنك
آتش القدار ديك فروش وديك
كرا القدح م الاقداح والقدحان

ج القَدُّ بالای مردم و پوست بزغالهٔ القُدود
ج القَدْرُ اندازه و بزرگی الاقدار ج وَلیلةُ
القَدر شب بیست و هفتم ماه رمضان القَدَحُ
سطل القَدَعُ سستی چشم از بسیاری نگریستن
القَدَمُ پشت پای و پایگاه الاقدام ج وقوله
قدمَ صِدْقٍ عِنْدَ ربهم ای سابقةَ خیرٍ قدّموها
عند الله القَدُوحُ آن چاه که بدست از آن
آب توان خورد القَدُومُ تاشه القَدُّمُ +
ج القَدائِمُ ج القَدِیحُ باقی خوردی در بن
دیگ القَدِیدُ گوشت خشک کرده القدیرُ
گوشت بدیگ بخته والقدیر توانا القدیمُ
دیرینه و همیشه القُدَماءُ ج یقال قَدُمَ قِدَمًا
دیگی خوش بوی القَذاةُ خاشه که در چشم
افتد و خاشه سر آب القَذَی ج الاقذاء

ج القَذافةُ و دُهن القَذالُ جمله سر +
القُذُلُ و الاقذِلَة ج القَذِرُ پلید القَذَفُ
دور و القَذِیفُ ایضا القَذُورُ آن
اشتر که دور خوسید از اشتران القَرا +
پشت و مایه آس الاقراء ج و یقال وقع فلان
فی قرا حمارٍ ای فی الداهیة القَرابُ مشک
دوز و قرابه فروش القَراءةُ معروفةٌ القَرابات
ج القَرابةُ خویشی القَراحُ زمین کشت
ناشاید و آب خالص الاقرحة ج القَرادُ
کنه دار القَرارُ آرام و آرامگاه القراری
درزی القَراعُ سبز سخت القَرامِلُ گیسوی بند
القَرَبُ رفتن آن شب که بامداد را بآب رسند
القَرَبوس زین کوهه القرابیس ج القَرَبان
بامداد و شبانگاه القُرْحُ ریش القُرُوحُ
ج

القَرْدُ کردن القَرْدَةُ بشم ریزه القَرْدَدُ
زمین درشت بلند القَتَرُ کرد تیرك ونوعیست
از هودج ویومٌ قَتِرٌ ولیلةٌ قَتِرَةٌ روزی وشبی
سرد ویوم القَتِرِ روز دوم اضحی القَرْسُ
سرمای سخت القَرَسْطُونُ کپان وکویند
ترازوی بزرك القَرْضُ وام دست بدست
القُرُوضُ ج القِرْطَاسُ کاغذ القَرَاطِیسُ
ج القَرْطَفُ شب پوش القَرَاطِفُ ج
القَرَظُ اسکرك القَرْعُ بادکدو خشك
والقَرَعُ برجستکی که اشتر بچه را بود
ارضٌ قَرِعَةٌ زمینی دك القَرَعْبَلانَةُ
الجُعَلُ القَرْفُ آنجا که کوشت یخنی
دران نهند چون بسفر شوند القُرُوفُ
ج القَرِفُ والقَرْقَرُ والقَرْقُوسُ

زمین دك هموار القَرْقَرَةُ آوازدود
کانی القَرْقَفُ می القَرْقَلُ شبی بی آستین
وبی کریبان القَرَاقِلُ ج القَرْمُ کُشْن
اشتر القُرُومُ ج القَرْمُ السَّیِّدُ
القَرْمَدُ سنك اهك القَرَامِدُ ج القَر
نباتیست القَرْنُ کروه وهمزاد وپهلوی
سر وموی سر زنان وکوه خرد وسرو واهل
یک زمانه وهشتاد سال وکویند سی سال
القُرُونُ ج والقَرْنُ پاره عرق وافزونی
که دران موضع بود چون بنکی مرد را والمرأةُ
قَرْنَاءُ ویقال هذا علی قَرْنِ هذا ای سِنِّهِ
وقَرْنُ الشمس اول خرشید والقَرْنُ
صور اسرافیل علیه السلام شاةٌ قَرْنَاءُ کوسپندی
سروآور

والقرن النبل
والنبيل

القَرَنُ جعبه از پوست دوخته و آن رسن
که دو اشتر را بدان باز بندند القرنی جنسی است
+ از خردوار درم دزد گویند القرنفل م
القَرْنُوَة گیاهی است که بدان پوست پیرایند
یقال سقاءٌ قَرْنَوِيٌّ القَرْوُ قدح می وناوه
کل الاقرآء ج القُرُوُّ پاکی و بی نمازی زن
وهو من الاضداد ناقة قَرْوآء دراز پشت
+ ولا یقال جملٌ اقرى القُرْوَةُ سوبن سك
القَرُورُ آب سرد که خود را بدان بشویند
القَرُونُ اشتر بسیار شیر که دوجای
باید شیرش را از بسیاری و آن ستور که
زود خوی کند والقُرُونُ والقُرُونَةُ النفس
یقال اسمحت قرونته تنش راست باستاد

الاقرو والاقرآء
والقُرُوء ج

القر

القَرَوِيُّ روستائی و نیم دیهی القَرَهُ خار
تن القَرْهَبُ گاو پیر القراهب ج القریب
نزدیك و خویشاوند الاقرباء والقُرَباء
ج القَرْيَةُ دیه و جایگاه مور القُرى
ج القريتان مکه و طایف القَريحُ
خسته القرحى ج والقَريحُ جاه که نو
کنده باشند القريحة نخست آب
که بدید آید در چاه و طبیعت القرائح
ج القريس آب سردای گوشت بخنین
القَريض شعر و نشخور که ستور برآرد
+ القريضة مهك که از گریوان بردارند
القَريعُ اشتر برگزیده گشنی را و آن
اشتر که علت برجستگی دارد القَرعى
ج والقَريعُ السيد القَريعة بهتر مال

١٩

وقريعة البيت سقفه القرين همتا القرنا
ج والقرين والقرينة النفس والقرينة جكربند
القراين ج والقرينة زن القري جوي كشت
زار الاقرية والقريان ج القزع ابر پاره پاره
الواحدة قزعة والقزعة موي پراكنده كرداكرد
سر القزع ج القزم ناكس واحد وجمع ومذكر ومؤنث
درين يكسان بود يقال رجل قزم وامراة قزم وقوم
قزم القسام نيكوي القسام انكه مال را بخشد
القسامي انكه جامه در پيچد القسب خرماء
خشك القس دانشمند ترسا آن القسوس
ج القسطال والقسطل گرد حرب القساطل
ج القسطري الجهبذ القسقاس راه نماي
القسم سوكند الاقسام ج القسمة روي
القسمات ج القسور نبات است والقسور

والقسورة شير والقسورة تيراندازان
والقسورة تاريكي اول شب القسب بانك
آب القسيمة بوي خوش دان القسي جامه است
كه از مصر آرند القسيات ج ودرهم قسي
درمي بد ويوم قسي روزي سخت القشاش
انكه از هر جاي چيزي همي جويد ومي خورد تمر
قشر خرماي بسيار پوست القشع خيمه
از پوست الواحدة قشعة القشوع ج
والقشعم مردم پير وكركس پير القشاعم
ج والقشعم العنكبوت والحرب والموت
القشم خاره سبز نارسيده كه بتوان
خورد القشوة انجه الات زاليسفان
در آن نهند القشوات والقشا ج
القشيب جامه نو القشب ج ص القصا

ناحية القصاب كوشت فروش وناى زن
القصار كازور القصارة كازورى يقال قصار
الشيء وقصره اى غايته القصاص قصه كو
القصاع كاسه كر القصاف بازى كر
سيف قصال شمشير برنا القصب جامه
معروف الواحد قصبي والقصب الهندي
نى هند والقصب والقصباء نى والقصباء
نيستان القصبة يكى والقصبة كردن زمين
القصاب ج والقصبة كعب غلة وميانه
شهر القصب ج والقصبة كذركاه نفس از
سينه واستخوان مغزدار واستخوان بازو
وزمين جاى آب ازجمله القصر كوشك
ووقت نماز ديكر القصور ج القصر
بيمارى كه در كردن كه ازبس نتوان نكريد يقال

منه

منه قصر القصرة بن كردن وبن درخت
القصر ج القصر والقصص سر سينه
والقص ج والقصة پاره ج القصعة كاسه
بزرك القصاع والقصع ج وقصعة السا
كير
كاسه درويشان ستاره چند ست
برمثال كاسه رخنه شده القصع نراد
برامده وبتن خرد والقصيع ايضا القصف
انك صبر نتواند كرد بركرسنكى وعود
قصف جوبى سست القصفة پايه
سرد القصل كفه غله القصلة رمه
كوسبند شاة قصماء كوسبندى كوست
سرو شكسته القصنصع كوتاه القصواء
آن اشتر كه كناره كوشش بريده بود وكوسبند
را نيز كويند القصيبة موى مرغول كرده

القصایب ج القصید گوشت خشک
کرده والقصید المخ الکثیر القصیدة
معروفة القصاید ج القصیر کوتاه
القصار ج القصیرة آن زن که بنگذارند
اورا که بیرون شود والقصورة ایضا
القصایر ج القصیص نباتیست القصیف
بانگ رعد ودریا القصیل خوید القصیة
رستن جای طاغ القصی دور القصیة
آن اشتر که برو ننشینند وبند وشنند
اورا از بهر نفاست را القصایا ج ض
القضا زره درشت القضابة آنکه
کارها زود فصل

کند القضب سست تر القض خاک که بر روی
جامه نشیند القضض سنگ که در زبان بود
یا در گندم یقال الخبز قضض القضفة
زمین بلند القضفان ج القضقاض
شیر که ترک از استخوان فریسه بیارد
القضم شمشیر کناره ریزیده القضب
شاخ درخت القضب والقضبان ج
والقضیب عورت مرد ونیز اشتر واشتر
رام نکرده وشمشیر بران وکمان که از
یک شاخ کرده باشند و بد و فرو ناشکافته
وتیر تراشیده وراست کرده وچراغ پایه
القضب ج والقضیب وادی معروف
یقال جا بقضیضه وقضه ای باجمعه

القَضِيفُ مردم خشك لاغر و تمشير
باريك القِضافُ والقُضُفُ ج القَضِيمُ
آن پوست كه بران نويسند و آن چو كه
ستور را دهند القَضْمُ والقَضَمُ ج
القَضِيَّةُ حكم القَطا كبوتر غيست
الواحدةُ قَطاةٌ والقَطاةُ كونسته
اسب القَطاحُ رسن كشتى القِطاعُ
وقت خرما بريدن القَطاعُ بريده كونسته
اسب القِطافُ وقت انكور بريدن
القَطّافُ كالكجين القُطانى
جرغ القَطّانُ پنبه فروش القَطْرُ
سرشك باران الواحدةُ قَطْرَةٌ القَطِرانُ

انجه در اشتر كر كن مالند شَعْرٌ قَطٌّ
وَقَطَطٌ موى سخت رنكين قِطاطٌ ج وقَطُّ
هركز يقال ما رايتُهُ قَطُّ نديدم او را هركز
يَدٌ قَطْعاءُ دستى بريده القَطْعَةُ بريدكى
دست القِطْمُ اشتر مست القَطَنُ
ميان هر دو سرين مردم القَطِنَةُ هزار
توى القَطُوعُ آن جاه كه چون باران نايد
آبش كم شود القَطُوفُ اسب وخر خرد
كام القَطِيبَةُ شير كوسپند وشتر
برهم آميخته ويقال انا القَومُ بِقَطِيبَتِهِمْ
اى بجماعَتِهِمْ القَطِيعُ تازيانه وكله كوسپند
الاقطاعُ والاقاطيعُ والقُطْعانُ ج
القَطِيفَةُ شب پوش وقطايف

القُطُفُ والقَطَايِفُ ج القَطِينُ
خدمتكاران القَعْبُ قدح خرد القِعَابُ
والقِعَبَةُ ج القَعْرُ بن چاه وقعر
البيت بن خانه كور قَعْرانُ كوزه كه اندكى
آب بود در بن القَعَرُ الك پشت وى در شده
بود وسينه بيرون آمده القَعَسْرِىُّ چوب
دستاس القُعْشُمُ والانثى قُعْشُمَةٌ بچه
عنكبوت القَعْضَبِىُّ نيزه است منسوب
بقعضب وهو اسم رجل القَعْفَرُ ود
بجند القَعْقاع شاه راه وقَعْقاع نام
مرديست القَعْقَعَةُ بانك سلاح وپوست
خشك وبانك سبوى نزديك آب پرشدن

القعنب

القَعْنَبُ ناخن القَعْوُ بكره كه از چوب بود
القَعْوَاءُ زن باريك ساق القَعُودُ اشتركى
نشت را شايد القِعْدَانُ ج القَعَادِيُّ ج
القَعِيثُ باران بسيار القَعِيدُ همنشين
وآن صيد كه از پس در آيد وآن ملخ كه هنوز
است پر نياورده باشد القَعِيدانِ دو فرشته
بر راست وچپ مردم الواحد قَعِيدٌ القَعِيدَةُ
زن القَعَايِدُ ج قِعِيعَةٌ قُعَيْرَةٌ كاسه
دور فرود القَفَابِسُ كردن الاَقْفَاءُ
والاَقْفِيَةُ والقُفِيُّ ج ويقال لا افعله
قَفَا الدهر اى ابدًا بجنم ازاهر كز القَفَارُ
نان تهى القَفَاشُ والقَفَاصُ قفص كز
القَفَافُ انكه سيم كه بميان انكشتان ببرد

القفا اقفز کز القفان کپان القفدآ
بستر دستار دنبال فرو کذاشته القفدان
خریطه عطار القفر زمین خالی القفار
ج رجل قفر وامرأة قفرة اندک کوشت
القفش کفش ویقال ماازلنا فی القفش والرفش
ای فی النکاح والاکل القفشلیل کفجلیز
القفص م الاقفاص ج والقفص دام کندم
القفعاء درختیست واذن قفعاء
کوشی باهم جسته القفعان موراتوک +
القفعة کوبین وزنبیل روغن کران القفع +
ج القف توده خشک القفل کیاه ریزه
خشک والقفیل ایضا القفندر مردم
بی و بزرک پای و فرومایه و فاحش زبان

القفور کاردوی خرما و نباتیست والقفور +
الکافور القفیز کوبیز الاقفزة والقفزان
ج القفینة آن کوسپند که از سوی قفا
وی را بکشند القفی آنچه کسی را نهند خوردی
القلاء تاوه کز القلاد آب بخش القلا س
کلاه دوز و کلاه فروش وبحر قلاس
دریای کف افکن القلب دل القلوب ج
والقلب خرد من قوله تعالی لمن کان له قلب
ای عقل والقلب سازلشکر ونام منزلیست
ازمنازل ماه شفة قلباء لب بازکردیده
القلبة بازکردیدکی لب ویقال ما به قلبة
ای داء القلت چشم خانه وکو چغر کردن +
وکو بن انکشت اشتوی وچشمه زانوی وآب +
ایستاده دریابان القلات ج القلج

زردی دندان القلد دست رنجن بجید القلس
رسن کشتی القلوس ج القلس بروشی کراز
کلوی برایند القلطی مردم خرد القلع آونه
سنک وزکهن القلع روز باز رشدن تب و
القلع بادها میغ بزرک الواحد قلعة
القلعة دز القلاع والقلع ج القلعی
ارزیز خالص وشمشیر دست بزرک بهن مغبوب
الی قلعة لعتقه القلقلة بانك قفل
وکلید القلم خامه تراشیده وتیر که بدان
قمار کنند الاقلام ج القلمان دو کارد
القلمس دریا القلامس ج والقلمس العظیم
مهتر فراخ خوی القلنسوة والقلنسیة
کلاه القلانس والقلاسی ج القلنسی
کلاه دوز القلوص ماده اشتر

جوانه القلص والقلایص ج القلاص
ج والقلوص بچه خرز القلهزم مرد کوتاه
بزرک سر ومرد سبک القلیب چاه القلب
والاقلبة ج القلیذم چاه بسیار
آب ودریا ما قلیص آبی بلند برآمده در
چاه القلیف جای خرما القلیل اندك
واحد وجمع درین یکسان بود القلیة
معروفه القلاب تاج م القماقم آفتابه
کر القمح کندم القمحة انجه وادهن
برآکنند ای تکن القمحدوة بلندی پس
القماحد والقماحید ج القمر ماه الا
القمر آمهتاب ولیلة قمراء شبی
ماهتاب القمران ماه وخرشید القمصة
مکس خرد که بر سر آب بود القمص ج القمطریر

سر
قمارج

القمعة
سرها بیخت القمع آنچه از کوره چشم بر جهد
بکی والقمعة بن کوهان اشتر ومکس اشتر وآهو
القمع ج القمقام مهتر ودریا بزرگ وعدد
بسیار وکنه خرد القماقم ج القمل شپش
الواحد قملة رجل قملی مردی خوار القمن
سزاوار والقمین ایضا القمنا ج القموص
خر سکیزنده القمص ج القمحة دارو که
وادهن کنند القمیص پیراهن الاقمصة
والقمص والقمصان ج والقمیص غلاف
دل القمی کودک براد برامده وتن خرد
القنا خوشه خرما الاقناء ج القناء
کاریزکن القناة کاریز القنوات والقنی
ج والقناة بالا نیزه القنوات والقنا
والقناء ج

القنی ج القناد قند فروش القناص
نخجیرگیر والقنیص ایضا القناص ج
القنان نام کوهیست القنبریس
شیراز القنبصة زن کوتاه زشت
القنبلة کلهٔ اسب القنابل ج القندم
القنودج رجل قندر وقندل مردی
بزرگ سر وقنور مثله القنس سوسن
القنص آنچه بگیرند از وحش وجز آن
والقنیص ایضا الاقناص ج القنطرة
پل کرکین القناطر ج اذن قنفا

كوشى خرد وستبر القنفرش پرزن
برادبرآمده القنفطالوس السوداء
القنفل قدح بزرك القنقل آوندشير
القنافل ج شجرة قنوآء اى طويلة
القنوط نوميد القنط ج القنيع
خرسند القنيف پاره شب وابر بسيار
آب القواء زمين خالى قوارع القرآن
آيتها بزركوا د والقوارع الشدائد
يقال للناس قوارئ الله فى الارض
اى شهوده القواس كمان كر القوام

السـ

الستنده براى كردن كارهاى كدخدا
القوامون ج القوام بالا مردم و
راست القيم ج القوائم دست و پاى
اسب واشتر الواحدة قائمة القوداء
ناقه دراز كردن القود ج داد قوداء
سرايى فراخ القود دليل كرد الاقواز
والقيزان ج القوس كمان الاقواس
والقياس والقسى ج والقوس پاره
خرما در بن جله و نام برجيست در
آسمان وقوس قزح كمان سام القوصرة

القوصرة جای خرما القوط صد کوسفند

الاقواط ج القوقاة بانک ماکیان

القوقل فاخته نر القول گفتار

الاقوال ج الاقاویل ج القوم گروه

الاقوام ج الاقاوم ج القونس

بعش سر اسب و زود خود القوانس

ج القود اسب فرمان بردار القوی

توانا الاقویا ج ه القهار شکننده

کامها بندکان القهب مرد پیر و کوه

بزرک والقهب سپید تیره رنگ

والقهد ایضا القهبلس الذکر

القهبی کبک نر القهد میش خرد

و زرکن ناشکفته القهرمان کارفرما ی

القهار ج القهقر سنک

سخت یقال رجع القهقری الی خلف

القهوة می القهوس مرد دراز ی

القیاسرة اشتران بزرک الواحد

قیسری القیاصرة ملوک روسان

الواحد قیصر القیام بانده القیح

ریم الاقیاح والقیوح ج القید

القیود ج وقید الفرس داغ که بر گردن
اشتر نهند برین شکل ه ــــ وفرس
قید الاوابد اسبی که برو صید کند
القیدود اسب وخر دراز پشت
القیادید ج القیدوم بینی کوه القیروان
کاروان القیروانات ج بعیر قیسری
اشتری سخت القیصوم بوی مادران
نباتیست القیض مانند وپوست زیرین
خایه مرغ القیطون گنجینه القیاطین
ج القیظ گرما گرم الاقیاظ ج القیعم

گربه القیاعم ج القیعون نباتیست
القیقب والقیقبان آزاد درخت
که ازان کمان کنند القیل مهتر الاقوال
والاقیال ج والقیل شراب که نمروز
خورند القیم پاینده والحکم قاضی اورا
بپای کند القیمة راست ی القین
جای بند از لنگ اشتر والقین
آهنگر وبنده القیون ج القینة
پرستار القیان والقینات ج القینی
بالان اشتر القیو داروی که قی آرد

القیول سر پای نم دوری القیتوم بانبکه
باب القاف المضمومة ب القباط
ناطف القباع بالك خوك القباقب
جهاردم سالها القبالة عینی برابر
حشم من القبة خرگاه القبب و
والقباب ج القبح رشتی المقابح
ج القبرة کوینکه القبرج قبضة
رفضة کرکار فراکیرد وبکذارد
القبطریة نوعیست ازجامه
امرأة قبعة طلعة زنی که نش

شیره

کند

کند و باز برد القبل خلاف الدبر
الاقبال ج والقبل برابر و اشکرا و
قبل الشتاء والصیف اولهما
القبلة بوسه القبل ج القبیرا کونکه
القبیطا و القبیطا ناطف القبیطی
ناطف فروش ت القتار بوی دیک
وبریانی القتر کناره آسمان
الاقتار ج القترة خانه صیاد
القترج القترس اجود النحاس
قتیلة نام زنیست ث القثم بسیار

عطا و قُثَم نام مردیست ح القُحابُ سرفه
خشك القُحازُ والقُحالُ آن دردکه
گوسفند را بگیرد القُحُّ الخالصُ والجافی
القُحقُحُ استخوان دُنبه غزه اسب
د القُداحِسُ دلیر القُدادُ درد شکم
القُدارُ اشترکش القُداسُ مهره
سیمین القُدّامُ پیش رو القُدامی اول
پر از بال مرغ القُدحَةُ پاره خوردی
القُدرَةُ توانایی القُدُسُ پاکی القُدموسُ
مهتر و دیرینه القَدامیسُ ج القِدوَةُ

پیش رو القُدّوسُ پاك ذ القُذَّةُ گوش
مردم و پر تیر القُذَذُ ج القُذّانُ
د و گوش و دو کناره رود القُذَذُ
کیك القِذّانُ ج القُذَعمِلَةُ زن
خبیس کوتاه ویقال ما له قُذَعمِلَةٌ ای
شیءٌ القُذَفَةُ تندی سرکوه القُذُفُ
ج ر رجلٌ قُرّاءٌ مردی خواننده بغایت
قُرابُ الفٍ نزدیك هزار ذ القُرادُ
سر پستان و کنه الاقرِدَةُ والقِردانُ
ج القُرارَةُ انچه در بن دیگ بسته بود

القراص بابونه وهو نور الاقحوان
القراضة پاره زر القراطة سوختگی
چراغ که ببايد انداخت القرامة تشک
نان القران نوی وان صد و چهارده
سورتست و شش هزار و دویست و سی
و پنج ایت است و هفتاد و هفت هزار
و هفتصد کلمه است و سیصد هزار و
بیست و یک هزار و ششصد و نود حرف
است و قوله تع وقران الفجر ای صلوة
الفجر القرب ا زنهی گاه تا نزمه شکم

نور فارسی جو سرت کرمان را میگویند

الاقراب ج القربان هرچه بدان نزدیکی
جویند بخدای عز و جل وقربان الملك ندماءه
وخاصته القربة نزدیکی القرابات والقرب
ج القربز کربز وهو معرب القربق کلبه
وهو ایضا معرب القربی نزدیکی خویشی
القرحان مردم بلا برنا آمده ونوعیست
از شمالوا الواحدة قرحانة القردمانی
کال دیرینه واصله فارسی معرب ای
کردمانه القرد و دزمین درشت
بلند القردودة ابجه درین دیك

كرفته بود ا القرز روغن دان جام القزح
درختيست القرزل فرومايه القرزوم
تخته كفشكر ا القرشوم كنه بزرك ا القرص
كليچه الواحدة قرصة الاقراص و
القرصة ج القرضوب دزد و الكه
هيچ نماند و شمشير بران +
القراضبة ج القرط كوشوار القرطة
ج القرطاط نزم آستر اسب و استر
وخر و القرطاط و القرطان بشما +
كنذ ا القرطق بغلطاق القراطق

ج القرطم كازره ا القرعة معروفة
و بهترين مال ا القرقبى قرقوبى جامه است
القرقور كشتى دراز ا القرقوف كردنده
وسمى الدرهم قرقوفا لذلك القروص
آرد دان و كوكى كبذ صياد خود را
واشيان كتور وكنذ القراميص +
ج القرناص مثى كوه ا القرنة تيز ناى +
كارد و پيكان و القرنة احدى
شعبتى الرحم القرو الاطهار
والحيض وهو من الاضداد قريش ام

قبیله سغرها است علی اللم ز القزة ماری است
س القساسیّ شمشیریست منسوب
بقُساس وهو موضع للحدید بارمینیة
القِنطار کیسه دار القناطِرة
ج القِسطاس ترازوی بزرگ وراست
القساطیس القسطانة قوس قزح
القُسط دومن وکرد دریایی وبو عیست
ازبوی خوش ش القُشام کرخما بن
راوسد القُشامة انچه بماند برخوان
که هیچ کار نیاید القَشعَرِیرة مورکک

تبـ

تب القُشمان کرکس ص القصابة نای
که بزنند القصاب ج والقُصابة موی
مرغول کرده یقال قُصار الشی ای غایتُه
القُصارة کفه غله والقُصالة و
القُصامة ایضا القِصاص رستن
جای موی کرد اگرد سر القصاقص
اشتر قوی و شیر و مرد کوتاه القصب
رود کانی مردم الا قصاب ج
القُصری پهلوی زیرین والقُصَیری
ایضا القُصّة موی پیشانی القَصَص

ج يقال ماله من الشعر قصة ولا فصة
اتباع القصعة سوراخ موش دشتی
القصعل بچه کژدم القصقصة
مردم کوتاه القصوی تانیث الاقصی
ای دورتر ض القضابة انچه ببرند
ازرز یقال ماعلیه قضاة ای
عیب القضا قض سیر که ترک از
استخوان فربه بیارد القضاعة
ماده سک آبی وقضاعة نام قبیله است
القضبان طاغ رز ط القطابة

بره القطارة انچه برود ازخم القطب
آب نقطه که مدار فلک برانست و
القطب والقطب میخ آسیا ویقال
قطب القوم ای سیدهم القطبة
پیکان تیر نشانه القطر کنارهٔ آسمان
الاقطار ج والقطر عود القطرب
دیو نر القطربلیة شرابیست منسوب
بقطربل وهو موضع القطع د ما
القطعة پاره زمین القطقط
الذی لو تقع من استه بیضة

ما أُكْسِرَتْ مِن قَصَبِهِ القُطُرُ درخت
بریدة القُطْنُ والقُطُنُ پنبه الأقطانُ
ج القُطَيعاءُ نوعیست از خرما
القُعادُ زن وآن دردکه اشتر را
بکیرد درسرین القُعاسُ آن درد
که کوسبندرا درزمان بکشد القُعاعُ
آب تلخ القُعالُ آنچه بریزد از شکوفه
رز القُعْدَةُ نهالی القُعْدانُ
ج والقُعْدَةُ آن اشترکه نشست
را شاید الأقعِدَةُ ج رجلٌ قُعَدَةٌ

ضُجَعَةٌ مردی که می نشیند ومی خوسپد
رَجُلٌ قُعْدُدٌ لقریب الآباء الی
الجدِّ الأکبر القعقعانی الکسر که چون
برود از پایهای او بانک آید قُعَیْدُ
الحاجات الکسر که هرکسرا اورا کار فرماید
القُفّازُ دستوانه القُفْصُ والقُفْصُ
کوفجان القُفُّ زمین بلند درشت
القِفافُ ج القُفَّةُ جای سوراخ
نورد وکمان زنان القِفافُ ج
القُفْلُ م الأقفالُ ج القُفْلی قفلکر

ل القَلوبُ دردِ دل· القُلاعُ درد
دهن· القلاع بیشنائی نبایست· القُلاعة
والقلاوعة سنک بزرک درزمین
فراخ· والقُلاعةُ سنک وزکهن·
القُلاوقةُ بشتک نان· القلاوِلُ
نبایست· القَلاوُلُ اندک· القُلاوُم
کاکل· القُلاومة آنجه بیفتد از ناخن
جون بجینند· القَلْبُ دست بجن
یک لخت ساده· القِلبة ج القِلَب
دل خرما بن· القِلبة جماعة رجل

تُلَبَّ مردی کاردان· القَلَة لوالقلون
والقُلات ج· القُلْزُوم تخته کفشکر·
وفی الخبر الدنیا دار قُلعة ای کیتی سرای
کندنست· القُلفة آن پوست که در
ختنه ببرند· القُلقُل مرد سبک· القلاقل
ج· القُلقُلانُ نبایست· القُرّ اندک
وقُرّ بن قُرّ هیجکس بسر هیجکس· القُلّة
سر هردم وسر کوه· القُلَل والقِلال
ج· القُلموح سوسن کوهی· القَلَنسیة
کلاه· القلانس ج· القُلیس بنا

كان ابرهة بن الصباح بناه باليمن القمّر
خورده خانه الاقمشة ج يوم قماطر
روزى سخت القمامة اخچه برو بند القمحان
كف مى القمدوى سخت القمرى
م القمارى ج رجل قمرز مردى خرد
القمزة باره خرما القمز ج القمطرة
جاى شكر القمقمة افتابه القماقم
ج القمل ملخ پياده الواحدة قملة
القمنيا سمن القنابرى بجند القناحة
بند بسر در و بلغة اهل اليمن جوكان

القناف

القناف بزرك بينى القنان كند
بغل و القن آستين پيراهن القنان
دو استين الاقنان ج القنب
غلاف ذكر اسب و كناره فرج
القنبرة كونكه القنابر ج القنبضة
زن كوتاه القنبع والقنبعة غلاف
خوشه القنابع ج القنبلة گله اسب
القنابل ج القنبيط خايه كرم
القنذع بى رشك القنادع ج
القنزعة موى پراكنده كرد اكرد

سر القنازع ج القنعان خشنودی

القنفذ جز القنا فذ ج القنافذ

جز ماده القنة سر کوه القنن و القنان

ج القوا آن دارو که فی آرد القوارة

مهك که از کریوان بردارند جون کریوان

باز کنند و شکله که از خربزه بر کیرند

و خورده ساخت که بفتد القوارات

ج القوائم در دیای کوسبند القوب

ج القوت توشه الاقوات ج

القوتة قوت یکشبه القوة

نیروی و توی رسن القوی ج القوس

صومعه القوف بلندی کوش تیال

اخذ بقوف رقبته القوق مرد دراز

القولنج م القومة بالا، مردم

القوهة شیر که هنوز شیرین بود

القیا آنش کرد باب القاف

المکسورة ب القبال دوال

نعلین که در میان انکشتان بود

القبل ج القب استخوان

که نشست مردم بر آن بود القبة

والقبة هزار توی القبص عدد بسیار
القبط اهل مصر الواحد قبطی والقبطی
نوعیست از کتان که از مصر آرند
القباطی ج القبل توانای من قوله
تعالی لا قبل لها ای لا طاقة ویقول
قبل فلان حقک ای عنده و
یقال لقیت فلانا قبلا وقبلا
ومقابلة ای مواجهة القبلة
بیشگاه ج القبل ب القبال
کارزار القتب رود کانی و

وپالان اشتر اکبش الاقتاب ج
القتل دشمن که با تو کارزار کند
الاقتال ج والقتل مانند یقال
هما قتلان ای مثلان القتول زبان
کران القتا اخیار الواحدة قتاة
القتول کران زبان وگویند ضعیف ح
القحف کاسه سر چون بشکند
الاقحاف والقحاف والقحوف
والقحفة والقحف نیم کاسه
وجای شراب القحفزة هیرك

القَحافِرُ ج القِدحُ تیرِ بی پر و بی
پکان و تیر قمار الاَقداحُ والقِداحُ
والقُدُوحُ والاَقادِحُ والقُدحانُ
ج الاقادیح ج القِدُّ دوال آن
قدح که از پوست بود الاَقدُج
القِدّةُ پاره دوال و سرها و گروه
نه هم دل القِدَدُ ج القِدُّ
دیك القُدُورُ ج القِدرُ دیك
فروش القَدُومُ همیشگی القِدوَةُ
پیشرو یقال قدی الرمح ای قِدارُهُ

القُذافُ سنگ خرد چند فندقی
یا جوزی القَذَعُ خسیس فرومایه
القَذَمُ اسب زود القُرابُ بری روی
زمین که از آب بران تابد والقِرابُ
والقِرامُ نیام شمشیر الاُقرُبُ والقُرُمُ
ج القِرامُ پرده باریك القُرُومُ
ج القِراءَةُ والجمعُ القِراآتُ القِرفُ
التُهمَةُ القِرانُ آن رسن که دو شتر
را بهم بدان باز بندند القِربَةُ مشك
القِرَبُ ج القِرّةُ کوسپند القِرَدُ

القِرْدُ کپی الاقردة والقرود والقِرَدة
ج القِرَدة کپی ماده القِترة سرما
القِرطاس کاغذ القراطیس ج القرضاب
دزد و شمشیر بران القراضبة ج
وفرس قرطاسی اسپی سخت سپید
القِرطالة کزینه تعالی ما علیه قرطعبة
ای خرقة القِرطِم کازیره القِرطِیة
بینی مرغ القِرطیط الداهیة القِرف
پشک نان و پوست درخت
القُروفج القِرفة آب بینی چون

نود

خشک شده باشد و پوست انار ای ناش
القُروفج والقِرفة التهمة القِرقِسه
پره القِرقِس خشک جنبنده است
القِرمیس ملیزابک نبانیت القِرمِز
ریک ارمنی القرمل اشترخرد القِرمِه
کورک یعقوبی القرامید ج القِرن
همتا در حرب الاقران ج القِرواح
اشتر دراز و خرمابن دراز و زمین
فراخ القِریة علف دان مرغ القریش
مادر ماهی و ماهی شور القِرح دیک افزار

الأقراح ج سز القِسْطُ داد ودومن وپاره
القِسْبُر بد دل ؛ القِسْمُ نياوه ؛ القَسْوَدُ
ستبر كردن ؛ القَشِيبُ دراز ؛ القِسّ
زاهد ترسا آن ؛ القِسّيسُون ج شر
القِشْآ پوست درخت القَشِيبُ
زهر كشنده ؛ الأقشاب ج ويقال
قِشْبٌ خشب لى اصل وبى هذا القِشْبَارُ
جوب دستى ؛ القِشْدَةُ دوغه وكبى
ماده ؛ القِشْر پوست خربزه وجزان
القُشُورُ ج والقِشْرُ لباس الرجل

[illegible]

القز

القِشَّةُ كپى ماده صر القِصَاصُ المثال
القِصْدَةُ پاره نيزه وبند كعب ؛ علة القِصَد
ج ؛ القِصَرُ كوتاهى ؛ القُصْرَى كفه غلة
القِصَّةُ معروفة ؛ القِصَصُ والأقاصيص
ج ؛ القِصْلُ مرد ضعيف وناكس ؛ القِصْمَةُ
پاره مسواك ؛ القِصَمُ ج ضر القِضَّةُ
سنك كه در زبان بود يا در كندم وكياه
شود ط قِطَابُ لجيب انجا كه سر بدو برآيد
از كريبان ؛ القِطَا دُم ؛ القُطْرُجُ
القِطَاعُ شكر پاره ؛ القِطْرُ مس

کداخته وبردینی القَطّ نامه ونیاوه
القُطوطُ ج والقِطّ کربه بزنا القِطاطُ
ج القِطع پاره شب والقِطع پلاس
اشتر القُطوع ج والقِطع پیکان
کوتاه وپهن الاَقطاعُ والاَقطعُ
ج القِطعَةُ پاره از هرچه باشد
القِطعُ والقِطعاتُ ج القِطفُ
بار درخت القُطوف ج والقِطف
سپاناخ القَطقَطُ باران خرد قطره
القِطمُ اشتر مست القِطمیرُ

پوست خسته خرما وقطمیر نام سك
اصحاب کهف است القِطنةُ هزار
توی القِطنیّةُ نامیست جمله حبوب
راچون عدس ونخود وجداز آن
القُطانی ج القِلادةُ گردن بند
القَلائد ج القَلدُ دور آمدن
تب ونیاوه آب القَلدةُ دوغه
القَلعُ دور باز شدن تب وبادبان
کشتی الاَقلاعُ والقِلاعُ ج القُلعُ
ج القَلقَلُ نباتی است مانند عدس

القلقلانیة فاخته القلاقي ج
القلّ لرزه القلو کورخر سبك دو
القلّوب والقلیب کرگ القلي
شکار القلیا نخود سپید القما
م دابة قماص ستوری شموس
القماط رشته گهواره ورشته
که برای گوسپند نبند نزدیک کشتن
القمطر والقمطرة
جای شکر القمع بتو الاقماع
ج والقمع بشیزه بر سر خرما و

و دولا آسیا القمة سر جکاد سر و
بالا بربای وکروه مردم القمم ج
القنارة انجه کوشت دران آویزد
القناع بوشش وطبق میوه القنب
شهدانه ورسن که از پوست آن کنند
القنبیر درمنه ترکی القندید
نام شرابیست القندیل م القنادیل
ج القنسر الاصل قنسرون نام شهریست
القنطار چهار هزار دینار وگویند
پوست گاوی پر زر یا سیم القناطیر

ج القِنطِرَةُ الداهيَةُ القِنعُ اول و آخر
ريك القِنعاسُ اشتر بزرك القَناعيسُ
ج القِنعانُ بز كوهی بزرك القِنقِسُ
آن خوشه كه بر سر دوخ بود و چون
خشك شود در هوا بشود القِنقِنُ
آب شناس القَناقِنُ ج القِنُّ
بنده الاقِنَّةُ ج القِنَّةُ بر زد و لوی
رسن ليفين القِنْوُ ج القُنُوُّ خوشه
خرما القِنوانُ ج والقُنوانُ والقُنوةُ
والقِنيَةُ والقِنيانُ اصل مال

القِنِّينَةُ جای شراب القَنانيُّ ج
ويقال قِوامُ الامر لما يقومُ به الامرُ
ولمن يقوم به القَهزُ جامه سپيد
كه حرير با آن آميخته بود القِيادُ پالهنك
القِيامُ پايندگی القِيامَةُ رستاخيز
القِياماتُ ج يقال قِيتُ قوسٍ و
قِيدُ رمحٍ وقِيسُ رمحٍ اي مقداره
القِيتَةُ قوت روز و گويند قوت
يكشبه القِيرُ سياهی القِيراطُ
نيم دانك القَراريطُ ج القِيفالُ

رک زیر نم ازدست القیقاء
بانگ ماکیان و بوست کاردوی
القیقاءة زمین درشت القیقاء
ج القیقیئة والقیقئة بوست
زبرین خایه مرغ القیل کفتار القیم
راست القیمة ارزا القی زمین خالی
تم کتاب القاف والحمد لله رب العالمین
بسم الله الرحمن الرحیم کتاب الکاف
باب الکاف المفتوحة الکآبة
سوء الحال الکابوس دیو نسپرک

الکا

الکوابیس ج الکابول دام صید الکابی
آتش زنده که آتش از وی برون نیاید
الکاتب دبیر الکاتبون والکتاب
والکتبة ج والکاتب مشک دوز
الکاثم پنهان کننده الکاث علف خود
روی الکاثب مرد ترش روی سهمگین
وگرد کننده ونام کوهیست الکاثبة
انجا که سر زین برو بود از اسب الکواثب
ج الکاثر بسیار از هر چیزی کاثرای
کثر الکاد رنجور تعال کاد لاد

الكادح بركوه

اتباع الكادِس آن صيد كه از بالا در آيد
الكاذِب دروغ زن الكاذبون والكذاب
ج الكاذة گوشت بيرون ران
الكادِج الكارة بشت واره جامه
الكارات ج الكارِخ آب بخش
الكارِعة خرما بن بآب نزديك
الكاره دژمنش الكارهون ج الكأس
قدح با شراب الكاسات والأكؤس
والكؤوس ج الكاسِد ناروان
الكاسِف غمگين ووجه كاسف

روي تاريك وبقال هو كاسف
البال او بد حالت الكاسور بقال
ديها الكاشح دشمن نهاني الكاشحون
ج الكاظم نابايست كاظمة جايگاه
الكاغ كناره خورده دست از
سوي انگشت اشتوي ورجل كاغ
مردي بد دل الكاعب دن نار
پستان الكواعب ج الكاغذ
الكاغذي كاغذ فروش الكاف
با صلاح آرنده ميان مردمان

الكافر ناگرونده الكافرون و
الكفار والكفرة والكفار ج
والكافر شب تاریك ودریا وجوی
بزرك وبرزگر ویقال هو كافر بارض
الروم ای مقیم بها الكافرة زن
ناگرونده الكوافر ج الكافة باز +
دارنده وهمه الكافور م والكافور
نام چشمه است در بهشت والكافور
كاردو الكوافیر ج الكافی بسنده كا
كا والكفاة ج الكالئ نسیه

+ الكاف اشتری
که دندان نمانده بود
وی را از پیری ح

موسی كالح ستره كند وجه كالح
روی فراهم كشیده ودندان بدید
آمده ودهر كالح روز كاری سخت
الكافخ كامه الكوافخ ج الكامخی
كامه فروش الكامل تمام الكانع اكه
دست وی خشك شده بود الكانون
مرد گران جان والكانون والكانونة
آتش دان آهنین یا روین الكوانین
ج الكاهل میانه دو شانه الكواهل
ج الكاهن اختر كوی الكاهنون

والكُهّانُ والكَهَنْدَجُ الكائِنُ
بوده . الكَبابُ معروفٌ الكَبابَةُ
نوعيست از بوی خوش الكَبابُ
آنچه پخته بود از بار اراك الكَبَّةُ
كروه الكَباتُ ج وكَبَّةُ الشِتاءِ
سختی سرما ذمستان الكَبِدُ جكر
الاكبادُ والاكبُدُ والكُبُودُ ج و
الكَبِدُ قبضه كمان وكَبِدُ السماءِ
ميان آسمان وكَبِدُ السماءِ وسطه
الكَبَدُ راستی وبالا وسختی معيشت

ديك يقال لبابا الدار كَتِيعٌ اى اَحَدٌ الكَتِفُ
والكَتِفَةُ آهن كه بدر زنند والكَتِيفَةُ
كينه اندر دل الكَتِيلَةُ آن خرما بن كه دست
بران نرسد والكَتايِلُ ج الكَثاةُ شير
تيره كه جربش بر سر افكند بود والكَثْعَةُ
ايضا لِحيةٌ كَثّاءُ وكَثَّةٌ ريشي بسيار موی
ورَجُلٌ كَثُّ اللحيه مردی بسيار موی ريش
الكَثْبُ نزديك الكَثَرُ دل خرما بن الكَثْكَثُ
خاك وسنگ ريزه الكَثِيبُ توده ريك
الاكثِبَةُ والكُثُبُ والكُثبانُ ج

الکُثیر بسیار تقال کُثیر بُثیر بذیر اتباع و بجیر
ایضا الکُثیرآ والکُثرا والکثیرآم ثوب کثیف
جامه نیک بافته وفرو کثیف پوستینی
کیش نوی الکحال برشك چشم شاه
کحلا گوسپندی هردو چشم سیاه و عین
کحلا چشمی که گوده وی سیاه بود الکحب
غوره الکحبة غوره والکحل نامیست
آسمانرا و تنك سال را الکحیل چشم سرمه
کرده الکحب حوز تازه الکُذاب آب
تیره الکذن فربه تقال امابا لبعیر کدنة

ادا لم یکرنبه وسم الکَدود آن جام که آب
ازو برنج کشند الکدوم خرد نان کیر
الکدید زمین سم ستور کوفته الکذاب
سخت دروغزن الکذب ج الکراب
شومیکر الکرابیسی کرباس فروش
الکراز گوسپند قوی که شوان کالا خویش
بروی نهند واصله من الکرز وهو الخرج الکرا م
رزبان الکرانه طبق سرخم الکرب
تاسه الکرب زبر شاخ خرما و رسن که
دو نو وسه تو کنند و بر سر دول بندند کوز

کربان کوزه که نزدیک باشد بپر شدن
الکوبة راه کذر آب الکراب ج کرابه
انجا که حسین علی را بکشتند الکرد کردن
الکردم کوتاه زفت الکرّان رسن که
بدان بر خرما شوند و رسن بادبان
کشتی الکرور ج والکرّ جاه خرد نزدیک
آب الکرار ج الکرّة دولت والکرّة
یکبار الکرّات ج الکرّتان هر دو کار
+ روز الکرزن میان سری و تو دلیل
سر الکرازن ج الکرسنة مشوی

سنکک الکرش شکنبه الاکراش سنکک
والکروش ج والکرش العیال الکرشا
زن بزرگ شکم و بد کرشا دستی درشت
و خرد الکشت الکرشمة روی یقال
فتح الله کرشمته ای وجهه الکرع آب
آسمان ساق کرعا نیز ساق باریک
و کرعا ایضا الکرعان کرسنه الکرفس
کرسب الکرکهن کرک الکرم رز و الکرکدن
کردن ببد بکوشه الکروم ج الکرم
نیکو کاری والکرم الکریم واحد وجمع

ومذكر ومونث درين يكسان بود يقال
رجلٌ كرمٌ وقومٌ كرمٌ وامرأةٌ كرمٌ ونِسوةٌ
كرمٌ اى كرامٌ الكَرَنبُ كرمٌ الكَرَنبية كَرَموا
الكَرَنْتَمُ نشمٌ الكَرَوانُ جوينه مرغيست
الكِرْوانُ والكَراوِينُ ج الكَرَوْلتُ
فرشتهٔ مقرب الكَرُوبِيُّونَ ج الكَرَوَّسُ
بزرك سر الكَرَوْفُ خركيز بوينده الكَرَوْيا
والكَرَوِيا كراويا حَوْلٌ كَرِيتٌ سالى
تمام الكَرَى خواب وجوينه تر
الكَرِينُ آواز كلوى فشرده والكَرِيزُ

خيا د بزرك الكَرِيزُ والكَرِيضُ نوعيست
از كشك الكريمُ بزركوار ونيكوكار
الكِرامُ والكُرَماءُ ج الكَرِينةُ زن كه
بربط زند الكَرائِرُ ج وَجهٌ كَرِيهٌ
روى كه دشوار بود ديدار وى از زشتى
الكَرِيهةُ كارزار رجلٌ كَزُّ اليدين
مردى بخيل يدٌ كَزَّةٌ دستى بندها
سخت وقوسٌ كَزَّةٌ كمانى كوتاه
اُذُنٌ كَزْماءُ كوشى كوتاه وشَفَةٌ
كزماءُ لبى باريك وخرد ورجلٌ كَزْماءُ

وكزمة بايى خرد الكستان الكروم آن
ناقه كه دندانش نمانده بود از پرى كتاب
مبنى على الكسر نام سكيست الكساح
خاك روب الكساء هيزم سكن الكسر
اندام مردم وآن استخوان كه بسى كوشت
ندارد الكسور ج الكسفا كوشى
ازبن بريده الكسر خرك خاك
كشيدن الكسلان كاهل الكسلى
والكسالى ج الكسيل الكسيس
نبيذ اهل حبشه وآن از ارزن باشد

شر الكشح پهلوى الكشوح ج والكشح والكشع
وشلك اشتر الكشكشة بانك كبى
الكشية ترينه والكشم يوز الكشية
م الكشوث نوعيست ازكانه والكشوث
والكشوثا آن سرندكه برطاغ بپچد
الكشوف اشتركه هرسال باركيرد
الكشى كوشت سخت بريان كرده
الكش بانك اشتر وبانك ماده كاو
ولوزنه الكصيصة دام آهوى الكصايص
ج ط الكظام بند بند يقال

الكنيش

هو كَظٌّ لَظٌّ اى مُلِحٌّ الكَظْمُ كذر
كاه نفس الكَظِيمُ غمكين الكَظِيمُونَ
والكُظَمَاءُ ج ع الكَعَابُ زن نار
بستان الكَعْبُ بجول الكِعَابُ ج
والكَعْبُ بند نيزه الكُعُوبُ ج
والكَعْبُ باره روغن كاو والكِعَابُ
ج وكَعْبُ الغزال م الكَعْبَةُ خانه
خداى عز وجل الكعبتان كعبتين
شطرنج الكَعْثَبُ فرج زن الكَعك
نان كاك الواحدة كَعكَةٌ الكَعكِىُّ

نرد اظهر

كاك فروش الكَعِيظُ مردم بزرك
كوتاه ز الكَفَّارُ نا سپاس الكَفَّارُونَ
ج الكَفَّارَةُ انجه بزه سوكند بدان
بوشيده شود الكَفَّارَاتُ ج الكَفَافُ
آن قدر كه بسنده بود مردم را الكَفَالَةُ
پايندانى الكَفْرُ دية الكُفُورُ ج
الكَفِرُ كوه بزرك الكَفُّ پنجه دست
الاكُفُّ والكُفُوفُ ج والكَفُّ دو
درز والكَفُّ الخَضِيبُ والكَفُّ
الجَذْمَاءُ دو ستاره است معروف

يقال القيته كفة كفة دیدم او را رو باروی
الكفل میان سرین مردم الاكفال ج
الكفن م الاكفان ج الكفور ناسپاس
الكفر ج يقال الكفر ردٌ فود اتباع الكفيت
السريع الكفيح والكفي همتا الكفيل
+ پاینان الكفلاج الكلاء گیاه تر
الاكلاج الكلاء انجا که کشتی
+ باكنار کشند و مرد كرد الكلالة
+ ج الكلاب سك وان الكلاذجة
كلاته وهي معربة الكلالة ميراث

بوان دون بدر و بیرا الكلام سخن الكلم ج
الكلب سك الاكلب والكلاب و
الكليب ج والكلب میخ دسته شمشیر
و تودك آن وارد والكه درمیان کور کا نى
كيرند چون بخواهند دوختن و آن
چوب که در دیوار کذارند و آن میخ که
آبكش مشك خود را دران آویزد و
درخت خار آود ود یوانكی و كلب
الفرس خط میان پشت اسب و كلب
نام قبيلة است و نام ستاره است

الكلبتين سك مادة تقال كلب الزمان شدته
الكلتان معروفتان الكلدة باره زمين
درشت الكلح خارباى انا كلع آوندى
خاركن الكلعة رمه كوسبند الكلف
بشنج دوى الكلفة شراب تيره رنك +
الكلكل سينه الكلاوكل ج الكلكرانى
ولثت كارد وعيال ويتيم الكلولج
والكلّ آنك اورا نه بدر بود ونه فرزند
والكلّ آنك درو هيچ خير نبود مذكر ومؤنث
درين يكسان بود تقال رجل كلّ وامرأة

كلّ الكلم خستكى الكلوم والكلام ج الكلمة
يك سخن وقصيده را نيز كويند الكلمات كلمه
والكلم ج وكلمة الله لقب عيسى پيغامبر
عليه السلم الكلنكفة كمان حنه زن
الكلوب انكشت شود الكلاليب
ج الكليث لبتو وآن سنك كه بدان +
درسوراخ كفتار سخت كنند الكليل
كند الكليم هم سخن وجراحت كرده
ولقب موسى پيغامبر عليه السلم الكماة شما لو +
الكما يكى واين را نظير نيست الكمال

تمام والكميل ايضا الكمرة دور خشنه
كاه الكمرات ج ناقه كمشة خرد
بستان وخصية كمشة خايه خرد
الكمكام انجن الكمون زيره الكمونية
زيره وا الكميد اندهكين الكميش
السريع الكمشرج الكميع هم بستر
الكمي مرد دلير الكماة ج الكناره
طبل بكروى الكناز وقت درخانه
نهادن خرما الكناس خاك روب
الكنب نروى دست وبايست الكند

كند

الكنادبج ج الكنز كنج الكنوز ج الكنعد
نوعيست از ماهى الكنعرة ماده اشتر
بزرك الكنف پناه وناحيت الاكناف
ج لحية كنفليلة ريشى بزرك الكنة
زن پسر وزن برادر الكنات والكنائن
ج الكنود ناسپاس وزمين كه درو
نبات نبود الكندج الكنوف
آن اشتر كه در پناه اشتران خوسبد
الكنهبل نام درختيست در باديه
الكنهور ابر همواره تمام آب

ثمر کنه خرمایی کرد و نسل کنند از آن کی الکیس

جامه زربفت الکیسة کنشت جهودان

و انجه زنان زدر آن نشینند چون بسفر شوند

الکنایس ج الکنیف سپر و آب خانه

و جای استر الکنیس بیخ تسک الکنی

هم کنیت الاکنیا ج الکوارة جای

کور الکوارات ج الکوار کوره کر

الکوازور ج الکوزة روزن الکوی

والکوای ج الکوث صند الاکواث

ج الکوثر نیکی بسیار و کرد بسیار

الکوار مشوی هیزنك

و نام

و نام جویست در بهشت الکوثل دنبال کشتی

الکوالج الکودن اسب بالانی الکوادن ج الکور

اشتر بسیار الاکوارج الکوسج والکوسق

کوسه الکواسج والکواسج والکوسج ماهی

درد ریا بینی دارد چون اره الکوشلة ذکر

خرد الکوع آ خورده دست از سوی انگشت

کژ الکوکب ستاره و نقطهٔ سپیدی که

بر سیاهه چشم افتد الکواکب والکوکب

لشکر و بشیزه و میخ آهنین و رنمان و سنگ

ویره کرد رنک آن مخالف زمین بود و آب

بسیار و کوکب الروضة نورها الکولان

تنك نبايت الكوم كلا اشتران ناقة
كوماء بزرك كوهان فم كومح دهنى تنك
از بسيارى دندان عقبة كؤود ناى
بلاند شوار الكهاة اشتر بزرك
الكهام شمشير كند وفرس كهام
اسبى ديررو ورجل كهام وكهيم مردى
درويش الكهف سوراخ كوه الكهوف — وكوينده مردى كران زبان
ج الكهل سى وسه ساله الكهول ج
الكهلة زن الكهلات ج الكهب
با نكان الكهم مرد بيا الكهر شير

ومرد كوتاه الكهول عنكبوت ي
الكيال انكه بار بيمد الكيال لون
الكبوت جنازه جهودان الكيد — بان
دروغزن الكيس والكيس زيرك
الاكياس والكيسون ج الكيل
بيمانه ونرخ الاكيال ج الكين
كوشت اندرون فرج الكيون ج
الكية داغ الكيات ج الكيول
صف بازبسين در حرب
باب الكاف المضمومة ب

الكباب خاك الكباد درد جكر الكباد
والكباد بزرك الكبة كروهه وباره
ريسمان والكبة كروهي مردمان والكبكبة
ايضا الكبج ترف سرخ الكبر بشتر
وبزركي ويقال الولاء للكبر اي لاولى
ولد الرجل الكبر الداهية والكبر
جمع الكبرى الكبنة بخيل كبيدات
السماء ميان آسمان الكتاب دبيرستان
الكتاتيب ج الكتبة درز مشك
الكتب ج الكتع مردم فرومايه وبجه

روباه الكتفان ملخ الواحدة كتفانة
الكتلة پاره خرما وكندم خمير الكتل
ج الكتاب تير سلـ زن الكثار بسيار
الكثبة پاره شير وجز آن الكشبج
الكجة شش كنج كمين الكحل سرمه
الكحيل قطران الكدادة دوغه
الكداس عطسه ستور الكدامة
كونه ابرو دو الكدر جوان متكبر
الكدرة تيره رنك الكدرى سنك
خوارة مرغيست الكدس خرمن

الكحلح [illegible]

الاکداس ج الکدیة کیم الکدی ج الکدیر آ
درشیر آغشته الکذبة والکذب
دروغزن الکذینج کدین کازورا الکراث
کندنا الکراسة معروفة الکرابیج
الکرابج کراسه فروش الکراع اسب
نام جنست الاکرع والکرعان ج و
الکراع بسته سنک لاخ وکراع کل
شی طرفه والکراع بایچه الاکارع +
ج الکراعی بایچه فروش رجل کر +
ام ای کریم الکربة اندوه الکرب

ج الکرابك کربه وهو معرب الکرة +
کوی الکرون ج الکرة لشکر بوسیده
الکرج کره اسب وهو معرب الکردم +
الاکراد ج الکردة کرد زمین الکرد ج
الکردوس پاره لشکر واستخوان
بزرك برکوشت الکرادیس ج الکر
بازدوساله الکرزجوال الکرسف
صوف دوات ونبه الکرسوع
کناره خورده دست ارسوی خنصر
الکراسیع ج الکرسی کاه الکراسی

[illegible]

[illegible]

الكركم زعفران الكركي كلنك الكراكج الكراز باهم جستن انداميها
وسردستيم الكزب كشتر الكزبره
كشنيز الكساحه خاك رفته
الكساد هيزم زير الكسب كشتر
الكسبره كشنيز الكستيج سنك
كه كبركان برميان بندند الكسعه و
الكسعوم خر بلغة حمير الكسود
خردها الواحد كسر الكشية پيه
سوسمار الكشح الكشيعا آ

بنرك نباتيست الكظر كرد پيه ورخنه
كمان الكعبة فرج زن الكعبرة و
الكعبورة بند كعب غله الكعابر و
الكعابير ج الكعثلة كنده خمير
الكعيت هزاردستان الكفر
ضد الايمان الكفرى كار دو
الكفة نورده پراهن الكفو والكفو
همتا الاكفا ج الكفية قوت
الكفى ج الكلاب الكشت
شور وآن آهن كه رايض در پهلوى

اسب زند تا برود الکلالیب ج الکُلاح
تنک سال الکُلاع سکاف پای الکُلبة
کاسموی الکلثوم پیل الکُلفة رنج
الکُلَف ج الکُلکُل مرد کوتاه الکُلّه
الکُلوتجة معربة الکُلْیه کرده ور قعه
در زیر دست مشک ودسته کمان
الکُلی ج الکُلیتان راست وچپ پیکان
الکُمتة سرخی نه روشن الکُمّ آستین
الاکمام والکِمَمة ج والکِمّ غلاف شکوفه
الاکمام والکِمام ج الاکِمّة والاکامیم

والکمائم ج الکُمَّة نگار کردن وکلاه گرد
الکُمم ج الکُمثری امرود الکُمیت می واسب
سرخ که بشر و دنبال وی سیاه بود واشقر +
سرخ که بسیاهی زند الکُمت ج الکُنادر
مردم زفت وکور خر والکُنُدُر ایضا
الکُناسة خاک رفته الکُندُش عکه
مرغیست الکُنّة دلاز بیرونی الکُنّات
ج الکُنَّس هفت کواکب چون زحل ومشتری
وعطارد و خرشید و ماه والکُنَّس نهان
شوند کان الواحد کانس الکُنه پایان کار

+ الکمون نهان شدن کنه الامر

ومریخ وزهره

الکُبَنَة معروفة الکُنْج الکُوب کوزه
بی کوشه الاکواب ج الکُوبة طبلك
الکوب ج الکُوَّة روزن الکُوی والکِوا
ج الکُوتی کوتاه الکوخ خانه بی روزن
وکوله بی کناره که کیرد ازکند الاکواخ
ج الکور جای کور وبالان اشتر با
جمله التها آن الاکوار والکیران ج
والکِیران ج والکُور آتشدان آهنکران
الکُورة شهر الکُور ج الکُوز کوزه
الکیزان والکوزة ج الکوس م الکوسج

اسب کوتاه الکوع کناره خورده دست
ازسوی انکشت اشتوی الاکواع ج
الکوفة ریك سرخ وبها سمیت الکوفة
الکُهْبَة کردزنك باب الکاف
المکسورة ب الکاخال رفته الکباء
عود الکِباسة خوشه خرما الکَبِد
جکر الکِبَر براد برآمدکی الکِبْر والکبریا
بزرکواری وکردن کشی والکُبْر بازنامه
وبیشتر الکِبْرة مهین فرزندان
واحد وجمع ومذکر ومونث درین یکسان

بود الکِبریتُ کوگرد والکِبریت
الیاقوتُ الاحمرُ ویقال ذهبٌ
کبریتٌ ای خالصٌ الکِبسُ انبیر الاکباسُ
ج الکِتابُ نامه الکُتُبُ ج الکِتّةُ
زونجن کل الکِتْرُ کوهان اشتر الکِتْنُ
قلح الکِثْکِثُ سنگ وخاك ریزه
الکرا آمرد خربنده الاکْرِیَةُ ج الکِرانُ
بربط الکِراضُ آن آب که ناقه از رحم
خود بو کند الکِرْباسُ م الکرابیس
ج الکرباسی کرباس فروش الکِرابالُ

کمان پنبه زن الکرابلج الکِرْزَمُ تبر
که بدان درخت افکنند والکِرْزِینُ ایضا
الکِرْدِیَةُ پاره خرما الکِرْزُنُ تبرك
سر الکِرازُ ج الکِرْزِیمُ سختی روزگار
الکَرازِیمُ جماعةٌ الکِرْسُ کروه الاکراسُ
ج والکِرْسُ سرکین که کرد اکرد حوض
برهم بسته بود الاکراسُ ج الکِرْفِسُ
کرفس الکِرْفِئُ ابر بلند الکِرْکِرَةُ آنجا
که بر زمین نشیند از سینه اشتر الکراکر
ج الکِرْنافةُ بن برگ خرما الکِرْیاسُ

آب خانه بربان الكوابيس ج الكِساء
كليم الاكسية ج الكِساآتى كليم فروش
الكسر گوشهٔ خانه وزير شقهٔ خيمه كه بر
زمين باشد الكِسرة پاره نان الكِسر
ج الكِسَف والكِسفة پاره آسمان
الاكساف والكِشَف ج الكِسل
رود كان نشه زن الكِسوة هرچه در
پوشند الكِسى ج الكِشمش م الكِظام
بند بسته الكظم ج الكِظامة جاه
كاريز وآن حلقه كه دسته ترازو در آن

بندند وآنچى كه برسوفار تير بخند الكظام
ج الكِظة برى معده ع الكِعام دهن بند
اشتر الكِفاء دامن خيمه الكِفات
فراهم آورنده يقال كلمته كفاحًا سخن
گفتم با او رو باروى الكِفاف كناره
كوش الكِفت ديك خرد وباردان
الكِفات ج الكفة نكار كرد بر پشت
دست ويله ترازو ودام گرد الكِفف
ج الكِفل سواربه و نياوه وآن كليم
بر پس كوهان اشتر افكنند تا كسى

دیکر برنشیند و آن خرقه که بر کردن
کاو نهند زیر جوی و آن موی که بر آید از
بر بیفتادن الاکفال ج الکِلس
صاروج الکِلّة پشه خانه و پرده زنان
الکِلال ج الکِلمة لغة فی الکَلِمة الکِلواذ
تابوت توریت و نام جایکاهیست
الکِلّیت سنک دراز الکِماد دکوی
که کرم کنند و بر جای نهند الکِمام
دهن بند اشتر الکِمامة غلاف
خوشه کندم الکمایم ج الکِناب

سرزک خرما الکِنارة طبل کروی
الکِناز اشتر آکنده کوشت الکِناس
جای آهو و کوزن الکُنُس ج الکِنان
پوشش الاکنّة ج الکِنانة تیردان
الکَنائن ج الکِنّ سوراخ کوه الاکنان
ج الکِنف تلی دررزی وجزو الکُنوف
ج الکِیان سرشت الکِیح بر کوه الکِیر
دم آهنکر الکِیَرة ج الکِیس کیسه
الاکیاس ج الکِیلَجة پیمانه الکیالج
الکیالجة ج الکِیمُخت م تمت الکاف

[illegible]

والحمد لله رب العالمين والصلوة على محمد
وآله اجمعين بسم الله الرحمن الرحيم
كتاب اللام باب اللام المفتوحة
اللآل مرواريد فروش. اللآلون
ج اللابة سنك لاخ. اللاب ج
رجال لابن اى ذولبن. اللات نام
بتيست. اللاحب راه هويدا. اللاحق
اشتر اندك كوشت. اللاحم انك كوشت
دهد مردمان را. اللاحوش بد اختر.
اللاخشة لاكشة وهى معربة طين

طين لازب كلى خازه. اللاذ نوعيست
از جامه. اللاذقية شهريست بشام
اللازورد م. اللاصف سرمه. اللاطة
واللاطية آن جراحت كه بدان پوست
رسد كه بر روى استخوان سر بود. قتير
لاطئ كورى با زمين هموار. اللاع مرد
دل تنك. يقال ما بالدار لاعى قرو اى احد
اللاغية اللغو. اللاقطة دريا و
خروه. وسنك آس. اللاقح باد كه ابر
را كرد كند. ودرخت را بار دار كند

اللواقح ج اللاقس عيب كننده اللام
درخت كه بد مد و سبز شود بوقت بهار
ويقال لام الانسان شخصه اللام
پرتير كه از سوى پشت بود و آن نيك
بود اللأمة زره جست بافته اللؤم
جمع على غير قياس اللاو آ سختى اللاه
خداى سزاى پرستش اللاهز كوه
بلند كه در ميان دو كوه بود چنانكه راه
بسته شود اللائم ملامت كننده
اللائمون واللئام ج والانثى لائمة

اللوائم

اللوائم ج ب اللبا دمند فروش اللبان
شير فروش و خشت زن اللبان فرود
تر از سينه و جايگاه بربند از اسب
اللبب بر و بربند و ريك تنك و رس
جوى كه بر گردن گاو نهند الالباب
ج اللبة سينه اللبات ج وامراة
لبة زنى كه شوى خوش را دوست دارد
يا فرزند را اللبق جابك اللبكة
پاره تريد اللبلوب فوك نبات بست
اللبن شير و خشت الالبان ج و

لبن اللقاح شیر اشتر اللَّبِن اکه کردنش
درد کند از بالش اللِّبنة خشتچه پیراهن
و کوسبند بسیار شیر اللَّبُوة واللَّبَوة
شیر ماده اللَّبُوس هر چه در پوشند
و نا بیست خاص زره را اللَّبُون کوسبند
بشیر اللُّبُن واللُّبُنج اللُّبَیعب خرد منه
الالْبَاج اللُّبَید جوال خرد اللَّبِیس
جامه داشته اللَّبِیکة آن طعام که از
کشک و دوشاب و روغن سازند
ز اللَّتْحَانُ و الانثی لَتْحَی گرسنه اللَّتَا

والم

واللتی الداهیة ج لجب العسکر بانگ لشکر
اللَّجَب لشکر با بانگ اللَّجَبة کوسبند
اندک شیر اللَّجَبات واللِّجاب
ج اللَّجَف میان رود اللَّجلاج آنک
زبانش در سخن بجنبد اللَّجوج ستیزه
کش اللُّجُج اللُّجُون اشتر گران رو
اللَّجِین برگ درخت کوفته ح اللَّحاس
کاسه لیس لحاصِ مبنی علی الکسر نامیست
داهیه را اللَّحام گوشت فروش
اللحانة لحن کننده اللَّحب راه روشن

اللحذم الالحاد واللحودج اللحز بخیل
تنك خوی اللحق هکری اللحم کوشت
اللحوم واللحام واللحمان ج اللحم اکه
کوشت دوست دارد وآرزو کند و بیت
لحم خانه که درانجا کوشت بسیار خورند
اللحمة پاره کوشت اللحن معنی سخن
وسخن خطا واللحن راه که راه بر کویند
الالحان واللحون ج رجل لحن مردی
دانا بعاقبت کار اللحی زفر واللحیان
دو زفر الالحی ج اللحیب اشتر بی کوشت

خ
اللحیم اکه فربه بود واللحیم القتیل اللخا
دارو دان اللخص کوشت کوره چشم
الالخاص ج عین لخصاء چشمی که کوره
وی کوشتن بود وستبر اللخفة سنك
تنك اللخاف ج اللخلخانی بسته زبان
ای اکه فصیح نبود اللخلخة معجونی باشد
خوش بوی امراة لخناء کنده فرج
اللخواء آن زن که یك تهی کاه وی از
دیکر بزرك تر بود وآن ناقه که یك زانوی
وی از دیکر بزرك تر بود اللخام هم لخت

دوز دمج لذن نیزه نرم لِدان ج اللدود
دارو که بیکسوی دهن فرو کنند اللبیان
دو پهلوی گردن و دو کناره رود الواحد
لدید الا لِدة ج اللدیغ مار گزیده
اللدیم جامه پیوند بسته اللذة شراب
خوش خوار اللزبة سختی اللزاب ج
ارض لزجة زمینی خارة اذن لزقاء
گوشی باسر بسته اللزن الشدة اللاعة
گور بوزك اللصا گوسبند که یکسر وی
در پیش آمده بود و یکی باز پس شده

وجبهه لصاء نیشانی تنك اللصب بخیل
اللصف گور اللصیفة گورو اللصوصیة
دزدی اللضلاض راه نمای اللطاة آن
دایره که بر میان پیشانی اسب بود اللط و
اللطة زه بند ای مروارید بزرك در
میان مروارها خرد اللطاطج شفه
لطعاء لبی سپید اللطف نیکو کاری و
انجه بکسی فرستند الالطاف ج
اللطیف نیکو کار و رجل لطیف مردی
باریك دان لطاف ج اللطیطة

ها هجه اللَطِيمُ اكه نه مادر دارد ونه پدر
و آن اسب که یک سوی روی وی سپید بود
سپیدی بچشم نا رسیده اللُطُمُ ج
واللَطِيمُ اسب نهم در مسابقت اللَطِيمَةُ
کاروان که در وعِطر بود اللَطائِمُ ج
ط اللَظیٰ آتش زبانه زننده ولظیٰ نام است
ع دوزخ را نعوذ بالله منها اللَعَّابُ
بازی اللَعّاسُ کاسه لیس اللَعّانُ
نفرین کننده اللِعَبُ بازی شَفَةٌ لَعسآءُ
لبی سیاه اللَعطاء آن گوسپند

+ بام

که گردن وی پهنا سیاه بود اللَعَلَعُ گرد
وگوسند گرداب اللَعْنَةُ نفرین اللَعائِنُ
ج اللَعْوَةُ سیاهی سر پستان و تیغال
کَلْبَةٌ لَعْوَةٌ سگی حریص اللَعُوقُ داروی که
بلیسند اللَعِبُ بازی اللِعيعَةُ نان
کاورسین اللعِینُ بنفرین کرده و انجه
درمیان کشت زار بپای کنند تا مرغان
ع بهراسند و گرگ را نیز گویند اللَغْبُ
الضَعِيفُ واللَغْبُ آن پر که از سوی
شکم بود و آن بد بود واللغِیبُ ایضاً

گراز

اللغط بانك اللغو باطل اللغوس انك
حريص بود بر خوردن واللغوس الذئب
ق اللقاء ضد الوفاء اللفاء آن
زن كه رانها وساقها دست وى بزرك
بود فخذ لفاء رانى كوشتن وجنة
لفاء بوستانى بسيار درخت
اللفة انجه تدكرباس بران بيچد جولاه
اللفوت آن زن كه فرزند دارد از
شوى بيشين اللفتة كوشت بازوى
اشتر اللفيفة عصيده زفت

اللفيف يقال فلان لفيف فلان
واللفيف انبوه وهمه يقال جاؤا
بلفيفهم ولفهم آمدند همه ق
اللقاح بروء خرما اللقاط خوشه
چين اللقب ورنامه ونام بد الالقاب
ج اللقس مردم حريص اللقط خوشه
كه برچينند وانچه پراكند از برك
درخت الالقاط ج اللقس بى خشمه
مرغيست اللقلق زبان ولكلك مرغيست
اللقالوج اللقلاق بانك اللقلق

لکن اللَّقْوَةُ عقاب وآن زن که زود
بارکیرد واشتر را نیز کویند اللِّقاح ج
واللَّقْوَةُ بیماری که کیل شود روی ازان +
ودول فراخ اللَّقُوحُ اشتر دوشا
اللُّقُحُ ج اللَّقِیطُ حرام زاده اللُّقَطا
ج اللَّقِیطةُ مردخوار اللَّقِیفُ حوض
پرآب ک اللَّکِیکُ کوشت بی استخوان
ودرخت ضعیف م اللَّمَّازُ بدکوی
یقال ما ذاق لَمَاجًا ولا لَمَاظًا ولا
لَمَاقًا ولا لَمَاکًا ای طعامًا اللَّمَمُ

کناه خرد ودیوانکی اللَّمَمُ بسیار و سخت
اللَّمُوسُ آن اشتر که کوهانش ببرمجند تا +
فربهست یا نه شفةٌ لَمْیاءُ لبی سیاه فام +
واللَّوَّاسُ آنکه برخوان هرچیزی می جوید
ومی خورد اللَّوَّافُ پای تاوه فروش
اللَّوْثُ قوّت اللَّوْحُ تخته شانهٔ
مردم وتخته چوب وجز آن الالواح
ج اللَّوْذُ پناه کاه الالواذ ج اللَّوْذَ عن
تینر ذل اللَّوْزُ بادام اللَّوزِینَجُ لوزینه
اللَّوْعةُ الحُرقةُ اللَّوْلَکُ نر و ماده

ای بند آهنین بر در نا اللون رنگ و رنگ
روی را نیز گویند الالوان ج واللون
نوعیست از خرما اللوی بجا ناف +
اللوی تره خشک اللویثة گروه
پراکنده از هر جهانی اللهاة کذ +
اللهوات واللهاج اللهاذمة
دزدی اللهب زبانه آتش بی دود
اللهبان سخت تشنه یوم لهبان
روزی سخت گرم طریق لهجم ای مذلّل
اللهذم دزد و تیز یقال لسان

اللهبان تشنه

لهذم وسنان لهذم وسیف لهذم
اللهفان اندوهگین اللهق سخت
سپید وگاو دشتی اللهلاه واللهلة
جامه ساده تنک اللهو بازی واللهو
من قوله تع لو اردنا ان نتخذ لهوا لاتخذناه
کنایة عن الولد والمرأة رجل لهو مردی
بسیار بازی وغفلت اللهیب زبانه
آتش اللهیدة طعامیست اللهیف
درمانده اللیا زمین دور از آب
اللیاف کسنکر یقال ما بالارض لیاق +

ای مرتع اللیان اللین یقال فلان فی لیان
من العیش ای فی نعیم وخفض اللیث
شیر ومکس کیرا اللیوث ج ولیث
عفرین کوش خرکا اللیسع نام پیغامبر است
علیه السلم لیکه نام دیه شعیب پیغامبرست
اللیل شب وبچه جوجنه اللیالی ج
اللیلة یک شب اللیلة امشب اللیلة
المقبلة فردا شب لیلة لیلاء شبی تاریک
واللیلاة شب سیم ماه اللین نرم
اللینون والالیناء ج اللیم ناکس

لیلة ذات شب

اللیام واللؤماء ج واللیم العسل
کتاب اللام المضمومة ب اللباب خالص
ولباب الفستق بسته مغز اللباخیة زن
تمام خلق اللبادة واللبادة قبا نمد
اللبادات واللبادات ج اللبان
کندر واللبانة حاجت اللبانات
ج ولبانة نام زنیست اللب خرد ومغز
هرچیز الالباب والالب ج اللبجة
دام موش اللبدیز وبهم برهم کرفته
واکر سفر نکند ومرغیست ونام

اللام

هضم کرکن لقمان وما لُبَدٌ مالی چرم نهادُ
یقال کم لِبْنُ غَنَمِكَ چند اند گوسپندان
بشیر تو اللُّبْنَی درختیست شیرهٔ دارد
همچون عسل ج اللُّجُّ شمشیر اللُّجَیْنَةُ گوسپند انک
شیر اللُّجَّةُ میان دریا وبحرٌ لُجّیٌّ
دریای ژرف اللُّجُّ بایاب که سرش
تنگ بود وبن فراخ اللُّجُوجُ ج اللُّجَیْنُ
سیم ح اللُّحْدُ لحد گور اللُّحْکَةُ جنبندهٔ است
اللُّحْمَةُ بافهٔ کرباس واللُّحْمَةُ خویشاوندی
خ اللُّخْمُ نوعیست از ماهی اللُّسَاسُ

نباتیست اللُّطَةُ ما هجة اللُّطْفُ نکوکاری
ونرمی در کار ع اللُّعَابُ لالا ولُعَابُ النَّحْلِ
انگبین ولُعَابُ الشَّمْسِ آنچه گرمگاه بینند
از خورشید چون تار عنکبوت اللَّعَاعُ
اول نبات که بدید آید اللُّعْبَةُ بازی است
از بازیها اللُّعَبُ ج اللُّعَبَةُ آنکه بسیار
بازی کند اللُّعْطَةُ سیاهی که در گردن
مِظَّةٌ گوسپند بود اللُّغْمُوظُ الحریص اللُّعَا
ج اللُّعْنَةُ آنکه مردمان بر و لعنت کنند
اللُّعَنَةُ آنکه بر مردمان لعنت کند واین

غ

نبایی است فاعل و مفعول را اللغاب پوتیر که
از سوی شکم بود و آن بد بود اللغام کف
شیر اللُغم ج اللُغة معروفه اللغات
واللغون واللغی ج اللغف واللغدود
گوشت که برگرد اگرد ملازه بود اللغادید
ج اللغز بردک و سوراخ موش دشتی
که گرو پیچیده بود الالغاز ج اللغیزی
بردک ف اللفاح سیبیزه اللفاظ
خوشه که برچینند اللفاع مگس سبز دراز
پای اللقاعة حاضر جواب اللقان

نام

نام جایگاهیست بروم و گویند نام کوهیست
اللقانق جهودانه طعامیست اللقطة خوشه
که برچینند لقمان نام مردیست حکیم ره
اللقمة بالعربیة لقیم نام مردیست ك اللکالک
اشتر بزرگ اللکام کوهیست بشام
اللکک زنگ لاک اللکنة شکستگی
زبان م اللماظة آنچه در دهن ماند از طعام
اللمة همزاد و گروهی زنان اللمزة بدگوی در
روی اللمظة پاره طعام اللمظ ج اللمعة
آنجا که آب بوی نرسد در غسل و طهارت

اللُعَج • واللُوابُ بیرتر کہ از سوی
بود و آن نیک بوذ • واللُوابُ تشنہ •
اللُواسَةُ لقمہ • اللُوبَةُ سیاهان •
الواحدُ لُوبِیٌّ • واللوبَةُ سنگلاخ •
اللُوبُ ج • اللوبیا معروف • اللُوثَةُ
ضعیفی • اللُوحُ میان آسمان وزمین •
لُوطٌ نام پیغمبر است علیه السلم • اللُوطِیُّ والجمع
اللُوطِیُّونَ • اللُوفُ نوعیست از کلیم •
اللُومَةُ جملہ آلت برزگر • اللُوَمُ ج • اللُولُوُ
مروارید خوشاب • اللَآلِیُ ج • اللُهاثُ

کاو دشتی • اللهام آن لشکر کہ بنید نست
کند • اللُهْجَةُ واللُهْنَةُ بهاری • اللُهْمُومُ
اشتر بسیار شیر • اللَهامیمُ ج • اللُهْوَةُ انچه
بدست در دهن آس افکنند تا آرد کند •
اللُهَی ج • واللُهوَةُ العطآءُ • باب اللام
المکسورة • ب • اللِبَآءُ فُلَهْ ای اول شیر •
اللِباسُ واللِبْسُ هرچه در پوشند • اللُبُسُ
ج • ولِباسُ الرَجُلِ امرأتُه • وزوجها لباسها •
وقوله تع ولباسُ التقوی ذلک خیر ای الحیآء •
ولِبْسُ الکعبةِ جامہ کعبہ • یقال هو اخوه

بلبان زنه اللبد نمد اللبود ج اللبدة
آن گروه که بیکجای مقام کنند و موی قفا
شیر اللبد ج اللبن خشت الواحدة
لبنة واللبنة خشتچه براهن ث
اللثام دهن بند اللثة گوشت بن
دندان اللثات واللثى ج اللثة آن
گروه که جای مقام کنند ج اللجام
لگام الالجمة والالجام واللجم
ج ح اللحاء پوست درخت اللحاح
سرش اللحاظ گوشه چشم ازسوی

کوش

گوش اللحظ ج واللحاظ داغ که بر گوشه
چشم شتر نهند اللحاف م اللحف ج
اللحام گوشتر اللحية ريش اللحى ج
رجل لحيانى مردى بزرگ ريش د
اللدام هم لخت اللدم ج اللدة هم زاد
اللدات واللدون ج ز اللزاز چوب
که در پس در افکنند اللزز ج ولزاز
نام اسب پیغمبر است عليه السلم س اللسان ن
زبان و بشوک نعلين الالسن و
الالسنة ج ولسان الصدق ثناء

نیکو ولسان المیزان زبانه ترازو ولسان الحمل
زبان بره ای هر یقوم ولسان الثور کاو زبان
اللسن اللغة اللصب شکاف در کوه
اللصاب ج اللصب واللص دزد اللصوص
واللصوص ج اللطاط تیزی کوه اللطط
زین بیر اللعب بازی اللفاف بای
تاوه وغلاف جامه وآن خوشه اللفائف
ج اللفام پینی بند اللفت شلکم
ویقال لفت الشیء ای مثله اللقاء
کاز راز اللقحة اشتر دوشا اللقایح

ج اللقاح ج اللقط بارهاء زد
که از معدن یابند اللکاک آکنده
کوشت اللمة موی تا بدوش رسیده
اللمام واللمم ج اللواء علم لشکر
الالویة ج اللواث آن آرد که بر
خوان نان بختن بر اکنند اللوی
ریک برهم بچیده الالویة ج اللهاز
آن داغ که بر زیر کوش اشتر نهند اللهب
کشادکی میان دو ریک وشکاف در
کوه الالهاب واللهاب واللهب

ج اللِهزِستانِ جای فراهم آمدن گوشت
میان زفر و گوش اللَهازِمُ ج ی
اللِیاُ چیزی است مانند نخود بخورند
آنرا . اللِیاحُ گاو سپید دشتی و
رنگ سخت سپید را نیز گویند . اللِیاطُ
سریش . اللِیاقُ آب دوات . اللِیتُ
آنجا که ور گوش بپایان رسد از گردن .
اللِیطُ پوست بیرون شکم مردم و پوست
نی . اللیفُ کیس . اللِیفَةُ پشم یا ابریشم
که در دوات بود . اللِینُ نرم . اللِینَةُ

درخت خرما اللِینُ ج تم کتاب اللام
بتوفیق الله وعونه والصلوة علی رسوله
محمد و آله بسم الله الرحمن الرحیم کتاب
المیم باب المیم المفتوحة ا
الماءُ آب . الامواه والمیاه ج . المآب
جای بازگشتن . المأبِضُ گوز بژ زانو .
و زیر کلک . المآبِضُ ج . ارضٌ
مأبَلَةٌ زمینی بسیار اشتر . المأبور
خرما بن گشن داده . و سلک سوزن
داده . میزان مائِعٌ ترازوی نیك

وتقال لنبیذ مائع اذا اشتدت حمرته المآتم
انجمن زنان المآتم ج المأثرة کارنیك
المائل القائم واللاطئ بالارض وهو
من الاضداد المائلة چراغ پایه المواثل
ج المأثور شمشیر گوهردار المائمة
المآئم ج الماج آب شور شیخ ماج
اکه آب دهنش همی رود از پیری الماجد
بزرگوار الماجد ج الماجل حوض
آب المآجل ج الماجن نابالك المجان
ج الماح سپید خایه مرغ یوم ماحق

روزی سخت گرم الماحی سترنده کفر المحاة
ج المأخوذ گرفته المأخور خرابات المواخیر
ج المادیر اسوابها از المأدبة مهمانی
المآدب ج المادی انگبین سپید وگویند
ستبر المأذیة زره نرم وفراخ وآن
می که آسان بجلو فرو شود المأربة حاجت
المآرب ج المارج زبانه آتش المارد
دیو ستنبه الموارد ج المارستان +
بیمارستان المارق آن تیر که برنشانه
بگذرد و بفتد المارن نرمه بینی الموارن

ج رجلٌ مارُوضٌ مردی زکام کرده یقالُ
آدِمٌ مأرُوطٌ ادیمی پیراسته بارطی وهو
نبتٌ رجلٌ مأروقٌ مردی یرقان کرفته ودرعٌ
ماروق کشته شپش زده المأرُوَةُ
زن محکم خلق المأزِقُ والمَأزِمُ تنکنای
حربٌ والمأقِطُ ایضًا المآزِقُ والمآزِمُ
والمآقِطُ ج المَازِنُ خانه مور وماذنٌ
نام قبیله ایست المَأسُ اکه فواهمکش قول
نکند الماست معربٌ رحم ماسّة
خویشاوندی نزدیک وحاجةٌ ماسّةٌ

ای مُهِمّةٌ المأسِحَةُ عروس آرای المأسِخُ
کمان کر منسوب الی ماسِخَة وهو رجلٌ قوّاسٌ
المأسَدَةُ شیرستان المآسدج مأسَلُ
نام جایکاهیست المأسُورُ بول کرفته
المأسُوکَةُ زن اندام بریده المأشِیُ
ناپاک المَأشُ منک نباتیست المأشِطَةُ
عروس آرای المأشی رونده الماشُونَ
والمُشاةُ ج المأشِیَةُ آن زن که بسیار
زاید الماصر کوسپند اندک شیر الماضِرُ
شیر ترش شده یقال لیلةٌ ماطِرَةٌ

شبی بارانی الماعز بز بز و رجل ماعز

مردی سخت الماعون متاع خانه چون

دیك و تور و انش زنه و جران و هو جمع

لا واحد له والماعون الزکوة المأفوك

والمأفون انك اورا رای و عزیمت نبود

وقیل المأفوك والمأفون انك اورا

از کردار نکو باز کردانیده باشند

المأق و المأقی کوشه چشم از سوی بینی

الآماق و المآقی ج المأقوط بینوین

الماکس راه بان المأکمة سر

[illegible]

م

سرین زن المآکم ج المأکول خورده

المأل خواسته الاموال ج و رجل

مال مردی بسیار مال المالح مالز و

المالق ایضا المالح آب شور و خبز

مالح نانی شور المالك بادشاه

المالکون و الملاك ج و مالك

خازن دوزخ و مالك الحزین بوتیمار

و هو من طیر الماء المألکة پیغام یقال

مهرة مأمورة ای کثیرة النتاج

المألوس دل بشده المألوق و المألق دیوانه

+

المأمن ایمن جای المأمومة آن جراحت
که میان او و میان دماغ پوستکی تنک
بماند دارماونیة خانه درویش
المامیران داروی است المأنة
تهی گاه المؤن ج المانع بازدارنده
الموانع ج الماورد وماء الورد گلاب
الماوردی گلاب فروش المأوی
اینجا که فرود آیند الماویة آینه
وسنگ بلور وماویة نام زنیست
الماهة چاه بسیار آب الماهج

شیرتنک الماهر استاد در کار خویش
المهرة ج الماهن خدمتکار المائح
آنکه از چاه آب کشد المائحة ج والمائح
المتبختر فی مشیه المائدة خوان
آراسته الموائد ج المائر آنکه خوار
بار آرد المیار والمیارة ج میزان
مایل ترازوی کیل المائق احمق یقال
زنب مائق دائق اتباع المائن دروغ
المباءة والمباءة منزل والمباءة آنجا
که اشتر شب گذارد المبثوث پراکنده

المَنحُوتُ دولتی المَبَرَّةُ نیکوکاری
المَبرَزُ آب خانه المَبرَکُ انجا که
اشتر بخوسبد المَبَارِکُ ج زَرْعٌ
مُبْرُودٌ کشته تکرک زده المُبَصَّرَةُ علم
المَبْطَخَةُ کیزددار خربزه المَبَاطِخُ ج
المَبْطُونُ انکه می نالد از شکم المَبعَرُ
رودی زیرین از مردم المَبَاعِرُ ج المَبْقَلَةُ
تره زار المَبَاقِلُ ج المَبْلَغُ مقدار
المَبْلُولُ ترکرده المَبنَاةُ نطع المَبَانِي
ج لیل مَتَاحٌ شبی دراز المَتَاعُ

[illegible]

برخورداری و کالاء خانه و فرج زن
الاَمْتِعَةُ ج المَتْأَنَةُ انجیرستان المَتْبَنُ
کاه دان المَتَابِنُ ج المَتْبُولُ برده دل
المَتْرَبَةُ درویشی المُتَّکَأُ آن زن که
بول باز نتواند داشت المَتَنُ یکسوی پشت
و زمین سخت و بلند المُتُونُ و المِتَانُ
ج المَتُوتُ شانه کرباس المَتُوحُ
چاه که آب از و بدست کشند بر بکره
المَتُوقُ نوعیست از ماهی المَتِیزُ استوار
المَثَابَةُ جای بازکشتن و آنجا که ابکش

باشد از سرجاه المَثَانَةُ جای كميز
اندر شكم المثانی سورتها، قرآن دراز
وكوتاه والسبع المثانی سورت الحمد
المِثْبَرُ انجاكه كودك بزمين آيد المَثَابِرُ
ج المَثْعَبُ ناودان كه آب از ان
در حوض شود المَثَاعِبُ ج ارضٌ مَثْعَلَةٌ
زميني بسيار روباه المَثْغُورُ دندان
بيفتاده المَثَلُ داستان وحديث
الامثال ج المَثُلَةُ نقصان المَثَالِبُ
ج المُثْلَةُ عقوبت المَثُلاتُ

ج المُثَلَّثُ سه تا المَثَالِثُ ج وثُلُثٌ
سه سه المَثْلَجَةُ برفدان المَثَالِجُ ج
المَثْلُوثُ سه توی رَجُلٌ مَثْلُوجُ الفُؤادِ
سرد دل المَثْمُودُ آنكه بسيتهند برو +
در سوال ورَجُلٌ مَثْمُودٌ بَكْرٌ غشيان
النساء المَثْنَاةُ دوپيتي ورسن
المَثَانی ج المَثْنَى والمَثْنَى دوتا وَمَثْنَى
دو دو وجُبَّةٌ مَثْنِيَّةٌ جبه دوتا كه
بنبه ندارد المَثُوبَةُ باداش المَثْوَى
منزل ارض مَثِيلَةٌ زميني ريزون ج. +

المجاز خلاف الحقیقة المجازة کوهستان
والمجازة راه در شورستان المجازج
المجاعة گرسنگی المجاز رایگان
المجبة راه المجابات ج المجنبة
بددلی المجبوب ساده کرده المجبوک
برزک خلق المج ماش المجدود دولتی
المجدول رسن محکم تافته المجدولة
زن محکم خلق المجر لشکر بسیار
المجر تشنه اشتر که سیر نشود از
آب المجرة راه کاهکشان

زرع مجرود کشته ملخ بخورده المجری
راه المجاری ج المجر والمجنة آنجا
که طبیب پیر مجد از دست طعام
مجشوب طعامی درشت المجعة
زن پلید زبان المجل نزو ویدمجلة
دستی نز و بسته المجلة نامه
وشوی غله المجلس نشستن جای
المجالس ج المجلوز تور پوشیده
المجدة بخدان المجمع جای گرد
آمدن المجامع ج المجثم جای گرد

آمدن آب در چاه المجام ج المجنب
بسیار الارض مجنبة زمینی بسیار پری
المجنون دیوانه المجانین ج المجنی میوه
چیده المجوسی گبر المجوس ج المجوسیة
گبرکی و زن گبر المجوسیات ج المجوف
گرسنه المجهل بیابان که دران
نشان نبود المجاهل ج المجهود
غایت کوشش المجید بزرگوار الامجاد
ج المجیع خرما در شیر آغشته المحاح
سجن فروش المحارة اندرون

کوش

کوش المحارات ج المحاش کالاء خانه
المحاص کاسه لیس المحاکة کارگاه
جولاه المحاکات ج المحالة پشت
مهره و بکره بزرگ المحبس زندان
المحابس المحبوب دوست المحبور
رامشتی المحبوس باز داشته المحبوکة
ماده اشتر سخت یوم محتٌ روزی
سخت کرم المحتد اصل مردم
وجزان المحاتد ج المحجة راه
روشن المحجر چشم خانه و گردا

کرده دیه و دیه را نیز گویند المحاجر
ج و المحجر الحرام المحجوب نابینا
المحج جامه کهنه قوس محذلة کانی
که یک گوشه وی برتر باشد از دیگر
المحدود بی دوزی وحد زره المحذوف
اسب دنب بریده المحرم والمحرمة
الحرمة المحرمات ج المحروق
بیخ الکمان ای اشترغاز المحروم بی
روزی المحزم جای تنگ از ستور
المحازم ج المحسوس بد اختر المحشا

روده زیرین از مردم المحشة دبر مردم المحاش
ج المحشر جای گرد آمدن قبا محشو قبای
پنبه در نهاده ارض محصاة و محصبة
زمینی با سنگ ریزه المحصوب سرنجبر آمده
المحصور الذی عسر علیه قضاء حاجته من
دبر المحصول حاصل شده المحض خالص و
شیر ماست المحضا المحاضر ج المحطب هیزم دان
المحاطب ج امرأة محطوطة المطا زمینی هموار
پشت المحظوظ دولتی المحفد نگار جامه المحافد
ج المحفل انجمن المحافل ج المحفور جامه محفوری

المحقوق سزاوار المحقوقون ج الحقوق شیرماست
المحک خشمکین الحکر الاصل المحل تنک
سال المحول ج ورجل محل اذا کان جایعا
في المحل المحلب نوعیست از بوی خوش
المحلبیة دست اشنان المحلج تخته پنبه
بر ارض مخلفة زمینی کریستان المحلة
معروفه المحلات ج والمحلة والمحل آنجا که
فرود آیند المحالج المحلوج پنبه بریده
المحمدة خصلة ستوده المحامد ج المحمل
ج المحمود ستوده ومحمود نام مردیست

ونام آن پلست که ابرهه صباح حبشی ملک
یمن بمکه آورد کما قال الله عز وجل الم تر کیف
فعل ربک باصحاب الفیل رجل محموق مردی
ابله شده المحموم تب کرفته المحنود کوشت
ـه لیس بریان المحنیة کردش رود المحانی
ج المحوسیا هی ماه ارض محواة زمینی بسیار
مار ومحیاة ایضا المحوة نامیست باد شمال را
المحیا زندکانی المحانی ج المحیص جای
بقال لا محیص له ولا مفیص ولا نویص ای هرب
المحیض حیض زنانی نصل محیق پیکانی تیز

المخبوص انکه مادر مادرو مادر پدرش برساد
بوده باشند المخاض درد زه المخاضة کذ
کاه رود مخالیف الیمن دیهای یمن الواحد
مخلاف المخبأ نهاندان المخابئ
ج المخبز تنورستان المخابز ج المخبول
دل بسته المختون ختنه کرده المخراة
والمخراة والمخرج آب خانه المخرفة
راه درمیان درختان المخارف ج المخرم
تندی که از کوه بیرون خاسته بود المخارم
ج المخروت شکافته لب وجه مخروط

روی دراز ولحیة مخروطة ریش کشیده
المخسول ناکس المخشف یخدان المخشلب
مهره کربه المخشوبة تیر نا تمام جنب
مخطوب پهلوی باریک المخلفة پدستان
طعنة مخلوجة نیزه زدنی چپ و راست
ورکب مخلوس لا یکاد یری ومهلوس ایضا
المخلوف شکم شکسته المخمصة گرسنگی
المخمور الذی به خمار والمخمور خمیر شده
رجل مخموم القلب مردی که در دل وی
کینه وحسد نبود المخن مرد دراز المخنة

بنى المخان ج وجه مخول ومخيول و
مخيل روبی باخال المخيض دوغ
المخيضة دوغوا المخيط درز المخيلة
ابرا ييدوا المخايلج المناح ستاينده
المناس پای افزار المداك آن سنك
كه بران مشك سايند المذنب آنجاكه
آب رود در رود المذنبة موضع
الدباغ المدبوغ پيراسته ارض مدبية
زمينی بسيار كدوا ارض مدرجة
زمينی بسيار دراج والمدرجة راه

المدابر ج المذا فروني آب دريا ومد
النهار چاشتگاه فراخ المدد الا مدادج
المدر كلوخ الواحدة مدرة ومدرة
الرجل بلده بقرة مدرآء گاوی بزرك
كلوخ المدرجة راه المدارج وارض
مدرجة ذات دراج المدرس و
المدرسة انجاكه كتاب خوانند المدا درس
ج المدرية سروی المدشاء آن
زن كه كوشت ندارد بردستها
المدعاة مهمانی المداعج المدغ

جای رفتن آب المدافع ج المَدفُون بجای کرده

المَذلَبَةُ جا رستان المَذلَحُ آن مقدار

که میان حوض وچاه بود المَدالِجُ ج

المَدمَعُ جای اشك المَدامِعُ ج المَدَی

غایت مدین نام شهر شعیب

پیغمبر است علیه السلم المَدَینُ بنده المَدِینَةُ

پرستار ونام شهریست والمَدِینَةُ

شارستان المداین والمُدُنُ ج

العِرقُ المَدِینی رسته که از پای

برآید ارضٌ مَذأَبَةٌ زمینی بسیار

کرک المَذارِعُ شهرها که از یك سوی

کشت بود واز دیگر سوی بیابان الواحِدُ

مَذرَعٌ یقال الارضُ مَذَبَةٌ زمینی بسیار

مگس المَذبَحُ سرنای گلوی وانجا که

قربان کنند وکنابخانه ترسا آن المَذابِحُ

ج بعیر مَذبُوبٌ اشتری مگس

گرفته طَعَامٌ مَذبُوبَةٌ طعامی که در آن

مگس بود المَدرُوبَةُ تیز کرده المَذقُ

شیر با آب آمیخته والمَذِیقُ ایضًا

المَذِمَّةُ نکوهش المَذَمَّاتُ ج والمَذَمَّةُ

الحُرمَةُ

المذهب راه و آب خانه المذاهب ج المذی
والمذی آب نشاط المرآة آنجا که از
روی که چشم بر آن افتد المرائی ج المرآة
والمرأة زن النساء والنسوة والنسوان
ج واین جمعست نه از لفظ وحدان المراد
کردن المرارة زهره المرارات ج مرافق
الدار آنچه از سرای باشد از خانه دستانی
وتابستانی وجز آن المراق خوردی
فروش المراوح ج بادبیزن فروش المربأ
جای دیدبان المرابض ج المربض آنجا

که ستور را ببندند المرابط ج المربع آنجا
که بهار گذارند و رسن چهار توی المرابع
ج و مربع چهار چهار المربوع مرد نه دراز
ونه کوتاه ای دو بهر المرت زمین هموار
که درو هیچ نبات نبود والمروت ایضا
المروت ج ورجل مرت الحاجبین مردی
که بر ابرویش هیچ موی نبود المرتبة
پایگاه المراتب ج المرتج والمرتک
مرداسنگ المراتج والمراتک ج یقال
متاع مرثود کالا بر هم نهاده المرج

+ جراستان المروج ج المرجان مرواريد خرد
الواحدة المرجانة المرج شادان المرجون
+ ج المرجا آسكده المرحب فراخى المرحل
والمرحلة منزل المراحل ج المرحمة مهربانى
ثوب مرحوض جامه شسته المرخ
درختيست كه از ان عرب آتش بيرون
آرد المرد باراك المرد آخرمابن
بى برك وزمين بى نبات المرادج
+ المردغة كوشت ميان بازو وبرنك
سوى المرادغ ج المردقوش زعفران

المردودة ستره وامرأة مردودة زنى
طلاق داده المردى روى كشتى المرادى
ج المركند وبيل المرودج والمرسن
المرارج المرة يكبار المرات ج المرزان
دوازده يك كيل المرزبانات ج المرزبان
مهتر كبران المرازبة ج ومرزبان الرا   دة   +
شيء المرزنجوش مرزنكوش المرزئة
مصيبت المرازئ ج المرسة رسن
كه از كتان بود المرس ج الامراس
ح المرسن بينى وجاى رسن از بينى

اسب المراسن ج المَرْصَد راه فراخ
المراصد ج المَرَض بیماری الامراض ج
المراضاة خشنودی المرطاوان آنجا که
موی بر نیاید از دو سوی زیر لب رجل
مرطوب صاحب الرطوبة وناقة مرطی
اشتری زود رو المرعز والمرعزاء و
المرعزی بز نشم المَرْعَش آن کوتر که
دور بر شود المراعش ج المَرْعَی
چراستان المراعی ج المرغ لالک
المرفاع آنجا که کشتی واکنار کشند المرفق

زونلک المرافق ج والمرفق سازکاری
وسودمندی المرفوع برداشته المرق
سرود کیایان المرق آفتی که خرما بن
را رسد المرقاة پایه سرد و پایکه
اب المراقی ج المرقب جای دید بان
المراقب ج المرقة خوردی المرق
ج الامراق ج المرقد خوابگاه
المراقد ج المرق نه شکم المراق ج
وقیل المراق جمع لا واحد له وقیل
هو جمع المسترق ثوب مرقوع

جامه بوند بست المرکز نقطه پرکار
وجایگاه المراکز ج المرکل راه وآنجا
که پای سوار بود از دو پهلوی اسب المراکل
ج المرکو حوض بزرگ وگویند خرد
المرمر الرخام المرمریس الداهیة
المرمة دهن گاو وگوسپند پیر
مرموزة جاهی سنگین لحم مرموض
گوشتی بسنگ تافته بریان کرده
المزن بوستین المرو سپرم دشتی
المرء مرد المرونج المروة سنگ

آتش زنه المروج والمروة نام کوهیست
بمکه المروح اسب نشاطی المروح دادو ی
که در خود مالند المرواة بیابان
المرادیج عین مرهاء چشمی سرمه
ناکرده المرهصة الدرجة المراهص
ج المرهم م المراهم ج المرئی راه گذر
طعام وشراب ازگلو المروج والمریء
گوارنده ومرد با مروت المریج شوریده ه
یقال امر مریج ای مختلط والمریج
سروی بسید که در میان سرو بود

المريد ديو ستنبه • وخرما، در شير
اغشته • المريرة رسن محكم تافته • المرائر
ج • المريش تير پر نهاده • المريض بيمار
المرضى والمراض يقال شمس مريضة
اذا لم تكن حسنة • المريع الخصيب • مريم
نام ما در عيسى پيغمبر است عليه السلم •
المرئ اشتر بسيار شير • المرايا ج • المزاح
مزاح كننده • المزادة توشه دان
المزار زيارت جاي • المزالف شهرها
كه از يكسوى كشت بود واز ديكر سوى

بيابان • الواحد مزلف • المزبلة سركين دان
المزابل ج • المزبورة چاه بسنك پيراسته
ارض مزبولة زمين سركين داده • المزجل
انجا كه كبوتر بيرون هلند كبوتر باز • المزجة
زن • المزجات ج • المزرعة كشت زار
المزارع ج • ارض مزروعة زميني
كشته • المزكوم زكام كرده • المزلوج
كاه كل • نعل مزمومة نعليني زمام كرده
يوم المزيد روز آدينه • المزير سخت
دل • المزية الفضيلة • المستأنس آشنا كاه

المَسَاحُ زمین پیمای المَسَافَةُ دوری راه
المَسْألَةُ معروفةٌ المَسَالِحُ المَسْبَأةُ
راه در کوه أرضٌ مَسْبَعَةٌ زمینی ددستان
المَسْبُوتُ مرده المَسْبُوعَةُ آن ستور
که بچه وی دد بخورده بود المَسْجِدُ مزگت
المَسَاجِدُ جج المَسْجِدُ الحرام مزگت مکه
والمَسْجِدُ الاقصی مزگت بیت المقدس
المَسْجِدانِ مزگت مکه و مزگت مدینه
و مسجد الخَیْف مزگتیست بمنا المَسْجَدُ
انجا که بر زمین نشینند از نشانی دد

سجود المَسْجُودُ سجده کرده المَسْجُورُ برکرده
المَسْجُورُ شیر که آب بر ان غلبه دارد المَسْحَاءُ
زمین که در ان سنگ ریزه بود المَسْحَاةُ
زن لاغر سرین المَسْحَفُ نشان مار بر زمین
المَسْحُوتُ گرسنه المَسْحُوفُ کاهش گرفته
المَسْحُورُ جادوی کرده أرضٌ مَسْحَيَةٌ زمینی
بیشه کرده المَسْخَرَةُ معروفةٌ المَسَاجِرُ
ج المَسَدُ رسن بافته المَسْدَجُ جای بند
آب المَسْدَمَةُ انچه از انگشت زیر انگشتین
المَسْرَبُ والمَسْرَحُ چرا گاه المَسَارِبُ

والمسارح ج المسربة خط موی از
سینه تا ناف المسرجة چراغدان
المسرّة شادی المسرور رامشتی
المسّ دیوالکی المسعر آنجاکه نرم بود
از پوست اشتر المساعر ج المسغبة
گرسنگی رجلٌ مسفوعٌ وامرأةٌ مسفوعة
مردی و زنی بخشم کرده المسقاة آبدان
مرغ و رخنه جوی المسقط آنجاکه بچه
بزمین آید المساقط ج المسقوی کشت
برآب رود و کلریز المسک پوست

المسوک ج المسک بخیل المسکة
سرد ست عاجین المسک ج المسکة
سرای درم زدن المسکر جای بند آب
المسکن جایگاه المساکن ج المسکنة
بیچارگی مانسکوبٌ آبی روان پیوسته
وآبی ریخته المسلحة سلاح داران
المسالح ج المسلخ آنجاکه پوست
از گوسپند بیرون کشند وآنجاکه
جامه درگرمابه بیرون کنند المسلک
راه المسالک ج المسلوخ گوسپند

بکار آمده المسلوخة کوسبند بیرون
کشیده المسلوس دل بشده المسلوقة
کندم بی پوست المسلول دل بشده
وخایه بیرون کشیده وانک علت کاهش
دارد یقال ادیم مسلوم ادیمی پیراسته
بسلم وهو نبت ارض مسمودة زمینی
خاک کهن داده یوم مسموم روزی که
درو باد کرم آید المسنون صورت
کرده وان روغنین المسن بوجه
مسنون روی کشیده وماء مسنون

آبی ریخته وسنان مسنون سنانی
تیز المسوس بای زهر وماء مسوس
آبی بیان خوش وشور المسیح لقب
عیسی پیغمبر علیه السلم وآن دجال لعین
والمسیح درم بی نقش وسیم کداخته
ومرد بسیار جماع ودوست وارش
دست وخوی المسیحة کیسوی و
کمان المسایح ج المسیح ناکس
ووجه مسیخ بی نمک وملیح ایضا
وطعام مسیخ طعامی بی خوار

بقا لسيخٌ مليخٌ للّذى لا طعمَ لَه المَسِيطةُ
باقى آب تيره در حوض المَسِيلُ بجيلِ
المسيل راه كذر آب هرجاى كه باشد
المَسائِلُ والاَسِلةُ والمُسلانُ و
المُسلَجُ المُشتا رونده المَشارةُ
كرد زمين المَشاراتُ ج مَشارِفُ
الشأم ديهها شام الواحدُ مَشرفٌ
المَشّاطةُ عروس آراى المَشاكةُ
خارستان ومَشوكةٌ ايضًا المَشامةُ
شومى وسوى دست چپ أرضٌ مَشامةٌ

زمينى بسيار كوسپند رجلٌ مَشبُوحُ
الذِراعين مردى پهن ارش دست
ومَشبُوحُ الذِراعَين ناميست شيررا
المَشتَا والمَشتاةُ خانهٔ زمستانى +
المَشجَرةُ درختستان المَشحُومُ به
اكنده المَشحَلَبُ موش كربه المَشرَبُ + المَشخَلَبُ
شميدن جاى المَشارِبُ ج والمَشرَبُ +
الشَرابُ المَشرَبةُ خانه بربالا المَشارِبُ
ج والمَشرَعُ الشَرابُ آبشخور المَشارِعُ
ج المَشرَفِيّةُ شمشيريست منسوب

مَشارق شام المَشرِق جای بر آمدن
خرشید المَشارِق ج المُشَرَّقة بر آفتاب
المَشْوور رسن بزور بر تافته المَشْشُ
مکس خرولکی که از پای ستور بیرون آید
المَشْطور غرفه برا کنده المَشْعَب راه
المَشاعِب ج المَشْعَر جای عبادت
درج المَشاعِر ج والمَشْعَر الحَرام
مُزدلفه المَشْفُوه آنکس که ازو سوال
بسیار کنند المَشقّا کشته سر المَشاقی
ج المَشَقَّة سختی المَشَقّات ج المَشکول
آن

آن اسب که یک دست و یک پای سپید
دارد وگویند آنکه سه دست و پای سپید
دارد المَشْمِش زردالو المُشَمَّعة بازی
المِشْنا آنکس که همه کس او را دشمن دارد
واحد و تثنیه و جمع درین یکسان بود
تقول رَجُلٌ مِشْنا و رَجلان مِشنا
وقومٌ مِشنا المَشُوش دستار خوان
المَشُّوف اشتر مست و درم مشوف
درمی روشن المَشْؤوم بد اختر
المَشائِم ج المَشْؤومة دارویی که شکم
برآید

المشوی بریان کرده

والمثنی ایضاً المشهد جای گرد آمدن
المشاهد ج المشهور م المشاهیر ج
المشهوم تیز دل المشیج آب مرد
باخون زن آمیخته الامشاج ج المشیق
جامه کهنه المشیمة آن پوست که بچه
دران بود المشیوحا درمستان
وجه مشیوم ومشیم روی باخال
ص المصاد بلندی سر کوه الامصدة
والمصادن ج المصافة صوف
دان یقال مصام الفرس ای مقامه

المصان آنکه بستان ستور بجوشد
تا آواز دوشیدن نشنسد از بخیلی
المصبح جای بامداد دمیدن ووقت آن
ما مصبوب آبی ریخته المصبورة
سوگند ثوب مصبوغ جامه رنگ
کرده المصدور سینه بگرفته
المصرع کشتی گاه المصارع ج جافر
مصرور سمی تنک المصطبة جایگاه
غربا لغة بغدادیة المصف
جای صف برکشیدن المصاف ج

زرعٌ مَصْفُورٌ کشته آسه زده المَصْقُول
شمشیر افروخته وثوبٌ مَصْقُول جامه
نیکو شسته المَصْلَحَةُ واحدة المَصالح
المَصْل ترف المَصْلِيَّةُ ترف والمَصْنَعَة
حوض بزرك یا جایی که برای آب کشیدن
کنند المَصانِع ج المَصْوا آن زن که
کوشت ندارد بر ران ناقةٌ مَصُورٌ اشتری
که شیرش اندك اندك بیرون آید المَصایر
ج المَصُوص کبك بریان در سرکه
المَصُون نکه داشته المَصِيدَةُ دام

المَصایِد ج المَصِير رود کانی المُصْران
ج المَصارين ج والمَصير جای بازکشتن
المَصيفُ جای تابستانی المَصایف ج
المَصاصِين آن بچه که هنوز در پشت
کشن باشد از ستور المَضْبُوحَةُ
سنك آتش زنه سرخ و رفیده نان
بختن المَضْجَع خوابکاه المَضاجِع ج
المَضْحاةُ بر آفتاب المَضْرِب راه
والمَضْرَبَةُ مقعاد بدستی از شمشیر
المَضارِبُ ج المَضْرَحِيّ کرکس سفید

وهرچه سبید باشد والمَضرحیّ السیّدُ
المَضْرُوسُ جاه سنکین والک اورا
درد دندان کرفته بود المَضَلَّةُ زمین که
راه کم کنند دران یقال أعلق مَضَنَّةٍ
کالای نفیس که او را ازبخیلی کنند المَضوکّ
نکام کرده المَضؤُودُ ایضًا المَضْنُونُ
غالیه المَضُوفةُ سخنی المَضیرُ شیر
ترش المَضِیرَةُ دوغوا المَطابث
الأَنطاج المَطَافُ طواف کاه
المَطْبَخ جای دیک پختن المَطابخ ج

المَطبُوبُ جادو کرده المَطبُوخُ پخته
ود بادو تا بافته المَطحنُ آسکده المَطحوُ ل +
ألک شبلا ودر دکند المطر باران +
الأمطارُ ج المَطَرانُ مهتر ترسا آن +
المَطْرَبَةُ راه جدا کانه المَطارِبُ
ج المَطْرَحُ نهالی المَطْرَفَةُ کن ستان
المَطْرُوحُ بیفکنده المَطْرُوقُ آب
ستور در رفته المَطْرُوقَةُ آن زن
که یکجندی شوی کند نو المَطْلَعُ جای
برآمد ن خرشید ووقت برآمدن خرشید

را نیز گویند المطالع ج المطلوقة درد
زه گرفته درهم مطلی در می اندوده
المطمورة جایی که بکنند و آب
و نان در آن پنهان کنند المطهرة معروفة
المطاهر ج طعام مطیبة طعامی
که نفس را خوش آید لیلة مطیرة شبی
بارانی المطیطة باقی آب تیره در حوض
و آن منش بار شته که گرد اگرد حرمش در آرند
تا مهر کنند المطایط ج المطین کلاز
المطیة اشتر که نشست را شاید

المطایا ج المظانار دشتی المظرة
زمین سنگلاخ المظلة الظلم
المظنة آنجا که فرود آیند المظلوم ستم
رسیده و ماست نارسیده المظنون
بنداشته المعابة العیب یقال ما
فیه معابة ای عیب رجل معاذ
مردی بنددار المعاش زیستن جای
ثوب معافری جامه است منسوب
بمعافر وهی حی من الیمن المعاذة
تعویذ المعاقد بند قبا المعان جایگاه

المَعْبَدُ عبادت جای المَعَابِدُ ج وَمَعْبَدٌ
نام مردیست المَعْبَرُ گذرگاه رود المَعَابِرُ
ج المَعْتُوهُ دل بشده المَجْرُ دستهٔ کان
المَعَاجِرُ ج المَعْجُونُ سرشته المَعَاجِينُ
ج المِعْدَةُ معده ای جای طعام در شکم
المِعَدُ ج المَعْدَةُ خرماء نرم المَعْدَنُ آنجا
که کنار زین بران بود از اسب المَعْدِنُ
کان المَعَادِنُ ج المَعْدُومُ نیستی
المَعْذِرَةُ عذر المَعَاذِرُ ج المَعْذُورُ
کام فرود آمده رجلٌ مَعْرٌ مردی

اندک تن اَرْضٌ مَعِرَةٌ زمینی اندک
نبات المَعَرَّةُ سختی وخیانت وگناه
المَعْرَفُ روی المَعَارِفُ ج المَعْرَكُ
المَعْرَكَةُ والمَعْرُكَةُ حرب گاه
المَعَارِكُ ج المعرود کره برآمده بپیز
مَعْرُوشَةٌ جاهی که بن آن بسنگ بیراسته
بود و سر بچوب المَعْرُوفُ نیکویی المَعَارِيفُ
ج ورَجُلٌ مَعْرُوفٌ مردی که بر دست
ریش دارد وجهٌ مَعْرُوقٌ رویی گوشت
المَعْزُ والمَعَزُ بن والمَعِيزُ ایضا

المعرض جای نشر اسب
المعارض ج المعرض
[illegible]

وواحد المعز ماعز والانثى ماعزة

المعزا زمين سخت بسيار سنك

ريزه المعزج المعزل ناحيت المعازل

ج المعسور دشوارى المعشبة

كياهستان المعشر كروه المعاشر

ج المعصوبة زن محكم خلق المعصية

نافرمانى المعاصى ج المعض خشمكين

المعضوب افكار المعطس بينى

المعاطس ج المعطن خوفتن جاى

اشتر نزديك آب المعاطن ج

المعقو زمين كه نبات نبود دران المعقل

پناه المعاقل ج المعقلة ديت و

آكين المعاقل ج ومعقلة نام جايكاه هست

المعقم زانوى كاه المعاقم ج قوس

معقوبة كمانى سخت كرده پى المعقود م

المعقول خرد وخرد داده العلاوة

بزرك المعالى ج المعلم نشان كه اندر

بيابان بود المعالم ج المعلوب راه

روشن المعلوم دانسته المعمر

منزل فراخ باآب وكياه المعامر

ج المعمعان نخنی کرها المعود دل شکسته
المعنة آب اندک که می رود المعنی مقصود
از سخن المعانی ج المعوز مایتر المعونة
یاری المعون ج المعهد آنجایکه که هرجای
که شوند باز انجا آیند المعاهد ج المعیشة
زیست المعایش ج المعین آن آب که می
بینند چون می رود المعان ج ارض
معیوهة زمینی علت کن المغار جای
فرود شدن آفتاب والمغار والمغارة
سوراخ در کوه المغبن بن ران وآنجه

کرد اگرد آنست وآنجه نرم بود از پوست
اشتر وجای سبک کلید المغابن ج
المغثوم الجایع مع وجود الجز المغد
مرد جوان نازک نرم اندام والمغد
با تنکان المغدیة بود انی المغرب
جای فروشدن آفتاب المغارب ج
المغرة گل سرخ المغرز رستن جای
دندان وجای سبک کلید المغارز
ج المغرض جای بربند اشتر المغارض
ج المغرم تاوان المغارم ج المغرود

فريفته قوس مغروة ومغروية كانى محكم

كرده بسر ريش المغرزى قصد كيسوى دشمن

بود بحرب المغازيج المغسل آنجا كه

مرده را شويند المغسلة جرعه دان

المغاسل ج ثوب مغسول جامه شسته

المغص بالصاد والسين بر خش المغص

اشتر نيك الامغاص ج المغضوب

خشم كرفته المغلة اا شتر كه جاك

خورد با كياه ناسكرد دردكند بقال

سقا مغلوب مشكى بر آسته نجاره

دعزبا المغموم كوشت نه بس زبان و

الغموم عمكين المغنطيس آن سنك كه

آهن بجود كشد المغنم غنيمت المغانم

ج المغنى آنجا كه فرود آيند المغانى ج المغيب

المغرب المغيض بهوراب المغايض ج

المفاز والمفازة رستن جاى والمفازة

بيرورنى وبيابان المفاوز ج المفتح

خزينه المفتلة دوك ريسه المفتول

تافته المفحص آشيان كبوتر المفاحص ج

المفخرة المفاخر ج المفر كريختن

جاى المَفْرَشُ جامه دان و
هرچه بگسترانند المَفارِشُ ج
المَفْرِقُ كشهٔ سر و سرِ دو راهى
المَفارِقُ ج المَفْزَعُ پناه جاى
المَفْسُولُ ناكس المَفْصِلُ بندگاه و ميان
دو ريك كه آب آنجا باستد المَفاصِل
ج المَفْصُولُ و المَفْطُومُ كودك از شير
باز كرده المَفْلُوجُ مردى بى دل المَفْيُوَّةُ
سايه گاه المَقامُ شمارگاه و مقام
ابرهيم سنگى است كه نشان پاى

ابرهيم

ابرهيم عليه السلم برانجاست المَقْبُرَةُ
كورستان المَقابِرُ ج المَقْبِضُ دزده
بنا المَقابِضُ ج والمَقْبِضُ دسته
شمشير ومقبض المفتاح دسته
كليد المَقْبُوضُ لب بسته بَغْلٌ مَقْبُولَةٌ
نعلينى دوال كرده المَقْتَوِىُّ خدمتكار
المَقْتُونُ ج المَقْثَأَةُ خيار زار
المَقاثِئُ ج المَقَدُّ زمين هموار
المَقْدُرَةُ توانائى المَقْدُودُ ديكو
بالا المَقَدِيَّةُ شرابيست منسوب

بمقد وهی قریة بالشام المقد
رسنن کاه موی سر از پس گوش
اذن مقنعذة گوشی کرد المقرنلخ
یقال شیء مقر چیزی تلخ المقربة
خویشی القرعة کدو ستان رجل
مقرور مردی سرما زده وسقاء
مقروظ مشکی پیراسته بقرظ
المقروع کشن اشتر یقال رجل
مقرون الحاجبین مردی پیوسته
ابروی المقسمة کشت که بدان

بخش کنند المقصر لغایة ثوب
مقصور جامه قصارت کرده المقصور
زن پرده کی المقصورات ج والمقصورة
الجامع معروفة المقاصیر ج القضبة
سبست زار المقطنة پنبه زار المقعد
نهالی وجای نشستن وایستادن
ونشستگاه از مردم المقاعد ج
المقلة سنگ که بدان آب قسمت
کنند در سفر المقلتة هلاکی
الطین المقلو کل بریان المقمة

دهن کاو و کوسفند المقناة

والمقنوة المقنؤة سایه که آفتاب

بران تابد المقیظ جای بتابستان

المقیل موضع القیلولة المکا جای

روباه و خرکوش والمکو والمکوء

ایضا الامکاء ج المکاء بردستان

المکاس بادستان المکان والمکانة

جایکاه الامکنة والمکانات ج الاماکن

ج المکتب دبیرستان المکاتب ج

المکذبان والمکذبانة سخت دروغزن

عین مقهاة

خشمی سرخ

م ح م

الکر

الکرکم سرخ و نوعیست از خار و

دستان المکورج المکرمة بزرکواری

المکرم والمکرمات والمکارم ج

یقال الارض مکرمة زمینی بسیار نبات

ورجل مکرمة مردی بسیار خیر وناقة

مکرمة اشتری بسیار شیر المکروبة

زمین شوریده کرده المکظم جای

بند آب المکظوم غمکین المکفوف

نابینا المکافیف ج مکة معروفة

المکن خایه سوسمار المکود کوبنده

که سر شرا ندک شده بود الکُدُج
المکَوْن آن سوسمار که خایه بسیار
دارد اندر شکم المکوک پیمانه
المکاکیک ج المکوک والکول
جاه اندک آب المکک والمکل
ج رجل مکیث مردی آهسته المکین
جای کیر و استوار الملاه بیابان
دور الملاخوی و گروهی بزرگوار
الملاوث ج الملاح کشتی بان
ونمک فروش الملاخون ج الملاخه

نمک زار الملاذ پناه الملوذ والملاذ
سخن فروش الملوزة بادام ستان
الملاسة ماله زمین الملاغم گرد کرد
دهن لواحد ملغم الملبس هرچه
در پوشند الملابس ج الملجا پناه کاه
الملاجی جماعة الملحان انک بستان
ستور بجوشد تا آواز دوشیدن
نشنوند از بخیلی الملحا میان
پشت وشاه ملحا گوسپندی
که پاره از و سپید بود وپاره سیاه

کرد کرده المَلَوان شب و روز المَلُولة زود
سیر واحد وجمع درین یکسان بود المَلْها
بازیگاه المَلْهوف اندوهگین رَجُلٌ
مَلیحٌ مردی شیرین مِلاحٌ وأملاحٌ ج
وسَمَكٌ مَلیحٌ ماهی شور المَلیح آن گشن که اشتر
ناقه را باردار نکند وهو كالعقیم من
الرجال الا ملحخة ج وطعامٌ مَلیخ
طعامی بی خوار المَلیغ آن بیابان که
در او آب نبود المَلیل سکارو اللیلة
تب گرم المَلِیُّ توانگر المَلِیّ هنگام

دراز المَمْتُون انکه مثانه او درد کند
المَمْحُوص استر سخت خلق المَمْحُورة زمین
که آب دهند بس بکارند المَمْدَرة گلو خشتان
ظلٌّ مَمدُودٌ سایه دراز وهیشة المَمْراة
اَرْضٌ مَمْوُورَةٌ زمینی بمیل کرده المَمْسُوح
ساده کرده عَضُدٌ مَمْسُوحَةٌ بازوی
اندک گوشت المَمْسُودة زن محکم خلق
المَمْسُوس دلبشده المَمْشُوق کشیده
بالا المَمْشی والمَمْضی راه المَمْطُول تشیر
دراز المَمْقُوت انکه همه کس او را دشمن دارد

المقور ماهی شود المكورة زن نيكو
ساق ارض مملحة زمينی نمكون المملكة
پادشاهی الممالك ج المملوك زكام كرده
خبز مملوح نانی خوش نمك وسمك
مملوح ماهی شور المملوس خايه بيرون كشيده
المملوك درم خريد الممالك ج المنا
بوزن الدرهم مائتان وسبعه وخمسون
درهما وسبع درهم وبوزن الاساتير
اربعون استارا امناة ومناة نام بتيست
درعرب معروف المناحة جاى ماتم

زنان المناخل غربيل كر المنار نشان
كه اندر بيابان بود المنارة معروفة
وپاى چراغ المنارات والمناور
ج المناطق كمر كر المناع باز
دارنده المنال منفعت المنام خواب
المنامة گليم كه بشب پوشند المناو
المن يكمن المنان والمنوان دو من
الامناء والامنان ج المنان منت
برنهنده المنبت رستن جاى
المنابت ج منبع نام جايكاهيست

فیقال کسآء منبجانی بفتح البآء طین
منبوث کلی دو نجس کرده المنبود
براه باز نهاده المنتوف کنده
ریش المنج بنك المنجا رستن
جای المنحمان دو استخوان برون
خاسته از درون بجول بای یقال
یقال سقاء منخوب مشکی براسته
بنجب وهو قشر ساق الطلح المنجود
اند وهکین المنحاة آن مقدار
که میان جاه و آب کشنده بود

المنحر

المنحر سر نای کلوی وجای قربانی
وجای کردن بند از سینه المناحر ج
المنخر سوراخ بینی المناخر ج رجل
منخوب مردی بد دل المنخول آرد
بیخته المندل والمندلی عود یقال
لی عنه مندوحة ای سعة وغنی
المندوف بنبه زده المنزعة العزمة
والرای المنزل والمنزلة جای فرود
آمدن المنازل ج والمنزلة المرتبة
عند الملك یقال عطآء منزور

ای قلیل المنزوف مرد بدل هراسان
المنسج جای بافتن کرباس المناسج ج
المنسک آنجا که قربان کنند در حج
المناسک ج المنسم سول اشتر
المناسم ج المنشلة جای حلقه
انگشتری از انگشت المنشم بوی
خوش و گویند نام زنیت عطاره
المنشوم المناشیر ج المنصب
اصل مردم و جزو المناصب ج المنصة
جلوه گاه عروس المنصف نیمه راه

کناره

المنصور نصرت یافته و منصور نام
مردیست المنضود بر هم نهاده المنظر
م المناظر ج و المنظر آنجا که چشم
بر آن افتد از روی المنظرة جای
دیدبان المنفعة سود المنافع ج
المنفوش پشم زده ید منفوطة
دستی آبله شده المنفوه ضعیف
دل المنقب بشر ناف اسب و
المنقب و المنقبة و المنقل و المنقلة
راه در کوه و المنقبة آنجا که بیطار

[illegible]

بکافد و هنر را نرکویند المناقب ج
المنقصة عیب المنقع جای کرد آمدن
آب المناقع ج المنقل پای افزار المنقلة
موزه بچهار باره المنکب دوش و باد
شخنه و کناره زمین المناکب ج
المنکبان هر دو دوش و هر دو بازوی در
یقال طعام منمول طعامی مور کن
ای که مور درا ز افتاده بود المنّ ترکیبی
ولکن من الامتنان ج المنوع الکه دادن
نبیند و تنک دست وکان نسخة المنع

ج المنون روزکار و مرکی رجل منونة کبیر الامتنان
المنهج راه فراخ المناهج ج المنهرة آنجا
که خاک بیفکنند از در سرای المنهل آبشخور
المناهل ج المنهوک آنکه اندوه یا عشق
تن وی را کداخته باشد المنهوم آنکه سیر
نشود از طعام المنیح تیر هشتم قمار
المنیحة اشتر که بدهند تا شیر و پشم او
منفعت کیرند المنیع استوار یقال
حصن منیع دژی استوار المنین
کرد ضعیف المنیئة پوست که در اول

[illegible]

دباغت بپراسته بود المنی آب که بچه
ازان بود الامنیة ج المنیه تقدیر مرگ
المنایا ج الموات انچه بیفزاید و
الموات والموتان انچه جان ندارد
یقال اشتر الموتان ولا تشتر الحیوان
الموات زمین که ملك بود و ارض
مواة زمینی که دران مرگی باشد الموات
آبدست الموبد حاکم گبرکان
الموابذة ج الموبق وعده جای
وجنایی میان دو چیز الموت

مرگی موتان الفواد مرده دل رجل
موتون مردی که بریك بود درکجان
او الموثق پیمان المواثیق ج الموج
نده آب والمور ایضا الامواج والا — مُوارج
الموجود هستی موحد یك الموحل
جای وحل ارض موحوشة زمینی
بسیار وحش الموخوط انکه سپیدی
درموی او درآمده بود الموخوطون
ج المود ون کودك نارسیده
المورد راه المورد راه آب الموارد — ج

المَورُودُ تب آمده • المَوزم المَوَزح
موزه • المَوازِخَة ج • والهاء للعُجمة
المَوسِمُ بازارگاه عرب • المَواسِم
ج • المَوثِق غلاف کمان • المَوضِعُ
والمَوطِنُ والمَوقِعُ جایگاه • المَواضِعُ
والمَواطِنُ والمَواقِعُ ج • المَوضُونَةُ.
زره بافته • المَوطِئُ سپردن جای • المَواطِئُ
ج • المَوعِدُ وعده • وعده گاه • المَواعِدُ
ج • المَوعِظَةُ پند • المَواعِظُ ج • المَوعُوكُ
تب گرفته • الموقِتُ هنگام • المَواقِتُ

ج • المَوقِفُ تهی گاه اسب و آنجا که رحل کنند
و شمارگاه در قیامت • المَواقِفُ ج • المَوقِفان
الرِّجلُ والقَدَمُ • المَوقُوذَةُ کوسپند
که بزخم چوب بوده بود • المَوقُورُ گران
گوش • یقال رجلا موقوعة آسی تیز
کرده • المَوکِبُ گروهی سواران
المَواکِبُ ج • المَوکِنُ آشیان مرغ که بر
کوه بود یا بر دیوار • المَواکِنُ ج • المَولِدُ
آنجا که بچه بزمین آید • المَوالِدُ ج
المَولَی بار خدای و دوست و مهتر

وایاز وسنرا ماروسم عهد ولسرعم و
همسایه وهمنشین وآزاد وآزاد
کرده ونکه دارنده وزینها رددهنده
وانکس که بردست تو مسلمان شود
الموالی ج والموالی العصبة من قوله
وانی خفت الموالی من ورائی الموماة
بیابان الموامی ج الموؤف آفت
رسیده المؤونة رنج المؤنات
[redacted] ج الموهبة آنچه بخشند
المواهب ج الموهن پاره از شب

الموهوم پنداشته الموئل پناه کاه
المها بلور المهاة ماده کاو دشتی
و کوز ونامیست آفتاب را المهاج
المهاد منجک کر ومنجک فروش
المهاه والمهه الحقیر الیسیر
ویقال لیس لعیشه مهاه ای لذة
المهبل جای بچه اندر رحم یقال
مهبوت الفؤاد اذا کان فی عقله
نقص المهد منجک وارامکاه
المهود والمهاد ج المهر کاوین

المهو ج المهرة متاع خانه
المهرمة بيرى المهرية اشتر
كه منسوبست بمهرة بن حيدان
وهى قبيلة المهارى ج المهزول
نزار المهازيل ج المقموع صاحب
الهقعة المهلكة بيابان و
هلاكى المهالك ج المهلوب
اسب دنبال كنده رجل مهلوس
مردى كاهش كرفته المهمه
بيابان دور المهامه ج المهو

المهرور اشتر ورم كرفته

شمشير تنك وشير بسيار آب
المهوا والمهواة ميان دو كوه
المهاوى ج المهيب انكه هر كس ازو
بترسد واورا شكوه دارد المهيرة
زن كران كاوين المهيع راه المهايع
ج المهيل فرو ريخته يقال
مهيم معناه ما حالك المهين
خوار المهان ج وماء مهين آبى
ضعيف وهو النطفة يقال هو
هين وهين اى ضعيف

المَيبَةُ معروفه

المَيْتُ والمَيِّتُ مرده الاموات
والموتى والميتون ج أرضٌ مَيتةٌ
زمينى مرده ويران المَيتة كبى ماده
ومَيتةٌ نام زنيست المِيثاء زمين نرم
المَيثُ ج المَيدانُ سريس الميادين
ج يقال اذا وقع الوحشى فى الحبالة اميدَ
ام مرجولٌ اى دام در دست صيد
افتاده است يا درباى رجلٌ
ميروقٌ مردى برتان شده وزرع
ميروقٌ كشته شبك زده المَيسُ

دالخ

درخت جى المَيسِرُ قمار المَيسَرة
دست جب وجب لشكر
والمَيسَرةُ توانكرى المَيسورُ آسانى
ورشته بزيو فرو تافته مَيسونُ
نام زنيست المَيعةُ اول جوانى و
اول تك اسب رجلٌ مَيّالٌ مردى بسيا
مال المَيلاء ريك برهم كرفته
وكوشه درخت بسيار شاخ
المَيلعُ اشتر زود رو المَيمنةُ
دست راست وراست لشكر

ونجستكى الميمون نجسته اليامين
ج وميمون النقيبة مبارك پى
الميمون سخت دروغن باب
الميم المضمومة ا المأولق ديوانه
المأوم برزك سر ب المبارز م
الماء المبارك الذى فيه حياة
الاشيا وشهر الله المبارك
ماه رمضان عظم الله حرمته
المباركه بيركنا المباركات
ج وليلة المباركة شب براة اى شب

نيمه

نيمه ماه شعبان والمباركه كندم
دراز خوشه المجد المباشر
آن اسب ماديان كه قصد نحل
كند المتاع خزنده المتبلة
زن آراده خلق المبحتر شيربريده
المبحزج آب كرم كرده المبدئ
آفريننده نخست بار المبرت
شكر طبرزد بلغة اهل اليمن
المبرطم آنكه سخن بكويد از خشم
المبرقة ابر با برق المبرم رسن

ودسه دو تو و سنیزه جولا و نوعیست
از جامهٔ المُبسِق آن است که شیر دهد
پیش از آنکه بزاید المُبَشِّر مژده دهنده
المُبصِرَةُ المُضِیئَةُ رَجُلٌ مُبَطَّنٌ وامرَأةٌ
مُبَطَّنَةٌ باریک میان أرضٌ مُبقِلَةٌ
زمینی بسیار تره ثَوبٌ مُبَقَّمٌ جامه
ببقم رنگ کرده المُبلِس اندهگن
پشیمان و گویند خموش حیران شَفَةٌ
مُبلِمَةٌ لبی برآماسیده المُبتَأمِر
ثَوبٌ مُبَهرَمٌ جامهٔ بکازیره رنگ

کرده

کرده أمرٌ مُبهَمٌ کاری پوشیده که ندا نند
روی آن أرضٌ مُبهِمَةٌ کثیرةٌ
البُهمَی و هو نبت رَجُلٌ مُبیاضٌ مردی
سپید بام المُبَیطِر پزشک
ستور ب المُتَأَدِّبُ فرهنگ آموز نلع
المُتآزِف مرد کوتاه المُتآلی رسیل
المُتَأَهِّل زن کرده المُتَأَهِّلُون ج
المُتَبَتِّل پرستنده المُتَّبِع گاو با بچه
المُتَبَلِّع آنکه دعوی زیرکی و ظریفی کند
و نباشد المُتَبَنّی پسر خوانده

المتبرع الشریر المتجبر بزرکوار
المتجمل انکه پیه کداخته خورد
المتجهم ترش روی المتحذلق
انکه دعوی استادی کند ونباشد
المتحیز جای کیر المتخبط دیوزده
المتخدد لاغر المتخفرة زن شرمکین
المتخوّن اندک کوشت از نزاری
المتدیّن دین دار المتدیّنون ج
یقال الاسنان متراصفة دندانهای
در پهلوی یکدیکر رسته المترابد

انکه کونه روی بکشته بود از خشم المتربّص
انکه غله بنهد تا کران شود بفروشد المتر تبلّة
زن بسیار کوشت المتردیة ان کوسپند
که از بالا در افتد وبمیرد میزان مترص
ترازوی محکم المترعرع برنابالیده
المترف انبارده کننده المترفون
ج یدٌ متزلعةٌ دستی ترکیده ولب را
نیز کویند المتزوج زن کرده المتزوجون ن
ج المتسلح با سلاح المتشدق انکه
دهن می پچاند در سخن المتصدق

صدقه دهنده المتصدقون ج المتصف
نشان پدید ارض متطامنة زمینی
جرف آب المتطبب بزشک
المتطحطح ابر سیاه رجل متظنن
ومتظن مردی بدگمان اندیش
المتعة آنچه کند ترا المتعشکل
جوب خوشه خرما المتعربة عرب
نه خالص المتعظم بزرگوار المتعفف
نهفت نیاز المتعمق آنکه دور در شود
در سخن والمتقعر ایضا المتغر

برآمده المتغطرس ستمکار متکبر المتفخر
فخر کننده المتفیهق فراخ سخن
المتفیهقون ج امرأة متقفرة زنی
دست تمام در بسته ثوب متقوب
جامه بسوراخها المتقوس کمان ور
المتقی پرهیزکار المتقون ج المتک
ترنج وکوند بزما ورد ومنقار
مرغ وآنچه بگذارد خسه کننده المتکأ
تکیه جای وتکیه کرده المتکئ تکیه
کننده المتکبر بزرگوار وگردن کش

+ المتکبرون ج خبز متکرج نانی کرج
کرفته المتلاحکة ماده اشتر سخت المتلاحمة
آن جراحت که بر کوشت بکذرد و بسمحاق
نرسد و زن تنک فرج رجل متلبب
مردی با سلاح المتلدد مال کهن
+ المتلقیان دو فریشه است بر دست
وجپ مردم المتلیة اشتر با بچه
المتماحل مرد دراز المتمتع آنکه — الحرم
بعمره یا بروده یا بفرمان از حرم بیرون — المتمر العزید
آید المتمهقت آنکس که قصد کند

ما

تا ویرا دشمن دارند المتمول بسیار مال
ذکر متمیر ذکری سخت المتنبل
تیرداز المتنبی و المتنبی پیغامبر
بدروغ المتنذی جای حدیث کردن
ج المتنزه نزهت جای المتنزهات
المتنطع آنکه سخن با کام افکند
المتواضع فروتن أرض متواضعة
زمینی جرف آب خبز متوبل نانی
+ کوادی در کرده المتوبل نمک
خوش المتوسط میانجی المتوضا

آب خانه • المُتَوَضّا آتج المُتَهَوِّدُ
التّایبُ • المُتَهَزِّمُ ابر بانك کننده •
اِمْرَأَةٌ مُتْئِمٌ زنی که دو بچه زاید بیك
شکم • المُثَارَةُ زمین دیگر بار کرده •
المُثَافِنُ سم زانوی • رَجُلٌ مُثَدَّنٌ
مردی بسیار گوشت بستان •
وآنجا که آب بیشتر بود در دریا •
المُثَفَّاةُ داغ که بر صورت دیك
پایه بود • وآن زن که شویش دو زن
دیگر دارد جز وی • مِنَ الاثفیه رَجُلٌ

مُثَفًّى • مردی که سه زن دارد • المُثَقِّفُ
آنکه نیزه راست کند • المُثَقَّفُ نیزهٔ
راست کرده • المُثْقِلُ زن گران بار
شده • أَرْضٌ مُثْقِلَةٌ زمینی گران خراج
المُثْلَةُ معروفه • وعقوبت المُثُلُ ج
المُثَلَّثُ سیکی و سرشته که باشد +
از مشك وعود و عنبر • موسى مُثَلَّمَةٌ
سترهٔ رخنه در افتاده • المُثْلی
تانیث الامثل • المُثمِرُ و المُثْمِرُ
شیر دانه بر آورد • شَجَرَةٌ مُثْمِرَةٌ

درختی بار ورا المُثمِر زهر کشنده
المُثَوَّرَةُ زمین بارها کرده ج المُجاجُ
آب که از دهن بیفکنند ویقال
مُجاجُ العِنَب شراب ومُجاجُ النَحْلِ
انکبین ومُجاجُ المُزْنِ باران المجاهِدُ
غازی المجاهِدون ج المُجَبَّرُ استخوان
بند المُجْتَمِعُ خط ریش فراهم
رسیده کَلَبَةٌ سکی آبستن المُحَذَّرُ
ابله برآمده المُجَدَّلُ بر زمین افکنده
المَجَذَّرُ مرد کوتاه المُحْذِی

آن اشتر که بیه در کوهانش پدید آمده
بود رَجُلٌ مُجَرَّبٌ ومُجَرَّدٌ ومُجَرَّسٌ
مردی کارها آزموده المُجَرَّدُ
شمشیر برهنه حَوَلٌ مُجَرَّمٌ سالی
تمام کَلَبَةٌ مُجْرِيَةٌ سکی بابچه
المُجْرِمُ گناه کار المُجْرِمونَ ج
فَرَسٌ مُجْرَئِشٌ اسبی بزرگ
شکم المُجَزَّعُ خارده خرمای نیم
پخته المُجَزِّعُ گوشت تر از فربه
و دو رنگ وهو من الاضداد

المُجَسَّدُ جامه زرین وجامه رنک
کرده بزعفران المَجَاسِدُ ج شَعْرٌ
مُجَعَّدٌ بزرک شکم المُجْفِلُ باد
سبک رو المُجَلْجِلُ ابر بانک کننده
المُجَلِّحُ بی شرم وفراخ شکم المُجَلِّدُ
آنک کراسه را پوست کند المُجَلَّدُ کراسه
پوست کرده المُجَلِّی افروخته کر
وآن اسب که پیشرمه بود در مسابقت
المُجَمِّرُ هرچه بر آتش افکند المُجَمِّزُ
جمازه بان المُجْنَأُ سپر المُجَنَّبُ

اسب کیرا پای جدا مُجَنْدَلٌ دیواری
کلوخ بچین المَجْنُونُ مقامر نیک باز
حلوا مُجَوَّزٌ حلوایی کوز مغز در کرده
المُجَوَّفُ اسب که سپیدی بشکم وی
رسیده بود المُجَهْرِمُ المُجِيبُ پاسخ
کننده خواننده کان المُحَبَّبُونَ ج
المُحَبَّرُ زینها بدهنده ح المُحَارِفُ
بی روزی المُحَاشُ آن سوخته
المُحِبُّ دوست المُحِبُّونَ ج امرأةٌ
مُحْبِلٌ اذا كانت ينزل لبنها من

غیر جید المحتاج نیازمند المحتال حیلت
کر یقال ما لی عنه محتد ای بد ایام
محتدمات روزهای سخت کرم المحتر
انکه عطا اندک دهد المحترف پیشه
ور المحترفون ج المحتسب م المحتطب
هیزم دان و هیزم ستان المحتفل
انجمن المحتکر انکه غله بنهد تا کران
شود بفروشد المحتلم خواب دیده
المحتنک کارها آزموده و المحنک
ایضا المحتل شیر زده فرس

محجل

محجل اربع اسبی که چهار دست و پای سپید
دارد و محجل ثلث مطلق یده او رجله انک دو
پای و دستی سپید دارد یا دو دست و
پای و دیگر نه المح زرده خایه مرغ المحدث
نو کنند المحدث نو کرده المحدث
حدیث کنند المحدث انکه هرچه
بیند بشد چنان آید المحدان آن زن
که شوی را سوک دارد المحدد شمشیر
تیز المحدلة کمان که یک گوشه وی بر
تر باشد از دیگر بیت محرد خانه خر

نسخه

المُحَرَّرُ آزاد کرده و قیل المُحَرَّر فی بنی
اسرائیل کالمعتکف فی المسلمین قلم محرّف
قلمی سرکژ شده المُحَتَّرِم آزاینده ناپرسته
ونام ماهیست المحرمات ج المُحْرِم حرم
گرفته المحرمون ج المحسن نیکوکار
المحسنون ج المُحَشّ آن زن که کودک
در شکم او خشک شده بود المُحَصَّبُ
آنجا که سنگ اندازند در حج المُحْصَدُ
رسن محکم تافته المُحَصْرَم بدخوی
المُحْصَنَة زن پارسا و زن آزاد

و شوی کرده المُحْصَنات ج المُحْصی شمارنده
و دانا و توانا المحصون ج المُحَفَّلة آن اشتر
که ندوشند ویرا تا پستانش بزرگ +
نماید المُحِقّ خلاف المُبْطِل المُحِقّون و
المُبْطِلون ج المِحْلَب الناصر المُحِلّ
از حرم بیرون آمده المُحِلّات آلات
مسافر که چون آن باوی باشد هر
جای که خواهد فرود آید المُحِلَّتان
آسیا و دیگ المُحَلِّف آنکه بشک
باشد در بالغی او و کمیت مُحَلِّف

کمیتی که بشک باشند در کمیتی او المُحلَقِن
آن خاره که دو بهر نخته بود مُحَلَّمٌ نام
جو بست بحرین و نام مردیست شُغْو
مُحَلْوِلِکٌ موی سخت سیاه المُحلی آنکه
ساخت را بسیم کند وجه مُحْمارٌّ
رویی سرخ بانام مُحَمَّدٌ بغایت ستوده
و نام شعرها است علا السلم ارضٌ مُحمِضَةٌ
کثیرة الحمض اللیالی المُحمِقاتُ
شبها که ماه در میغ تابد امراةٌ مُحمِقةٌ
زنی که فرزند احمق زاید المُحَمْلَجُ رسن

محز

سخت تافته حمارٌ مُحَمْلَجَةٌ خری استوار
خلق المُحَمُّومی بر سیاه ما مُحَمٌّ آبی تافته
المُحَنَّبُ اسب کژ دست المُحَنّوا شتر
اندک گوشت لاغر رجلٌ مُحَوَّجٌ مردی
حناوند حاجت المُحَوْصِلُ شکم پیرون
خزیده المُحَوَّطُ دیوار بست ذکرٌ
مُحَوَّقٌ عظیم الحَوق المُحَوِّلُ یکساله
المُحَیّا روی المُحَیّاتُ ج المُحَیّ
زنده کننده المُخابِرُ برزگر المُخابرونج
المُخارَجَةُ بو که دارند المُخاط کلک +

بینی الامخطة ج ومخاط الشیطان آنچه
کرمکاه بینند از خرشید چون تار
عنکبوت المخباة زن بردکی المختبت
ترسکار المختبتون ج المختبل دیو
زده المختال کشنده المختالون
ج المختبط انکه نیکوئی جوید بی
خویشی که دارد المختط انکه خط
موی بر آورده مختطف الفؤاد
برده دل المختلج انکه کس اورا ببرد
المختلس جامه ربای المختلق تمام

خلق شده المختمر خمیر شده المخ مغز
استخوان المخاخ والمخة ج المخلج
کاسه خلق و تمام مدت المخدرون
ج اسد مخدر شیری در بیشه شود
المخدرة زن بردکی المخدج نا زاینده
محکم بافته المخدع کنجینه المخدم
جای پای رنجن و رکاب پایچه
و بزکوهی سپید لنگ و فرس
مخدم اسبی که پای او بجای خلخال
سپید بود المخرنجة شلوار فراخ

و دراز و قد نهی عنها. المُخَرنطِم خوش
خشمکین که نشان خشم در وی هست
جدار مُخَرَّزٌ دیواری برجن کرده
المُخَسَّل ناکس. المُخَشِّف آهوی بابچه
المُخَنَّم مست مست. بَطنٌ مُخَصَّرٌ شکمی
باریک. نَعلٌ مُخَصَّرَةٌ نعلینی باریک
المُخَضرَمُون شاعران که اسلام وجاهلیت
دریافتند. ثَوبٌ مُخَطَّطٌ جامهٔ مخطط
جنب مُخطَفٌ پهلوی باریک و
فَرَسٌ مُخطَفٌ اسبی میان باریک

المحط

المُخَطَّم خاره که خطها در وی بدید
آمده بود. المُخَطِّی بسیار خطا. اَرضٌ
مُخَلّاةٌ ذات خُلّةٍ. المُخَلَّب جامهٔ
بسیار صورت ونگار. المُخَلِّل
انکه در بر شود. المُخَلِّس نیم بیز
المُخلِص یکروی. المُخلَصون ج
المُخلِف اشتر ده ساله وبیش
ازین نام نباشد بلکه گویند مُخلِف
عامٍ ومُخلِف عامین ومختلِف
ثلثة اعوام واینز گویند بازل عامٍ

وا بزل عامین وبخنین می گویند تا نابشر
سخت شود انگاه نر را عود گویند وماده
المخلق را عوده کودک صورت بدید
+ آمده و تیر نسوی کرده المخلوق
نسوی وابر هموار تاریک المخمرة
گوسبند سر سبید وتن سیاه
المخمسة خرزه پنج پهلوی لحم
مخیم گوشتی کنده المخنث سست
مردم المخانیث ج المخنق جایگاه
+ خوه از گردن المخنکر خنیاگر

المحیس

المخیس دام کر ثوب مخیل جامه با سبان
د المدابرة پاره بریده از گوش گوسبند
و در پس آویخته المدام والمدامة
می المدبر آنکه از پس مرگ خداوند
آزاد شود المدثر جامه در سر کشیده
المدجج تمام سلاح یوم مدجن
روزی تاریک از میغ المدخل موضع
الدخول المد رطل وثلث عند
اهل الحجاز ورطلان عند اهل
العراق المدة پاره از روز کاد

المُدَدَجُ المُدْرِكُ والانثى مُدْرِكَةٌ
رسیده المُدْرَمِّمُ سخت پیر ورَجُلٌ
مُدْرِمٌ مردی بسیار دُرم المُدَغْدَغُ
حرامزاده ابِلٌ مُدْفَاةٌ اشترانی که
بسیار پشم دارند وبیه المُدَفَّاتُ
ج المُدْقِعُ درویش المُدْقِعُونَ
ج المُدُقُّ کوبه و دسته هاون
المَدَاقُّ ج المِدَقَّةُ کوشتابه
المُدْلَهِمُّ سخت سیاه و تاریک
ولیلة مُدْلَهِمَّةٌ شب تاریک

اَشْقَرُ مُدَمّیً اسپی بود که باذر دی زند
وجَمَلٌ مُدَمّیً اشتری سرخ روشن
فَرَسٌ مُدَنَّرٌ اسپی که نشانهای بزرگ
دارد المُدْنَفُ بیماری گران ورَجُلٌ
مُدْنَفٌ مردی برجای مانده المُدْهُنُ
المُدَاهِنُ والجمع المُدْهِنُونَ المداهِنُونَ
المُدْهُنُ روغن دان وجنبر آب
درکوه المَدَاهِنُ ج المُدْیَةُ کارد
قلم وکارد خوان المُدَنَّجُ د
غُلامٌ مُذَأَّبٌ غلامی گیسوی دار

المُذَرَّبُ شمشیر تیز. المُذَرَّعُ آنکه
مادرش شریفتر از پدر بود و اصله
فی البغل. المُذَکِّرُ بند دهنده
و بند پذیرنده. المُذَکِّرُونَ ج
المُذَکَّرُ نرینه و آن شمشیر که کناره
پولاد بود و میانه نرم آهن. امرأةٌ
مُذکِرٌ زنی که پسر زاید. المُذَکَّرَةُ
آن زن که بر خلقت مذکران بود
المُذَکّی اسب همره شده. المُذَکِّیاتُ
والمَذاکی. المُذِلُّ خوار کننده. المُذَمَّرُ

جای دوش و گردن از مردم و جای
پس اسب و آنکه دست در رحم ناقه
کند تا بچه او نرست یا ماده. المُذَنِّبُ
خرمائیم پخته. المُذَهَّبُ والمُذْهَبُ
زر کرده. وکُمَیْتٌ مُذْهَبٌ که زود
مویش سرخ بود و زیر زرد. المُرائی
دو روی. المُرابِطُ. المُرابِطُونَ ج
المُراحُ آنجا که شبانگاه باز آنجا
آیند. المُرازِ کور نباتیست. المُراسِلُ
زن شوی مرده یا هشته. المُرانَةُ

نیزه بزم المران ج المراهق نزدیک
رسیك بردی المراهقون ج المربب
برورده بقال بصل مربب بیاز بسرکه
المربّیات والمربیات برورد‌ها
جون بنفشه برورده وجزان المربعة
جهارسوی المرتاب کامند المرابون +
ج المرتاح اسب نحم درمسابقت
المرتبع آنجاکه بهاد انجا کنارند المرتجز
نام اسب سغبرا ست علیه السلم المرتد
ازدین برکشته باشد المرتدع آن

تیرکه برنشانه آید وخرد بشکند المرتشی
رشوت ستاننده اسنان مرتصفة
دندانها رسته نزدیك یکدیکر المرتضی
بسندیده ارض مرتفعة زمینی بلند
آب المرتفق نشست جای المرتن
بیه اکند المرتهس اسب که سم بایش
دردست آید رحا مرجحنة اسی
کران رو المرجحنة خلاف القدریة
المرحل نوعیست ازبرد یمنی المرحی
آسیا ساز المرد آن اشتر که بستان

وی پر شیر شده و برادن نزدیک شده
والمُرمِدُ ایضًا المرداسنج مرداسنک
ثوبٌ مُرَدَّمٌ جامهٔ پیوند بسته المُرُّ م
وطعامٌ مُرٌّ طعامی تلخ امرارٌ ج
ومُرُّ البقولِ ترهاکه بتوان خورد
انزا المَرْداءُ آنک هرکس از و نیکوی
یابد المُرَزَّزُ مهره کرده و مالیده
المُرَسَّسُ شیرازه کرده المُرسَلُ
سعمر فرستاده المرسلون ج
المُرْسَلَةُ یک دانه نزدک ازکردن

نبد المراسِلُ ج ثَوْبٌ مُرَسَّمٌ جامه مخطط
جَوْزٌ مُرصِّقٌ کوزی سوزنک ومُرْصِّقٌ +
ایضًا المُرِضَّةُ دوغ شیر بر دوشیده
المُرْضَعُ همشیره المَراضِعُ ج المُرْضِعَةُ
زن شیر دهنده المُرْضِعاتُ ج المُرْطُ
تیر پرسفتاده المِراطُ ج المُرَعَةُ مرغیست
مانند دراج المُرْغادُ شیر که هنوز
تیره نشده بود المُرْقِدُ داروکه خواب
آرد ثوبٌ مُرَقَّعٌ جامه پیوند بسته
المُرَکِّبُ انکه ساخت رابیم کند دکرا

را پست کند المرکبون ج المرکب فراهم
آورده المرمد مقام بدبان خبز مرمد
نانی خاکستر آلوده المرمل خون آلوده المروة
مردمی المروح خوش کرده ارض
مروضة بهاروض المروق می پالوده
المرهف شمشیر تنک اذن مرهفة
گوشی تیز و باریک المرئ آن زن که
آبستنی وی پدید آمده بود المرئ
والمرئ و المرئ آبکامه المریطاء
پوست تنک از ناف تا زهار باید دون

شکم المریطاوات ج المریق کازیره
المزآ نوعیست از خمر درهم مزأبق
درمی بسیماب اندوده المزارع برزگر
المزارعون ج بضاعة مزجاة
بضاعتی اندک ارض مزدرعة زمینی
کشته المزدلفة معروفة رمان مز
اناری ترش شیرین المزة آن می که مایه
ترش شده بود المزعة پاره گوشت
المزع ج المزعفر شیر ثوب مزعفر
جامه بزعفران رنگ کرده المزکی

اکر عدول را تزکیت کند المُزَجّا سست
وعطاءٌ مُزَجّىً عطای اندک بیت مُزَلّقٌ
خانه تسوی کرده رَجُلٌ مُزَلَّمٌ وامرأةٌ
مُزَلَّمَةٌ سبک روح ومیانه بالا المُزَنَّر
جامه درسر کشیده المُزْمَهِرّ سخت
خشم وسرخ چشم المُزْمَهِلّ آب
صافی المُزْنَة ابر سپید المُزْن
ج المُزَنَّد فرومایه وتنک خوی
وثوبٌ مُزَنَّدٌ جامه اندک بها
المُزَنَّم اشتر خرد وشیءٌ مُزَنَّمٌ

جیزی اندک المُزَوَّدَة خوردنی پماران
بیت مُزَوَّقٌ درمی بروی درکشیده
المُزَیِّن بیرای المُزَیِّنُونَ ج المُسَامِح
بلید کاد المُسَامِحُونَ ج والانثی
مُسَامِحَةٌ المُسَامِحَات ج المُسَافِر
سفر کننده المُسَافِرُونَ والسَّفْر
ج المُسَالِم عهدی المُسَالِمُونَ ج
المُسَبِّحَة انکشت لا اله الا الله اَرْضٌ
مُسْبَطَةٌ زمینی بسیار سَبَط وهو
نبتٌ اَرْضٌ مُسْبَعَةٌ زمینی بسیار

دده المستبکر جوان تمام بالا وشعر
مستبکر موی فروهشته المستبل تیر
شسثم قان المستبه خرد بشده المستاجر
والمستأمن زینها رخواه المستأسد
دست فابند داده یقال فلان مستبد
برأیه ای فلان خود مراد ست
المستبشر شادان المستحاضة
آن زن که همیشه حایض باشد
المستحث برانگیزنده برخراج
المستحرمة کا و بکشن آمده

المستحصفة زن تنگ فرج المستحم
آنجا که آب برخود ریزند درگرمابه
المستحیر ا برکران بار المستراح
آبخانه شعر مسترسل موی
فروهشته المستشهد شهادت
یافته درراه خدای عز وجل المستطیل
بام بالای المستطیر والمستعرض
بام پهنا المستعان انک یاری
ازو خواهند المستعربة عرب
نه خالص نوب مستغسل حمامه

بشستن رسیده المستوثق بابند
بسته المستقة دواج بوستین
المساتوج المستقر قرارجای
المستقی مشته کیر المستلب
بیهوش المستلئم بازره المستن
کوشتر مستنیزة زمینی زهستان
المستومة آن زن که بکار کرد خواهد
المستوهل المستجهر ابرسیده
ارض مستویة زمینی هموار المستیقن
بیکمان المستیقنون ج شعر

مسحج

مسحنکک موی سخت سیاه رجل
مسحد مردی کران از بیماری ما آ
مسحن ومسحن آبی کرم نخل مسدم
نخلی که دهن وی بسته بود المسترس
جروها هم باز بسته المسرعف
والمسرهد والمسرهف کودک
نیك پرورده فرس مسرول اسبی
سبیدی بران رسیده المسفرة
المسیف ابر نزدیك بزمین المسعط
دارو دان المساعط ج ثرید

مسغسغة اذا كانت بالسمن والفايذ
المسفسفة بادكه بر روی زمین رود
المسقب اشتر که نر زاید المسقط
آن زن که کودک را بکانه دهد
بیت مسقفة خانه شتفته
المسك والمسكة بخیل المسلس
کیسکه المسلسل بزنجیر بسته المسلف
زن چهل و پنج ساله المسلم مسلمان السلون
ج المسلهم انکه رنك او بکشته
بود از نزاری المسلی اسب سوم در

مسابقت المسمعة کنیزک سرود کوی
بقال جا مسمعدا مسمئنا ای غضبان
یوم مسمقر روزی سخت کرم المسمر
ذکر سخت المسمئز باریك میان المسن
والانثی مسنة براد برآمده المسان
ج المسناة جمن المسنيات ج
المسند بالش بزرك و سند ده
المساند ج المسند روزکار نبت
مسنم خانه خرشته و قبر مسنم
کوری بلند ثوب مستوی جامه هموار

المُنَهَّبُ بسیار کوی. بُثُرٌ مُسْهَبَدَةٌ
جاهی دُور فرود جرف. المُسْهِلُ
داروی که شکم براند. بُرُدٌ مُسَهَّمٌ بردی
چون سوفار تیر نکار کرده. المُسِيُّ شبانگاه
المُسِيءُ بدکار. المُسِنُّونَ ج. ثَوْبٌ
مُسَيَّحٌ جامه بخطها. مُسَيَّرٌ بدو الها.
المُسَيْطِرُ برکماشته. المُسَيْطِرُونَ
ج. المُسِيفُ شمشیر دار. بَعِيرٌ
مُشَاجِرٌ اشتری که درخت خورد.
المُشَارِزُ الشَّدِيدُ. المُشَاشُ سر

استخوان که نرم بود. المُشَاطَةُ آنچه
بیفتد از موی بوقت شانه کردن.
المُشَانُ بهین رطب. المُشَاوِبُ
غلاف شیشه. المُشَاوِبُ ج. المُشَبِّبُ
کاو همره شده. ثَوْبٌ مُشَبَّعٌ جامه
سیر رنگ. المُشْبِلُ شیر با بچه.
المُشْبِلَةُ آن زن که شوی دیگر نکند
از مهربانی که باشد بر فرزند. المُشْتَاقُ
آرزومند. المُشْتَرِي خرنده و نام
ستاره است در آسمان ششم.

المُتْخَمُ بیه اکند رَجُلٌ مُتْخَمٌ بسیار
بیه المُشْرِفُ م المُشْرِکُ وَالمُشْرِکَۃُ
انباز کیرنده المُشْرِکُونَ ج المُشْطُ
شانه الامشاط ج ومُشْطُ القَدَمِ
استخوان پشت پای ومُشْطُ الکَفِّ
استخوان شانه المُشَطَّرُ آن اشتر
که نیمی پستان وی بسته بود ثوبٌ
مُشَطَّطٌ جامه کوس دار المُشْطِیُّ
شانه کر وشانه فروش المُشْطِیُونَ ج
المُشَظَّفُ نان آزبرشته المُشْعَبُ م

الشَّطِّیُ شانه کر وشانه
فروش المشطیون ج

المُشَعْشَعَۃُ می آب آمیخته المُشْعَلَۃُ مشعره
کَتِیبَۃٌ مُشْعِلَۃٌ لشکری پراکنده ورشان
مشکل اناری نوش شیرین شفه مُشْمِرَۃٌ
لبی بازبس جسته المُشْمَرِخُ آزاسب
که سپیدی روی وی هنوز بلک نرسیده
بود المُشَمِّسُ آفتاب پرست المُشَمِّسُونَ ج
ما مُشَمَّسٌ آبی بآفتاب کرم کرده المُشْمَعِلَۃُ
اشتر زود رو وقبا مُشَنَّجٌ قبای بچین
لَحْمٌ مُشَنَّقٌ کوشتی پاره کرده المَشُوفُ
اشتر مست شَجَرَۃٌ مُشْوِکَۃٌ درختی

بسیار خار • امرأة مُشهِدٌ زنی که شوی
حاضر بود • المُشْهِرُ کودك یك ماهه
بنا مُشَیَّدٌ بنای افراشته • المُشَیَّعُ
مرد سخت دلیر • المصاب مرد دل
بشده و نی شکرا • المصاص خالص
المُصَانَعَةُ رشوت • رَجُلٌ مُصْبٍ وامرأةٌ
مُصبِیَةٌ بسیار فرزند • المُصْحِ چنك
باموی • المُصْحَفُ م المَصَاحِفُ ج
دِرهمٌ مُصَدًّا آدمی زنك کرفته •
المُصَدَّرُ سخت سینه • شاة مُصَدَّرةٌ

گوسپندی سپید سینه • المُصَدِّقُ راست
دارنده و صدقه ستاننده • المُصَدِّقُونَ
ج • المُصَّدِّقُ صدقه دهنده • المُصَّدِّقُونَ
ج • المُصَرَّاةُ آن اشتر که ویرا بند وشند
تا بستانش بزرگ نماید • مُصْرَانُ الفَأْرَةِ
نوعیست از خرما • بد • یَومٌ مُصَحَّحٌ روزی
بی میغ • المُصْطَافُ جای تابستانی •
المُصْطَرُ سم تنك • المُصْطَفَى برگزیده •
المُصْطَفَوْنَ ج • المُصْطَكَى علك رومی •
المُصْعَبُ گشن اشتر • ومُصْعَبٌ نام

المصعبات اشتران رام ناکرده المصعبان
مصعب بن الزبیر وابنه المصعة
بار ریزنک المصع ج ارض مصغرة + عوسج
زمینی که نبات او خرد بود رحل مصفاد
مردی زرد بام المصفح والمصفح بهن سر +
المصفحون والمصفحون ج والمصفح والمصفحون
تیر شستم قمار المصفق قمار المصفق
می با آب آمیخته المصفی می پالوده المصفی
مرغ از خایه بشده ثوب مصلت
جامه بجلیبا کرده المصلت شمشیر

۲۰

برهنه المصلح نیکوکار المصلحون ج
ومصلح نام مردیست حمار مصلصل خری
سخت بانگ لحم مصل گوشتی کنده
المصلم بریده گوش المصلی نمازکننده
وبآتش گرم شونده واسب دوم در مسابقت
المصلی م المصلیات ج فرس مصمت
اسبی که هیچ نشان ندارد والف مصمت
ومصمت هزاری تمام المصمد سنگ
سخت المصمم شمشیر که بر استخوان
بگذرد المصمئلة سختی المصور صورت

کنده المصورون ج المصیبة غم واندوه
که بمردم رسد المصیبات والمصائب
والمصاوب ج الورد المضاعف ج ضب
گل صد برگ المضاعفة زره دوتا
رجل مضر زنی با ابنا المضربة نهالی
المضرج خون آلوده وثوب مضرج
جامه سیر رنگ المضرس کارها
آزموده المضرع آز اشتر که پستان
وی بر شیر شده بود وبزادن نزدیک
آمده المضرغط زفت خشمگین المضطجع

مضبر مردی محکم
خلق المضبرة ناقه
استوار خلق امراة
م

بر پهلو خفته المضطر درمانده
المضطرون ج المضغة پاره گوشت
المضغ ج المضلعة خربزه پیچ پهلوی
المضهب گوشت نه بس پهلوی المطابق ط
آن اسب که پای هم آنجای نهد که دست نهاده
بود المطاع فرمان برده المطبخ بچه سوسمار
المطبق آن تب که نشود وطیلسان
دوتو المطبق آن شمشیر که بندها از هم
میکند المطثر نیزه راست المطرز
آنکه جامه را علم کند المطرف کلیم خز

بعلم المطارف ج ومال مطرف
مالی نو ارض مطرفة کثیرة
الطریفة وهی نبت امرأة مطرفة
زنی سر انگشتان دربسته وشاة
مطرفة گوسپندی کناره گوش سیاه
المطرق او بخته چشم المطرق
آن زن که کودکش بد شواری بیرون
آید المطرمة آنکه همه سخن بود
المطرهم جوان تمام بالا المطفل
آهوی با بچه المطافل ج مطفل

الخمس روز ششم از ایام عجوز المطلق
آنجا که اسبان مسابقت رابارند المطلقة
آن زن که طلاق داده المطلقات ج
المطوآء یا زیدن المطوعة کسانی
که بجودی خود بغزو شوند المطوعون
درهم مطوق درمی بروی درکشیده
المطهم اسب تمام خلق نیکو وجه
مطهم روی تمام خلق ثوب مطیب
جامه بوی خوش کرده ومطیر
برغان کرده المطیع فرمان بردار

المُطِيعُونَ ج • ظ المُظْلِمُ تاریک • رَجُلٌ مُظْهَرٌ
مردی سخت پشت ع المُعارِفُ آشنا • المُعارِكُ
آشنا مرد کارزاری • المُعاشِرُ خویش
زیست • المُعافِرُ آنکه از هر مردمان ج
کند بمزد • إبِلٌ مُعاقِبَةٌ اشترانی که یکبار
کیاه شور خورند و یکبار کیاه شیرین •
المُعالِجُ پزشک • المُعاهِدُ آنکه با تو
عهد بسته بود • المُعَبَّدَةُ کشتی بقیر
کرده • المُعَبِّرُ خواب کزارنده • المُعَبَّرَةُ
(واشتر بقطران اندوده •)
آن کوسبند که سالی پشمش برو بکدارند

ونبرند • المُعَبْهَرُ نرکس دان • المُعْبَهِلُ
اشتر فرو کذاشته • المَعابِلُ ج أيّامٌ
مُعْتَدِلاتٌ روزها میانه نه کرم و نه
سرد • المُعْتَدِي بیدادکر • المُعْتَدُونَ
ج • المُعْتَرُّ آنکه نیاز فرا نماید و نخواهد
المُعْتَرِضُ لِلسَّبِيلِ راه زن • المُعْتَرَكُ
حربکاه • المُعْتَفِي خواهنده • المُعْتِقُ
آزاد کننده • المُعْتَقُ آزاد کرده • المُعْتَقَةُ
می کهنه • المُعَثْلَبُ شکسته • المُعَجْرَدُ
برهنه • المُعْجِزَةُ آنچه خلق را عاجز

کنند المعجزات ج امرأة معجزة زنی بزرك
سرین بقره معجل ماده گاوی باکوساله
باب معجم دری قفل کرده وحروف
المعجم ا ب ت ث المعد ساخته
المعدل آنکه عمل را ترکیب او کند
المعدم درویش المعذر جای افسار
المعذلج کودک نیك پرورده المعرب
اسب کوهری ویقال ما بالدار معرب
ای احد المعربد آنکه جنك انکیزد
یقال ادیم معرتن ادیمی پیراسته

بعرتن وهو نبت المعرس دیکبان
المعرض کوشت نا بخته المعرف
آنجا که حج کنند المعرق نیك کوهر
ومی با آب آمیخته ثوب معروق
جامه بسپرك رنك کرده المعز
عزیز کننده المکرم تعوید فروش
ج المعسر درویش المعسرون المعاسر
او المعسر آن زن که دشوار زاید
المعسکر لشکرگاه المعشبة
گیاهستان المعصب آنکه شکم خود

بسند سخت کرده بود از گرسنگی المُعْصِر
بجای زنان رسیده المُعَالِصِج و المُعْصِر
نزدیك رسیده بباریدن المُعْصِفَة
بادی سخت ثوب مُعَصْفَر جامه
بکاریزه زنك کرده المُعَصَّل آن
تیر که می پیچد در رفتن ثوب
مُعَضَّد جامه که بر بازو علم دارد
المُعَضَّدَة آن اشتر که بر بازو
داغ دارد المُعَضِّدَة خاره خرما
کن بخته در اورده بود المُعَضِّل

آن زن که کودك بد سواری ازو
جدا شود و المُعْضِل الجیش الذی
ملأ الارض کثرة ارض مُعِضَّة
کثیرة العِضِّ و مُعْضِهَة کثیرة
العِضَاه المُعَطَّل زن بی پیرایه
المُعْطِی دهنده المُعْطِیَة کمان نرم
المُعَطْعِط آن تیر که می لرزد در
رفتن ثوب مُعَطَّم جامه رنك
کرده المُعَفَّر خاك آلوده المُعَفَّا
فریشتکان نگاه دارنده المُعَقِّبَة

کمان سخت کرده • پی ارض معقربة
زمینی بسیار کزدم • رجل معکر
مردی اشترد از رمح معلب • نیزه
سست • المعلقة • ایا شوی و نه بی
شوی • ارض معکلة • زمینی دیگر آب
داده • المعلم آگاه کننده • المعلم
آموزنده • المعلون ج المعلمة • سک
شکاری • یقال مالی عنه معلندد
ای بد • المعلوق د والفراك •
المعالیق ج المعلهج احمق • المعلی

تیر هفتم قمار و بای افشار جولا • رجل
معم مخول مردی که نیاکان پدری
و مادری کریم دارد • المعمی آن بیت که
پوشیده بود معنی آن • المعوذ آن
دایره که بر جای قلاده اسب بود
و آن را دوست دارند • المعوذ
والمعول نوحه کننده • ثوب معوهق
جامه بلاجورد رنگ کرده • المعید
آفریننده دیگر بار • والمعید آن
اشتر که گشنی بسیار کند • المعیر

عيار كير ثَوبٌ مُعَيَّرٌ جامهٔ كور چشم

المُعَيَّنُ سك چهار چشم وَثَوبٌ

مُعَيَّنٌ جامهٔ بچشم المُعِيْنُ يار المُغادُ

رشته محكم تافته المُغَامِرُ اكه در

ميان حرب شود المُغَامِسُ مرد دلير

كه باك نبرد از هرچه كند المُغْتَسَلُ

شستن جاى وآن آب كه خود را

بدان بشويند المُغْتَسَلُ نشسته المُغْتَلِمُ

اشتر مست ثَوبٌ مُعْتَمَّرٌ جامهٔ

بد بافته المَعْثُورُ چيزى خازه مچون

صمغ وَالمَغْفُورُ ايضا المَغَاثِيرُ وَ

المَغَافِيرُ جِ بعيرٌ مُغِدٌّ اشترى

طاعون كرفته ابِلٌ مُغَادَّجٌ شَعْرٌ

مُغْدَودِنٌ موي دراز المُعَذْمِرُ اكه

قصد كارها، بزرك كند وباك

نبرد از هرچه كند المُغْرَبُ آن اسب

كه سپيدى بچشم او رسيده بود

المَغْرُودُ نوعيست از شما لو المَغَارِيدُ ج

المُغْزِلُ آهوى با بچه المَغَازِلُ ج

المُغْزِيَةُ آن زن كه شويش بغزو

شده بود ثوبٌ مُغَشَّمٌ جامه بد المُغَضَّنُ
روغنینه توبرتو المُغفِرُ بزکوهی
با بچه المُغَافِرُ ج المُغَلْغَلَةُ آ
پیغام فرستاده المُغْلِي جوشیده
المُغَمَّرُ کارها نا آزموده المُغْمَى
سرود گوی المُغْنِي بی نیاز کننده
المُغَوَّاةُ آن گو که بکنند صید را
المُغَوَّيَاتُ ج المُغِيبَةُ آن زن که
شویش غایب بود المُغِيثُ فریاد رسنده
المُغَيِّرَانُ وقت فرو شدن خرشید

المُغَنِّي م

المغيرة

المُغِيرَةُ آن اسب که برو غارت کنند
ومُغِيرَةُ نام مردیست المُغِيلُ والمُغْيِلُ
آن که با کودکی در شیر بار گیرد المُغْيَلُ
کودک شیر زده م المُفَاضَةُ زن
بزرگ شکم و سست و زره فراخ
المُفْتَادُ جای آتش در زمین المُفْتَاقُ
درویش المُفْتَرَضُ فرموده خدای
عزوجل المُفْتَرَضَاتُ ج المُفْتَلُ
تافته المُفْتِي مسئله جواب کننده
المُفْتُونَ ج المُفْحِشُ زشت گوی

المُفْحَمُ آنکه شعر نتواند گفت
المُفْحَمُونَ والمَفَاحِمُ ج المُفَحّی
خوش نمك ثوبٌ مُفَدَّمٌ جامهٔ
سرخ سیر رنك المُفَدَّمُ گران
زبان شاةٌ مُفِذٌّ گوسبندی که یکی
زاده بود دَجَاجَةٌ مُفَرِّجٌ مرغی
باکریشك المُفَرَّجُ آن کشته
که نداند کشنده مُفَرِّحُ القَلْبِ
المُفْرِدُ آنکه حج کند بی عمره
المُفَرِّشَةُ آن جراحت که استخوان
س

سر بشکافد وبشکند المُفَرْطَحُ پهن
سر خفاف مُفَرْطَحَةٌ موزهای
پهن المُفْرَعُ اسب بلند دوش
وگردن المُفَرِّعُ المُفَرِّغُ ریخته
گر المُفَرَّكُ آنکه زنان ویرا
دوست ندارند المُفْسِدُ تباه کار
المُفْسِدُونَ ج المُفْسِلَةُ آن
زن که چون شوی بخود خواند
بهانه آرد المُفْصِحُ شیر تازه
المُفَضَاةُ آن زن که راه گذر

بولوکودکش کی شده بود. المُفَعّاة
آن داغ که بر صورت افعی بود ازان آ
مُفْعَمٌ آوندی پر. المُفلَج نیکبخت
المُفلِحون ج. المُفَلفَل کالک
نوعیست از جامه وشعر مُفلفَلٌ
موی بام جسته. المُفَلّك کالک
ومُفَلَّكُ المتمش وغیره کشته رزدالوی
وجدا ز. المُفلَوْ انکه شعر نیکو کوید
ثدیٌ مُفَلَّکٌ بستانی با دریسه
شده. سیفٌ مُفَلَّلٌ شمشیری رخنه

دندان کشاده المُفْلَج

+

شده. فرس مُقرِفٌ اسبی ناکره. المُفنَّد
والمُفنِّد انکه نماند که هرچ کوید ان
پیری. المُفنَّق نازنین. ثوبٌ
مُفوَّفٌ پاره تنک پاره زفت. بُردٌ مُفوَّفٌ
بردی بکشها سپید. رَجُلٌ مُفَوَّهٌ
مردی سخت فصیح. ثوبٌ مُفَوّیٌ
جامه برود رنگ کرده. رَجُلٌ
مُفیتٌ مُفیدٌ مردی که مال بدست
آرد و بدهد. المقمص انکه تیرها قمار
بکرداند. رَجُلٌ مُقابَلٌ مُدابَرٌ مردی

+

نیک کوهرا • المقابلة پاره برید • ازکوش
کوسپند ودرپیش اویخته • المقابله
مرد ازجنکی • شیٔ مقارب نزدیك با ارزانی
المقام جایکاه • المقامات ج • المقاو
م • المقاومون ج • المقاوق آنکه سخن از
بن کلوی کوید • بیت مقبب خانه
بکنبد • المقبقب بچم سال • رجل
مقتبل الشباب نوجوان • المقتدر
توانا • المقتدی جماعتی آنکه اقتدا
کند • المقتدی آنکه بدو اقتدا کنند

المقتر درویش • المقترون ج • المقترّ
دیك • لیس • المقتل کارها آزموده •
المقدس پاك کننده • المقدس پاك
کرده • المقدم فراپیش دارنده •
مقدمة الجیش پیش اهنك لشکر •
مقدمة الرجل پیش پالان اشتر •
مقدم العین کوشه چشم ازسوی بینی
رجل مقذذ وامرأة مقذذة سبك
روح ومیانه بالا • رجل مقذّف مردی
بکوشت اکنده ازفربهی • المقرب

آن سب که بجرا کما رند از عِز و نفاست
وخررا نیز کویند المَقَارِيبُ ج المُقَرَّبُ
فربسته نزدیک کرده المُقْتَرِبُونَ ج
المُقَرْطِسُ آن تیر که بر نشانه آید
المُقْرِفُ انکه پدر روی بنده بود
وما در آزاد و اسب بد نژاده
المَقَارِفُ ج المُقْرَمُ کشن اشتر
بنا مُقَرْمَدٌ بنایی بخشت وسنك
بَيْتٌ مُقَرْنَسٌ خانه که بجوب کنند
کرده آدِيمٌ مُقَرْنًى ادیمی پیراسته

بِقَرْفُوَه وهی بِنْتُ المُقْرِئُ قرآن خواننده
المُقْرِئُونَ ج وأمرأةٌ مُقْرِئٌ زنی
حیض افتاده المُقَزَّحُ خوش نمك
المُقَزَّعُ مرد سبك المُقْسِطُ
دادگر المُقْسِطُونَ ج المُقْسَمُ سوكند
وسوكند خورده المُقْسِمُ سوكند خورنده
طعامٌ مُقَشَّبٌ طعامی زهر آلوده
المُقَشَّرُ بسته مغز المُقَشِّرُ انكه
پوست از روی مردمان باز کند
المُقَشْقِشَتَانِ قل يا ايها الكافرون

وقل هو الله احد شَعْرٌ مُقَصَّبٌ
موی تلوی کرده المُقَصَّصُ انك موی
مش سروی بریده بود وبیت مُقَصَّصٌ
خانه بکج کرده المُقَصَّلُ انك هرچه
ببند نست کند از دلیری مُقَطَّعَةٌ
وَمُقَطَّعَةُ النِّيَاطِ خرگوش المُقَعَّبُ
سم حرف المُقْعَدُ برجای بمانده
وَثَدْیٌ مُقْعَدٌ بستانی کوتاه بُرٌّ
مُقَعَّدٌ جاهی تمام آب نابرده
المُقَعْنِسُ الشَّدِيدُ المُقِفُّ

المقعنسس

رغ

مرغ آبی المُقْفَعِلُّ خشك دست
المُقْلُخُ خرماه هندی المُقْلَةُ دیده
المُقَلَّحُ المُقِلُّ اندك مال المُقَلَّدُ
جای دوال شمشیر ازدوش
المُقَلِّسُ جوب باز المُقَلَّمُ سم کوتاه
المُقْمَجِرُ کمان کر لَیْلٌ مُقْمِرٌ شبی
ماهناك المُقَنْطَرَةُ برسم نهاده
المُقَنَّعُ خود دار المُقَنَّی کاریز کن
المُقَوَّرُ اسب باریك میان حاجب
مُقَوَّسٌ ابرونی مانند کمان

المُقَوِّي بي توشه المُقْوُونَ ج المُقِيتُ
توانا و قوت دهنده المُقِيتُونَ
ج المُقَيِّنَةُ عروس آرای المُكَّاءُ
شبان فريب مرغيست المَكَاكِيُّ
ج المُكَاتَبُ آنكه خود را باز خرد
المُكَارِي خربنده المُكَارُونَ ج
المُكَاسِرُ سرهم خمه المُكَاسِرُونَ
ج المُكَاوِحُ المُجَاهِدُ لَحْمٌ
مُكَبَّبٌ كوشتی كباب كرده المُكِبُّ
آنكه خط آموزد المُكْتِبُ دبيرستان

وَثَوْبٌ مُكَتَّبٌ فيه كِتَابَةٌ بَغْلَةٌ مُكَتَّبَةٌ استری
حلقه بر افكنده المُكْتَسِي جامه پوشنده
جَوْزٌ مُكْتَنِزٌ آكنده المُكْتَلُ كوتاه
المُكْثُ درنك المُكْحُلَانِ دو استخوان
بيرون خاسته در اندرون دست اسب
المُكْحُلُ يكی المُكْحُلَةُ سرمه دان المَكَاحِلُ
ج المُكْدُ آن اشتر كه بچه وی فرانيايد
و او هميشه بسيار شير باشد المُكَدَّمُ
اشتر بزرك المُكَدَّنُ فربه المُكَذِّبُ
بدروغ دارنده المُكَذِّبُونَ ج المُكْرَبُ

اسب سخت خلق • المُكَرْكَسُ انك مادرانش
پرستار بوده باشند • المُكَرْنِفُ كينكه
خُفٌّ مُكَسَّرٌ موزه كه پاى دردمند
كند درهم نكسر دربى شكسته • المُكَعَّبُ
بردبنكان • امراه مُكَعِّبٌ زنى پارپستان
وثَدْىٌ مُكَعَّبٌ پستانى چند بجولى شده
المُكَعْمَرُ اشتر كه پيه دركوهانش
پديد آمده بود • المُكْفَهِرُّ ابر برهم
نشسته • مكفى الطعن روزهفتم ازايام
عجوز • المُكَلِّبُ انكه صيد ~~را~~ آموزد سك را

الكلبو

المُكَلِّبُونَجُ • المُكْلَةُ باقى آب درچاه •
المُكَلَّجُ وَجْهٌ مُكَلْثَمٌ روى كرد • المُكَلِّسُ
آكوركر • ثَرِيدَةٌ مُكَلَّلَةٌ انكه كرد بر
كرد كاسه كوشت نهاده بود • أرْضٌ
مُكَلِّئَةٌ زمينى كياستان • المُكَانُ
نباتيست • يَدٌ مُكَنَّبَةٌ دستى بروسته • ل
ج المَلَاءَةُ جادر • المُلَاءُ والمُلَاءَاتُ
المُلَاوَةُ زكام • رَجُلٌ مُلَاحٌ اى مَلِيحٌ
المُلَاحَمُ رسن محكم تافته • المُلَاحِيُّ
انكور سپيد • المُلَاوَةُ پاره از

روز کارد الملبقة ثرید نرم الملین
بسیار شیر الملین والملبن فراته
الملبن خشت زن الملتحی ریش آور
الملتاح تشنه سکران ملتخ و
ملطخ شوریده عقل یقال مالی
عنه ملتد ای بد الملحم کیل
اللاوجم ج الملحة سپیدی
کآمیخته بود باسیاهی الملح
الملحف ستیهنده الملحم
نوعیست از جامه خبز ملحم بافی

بگوشت آگنده ثوب ملدم جامه پیوند
بسته خف ملدمة موزه هم لخت کرده
الملصق سند ده الملطفة نامه باریک
الملفح المفلس الملکمة قرص کم
بدست در تنور بندند وخف ملکمة
موزه پاره بر دوخته فرس ملمع
اسپی کلیسه حمار ملمع خری ابلستنی
بلید آورده الململة لشکر
گرد کرده یقال غلام ململم مرد اسا
شده الملمة الحادثة والنازلة والجمع

المِلّات الملموم چوب سرپهن الملاویل
ج حَلوَا سَلوَزٌ حلوای بادام مغز
در کرده المِلهاج آن شیر که هنوز
نیك تیره نشده بود ثوبٌ مُلهَبٌ
جامه سخت سرخ کرده المُلهَوج
آن کوشت که نیك بخته نبود
+ المُمتری کامند المُمتَرون
ج المُمحل شیر طعم بکشته المُحالة
آن اشتر که کردن بکشد نزدیك
+ دوختن المُمدّ کشیده المُذقر

بشر

شیر بوی المُمَرّ رشته محکم تافته
المُمَرث آنکه صبور باشد بر خصومت
کردن المُمارث ج بیت مُمَرّدٌ خانه
ساده کرده و مُملّسٌ المُمَرّض بیمار
دار المُمَرِق سرود کوی کدایان
المُمَزّق سرود کدایان
المُمسِك بخیل و فرسٌ مُمسِكُ الایا مِن
مُطلَق الایا سِرا اسبی که دست و
پای راست سپید دارد ثوبٌ
مُمشَقٌ جامه بکل سرخ رنك کرده
ثوبٌ مُمَصّرٌ جامه رنکین المُصِل

آن زن که فرزند ابکانه کند المُغرِ شیر
سرخ رنگ المِغل آن زن که با کودک
در شیر بار گیرد المُملق المُفلس سکین
مُمهاةٌ کاردی آب داده فَرَسٌ مُهر
اسبی باکره المُمیتُ میراننده المُناخ
آنجا که اشتر را بخوابانند المنادی من
ینادی کر المنافث مم زانوی المنافق
آنکه کفر نهان دارد المنافقون ج
المُنتَجعُ جا گیاه المُنتَدی جای
حدیث کردن المُنتَعِتُ نشان پذیر

المُنتَفِخ سخت خشمگین المُنتِن گنده
المُنجِبَة آن زن که فرزند نجیب زاید
المُنجِد خانه آرای المُنجَّد کارها
آزموده المُنحَرِد اسب خرد موی
المُنخَیِّتان بسر کجولا المُنخَسِفَة
چاه بسیار آب اَرضٌ مُنخَفِضَةٌ
زمینی جرف آب ومُنهَبِطَةٌ ایضاً
المُنخَل کرمه بین المَناخِر ج المُنخَلی
کرمه بیز فروش المُنخَنِقَة کوسپند
گلوی افشرده المُنخُور سوراخ بینی

المناخير ج المندمج بيكان كرد
المندمل آنكه از بيماري بهتر شده
المنذر بيم كننده المنذرون
ج شعر منسجر منسدل موي
فروهشته الجواري المنشآت
كشتيها، بادوان بركرده المنشئ
كتاب خواننده المنصف ميانه
آورد المنصل تيغ شمشير المناصل
ج ومنصل الال ومنصل الاسنة
لقب ماه رجب ارض منصية كثيرة

النفي

النصي وهو نبت المنعل والمنعل
نعل بند المنفجة آن كار كه
زهش از قبضه دور بود المنقر
جاه خرد سرتنك المناقر المنقلب
جاي بازكشتن المنقلة آن
جراحت كه استخوان بيرون كيرند
از و خف منقلة موزه بهار باره
المنقي م المنقي انكه كندم باك كند
المنقية استر كه استخوان او مغز
دارد المناقي والمنقيات ج

المُنكَرُ خلاف المعروف • أرضٌ مُنَمَّصَةٌ
زمینی پاک کرده • المُنَّةُ القوة • المُنَنُ
ج • المُنَوْدِلُ الکمی لرزد از پیری •
المُنَوَّقَةُ اشتر رفتن آموخته • أرضٌ
مُنْهَلَةٌ زمینی که آب داده • المُنِیبُ
اکه بهر چیز باخدای گردد • المُنِیرُ
روشن • المُنْیَةُ کام • المُنَجُ • المُوَاتُ
مرگی • المُوَارَةُ موی جز که بیفکند •
المَوَاصِرُ هم خیمه • إبلٌ مُوَبَّلَةٌ
اشترانی گرد کرده • المُوتَانُ مرگ •

جهارپای • المُوتَةُ نوعیست از
دیوانگی • المُؤتَفِکَاتُ بادهاء متفاوت
اندر جستن • وشهرهاء قوم لوط •
المُؤتَمُّ جماعتی • المُؤتَمِرُ روز پنجم از
ایام عجوز • ونامیست ماه محرّم را •
ج • المُؤتَمَنُ استوار داشته • المُؤتَمَنُونَ
المُوتِنُ آن زن که کودک نگونسار
زاید • ثوبٌ مُوَجَّجٌ جامهٔ نیک بافته •
رَجُلٌ مُوَجَّنٌ مردی بزرگ رخ •
الوَرْدُ المُوَجَّهُ گل دو روی •

بيز

موخر العين گوشهٔ چشم از سوی المؤخر
فرا پس دارنده المؤخرة پس کوهه
زین الموداة بیابان که مردم را هلاک
کند المؤدب فرهنگ آموز المؤدبون
ج رجل مؤدم مبشر مردی تمام
در نرمی و درشتی رجل مؤدم مردی
تمام سلاح المؤذن م المؤذنون
ج المور آن خاک که باد فاوا برد
ارض موربة زمینی بسیار خرگوش
بیت مؤرج خانه بتاشفته المؤسر

والموسع

والموسع توانگر الموسرون والموسعون ج
والموسر آن زن که آسان زاید وجهٔ
موسل روی کشیده اذن موسلة
گوشی تیز و باریک وموکلة ایضا الموسی
ستره المواسی ج و موسی نام پیغمبرست
علیه السلم الموشحة آن زره که برخی
حلقهای برنجین دارد موشر
العضدین خرد و سرگین کردان
الموصدة در در بسته الموضحة
آن جراحت سر که استخوان پیدا کند

ما موغر آبی تافته ارض موغلة
زمینی پاک کرده الموق صندل
پش بند الامواق ج الموق کوشه
چشم ز سوی بینی الاماق و الاماق
ج قد موقحة دیگی آسرده الموقدة
آتش افروخته الموقر خرما بن گران
بار الموقرة زن آبستن گران بار
الموقف برکوهی سپید لنگ الموقن
بی گمان الموقنون ج الموکنة خانه
خرما گرفتک پخته در آورده بود المولّد

میان عربی و عجمی و کبار زاد المولّدون ج
الموم علت برسام المومسة زن پلید کار
المؤمل اسب هفتم در مسابقت المؤمن
ایمن کننده و باور دارنده و گرونده
المؤمنون ج المؤنث ماده المؤنثون ج
المؤنث آن زن که دختر زاید المؤنس
همراز و مونس هانیست پنجشنبه را
المؤوی درد افشاد المؤید کار
بزرگ المهاجرون یاران مصطفی علیه السلم
که از مکه بمدینه آمدند برای دین الواحد

مهاجر المُهْتَجّ مردم کوشش جست
المُهْتَجَنَة خرما بن جوانه المهندی برداه
راست المُهْتَدُون ج المُهْتَر اکه نداند
که چه کوید از پیری المُهْتَلَس بیهوش
المُهْجَة المُهَج ج المُهَجّج اکه جشم او در
مغاک افتاده بود از لاغری المُهْر
اسب کره الامهار والمِهار والمِهارة
ج المُهْرَآء والمُهَرَّد کوشت بریان
کرده المُهَرَق مهره کرده المَهَارِق
ج المُهَفْهَفَة المُهَفْهَفَة زن باریک میان

المُهْل

المُهْل مس کداخته و کویند تیرکی زیت
رَجُلٌ مُهَلَّبٌ مردی هجا کرده حاجب
مُهَلَّلٌ ابرویی مانند ماه نو المُهَلَّلَة
الکشت لا اله الا الله المُهَنَّاء بز ماورد +
المُهَنَّد شمشیر هندی المُهَنْدِس
تقدیر کننده المُهْوَاَن بیابان دور
اُذُنٌ مُهَوْبَرَةٌ کوش بسیار موی المُهَیْمِن
کواه براستی المُیَسَّر بز ماورد باب +
المیم المکسورة ا مائة صد مائتان
دویست مِئُون ومِآت ومِاء ج فرس

مال اسبی سبک المبذلة والمبذلة جامه
با درو زه المباذل ج المبراة زنده وکارد
دوک المباری ج المبرد سوهان
المبارد ج المبری کارد قلم المبزغ
نیش سطار المبازغ المبزق خیودان
المبازق ج المبزل سوراخ آخورکا
المبازل ج المبسام انکه دندان بسیار
سپید کند المبضع نیش رک زن
المباضع ج رجل مبطان مردی بزرک
شکم از بسیاری خوردن المبکار

خرما بکاه رس المباکیر ج المبلاق
کلیدان رومی المتام آن زن که همه دو
دو زاید بیک شکم المتائیم ج المترس
جوب که پس در افکنند المتارس
ج امراة متفال زنی که بوی بکار
نه دارد المتلاف انکه مال بسیار
تلف کند المتلز نیزه قوی المتیح
فضولی المثال مانند الامثلة
والمثال بستر المثل ج المثراد
نان که در کاسه سکنند برذون

مثقال را سبی که زین بر او کنند المِثقالُ
بحساب الدراهم درهم وربع سدس
وثلث شعيرة وبحساب الطساسيج
اربعه وعشرون طسوجا وبحساب
الشعيره ستة وتسعون شعيرة
اصطلاحًا المثاقيل ج والمثقال
مم سنگ المِثقَبُ مته المثاقِبُ
ج المِثْلُ مانند الامثال ج المُثمَنَةُ
آن آوند که شبان توشه خویش
در آن نهند امرأة مِحْبالٌ زنی

ستبر خلق الجُبْنَةُ پنیر بر المِجَادُ
آنچه در میان کشت زار بپای کنند تا
مرغان بهراسند المجدافان دو بال مرغ
الواحد مجدافٌ والمجدافُ المِجدَفُ
روی کشتی المِجدَحُ کفچه پست ونام
ستاره است المجادح ج المِجدَلُ
کوشک المجادل ج المِجذامُ انکه کارها
زود فصل کند المِجْذَةُ داس که سم
بدان ببیرایند المِجرافُ وَالمِجْرَفَةُ
پای روب المجارف ج المِجَرّ پالهنگ

ودوالمته المجرّة سوزنی جولا المجرشة
والمجشة آس دست المجزاع انكه بسیار
جزع كند المجشاب الغلیظ المجع
احمق ونبید جو المجعلة كا دو المجاعل
ج المجلد الخرقة المجالد والمجالید
ج المجم لنكه كیل المجمرم
المجامر ج المجنب سپر المجن
والمجنة سپر فراخ كه مردم را بپوشد
المجان ج المجوف كورسم المجاوف ج
المجول پیراهن خرد المجاول ج

المحال عقوبت المحبرة مداددان
المحابر ج المجلس المحبس بسترا هنك
المحابس ج المحبص لورك المحابص ج
المحتة كاردقلم المحاج میل
جراحت والمحراف ایضا المحجزة
میان بند المحاج میل المحجمة شیشه
حجامتگر المحاجم ج المحجن جوكان
المحاجن ج المحذی نشكرده المحاذی +
ج المحراب جای امام در مزكت +
المحاریب ج والمحراب وروارو

المحراب اشرف المجالس المحراث شون
المحراك دوات شور المحاريك ج
المحرانة پنبه دانه المجرب حرب
دوست المحارب والمحربة ج المحرضة
اشنان دان المحارض ج المحزم آن
رشته که بر خرمه بندند المحش شانه
ستور المحاش ج المحشاة کلیم دد شت
المحاشي المحش مرد جنگ اکله والمحش
توبره المحاش ج المحشة داس گیاه
بر المحصد داس درو نکر المحاصد

ج المحصن زنبيل المحضأ والمحضاة
تنور شور المحاضئ ج المحضنة
کبوترخانه المحضير اسب دونده
المحفار سکنه المحافير ج المحفة
معروفة المحفاة والمحاف ج
المحفد زنبيل وآخور پالوسين
المحافد ج المحفز دول آس
المحافز ج المحقن ماست دان
المحاقن ج المحك انچه نوشته
بان بتراشند والمحت ايضا

المحکر جای داغ کنو المحلاج دم
ز دکر المحالیج ج و المحلاج و المحلج
لورک المحالج ج المحلاد آنجا که
فرود آیند المجلب جای شیر المحالب
ج المحلق ستره المحالق ج و کساء
محلق گلیمی درشت جانکه موی از تن
ببرد از درشتی المحماق آن زن که فرزند
احمق زاید المحامیق ج المحمة آفتابه
که بدان آب گرم کنند المحام ج
المحمّ اسب پالانی المحامر ج المحمر

دوال شمشیر المحامل ج المحناة
آن اشتر که بار باز پس افکند المحنة
آزمایش المخزج المحنک آنجه زنان
فرا زنخدان زنند المحور آهن که در
میان بکره بود وجه نان بختن المحوقة
جاروب خرمن المحیال دمنیر که
سالی بکارند و سالی نه المحیضة
دکوی حیض المحایض ج المخدة
بالش سر المخذف و زهن المخاذ
ج المخدفة دبر مردم المخدم

المحصر والمحبصه کفچه
افروشه المحابض ج

شمشیر بران المخراق رفت المخاریق ج
المِخرز درفش المخارز ج المخرش
الحدیدة التی یخرش بها والجمع المخارش
المِخرط سکنه جرخ کر المخارط ج
المِخرف زنبیل که خرما تر کنند دران
المِخشن وا لمخشف مرد دلیر که بشب
رود المِخصرة عصا المخاصر ج المخصف
درفش نعلین کر المخاصف ج المِخصل
شمشیر بران المخاصل ج المخضب
کرسان رنك ریز المخاضب ج المِخط

نشان کش وتیر کجو له المخاط ج
المخفق شمشیر پهن المخفقة درّه
المخافق ج المخلاة توبره المخالی ج
المخلاف روستا واکثر بسیار
خلاف کند وعده را المخالیف ج
المِخلب ناخن شیر جنکال مرغ
ولشی المخالب ج رجل مخلط مزیل
درند ودوزند المِخلی داس کیاه
بر المِخمة جاروب المِخنقة
کردن بند المخانق ج المِخوض

كفجه شراب المخاوض ج المخيط سوزن
المداد انچه بدان نويسند المدجة كلاده
تن المدحة ستايش المدح ج المدراة
سرخاره المداري ج ما امدّ زاد
آبي ديزان المدراس آنجا كه توريت
+ خوانند المدرّة جلك المدرات
+ والمداد ج المدرعة لايينن
المدارع ج المدره انكه زبان قوم
باشد المداره ج المدرى سرو
المدعس نيزه ميان آكنده چوب

ننه متبوزن المدقة كلوخ كوب وانچه بدان
خرمن نرم كنند المداق ج المدل شير
تيره والمدل با للال والذال مرد خرد جثه
نداد المدماك نوشته خست دردبوار
+ س المدماك موزه مال وجوه ان بجس المدو
انچه بدان آهن روشن كنند وانچه بدان
خرمن نرم كنند المداوس ج المدوك
آن سنك كه بدان مشك سايند المذيان
اوام كنند المذبة مكس ران
ج المذابح ج المذبح كارد المذابح

المِذْراةُ هشتن المَذارِی ج المِذْکارُ
آن زن که همه زن نرزاید المَذاکِیرُ
ج المِذْنَبُ کفجلیز وراه کذر آب
در نشیب المَذانِبُ ج المِذْوَبَةُ آن
دیك که دران روغن کدازند وجدا ازان
المِذْوَدُ زبان المَذاوِدُ ج المِذْرَوانِ
دو کنارهٔ الیه لا واحد لهما المِذْیاعُ
انکه راز نکاه ندارد المَذاییعُ ج المِرْآبُ
دست افزار کاسه بند المِرْآه آینه
المَرایا والمَرائی ج المِرادُ ردّه درود

کرا المِرْباعُ چهار یك وچهاریك غنیمت
واول باران بهار و آن اشتر که در اول کشنی
بار کیرد المَرابیع ج المِرْبَدُ آنجا که اشتررا
باز دارند وآنجا که خرما کرد کنند المَرابِدُ ج
المِرْبَطُ رسن المَرابِطُ ج المِرْبَعَةُ چوب
باربرنهادن المَرابِعُ ج المِرْحَلُ لوبیای دیك
روبین المَراجِلُ ج المِرْحاضُ انجا که خود را
بشویند وچوب جامه شوی المَراحِیضُ ج
المِرْداةُ سنك زورین آس وسنك منجنیق
وسنك که بدان سنك شکنند وسنك

که سوسمار جایکه خود بدان نشان کند
المِرداسُ آس دست و آن سنک که در چاه
افکنند تا آب هست یا نه و مرداس
نام مردیست المِرْدَسُ کلوخ کوب
المِرْدَمُ والمِرْدی تخته زیرین در و
المِرْدی انکه او را در حرب اندازند
المِرَّةُ قوت و کش المِرَرُ ج المِرَّةُ الحمرآء
کش سرخ والمِرَّةُ الصفرآء کش
زرد والمِرَّةُ السودآء کش سیاه المِرْدَنُ
دوک المِرْزابُ ناودان کوینه

کسی

کشتی دارانا المَرازیب ج المِرْزَبَةُ کلوخ
کوب المِرْزَحُ آن چوب که زیر رز نهند
المَرازِحُ ج المِرْزَمان دو ستاره است
ابشعریان المِرْزیحُ بانک المِرْساةُ
لنکر کشتی المَراسی ج المِرْسالُ
تیر ناوک و اشتر خوش رو المَراسیلُ
ج المِرْشَحُ والمِرْشَحَةُ آب چین والمِرْشَفُ
ایضاً والمِرْشَحَةُ آنچه در زیر نمد زین
بود تا خوی بچیند و نرم آستر المَراشِحُ +
ج المِرَشَّةُ بشنجه چیزی باشد که جوله +

آب بدان بر کرباس زنند والمِرطمّ ایضًا
المِرشَفَة دکوی که سر قلم بدان پاک کنند
المَرشفات ج المِرشَفَة الکشتوانه +
المِرشَم برک که بر نان زنند والمِرقاط
ایضا المرصاد راه فراخ المِرضاخ
سنک که بدان خسته خرما کوبند +
المَراضِیخ ج المِرضاض دسته سیر
کوی المِرضَة ابجه بدان خرس نرم کنند
المَراضِج المِرط نوعیست ازجادر
الامراط والمرُوط ج المِرطاس

مثل

مثل طایر پیشرد بصوته الطیور
المِرفاق آن اشتر که بستان او را بستان
بند درد مند کرده بود خاکه جون
او را بدوشند خون برود المِرفَد
قدح بزرک المرافِد ج المِرفق
زورنک وسازکاری وآب خانه +
المرافِق ج المِرفَقة بالش تکیه المرافِق خ
المِرقال اشتر زود رو المرکاح دَحل
که بازبس می افتد المرکاز پرکاذ
المِرکَضَة خانه کمان وسماز کضّان

المِرْكَنُ تغار المَرَاكِنُ ج المِرْمَاةُ تير
نشانه المَرَامِحُ ج قَوْسٌ مِرْنَانٌ كمانى
بانك المِرْوَبُ ماست دان
المَرَاوِبُ ج المِرْوَحَةُ باد بيزن
المِرْوَدُ چوب سرمه وتير چرخ المَرَاوِدُ
ج المِرْيَةُ كماندى المِرِّيحُ سخت
نشاطى وكشته زره مند المِرِّيخُ تير
پرتاب والمِرِّيخُ بهرام وان ستاره
در آسمان پنجم المِزَاجُ آميزش
الأَمْزِجَةُ ج ناقةٌ مِزَاقٌ ونِزَاقٌ

بالنون

بالنون اشترى سبك رو المِزْبَرُ
قلم المِزَجُّ نيزه كوتاه كوتاه المِزْحَافُ
آن اشتر كه پاى دررفتن المِزْدَاةُ
كوكوز المِزْرُ نبيد ارزن المِزْرَاقُ
زوبين المَزَارِيقُ ج المُزَّا فزونى
المِزْغَاجُ آن زن كه ارام نگيرد بريكجا
المِزْغَافَةُ مار كشنده المِزْلاجُ زن
لاغر سرين وكليدان كه بدست كشايند
المِزْلافُ آن اسب كه بجهد بسيار
افكند وتره بند المِزْمَارُ ناى كه بزنند

المزامیر ج المزوج دسه دربستن
المزود توشه دان المزاود ج المزهر
بربط المزاهر ج المسأب خیك
انكبین المساد والمساد خیك
روغن المسباح مهره تسبیح
المسبار میل جراحت المسحاد
توشور والمسحاة والمسعار
والمسعر ایضا المسحاة تیشه
المساحی ج المسح پلاس رهبان
المسوح ج المسح آن اسب که رفتن

ازو همی ریزد المسجة سمك جولا والمسحوجة
ایضا المساج والمساوج ج المسحل
زبان و آهن لگام زیر زنخ اسب
وانچه آهن بان روشن کنند وداس
وچوب ساى ومرد دلیر وکورخر نر
وجلاد وساقی وباران نیك ودهن
مشك وجامه بنبه ورشته یك
توى المساحل ج المسخنة آفتابه
المسخیة نوعیست از نخ المسداة
کوکون وتننده جولى باشد دوشاخ

کہ بانکرها بر تنند المسرجة چراغ پایه
المسارج ج المسرد درفش المسارد
ج المسطار نوعیست شراب المسطح
چوب میان خیمه وخوان که بران آرد
باز برند وکوزه بهن وجنبر آب در
کوه المساطح ج المسطر خط کش
المساطر ج مسع باد شمال را المسعار
والمسعر آنک جنک انگیزد وشود
شود المساعر ج ومسعر نام
مردیست المسفار والمسفر انکه

نابیسته

قوی باشد بر سفر کردن المسفرة
آن اشتر که برو سفر کنند وجاروب المسفر
چوب سای وماله برزکر المسافن ج ١
ناقة مسقاب آن ناقه که همه نر زاید
المسقام بیمار کن المسك مشك
رجل مسكير كثير السكر المسكين
بیچاره المساكين ج المسلاخ پوست
مار چون بیفکنند وپوست گوسپند
چون بیرون کنند وخرما که خارها اش
فرو د ریزد المساليخ ج المسلاط

اسبك كليد المسالط ج المسلوق
فوى سخن والمسلق ايضا المسلة
جوال دوز المسال ج المسلى جوال
دوز كرا المسلفة ماله برزكر المسماد
ميخ آهنين المسامير ج المسماك
كالبد واك وجوب خيمه المساميك
ج المسمع كوش المسامع ج المسناف
آن اشتركه بار فراپيش افكنند المسانيف
ج المسن سنك افسان المسان ج
المسواة اركه بان زمين راست كنند

المسواط

المسواط كفجه عصيدة المساويط
ج المسواك معروف المساويك ج
المسورة بالش چرمين المساور ج
المسياح انكه ميان مردمان تباه كند
بسخن چينى المسباع والمسبعة
ماله كل المشاة زنبيل كاريز كن
المشج آب مرد باخون زن آميخته
الامشاج ج المشجب والمشجر
سه پايه جامه المشاجب والمشاجر
ج المشجذ سنك افسان المشاحذ

ج المِشحَطَةُ چوب که زیر طاق زنند
المِسَدَّةُ میان بند المِشْذَبُ داس ورز
المَشاذِبُ ج المِشْداقُ بام هموار
المَشْرَبَةُ جای آب المَشارِبُ ج
المِشْرَطُ نیش حجام المَشارِطُ ج المِشْط
شانه المِشْعَبُ سوزن ودست افزار
کاسه بند المَشاعِبُ المَشْعَلَةُ شعله
دان المَشاعِلُ ج المِشْفَرُ لفج اشتر
المَشافِرُ ج المِشْقُ گل سرخ المِشْقَصُ
پیکان دراز المَشاقِصُ ج المِشْکاةُ

طاق

طاق چراغ در وزن المَشاکی ج المِشْلَوْزُ
+ زرد لوی شیرین خسته المُشْمُش زرد لو
المِشْمَلَةُ شمع دان المَشامِعُ ج المِشْمَلُ
کوتاه المَشامِلُ ج المِشْمَلَةُ کلیم که درخویش
بپیچند المِشْناءُ آنکه همه کس او را دشمن دارد
المُشَنْقَصُ کوساله المِشْوارُ آنجا که ستور
عرضه کنند برخریدار المِشْوَذُ عمامه المَشاوِذُ
+ ج المِشْوَلُ ونک کاوچار المِشْیاطُ آن
اسب که زود فربه شود المِشْیاعُ آنکه
راز نگاه ندارد امرأةٌ مِشْیاعٌ زنی بازی

کن وخندان المِصباح چراغ المَصابیح ج
والمِصباح آن شتر که چرا کند تا روز
دور براید المَصبّةُ آب دستان المَصابُ
ج المِصبحَةُ چراغ المِصحاةُ آوند
المِصداف بیناسك ای روزن خانه
وسوراخ که در جب بود المصادیف
ج المِصدغةُ بالش سر المصادغُ
ج المِصرُ شهر جامع بزرك الامصارُ
ج ومِصرُ نام شهریست والمُصراحةُ
المصورج المِصرانُ الكوفة والبصرة

عراقان المِصرادُ انکه طاقت سرما ندارد
المِصراعُ نیم بیت شعر المِصراعان دردو لخت
الواحد مِصراعُ المِضرَبُ ماستدان
المِصرَدُ زبان وآن تیر که از نشانه بگذرد
المِصرَمُ داس ودوك تراش المِصفاةُ
پالونه المَصافی ج رَجُلٌ مُصقعٌ قوی
سخن المِصقلةُ ابجه بدان آهن روشن
کند المَصاقِلُ ج بقال حمارٌ مِصكٌ
خری سخت قوی واشتر با نیرو بند
المِصلی پای دام المَصالی ج المِصولة

جاروب خرمن المِصْيَدَةُ دام المَصَايِدُ
ض ج رَجُلٌ مِضْحَاكٌ مردی بسیار خنده
المِضْخَةُ که بدان آب اندازند المِضْرَابُ
دام مرغ المَضَارِيبُ ج المِضْرَبُ زخمه
المَضَارِبُ ج المِضْرَجُ دکوی که کودک
را دران بحنند المَضَارِجُ ج المِضْمَارُ
میدان واسب باریک میان المِضْمَدَةُ
جوبی که بر گردن گاو نهند المِضْيَاعُ
کم کننده ط المِطْبَخُ دیك المَطَابِخُ
ج المِطْشَةُ گردنا بازی است المِطْحَرُ

آن تیر که دور بشود المِطْرَدُ مرک
المَطَارِدُ ج المِطْرَقَةُ خایسك وچوب
پنبه زن المَطَارِقُ ج المِطْعَامُ اکه طعام
بسیار خورد المِطْعَانُ نیزه زننده المَطَاعِيرُ
ج المِطْفَحَةُ کفگیر المَطَافِحُ ج المِطْلَاءُ
زمین نرم المَطَالِي ج رَجُلٌ مِطْلَاقٌ
مردی بسیار طلاق المِطْمَاعُ آن زن
که طمع نماید ودست ندهد المِطْمَرُ رزه
بنا المَطَامِرُ ج المِطْمَلَةُ چوب نان
بختن المِطْوُ سرزک خرما المِطَاجُ

والمطو الصاحب المطهرة معروفة
المطاهر ج ط المظلة سايه وان المظلوت
ج المظنة آهر كه در حلقه بران آيد
ع المعبر نوعيست از كشتى خرد المعبلة
پيكان پهن المعابل ج امرأة معجاز
زنى بزرگ سرين المعجزم المعجزة
ميان بند المعاجز ج المعذار برده
المعاذير ج المعراج نردبان
والمعرج ايضا المعاريج والمعارج
ج المعراض آن بولاد وتير بى پر

ك المعاريض ج المعرض جامه كه كنيز
رادران عرضه كنند المعارض ج المعزابة
آنكه گوسپنه را دور برد المعزال بى
ج نيزه و سست المعازل المعزف رودها
كه بزنند المعازف ج المعزق كلند
المعازق ج المعزى بز المعشار ده
يك المعضاد كفجه عصيد المعصب
سربند وركبند المعاصب ج المعصر
كروش المعاصر ج المعصرة تخته
روغن كر وكوبين المعصم جاى دست

رنجن ازسر دست المعاصم ج المعضاد
بهلوی درو کویند بشتیوان در
المعاضید ج المعضد دهره وبازو
بند وتوشه دان مسافر که در بازو افکند
المعاضد ج امراة معطار زنی که
عطر بسیار بکار برد مذکر ومؤنث
درین یکسان المعفاج چوب جامه
شوی المعقاب آن زن که یکبار
بسر زاید ویکبار دختر المعاقیب
ج المعقاص زن کست خوی

المعقر زین که پشت ریش کند المعقص
تیر کز المعلاق دوال رکاب وور آویز
سر دن المعالیق ج المعلف آخور
المعالف ج المعن مرد فضولی وآن
اسب که با هر اسبی برابری کند در زین
وکویند انکه بر هر اسبی پیشی کند المعواج
نیك کرده المعوان ایار المعود
تور زین المعاود ج المعوز والمعوزة
دامنك وآن دکوی که کودك را دران
بحند المعاوز ج المعول جوال المعاول ج

المغنی و المغار و دکانی الامعاج المعیار

ای سنگ المغرفة کفچلیز المغارف ج +

المغزل دوک المغازل ج المغزل

دوک تراش المغشم دلیر المغاشم

ج المغفار و المغفر صمغ درخت

المغافیر و المغافر ج و المغفر

خود که برسر نهند المغلاة و المغلاة

تیر پرتاب المغلاق کلیدان

که بکلید گشایند المغالیق بندار

جولا المغناج آنکه ناز بسیار

کنا المغوار بسیار غارت المغاویر

ج المغول عصا شمشیر المغاول

ج المفاد باب زن و تنور شود

المفتاح و المفتح کلید المفاتیح

و المفاتح ج المفراض و المفرض

گاز المقاریض و المفارض ج المفصد

نیشتر المفاصد ج المفصل زبان

المفاصل ج المفضة کلوخ کوب

المفضال فضل کننده المکعب المفصل

جامه باد روزه المفاضل ج المفر +

رنك آورد و آن اسب كه برهر كونه برود
و المقاط رسن اشتر المقطخ المقبض
آن رسن كه ببندند و اسبان مسابقت
را از انجا رها كنند و المقوس ايضا المقبض
نيم دسته كاوجاز و دستوى در
المقثة كرذناك بازى است المقحاد
اشتر بزرك كوهان المقحام در شونده
در كارها المقدار اندازه المقادير
ج المقدام فرا پيش شونده المقاديم
ج المقدّ نشكرده المقدح كفجليز

المقادح ج المقدحة آتش زنه المقراة
حوض بسيار آب المقارى ج والمقراة
نام جا بكاهيست المقراض ناخن
پيراى المقاريض جماعة المقراع
تور كه بدان سنك شكنند المقرعة
عه زن معروفة المقارع ج المقرعى مقرّ
المقرم بستر آهنك المقارم ج المقرنة
پرنوى جوى المقص ناخن پيراى حجام
المقصرة چوب كازر كه جامه
بران كوبند المقصل والمقضب

شمشیر بران المِقَطُّ انجه سر قلم
بران برند المَقَاطُّ ج المِقْطَرَةُ
کلو کوی که برپای دزدان نهند المَقَاطِرُ
ج المِقْطَعُ کاز المِقْطَلُ اهره
دوسر المَقَاطِلُ ج المِقْطَعَةُ
عمامه المَقَاطِعُ ج المِقْعَمُ تخته
زورین دنا المَقَاعِمُ ج المِقْفَلَةُ
جام المَقَافِلُ ج المِقْلادُ دسته لو
المَقَالِی المِقْلاةُ تاوه المَقَالِی
ج اِمْرَأةٌ مِقْلاتٌ زنی که کودکش

فرا نیاید مَقَالِیبُ ج المِقْلادُ کلید
والمِقْلِیدُ ایضًا المَقَالِیدُ ج المِقْلَوْصُ
آن شتر که تابستان فربه شود المِقْلاعُ
وزکهن المَقَالِیعُ ج المِقْلَبُ کلب
بیسک المِقْلَدُ کوژ کلید المِقْلَدَةُ
کنجینه المِقْلَمُ سم برای وغلاف
نر اشتر والمِقْلَمُ والمِقْلَمَةُ قلمدان
المَقَالِمُ ج المِقَمَّةُ جاروب ودهن
گاو وگوسفند وآهو المَقَامُّ ج
المِقْمَعَةُ خود شکن المَقَامِعُ ج

المِقْنَب ازسی مرد تا چهل و حوقی سواران
المَقانِب ج المِقْنَع والمِقْنَعَة
کواشامه المَقانِع ج والمِقْنَعَة
ماله بزرک المِقْنَعَة بجوتک
المِقْوَد افسار المَقاوِد ج المِقْوَس
غلاف کمان و آن رسن که ببندند
واسبان مسابقت را از انجا رها
کنند المَقاوِس ج رجل مِقْوَل مردی
نیک سخن المِقْوَم نیم دسته کاو جاد
المِکَنَّة چراغ بادو آنچه

ک

و سرطوق مکند المِکَبّات ج المِکْتَل
زنبیل المَکاتِل ج المِکْتَلی زنبیل فروش
المِکْثار بسیار کوی المِکْسال آن
زن که کار نکند و این مدح بود مَکاسیل
ج المِکْسَحَة جاروب والمِکْنَسَة
ایضا المَکاسِح والمَکانِس ج المِکْعَب
سرکه در پای کنند المَکاعِب ج المِکْمَدة
کدین کازران المِکْواة آهن داغ
المَکاوِی ج المِکْوَس کتینک
آس تیز کردن المِکْیال پیمانه

اللکا يلج الملاط پهلوی شتر و کلا
که کاه بنود دران الملبن کالبد
خشت وجای شیر الملاوبن ج الملح
نمک وبیه وشیر وبرکت وحرمت
والملح المطیب نمک خوش ومآء
ملح آبی شود الملحاح آل شتر که از
ازا بسجود فراز تر نشود ودرحل دندان
کیر الملحام تخته زورین از درن
الملحب کاز و نیر بر ولسان ملحب
زبانی بران الملحفة جادر الملاحف

ج الملحی نمک فروش الملحیة نمکینه
الملخ احمق الملدس آن سنک که بدان
خسته خرما کوبند الملاود سرج الملدم
کران احمق وام ملدم کنیت تب
الملزام ابن الملزم خرک کاردکر
الملطا والملطاة والملطاة آن
جراحت که بدان پوست تنک رسید
که زور استخوان سر بود وفی الحدیث
الملطاة بدمها الملطاط کناره
دریا وکهنی روغن کر الملطاس

سنك بزرك • الملاطس والملاطيس
ج • يقال هو ملط خلط او بی اصل
وبی نسب • الملطس سم سخت الملاطس
ج • الملعقة كفجه طعام • الملاعق
ج • الملقة بندك يح • الملقط
نازحين • الملة كيش • الملاج • الملواح
خروهه وآن مرغی بود كه صياد بر روی
دام بندد تا مرغان برو كرد آيند
وآن اسب كه فربه نشود وآن شتر كه
زود تشنه شود • الملواط ماله كل

الملواط

الملواط مشغرده • الملوی بری روی
زمین كه آفتاب بر ان تابد • الاملاج
الملوا كرذنا كه برحيل سخنذ • المليقة
دوات شور • الممخاط كلكن
المخض والمخضة كول شير زدن
الماخض ج • الممراح اسب
نشاطی • وارض ممراح زمینی تیز بر
الممراض بیمار كن • الممسح لتكه
كير • الممسحة ماله جولا • الممشط
شانه دان • الماشط ج • الممطر

الملوی

الملقة
مرد ممد حلیم وقور

جامهٔ بارانی المماطر ج الممطر الملحة نمکدان
الملسة والملقة مالهٔ برزکر والملقه
مالهٔ کل الممالوج المنبذة بالش سر
المنابذ ج المنبر م المنابر ج المنبض
کمان پنبه زن المنفخة ایضا المنتاخ
والمنتاش موی چینه المنتاق زن
بسیار فرزند المنجاب آن زن که فرزند
نجیب زاید وآن تیر که پر دارد و پیکان
المناجیب ج والمنجاب الضعیف
والجمع المناجیب ج المنجاد ایاد

رجل منجر مردی سخت رو والمنجرد
سنل کرم که در آب افکنند تا آب
کرم شود المنجل نیزهٔ فراخ جراحت
وداس المناجل ج المنجم شاهینک
ترازو والمناجم ج المنخاز سیر
کوی المناخیز ج المنخات والمنحث
رنده المناحیث والمناحت ج المنحة
آن اشتر که بدهند تا شیر وپشم
وی نفع گیرند والمنحة العطا
المنداس زن سبک سر المندف

کمان نبه زن المنادف ج المندغة برگ
کمان زنند و المنسعة ایضا المنادغ
والمناسغ ج المندیل دستار المنادیل
ج و مندیل الغمر دستارخوان المنزع
تیر المنسأ والمنساة والمنسأة
عصا المناسئ ج المنسج زیر شانه
اسب و شانه کرباس المناسج ج المنسر
از سی مرد تا چهل و منقار مرغ شکاری
المناسر ج المنسف شب روغن
کر المناسف ج المنسفة ارکه بان

زمین

زمین راست کنند المناسف ج المنشار
اره المناشیر ج المنشال کوشت
آهنج المنشل خار وای آن سیخ که
نان بدان از تنور برارند المناشل
ج المنصب دیک پایه آهنین المناصب
ج المنصح سوزن المناصح ج المنصف
خدمتکار المناصف ج المنصیل
در دام موش و نوی در زیر زمین که
آب رود در آن المنطق والمنطقة
کمر المناطق ج رجل منطیق مردی

نيك سخن المنعب اسب سرجنبان بى مانده
المناعب ج المنفاخ والمنفخ دم آهنكر
المنافيخ والمنافخ ج المنفحة پنير
مايه المنقار كلب مرغ وكيتنك
آس تيز كردن والمنقار والمنقر
سكنه المناقير والمناقر ج المنقاش
موى چينه وآهن بكار كردن المناقيش
ج المنقاف كوش ماهى المنقب سكنه
ومته المناقب ج المنقبة آبخراب
ستوربان بكشايند المنقعة ديك

سكين المناقع ج المنقل زنبر والمنقل
جند وموزه كهنه المناقل ج المنماص
والمنمص موى چينه المناميص و
المنامص ج المنة سپاس المنن
ج المنوال پروى جولا المناويل ج
وتقال هم على منوال واحد اى على رشو وكذلك
رموا على منوال اى على رشق المنهاج راه
فراخ المناهيج ج منى آنجاكه قربان
كنند در حج المهاد بستر وآرامكاه
المهد ج المهاد باد بانك كننده

والمنه العطيه والانعمه

المهدی طبق هدیه المهنا ربسیار
کوی المهاذیر ج المهراس هاون
سنکین المهاریس ج المهرج
اسب بسیار رو المهارج ج المهرجان
مهرکان و آن شانزدهم مهرماه
بود المهزاق زن بسیار خنده
المهزام سرنجابکی بازی است المهز
نجک المهازج المهزع شیر
المهازع ج المهمار و المهمر
انکسر که سخن فرو ریزد المهنه

المهن

المهن ج المهیاف آن اشتر که زود
تشنه شود المئبر سوزن دان
المآبر ج المیتان آن زن که عادت
شده بود او را که همه نکونسار زاید
المیتة مردار المیتدة چوب کوب
المیثاق پیمان المواثیق ج المئثر
نشان زکش المآثر ج المیثرة آنچه
بر روی زین افکنند تا نشست سوار
آسان بود المواثر و المیاثر ج المیجرة
دارو دان المواجر ج المیجن کوبه

والمیسرة
النمیمه

البجنة كدین كا ذور المواجن ج المجان
خرما دستانی المیدع براهن كار
المیدعة دانك المَوادع ج المیدنة
مناره المآذن ج رطل میّر مردی
بسیار نكاح المیراث م المواریث
ج المیراد اشتركه روز داب نتابد
المیرة كینه المئرج المیرة خوار
بار المیرج المیزاب والمئراب
ناودان المآزیب ج المیزان ترازو
الموازین ج وقوله تع ووضع المیزان

ای العدل والمیزان الكتاب الذی فیه
اعمال الخلق والمیزان نام برجیست در آسمان
المِئزر ازار المآزر ج المئساق
آن كبوتر كه بال برهم زند در حال پریدن
المآسیق ج المیسم نیكویی و آهن
داغ المواسم والیاسم ج المیشار
والمئشار اره المواشیر والیاشیر
والمآشیر ج المیشعة ما كوی جولاه
ای شفت المیضاء آب خانه المیطعة
سرمته المیعاد وعده ووعده جای

المَواعيدُ ج المِيعاسُ آن ريك كه دشوار
بود رفتن دران المِيفَرُ خد مسكا الميقات
المِفعَالُ مز الوقت اى هنكام وانجا كه
ازان حرم كيرند حاجيان چون ذات
عرق اهل عراق را ويلملم اهل يمن را وذو
الحُليفه اهل مدينه را وجُحفه اهل
شام را وقرن اهل نجد را المواقيت
ج المِيقدةُ جاى آتش الميقعةُ
خايسك وكتينك وآن چوب كه گازر
بران جامه كوبد وانجا كه باران بران نشيند

از چوب يا از خشت المواقع ج المِيقفُ
والمِيقافُ آنچه جوش ديك بدان نشانند
ميكالُ وميكائيلُ فرشته روزيها عليه السلم
المِسكَلَةُ ديك سفر وكاسه بزرك
الميلادُ وقت زادن المواليدُ ج الميلُ
سرمه وسيل فرسنك الاميالُ ج
المِيلَغُ سو بن سك المَوالِغُ ج المِيمُ
نبيد وكويند رامش المِئناثُ نرم اهن
وآن زن كه همه دختر زايد المآنيث
ج تمت التمامتُ والحمد لله رب العالمين والصلوة والسلم

النَاجُ بادزود رَو

على رسوله محمد وآله الطيبين بسم الله الرحمن
الرحيم كتاب النون باب النون المفتوحة
النَآدُ والنَآدِيُ سختي النابُ دندان
نيش النابان دو الانياب والنُيُوب
ج والنابُ السَيد والنابُ اشتر
پير النِيبُ ج يقال ما بالدار نابحٌ اى احدٌ
النَابِلُ تيردان النابهُ نامور النَاتِقُ
زن بسيار فرزند وزَنْدٌ ناتِقٌ آتش
زنه بسيار آتش وناتِقٌ نامست ماه رمضان را
النَاثِرُ آن كو سبند كه چون بسرفد چيزى از

بيني وى بيفتد والنافرايضا النَاجِحُ م
النَاجِدُ دندان خرد النَواجِذُ ناجِرٌ
نامست صفر را النَاجِسُ آن درد كه
از آن به نشوند النَاجِشُ صياد النَاجِعُ
خون تازه بعير ناجِلٌ يرعى النَجِيلَ
وهو نبت إبلٌ نَواجِلُ ج النَاجُودُ
آوند شراب النَواجِيدُ ج النَاجِرُ
بازبسين روز از ماه النَاجِرُ آن
دو رك از اسب كه خون كشايند
از آن النَاجِلُ نژاد النَاجِلُونَ ج

الناحیه سوی النواحی ج الناخر استخوان
پوسیده و یقال ما بالدار ناخر ای احدٌ
الناخس آن دایره که بر جای داغ بود
از اسپ وهی نکرهٌ وکون دنبال اشتر
و بزکوهی پر یقال هضبةٌ نادرةٌ
ای مرتفعةٌ النادی انجمن النادیة
آن خرمابن که از آب دور بود النارُ
آتش و داغ که بر ستور نهند الانوُرُ
والنیرانُ و النورج ونار الحباحب
آتش که از سم ستور بجهد النارباج

ناروا النارنج نارنگ النارجیل کوز هندی
النارج دوزه النازلة سختی النوازل ج و یقال
ما عنده نازلةٌ ای شیءٌ نیست نزدیک او چیزی
الناس از نخستک الناشئة ما یست مکه را
الناسخ نسخت کننده و منسوخ کننده الناسک
زاهد الناسکون والنساک ج الناسور
بالسین والصاد ریشی که بر گوشه چشم
افتد و جایگاه دیگر الناهی فراموش کننده
الناسون ج الناشب تیرداد و ناشبٌ
نام مردیست الناسرة رکا اندرون

ساو دست • النواشز ج • الناشزة
افراز همش سر • وآن زنی که با شوی
آرام نگیرد • النواشز ج • وارضٌ ناشزةٌ
زمینی بلند آب • الناشط آن گاو که
از زمینی بزمینی شود • النواشط ج • فخذٌ
ناشلةٌ رانی اندک گوشت • الناشئ
از کودکی برآمده • مذکر و مونث درین
یکسان بود • النشأ والنشاء ج • الانشاء
ج • ناشئة اللیل اول ساعتها شب
الناصر یاری دهنده • الناصرون ج

الناصح نصیحت کننده • و درزی
الناصحون ج • یقال ابیض ناصعٌ سپید
سپید • و بدانک بلفظ ناصع جمله را
تاکید توان کرد • یقال احمر ناصعٌ و اصفر
ناصعٌ و اخضر ناصعٌ • الناصف خدمتکار
الناصفون والنواصف ج • الناصفة
راه کذراب • النواصف ج • الناصیة
موی پیشانی • والناصاة ایضا •
النواصی ج • الناصب البعید •
الناضح اشتر آبکش • النواضح

جاسوس النّاطِفُ م النّاطِفی ناطف
فروش النّاطِقُ اشتر وگاو وگوسفند
والنّاطِقُ سخن گوی النّاطِلُ والنّاطَلُ
والنّأطَلُ پیمانهٔ خمر النّواطِلُ
والنّیاطِلُ ج النّاظِرُ نگرنده النّاظِرُ ن
ج والنّاظِرُ سیاههٔ چشم که مردمک
اندران پیدا آید النّواظِرُ ج النّا ظِران
دو رگ از دو سوی بنی النّاظِرَةُ
چشم النّواظِرُ ج دَجاجةٌ نا طِمٌ -
مرغی که خایه دارد النّاطومَةُ

وَجهٌ ناضرٌ روی تازه ویقال اَخضر
ناضرٌ سبزی سیر النّاضُّ مال نقد
چون زر وسیم النّاطِبَةُ ثقبه نایزه
النّواضِبُ ج النّاطِحُ آن صید که از پیش
درآید یقال ما له ناطحٌ ولا خابطٌ نیست
اورا گوسفند نرینه ونه اشتر والنّاطِحُ
نامیست شترطین را والنّطحُ ایضا
ویقال اَصابَهُ ناطحٌ ای امرٌ شدید
النّاطِرُ دشتوان ورزوان +
والنّاطورُ ایضا النّواطیرُ ج النّاطِسُ

کلاوهٔ ریسمان بعیرٌ ناعجٌ اشتری سبیه
النَّاعِجَةُ زمین نرم النَّواعِجُ ج النَّاعِرَةُ
پرآسیا النَّواعِرُ ج النَّاعِقانِ
دو ستاره است از جوزا النَّاعِلُ
نعل بند وگور خر دشتی النَّاعِمَةُ
زن نازک نرم النَّاعِماتُ والنَّواعِمُ
ج النَّاعُورُ آسیاء آب النَّاغِضُ
سرشانه النَّافِجَةُ نافهٔ مشک
النَّافِجَةُ ابتداء باد سخت واستخوان
پهلوی از بس النَّوافِجُ ج یقال

ما بالدّار نافخُ الضَّرَمةِ ای احَدٌ
النَّافِذُ آن تیر که از نشانه بگذرد
النَّافِسُ تیر پنجم قمار النَّافِضُ تب لرزه
النَّافِطَةُ گوسپند نرینه یقال
ماله نافِطَةٌ ولا عافِطَةٌ یعنی نیست
اورا نرینه و نه میشینه النَّافِعُ
سود دهنده ونافعٌ نام مردیست
النَّافِقُ وا النَّافِقاءُ سوراخ موش
دشتی النَّوافِقُ ج النَّافِلَةُ نواسه
وآن طاعت که نه فریضه بود ونه

سنت النوافل ج النافِهُ والانثى
نافِهَةٌ رنجور النُفَّجُ النَاقَة
اشتر ماده النوق والنِیاق والانیق
ج الاَیانِق جمع الاَینُق النافِقُ
سیم کرین الناقِرُ چنک و چنک
زننده و آن تیر که بر نشانه آید الناقِس
سراب تروش دم ناقِعٌ خونی تازه
الناقورُ بوق والناقورُ الصورُ الناقوس
انچه ترسا آرد در وقت نماز بزنند
النَواقِیسُ ج النافِقه از بیماری به

شده

شده النُقَّهُ ج النَاکِرُ چاه که آبش برسیده
بود رَجُلٌ نالٌ مردی بسیار عطا النوالُ ج
النالة میان سرای الناموس رازدار
وخانه صیاد النوامیس ج والناموس
الاکبر لقب جبرئیل علیه السلام النامی افزاینده
النوامی ج النامیة تاک رز النأنأ نا بد دل
النأنأة اول مسلمانی النانخواه ازغون
الناووس ستودان گبر کان النواویس
ج الناووق ناوای تلو الناووقة
نوذ الناوة ایضا الناویة اشتر فربه

الناهد کنیزک که بستان از جای برخاسته
بود. النواهد والنهد ج. الناهض والناهضة
کوشت میان بازو وبچهٔ کبوتر که فرا پریدن
آمده بود. النواهض ج. الناهقان دو استخوان
از دو سوی روی اسب. الناهق یکی النواهق
ج. الناهل تشنه وسیراب. وهو من الاضداد
یقال ناهیک ای حسبک. الناءم
النایات ج. النایبة تب هر روزه
وداهیه. النوایب ج. النایحة نوحه
کننده. النوایح ج. یقال بینهم نایرة
اى عداوة. النایط رکیست در پشت
ما زو یقال هو جایع نایع او سخت کرسنه
وقیل النایع العطشان. النایل عطا.
وعطا دهنده. النایم خوفته. النایمون
والنوام والنیام والنوم والنیم ج.
سوق نایمة بازاری کاسد. النبأ
خبر. الانبا ج. النبأة او آز پوشیده.
النبات زوبحن بان. النباج سخت
آواز. النباح بانک کننده. النباذ نبیذ
فروش. رجل نبار ای فصیح. النباش مرم

النباض لرزنده النبال تیرگر و تیرفروش
النبال لون ج النبت هرچه بروید
النبات ج النبوت ج النبخ آبله
النبخة کریت تعال جلس نبذة ای
ناحیة النبر بانگ خرس والنبر
الهمز النبر لقب الانبار ج النبر
آنجا که طبیب بر بجد از دست النبط
نخست آب که بدید آید در چاه والنبط
والنبیط گروهی اند در سواد عراق
الواحد نباطی و نباط و نبطی الانباط ج

شاة نبطاء گوسپندی پهلوها سپید
النبع درخت کشیر و النبغ درنگ آرد
النبق حمل السدر النبکة سرپشته
النبک ج النبل الکبیر والصغیر
وهو من الاضداد النبل تیر النبال ج
النبهرج نبهره النبیب بانگ کشن بز
النبیث گل زبن کرده النبیثة
خاک که از چاه برآرند النبایث ج
النبیذ م الانبذة ج والنبأ و
الانباء خ النبی پیغامبر و بزرگوار النبیون
النبالم

ج النَّتش نقطه سپید که بر ناخن افتد
النَّتْر خایه اشتر مرغ النَّتوج اسب
بزه نزدیک و کاو زاینده النَّتیجة
معروفة النَّتایج ج النَّتاخب النَّثر
سخن پاشیده النَّثرة نام منزلیست
از منازل ماه والنَّثرة النَّثلة کوآب
زودین و زره فراخ النَّثور زن
بسیار فرزند النَّثیلة خاک که
از چاه برارند النَّجاة جوب
هودج النَّجاج والنَّجاة رستگاری

النجاح

النَّجاح پیروزی النَّجاحي کل خوردنی
النَّجاخة آن زن که سیر نشود از جماع
النَّجاد آراینده و مصلی دوز النَّجار
درودگر النَّجارون ج النَّجاسة پلیدی
النَّجب پوست درخت الانجاب ج
النَّجد خوی النَّجد زمین بربالا و
راه بربالا الانجد والنجود والنجاد
ج الانجدة ج ج وقوله تع وهدیناه
النجدین ای طریق الخیر وطریق الشر
وقیل الثدیین النَّجد سخت دلیر

النُّجَداءُ

والنَّجيدُ ايضًا الانجادُ والنُّجُدُ والنُّجَداءُ
النَّجَرُ تشنگی اشتر که سیر نشود از آب
النِّجارُ اصل مردم و گونه روی النَّجرانُ
تشنه و پاشنه زیرین در و نَجرانُ
نام شهریست النَّجَسُ پلید النَّجلُ
زه و زاد و آب زه النُّجُولُ ج عَينٌ
نَجلاءُ چشمی فراخ و بزرگ وطَعنةٌ
نَجلاءُ طعنهٔ فراخ جراحت النَّجمُ
ستاره و هر نبات که ساق ندارد
و هنگام فرود آمدن قرآن الانجمُ

والنجم

والنُّجُومُ ج والنَّجمُ الاصلُ النَّجوُ ابر
چون بدید آید النَّجاخُ والنُّجُوحدثُ
مردم و آن سباع نَجوُ العينِ ونَجوُ
العينِ و نَجِيُّ العينِ و نَجيءُ العينِ
پلید چشم النَّجوةُ بالا النَّجودُ گور
خرستاغ النُّجُدُ ج ماءٌ نَجُوعٌ
آبی گوارنده النَّجوى راز النَّجيبُ
پسر نیک و اشتر برگزیده النُّجُبُ
والنَّجائِبُ ج والنَّجيبُ رسن از

النجيثة خاك كه از چاه برارند راى
نجيح اى صواب النجيرة كاچى
وصفه چوبين النخيس آن درد كه
ازان به نشوند النجيع خوى وخون
سياه النجيل باتست النجى همراز
النجيون والانجيا والانجية والنجى
لقب موسى پيغمبر است عليه السلم النجار
استركش النحات تراشنده
النحاس مس كر النحام بخيل النحب
نذر و مرگ النحر آنجا كه گردن بند

بود از سينه النحور و يوم النحر
عيد گوسپند كشان النحس ضد
السعد النحسان زحل و مريخ النخض
گوشت اكنده النخطة سرفه گو
كه ازان ببرد النخل گور انگبين الواحدة
نخلة والنحل نزار والنحيل والنخيف
ايضا النحز والنخفج النحو احيث
والنحو الطريق الانحاج النحوص گور
خر بى شير النحايص ج النحيب گريه
الحافر النحيت سم كناره ريزيده

النحيتة حوى النخيخ آواز النخيرة
روز بازپسين از ماه النخيرة خوى
ونوار ثمين ونوار كه بر كنار سقف خيمه
دوزند النحض گوشت اكنده النحض
ج النخيط آواز النخاخ نخ باف
ونخ فروش النخاس برده فروش
النخال سبوس فروش النخم النخاخ
والنخ ج النخة خرد گويند بنده
النخرة بوسيده وكهنه النخل خرمابن
والنخيل ايضا الواحد نخلة النخوة

والنخة ما سمى الصدقات فيأخذ المصدق له

بزرگوارى النخور آن اشتر كه شير كم دارد
تا انگشت در بينى ونكند رجل نخب
الفؤاد مردى بد دل النخير آواز
بينى النخيرة شير بز وميش برهم دوخته
النخيف بانگ گاو ند النداة قوس
قزح النداف سه زن رجل ندب
مردى كار گزار الندب ابخه درميان
كنند چون بخرى گرو بندند الانداب
ج والندب نشان ريش الانداب
والندوب ج رجل ندس نطس

مردی دریاوند● النّدّ نوعیست از بوی +
خوش● النّدمانُ پشیمان● والنّدمانُ
والنّدیمُ ہم قدح النّدامیٰ والنّدامُ والنّدما
ج● النّدْوَةُ والنّدیُ جای حدیث کردن
الانْدِیَةُ ج● النّدی الشّحم● والنّدیٰ نم
الانداءُ والانْدِیَةُ ج● ارضٌ نَدِیَةٌ
زمینی نمکن● النّدیفُ والنّدیفةُ ہمتا +
النّدیفُ پنبه زده● النّذرُ واجب کرده
النّذورُ ج● النّذیرُ بیم کننده● النّذرُ
ج● والنّذیرُ اسم النبی علیه السلام● والنّذیرُ الانذار●

القدح والقدحان والاقداح جمع
الندیم الذی یشرب معک الشراب
ان ... شراب ... خواره ... بعد
الندم والندامة ... ندم ... الام
وندم ... ندامة ... ندمان
... الندمان ... ندامی
وجمع الندیم ندام وجمع الندمان ندامی
والمراة ندمانة والنديم ... مدامة
المنادمة ... الدائمة ... شرب الشراب
صحاح

النَّرجِسُ نرکس● النّرجسدانُ نرکسدان
ونرجسُ المائدةِ بزما ورد● النَّزَمُ یقالُ +
منهم نزاعةٌ ای خصومةٌ● النّزحُ چاه
کہ آبش بکشیده باشند● والنّزوحُ ایضًا●
النّزُّ مردم سبک● وزیرک● وآب زه
النُّزوزُ ج● النّزَّةُ ناقه سبک● جبهةٌ
نزعاءُ پیشانی فراخ● زرعٌ نَزِقٌ کشته
زرده مند● ویقال فلانٌ نَزِقٌ بَرِقٌ
ای طیّاشٌ حیرانُ● النّزکُ ذکر
سوسمار● والنّزکُ فروبی که از بان بختن بود●

النزلة علتیست معروف ارض نزلة
زمینی سخت رجل نزوان مردی سبك
النزور زن بسیار فرزند النزوع
جاه که آبش بدست کشند والنزیع
ایضاً النزب بانك آهو النزیع الغر
النزعاج النزیف انکه ضعیف شده
بود از بیرون آمدن خون بسیار رجل
نزیه مردی بزرگوار و مکان نزیه
جایگاهی خالی النسا رگیست
اندرون ران و درد پای الانساج

النسام

النسابة نسب کننده النساج جولاه النا   جونج
النس الشحم النسب خویشی الانساب
ج النسج خانه عنکبوت النسر کرکس
و گوشت اندرون سم اسب چون خسته   +
خرما النسوج والنسر الطایر والنسر
الواقع دو ستاره است معروف و یقال
لهما النسران ونسر نام بتیست
انا نسفان آوندی پرخاك بسر
بشوند النسر زه وزاد النسل
باقی شیر که در سر پستان بماند

٤٦١

وشیرهٔ انجیر النَّسَمَة دمه ومردم النَّسَم
ج النَّسْنَاس مردم آبی وگویند مردم
جنسی اند از خلق بر یک پای جهنده
النَّسُوف آن اشتر که گیاه کنده
بشر دهن النَّسُولَة آن ستور که ازو
نسل گیرند النَّسْیُ رکوی حیض النَّسِیُّ
والنَّسِیءُ شیر با آب آمیخته النَّسِیئَة
بر باد النَّسَایا ج النَّسِیب خویشاوند
وانکس که او را نسب بود والنَّسِیب
غزل یقال فلانٌ نَسِیجُ وَحْدِهِ

فلان یگانهٔ روزگار است وبی همتا
النَّسِیس باقی جان النَّسِیسَة سخن
چینی النَّسَاس ج النَّسِیف نشان
بر پهلوی اشتر از پای که فراوی زنند
النَّسِیکَة آنچه قربان کنند بنا النَّسَائِك
والنُّسُك ج النَّسِیل عسل گداخته
وپر وپشم که از اشتر ومرغ سفند النَّسِیم
باد نرم وخوش النِّسَام ج النَّسِیُّ
فراموش کرده النَّسْیُولَة ج النَّسَا
نشاسته النَّشَّاب تیرگر النُّشَّاذ

زمین بر بالا والنَشْزُ ایضًا الانشازُ
والنُشُوزُ ج النَشاصُ ابر دور از زمین
النَشاطُ م النَشَبُ المالُ والعَقارُ
النَشْتوقُ نهور آب النَشْجُ راه کذر
آب الانشاجُ ج النَشْرُ دمیدن
بوی خوش النَشْزُ پشت درسنك
النَشْفُ سنك باشنه الواحدةُ
نَشَفَةٌ النَشَمُ درخت کرم النَشْنَشَةُ
بانك زره النَشُوءُ برجون بدید آید
النَشْوانُ خبر برسنده والنَشْیانُ
ایضا

ایضًا النَشُوحُ آب اندك النَشُوطُ
چاه که بیك کشیدن آب برسد
النَشُوعُ داروی که بمیان دهن فرو کنند
النَشُوقُ داروی که در بینی افکنند النَشْئَةُ
کناره حوض النَشِیجُ آواز النَشِیدُ
شعر النَشِیشُ بانك جوشیدن
دیك و بانك سبوی النَشِیطَةُ
آنچه از مال کافران یاوند در راه
النَشایِطُ ج النَشِیلُ کوشت که برند
بی توابل النَشِیلَةُ کوشتابه

ص النصّاح نصیحت کننده ودرزی
النصال پیکان کر النصب هرچه
بپای کنند برای پرستش چون سنک
وماننذ آن الانصاب ج والنصب
اعراب زور شاة نصباء کوسپندی
که سرو روی راست برآمده بوذ النصران
والنصرانی مرد ترسا النصاری ج
النصرانة والنصرانیة زن ترسا
وترسائی النصرانیات ج النصل الحدید
المرفوع النصف نه جوان ونه پیر

مذکر ومونث اندرین یکسان بود النصفون
والانصاف ج کوز نصفان کوزه
بنیمه آب النصفة داد النصل پیکان
تیر وتیغ شمشیر الانصل والنصول
والنصال ج النصوح توبه خالص که
ازان باز نکردند النصیب نیاوه
الانصبة والانصباء ج النصیبة
آن سنک که بپای کنند برکنارهٔ حوض
النصائب ج النصیح الناصح النصیر
الناصر والنصراء ج النصیف

کوا شمه النُصفُ ج والنِصیفُ نیمه
النَصیلُ زیر کلوی کاو و جز و النَصیلَة
کروهه ریسمان النَصیُ بانیست النَصِیّة
بهترین جین النَضّاحُ کلاوب انباز
عَین نضاخة چشمه بسیار آب
النَضَحُ حوض فراخ الانضاح ج
النَضَدُ کالاء برهم نهاده والنَضَد
ایضا الانضاد ج النَضرُ زر والنَضیر
ایضا الانضر ج النَضرَة تازکی روی
النَضّ زر وسیم النَضناضُ مار
الضاام النَضوحُ بوی خوش النَضیحُ بخته
النَضیح خوی وحوض فراخ النُضح ج
النَضیضَة نشیمه وباران اندک
النَضا آیض ج النَضیُ اسبخوار کردن
و چوب تیر الانضیة ج النَطّاقُ کمر
فروش النَطعُ والنَطَعُ کام والنَطعُ
والنِطعُ نطع الانطاع والنُطوع ج
رجل نَطِسٌ مردی دریاونده النَطسان
تشنه النَطفَة زنر کوشی النَطَفُ ج
رجل نَطِقٌ مردی نیک سخن النَطناطُ

درازا • النَطا يطج • المَطول بخت کا •
والنطی • النَطيح آن صيد که از پيش
درآيد • وآن اسب که بر پيشانی دو دا
دارد وهی نكرة • ورَجلٌ نَطيحٌ مردی بد
اختر • النَطيحة گوسپند که بزخم سرو
مرده باشد • يقال ما به نَطيش ای قوّةٌ •
النَطِلَة آنچه بماند از نان در تنور تا
بسوزد • ظ قومٌ نَظّارةٌ گروهی که می نگرند
بچيزی • النَظِرة مهلت • النَظم سخن
راست كرده بروزن • وسه ستاره است

نزديك بجوزا • ويقال جاءنا نَظمٌ من
جرادٍ وهو الكثير • النَظناظ مرد بسيار
سخن • النَظير مانند • النظائر والنُظَرآء ج
ع رَجلٌ نَعّارٌ مردی فتنه انگيزنده • وعِرقٌ
نَعّارٌ رگی که خون بشتاب رود
از ان • النَعام اشترمرغ الواحدة
نَعامةٌ • والنَعامة شاه راه • وآن ديوار
که بر دو سوی چاه بود وچوب ميان
بکره • ونشان که در بيابان بود • ودرکسیت
دريای • وگروهی مردمان • وتاريكی •

النعام

النعایم ج ونعامة لقب مردیست
ونام اسبی است ویقال افعل ذلك
نعامة عینٍ یکنم آن بسر وچشم النعایم
نام منزلیست از منزلهاء ماه النعت
نشان النعوت ج النعثل مرد دراز
ریش وکفتار نر النعجة ماده میش
وماده کاو دشتی النعاج ج حمار
نعر جزی مکس کرفته النعسة
الاردن خواب کران النعش
جنازه النعف ما ارتفع من الوادی

النعل م ونعلین وآهن بن نیام شمشیر
وپی پشت خم کوشه کمان وزمین
درشت النعال ج النعم چهار پای
النعمان والانعام ج الاناعیم
ج النعماء والنعمة والنعیم
ناز وآسایش ویقال نعم ونعمة
عینٍ ونعیم عینٍ بسر وچشم وهی
کلمة ایجاب النعناع والنعنع
بودنه النعو شکاف لفراشتر
النعوس آن اشتر که خواب کند

نزديك دوختن • النَّعِيبُ بانك كلاغ •
النَّعِيُّ خبر مرك • النُّغْبَةُ الجُرْعَةُ •
النَّغَضُ اشتر مرغ نر • والنُّغْضُ سر
شانه • النَّغَفُ والنُّغْفُ آب بيني
مردم حون خشك بود • النَّغَفَةُ كرم
بيني كوسبند • النَّغْنَغُ النَّغْمَةُ
آواز • النُّغُوضُ ناقه بزرك كوهان •
النَّغْيَةُ الصوت الحسن • النَّغِيقُ
بانك كلاغ • النُّفَاثُ والنُّفَاخُ
دمنده • والنَّفَّاخُ باد ير • النُّفَاخَةُ

دم آهنكر • النُّفَاخَاتُ ج • النَّفَّاطُ
نفاطه دار • النُّفَّاطَةُ نفت انداز •
النَّفْحَةُ جيز اندك • يوم النَّفْرِ
روز سوم عيد كوسبند كشان • وليلة +
النَّفْرِ آن شب كه حاجيان از منا
باز كردند • النَّفَرُ كروهي مردم از سه
تا ده • النَّفَسُ دمه • الانفاسُ ج • النَّفْسُ
تن مردم • وجزو • وجان • وخون • وآب
وهمت • وجشم زخم • وهستي • النُّفُوسُ
•

ج النفض آنچه بیفتد از چیزی چون
بپوشانند وآنچه بیفتد از بار درخت النفضة
گروهی راه از جاسوس وجز آن پاک
دارند والنفیضة ایضا النفائض
ج النفط نفت النفطة ابله
دست وید نفطة دستی ابله
شد النفق سوراخ وسردابه
الانفاق ج النفقة هزینه
النفقات والنفاق ج النفل
غنیمت الانفال ج والنفل سپرم

بالی

النفل

النفل طاعت که نه فریضه بود ونه سنت
النفنف میان آسمان وزمین ومیان
دو کوه النفانف ج النفوح اسب
لکدزن وآن ناقه که شیر وی
بیرون آید از بستان بجد دوختن +
النفور آن خر که از هر چیزی بهراسد
النفوز بالفاء والقاف آهوی جهنده
النفیتة کاجی النفیجة کمان
النفایج ج النفیر گروه مردم
النفیس قیمتی النفی آرد که آسیا

مى اندازد ق النقا برنك ريك • الانقاج
النقاب سم زن • النقاة انجه بيفتد
از طعام • النقاد نقد كن • وتحشيس
فروش • النقاد ونج • النقار كنده
كر • النقارة آن آهن كه بان نقش كند
زركر • النقاش نكاركر • النقاش ونج
النقاض ابريشم فروش • النقاط انكه
كراسه را نقط برزند • النقاط ونج
النقال باركش وحند دو • النقب
راه در كوه • ورزن خانه • النقاب

و

والنقبة ج • النقد حاضر • النقود ج
ونقد البلد روان • النقد كوسبند
خرد • النقيد والنقاد ج • والنقد
تحشير • رجل نقد مردى خورده دندان
والنقد كودك زادى • وتن خرد • و
حافر نقد سمى بوسنه كن • النقذ آن
اشتر كه از دزدان باز ستانند • و
النقيذ ايضاً • النقايذ ج • النقرى
مهمانى خاص • النقش نكار • النقوش ج
النقع كرد اندر هوا و زمين

خوش خاك وحوض آب الانقع والنقاع
ج والنقع الصوت النقل آن دردکه
بکیرد درخف اشتر وا نزا کیر کند
النقل سنك رجل نقل مردی حاضر
جواب النقلة بنره النقوع سلاك
+ ای که آب درکشان والنقوع دارو
که دراغا زند والنقیع ایضا النقیب
سالار النقباء ج والنقیب زبانه
+ ترازو النقیر کو بر پشت خسته خرما
+ ولاك که آرد سرشند دران و

ویقال فلان کریم النقیر ای الاصل
النفیش مانند النقیض بانك عقاب
ومرغ خانه وبانك محمل ورحل وبانك
خایدن علك وبانك فرود آمدن
دیوار والنقیض والنقیضة ضد
الشیء والنقیضة راه درکوه النقیع
شراب که از مویز کنند وچاه بسیار
آب النقیعة مهمانی باز آمدن از
سفر وشیر ماست النقایع ج النقیق
+ بانك كرو ومرغ خانه النقیلة

النَکَالُ • ج النقائل لخت اسم صند
عقوبت • النَکَبُ دردکه اشتر را بگیرد •
در شبانگاه • النَکْبَاءُ آن باد کرده
وی بر راه ان جهار باد معروف
باشد • النَکَبَةُ معروف النکبات ج •
النَکِدُ ناکس • ناقةٌ نَکِدَاءُ اشتری
بی شیر • رَجُلٌ نَکِرٌ مردی انکار کنده •
النَکَرُ آکلن کردن • النَکَفُ ج •
النَکُوعُ زن کوتاه • النُکُعُ ج • النَکَهَةُ
بوی دهن • النَکِیثَةُ سختی • النَکِیرُ

+

الاِنکارُ • م النَمَامُ سیسنبر و سخن
چین • النَمِرُ پلنگ • وابر پلنگ رنگ •
سند
النُمورُ والنِمارُ والنُمُرُ ج • النَمِرَا گون
پلنگ رنگ • النَمِرَةُ پلنگ ماده • النَمِرَاتُ
ج والنِمَرَهُ کلیم خرد • النِمَرُ ج • النَمَشُ
نقطهٔ سپید که بر ناخن افتد • النَمِشُ
آن گاو که نقطها دارد • النَمَطُ گروه
مردمان • والنَمَطُ النوع • والنَمَطُ
جامهٔ باز کشیدنی • الانماطُ ج • النَمَطِیُّ
نمط فروش • النَمَغَةُ انجا که می جهد

+ ازآهیانهٔ سر ویقال نُمَغَةُ القَوم
ای خیارشم النَّمِلُ انك آرام نگیرد
بریکجای النُمُلُ والنَّمَلاونُ مور النَّمْلَةَ
یکی النِمالُ ج والنَّمُلَةُ آن ریش
که سر بسیار کند وشکاف در
کنارهٔ سم اَرْضٌ نَمِلَةٌ زمینی بسیار
مور النَّمْنَمَةُ سپیدی که بر ناخن
افتد النَّمْنَمُ ج النَّمّ والنَّمُومُ سخن
چین النَّمِيرُ آب گوارنده النَّميمَةُ
سخن چینی النَّمِيمُ والنَّمائِمُ ج النَّواةُ

+ خستهٔ خرما و پنج درسنك النَّوَياتُ
وَالنَّوَى ج والنَّواةُ الحَاجَةُ النَوَى ج
النَّوارُ زن از تهمت دور النُّوُرُ ج
ونَوارنام زنیست النَّوّامُ خواب
کننده وبسیار خواب النَّوْرُ شکوفه
الانوارُ ج النُّوُرُجُ كُرد ون النَّوْرُ
النَّوروزُ نم وآن نخستین روز ماشد
از فروردین ماه النَّوضُ رود آب
الانواضُ ج النَّوطُ جلهٔ خرد که اندرا ن
خرما بود النِّياطُ ج النَّوعُ کم از جنس

السرور نوار نوافر
الینا از جمع ...

الانواع ج النوف کوهان وکناره
فرج الانواف ج النوفل دریا
ومردم بسیار عطا ونوفل نام مرد است
النوفلة نمکدان النول کوی باز
وپروی جولاه الانوال ج ویقال
نولک ان تفعل کذا باید که چنین
کنی النوم خواب النووج بادرود
رو النو ودنبل رجل نوم مردی بسیار
خواب النوی دوری یقال ما بها
نویص ای قوة وحرکة النهار

ادس

النهار روشنایی روز النهر
والانهرة ج والنهار بچه جرز
النهامی آهنگر النهب آنچه
بغارت بیا رند النهاب ج النهبل
مرد پیر النهبلة زن پیر وماده
اشتر بزرگ النهج راه فراخ النهد
اسب بلند والنهد دد کرکولی
النهدان حوض پر آب النهر
جوی الانهار والنهر ج
یقال نهر نهر جوی بسیار

آب ورجل نهر صاحب نهار النهس
مرغیست النهسر بچه کرک النهابر
ج النهش اندکی کوشت ران النهشل
مردم پیر بزرک تمام در خلقت وکرک
وجرغ النهض میان دوش وکتف
اشتر الانهض ج النهل اول شربت
النهمة همت النهنة جامه تنك
النهوق خر بانك كند رجل
نهو مردی باز زننده از منکر رجل
نه مردی خردمند النهی کوشت

خام النهیت بانك شیر والنهیم ایضا
النهیدة آن طعام که از دانه حنظل
وآرد سازند النهیق بانك خر
النهیك مرد دلیر وشیر را نیز کویند
ونهیك نام مردیست یقال جزور
نهیة ای نهایة فی السمن النحة
هر باد که در مقابل دیکری جهد
النیدلان دیو نسیرك النیران
آفتاب وماه النیرب سخن چینی
النیرج کردون النیروز نوروز

النَيارُزج. النَيْزَكُ معرّبُ النيازَكْ
ج. النَيْسَبُ راه مور با موربهم وراه
راست. النَيْطُ آن رگ که دل بدو آویخته
بود از رگین. النَيطَلُ دول وپیمانهٔ
خمر النياطِلُ ج. النَيْفُ والنِيفُ
الزيادة يقال عشرةٌ ونَيِّفٌ
ومائةٌ ونيّفٌ. النَيْفَقُ نيفهٔ
شلوار. النيافقُ ج. النَئِيمُ بانگ
شير. باب النونِ المضمومة
ب. النُباحُ بانگ سگ. النُباغة

سبوسهٔ سر. النُبْطَةُ سپیدی که
زیر دست اسب بود. النُبْلَةُ سنگ
استنجا. النُبَلُ ج. والنُبْلَةُ اللقمة
الصغيرة. النُبُوَّةُ پیغامبری
النُبُوحُ بسیاری وعز خویشان. ه
ت النُتَفَةُ سخن لطیف. النُتَفُ
ج. ج النُجُثُ غلاف دل. الانجاث
ج. النُجْحُ پیروزی. ح النُحابُ سرفهٔ
اشتر. النُحاتَةُ تراشش چوب
النُحازُ سرفه. النُحاسُ مس ودود

خ

النخام جره مرغیست النحص بن کوه
النخل عطا النحارة باقی علف که ستور
بکنارد النخاع مغز پشت مهره النخاعة
والنخامة خیو که از دهن بیندازند النخالة
سبوس النخبة دوستکانی کلمة
عراقیة النخبج والنخبة کزین
جیز النخرة پیش بینی النخرخ
النخروب کوثا نوا النخاریب
ج النخط آب که با بچه بیرون آید
ویقال ما ادری ای النخط هو ندانم

که جه بردست اوا الندأة قوس قزح
الندبة شیون الندبج الندح زمین
فراخ الانداح ج الندقة اندکی از
شیر الندفج الندهة بسیاری مال
النذارة والنذر والنذر بیم النزآ
آن درد که بگیرد گوسپند را می سکیزد
تا بمیرد النزاب بانک آهو النزفة
آب اندک النزل روزی وآنچه پیش
آینده نهند وافزونی که از نان بختن
آید الانزال ج النساف کرنجک

مرغیست النساسیف ج النسالُ
پرو پشم که اشتر و مرغ بیفکند النُخَةُ
آنچه ازان نسخت کند النُسَخ ج
النُسَغ آب که از درخت برود چون
ببرند النُسفَةُ پاره آرد النُسَف ج
النُسُك گوسپند قربانی الانساك
ج النشاب تیر النُشارة خرد اهره
النُشافَةُ کف شیر نُشبةٌ کمان
ماده النُشرة افسون النُشَر ج
النُشقَةُ رسن که در گردن بزغاله

کند النُصَب والنُصُب هرچه بپای
کند برای پرستش و عذاب و رنج الانضا ب ج
النُضادُ نواسته خشت النُضار زر
و شمشاد النُضاضَة فرزند باز پسین
نُضاوةُ الحِنّاء پس زنگ حنا
النُطفَةُ آب که بچه ازان بود النُطَف
والنِطاف ج النُطلَة آوند شیر
بمودن النُطَل ج النُعاس خواب
النُعامی باد جنوب النُعَرة خرمگس
النُعَر ج والنِعران والنُعَرة

النُّعم والنُّعمی ضد البؤس والبؤسی النُّعنع
ذکر دراز النُّغاشة سرند مرغیست
النُّغاشی مردم کوتاه النُّغبة یک شربت
آب النُّغب ج النُّغر سرخ جنک
مرغیست النِّغران ج النُّغنغة
کوشت کرد اکرد ملازه النَّغانغ
ج النُّفأة پاره کیا النُّفاء ج
النُّفاجة بن کلک پیراهن النُّفاجات
ج النُّفاخة سوارک آب النُّفاض
درد کوسپند النُّفایة بد

لعال نعم عیر ونعام عیر +

النغبو قد نطر الداء

النفخة

النُّفحة باد بینی النُّفساء زایسفان +
النُّفساوات والنِّفاس ج النُّفصة
پاره آرد النُّفص والنُّفصاء ج النُّفضة
لرزه تب النُّفقة سوراخ موش دشتی
یوم النُّفور روز سوم عید کوسپند کتان +
والنُّقاح آب سرد دلکشای النُّقادة
تحتیر النُّقاز آن درد که کوسپند +
را بگیرد و بمیرد از آن النُّقاز بچه
نجشک النُّقالة پوست غاله +
وآشیانه مرغ النُّقاوة بهترین چیز

النقاية بترين جيز النقبة اول
كركى اشتر النقبج والنقبة
سوراخ سته وكونه وازار دبنفه
دوخته النقبج النقدة
سكوره النقرة زر و سيم
كداخته ونقرة القفا مغاك
قفا النقرج والنقرة كو
آب ايستاده در رود النقرة
دردبست كو سبند النقطة معروفه
النقط والنقاطج النقل م

النقز لالا
الصاد

النكاث

ك النكاث دردلفج اشتر النكحة
بسيار نكاح النكدان آن اشتر
كنبجه بترسيد واو هميشه بسيار
شير باشد النكر زشت
وشكفت النكيبا آن بادكه ميان
بادصبا وشمال آيد النلك درخت
كوهج النمرقة بالش برنشستن
وبالش كه درميان بالان نهند النمارق ج
النمى بشين ويقال ما بها نمى اى
احد النمير آب اشترك كياهيست

کا اشتران خورند، النواد شکوفه النوب
کوژ انگبین که با سیاهی زند، النوبة
سیاهان، الواحد نوبی، النوت
ماهی، النوتی کشتیبان، النواتی ج +
نوح نام پیغامبرست علیه السلام، النور
روشنایی الانوار ج والنور روشن
کننده، النورة آهک، النوشادر
النوق برکه مرغیست، رجل نومة
مردی بی نام و آنکه بسیار خواب
کند، النون ماهی بزرگ، النینان

نه

والنون دوات و تیزی شمشیر الانوان
ج والنون نام شمشیرست، النونة
جاه زنخ، النون، النؤی آن جوی ج
که بکنند گرداگرد خیمه آب باران را
الانآء والآناء والنؤی ج، النهاء
القواریر، النهاق بانگ خر
النهبور ریگ، النهابیر ج، النهبی
هرچه بغارت بیارند، النهزة
الفرصة، النهس لغة فی النهش
و هو طایر، النهیة خرد، النهی ج

باب النون المكسورة النِّبْر

خانهٔ کندم وجو وجز آن الانبارج

والنِّبْر جری است بر دو پوست

اشتر بیاماسد النبارج النبراس

چراغ النبار یس ج النجا ابر که

آب بریخته بود النجاد دوال شمشیر

النجد ج النجار اصل مردم النجارة

درودگری النجاف کیسه که بر شکم

کشن بز بندند تا کشنی نکند و تا سنه

روزین در النجف ج النجس

بلیدی النحاس اصل مردم النحریر

نیک دان النحاریر ج النحلة عطا

النحی مشک روغن الانحاء ج النحاس

آغازه وآن باده کوزکانی باشد

که کفشکر بر سر کالبد زند النِّدّ همتا

الانداد ج النرسیان نوعیست

از خرما النز آب زه النسرین

نسترن والنسترن معرب النسع

والنسعة نوار ادمین و دوال تافته

الانساع والنسع ج والنسع نامیست

النخاع رک سفیدی که در استخوان بود

بادشمال را النَّسیُ رگ وی حیض الانسا آ
ج ش النشوار باقی علف که ستور بگذارد
ص النِصابُ اصل مال چون بحد
رسد که زکات بران واجب شود
و دستهٔ کارد و شمشیر و نشتر و
درفش و جز آن و اصل مردم النِصاح
رسنه النُصُح ج و نِصاحٌ نام مردیست
النِضحُ نوعیست از جامه سپید النُصف
نیمه و داد الانصاف ج النِصیفة
ض بهترین النِضو آن اشتر که از بسیاری

لاغر شده بود الانضاء ج ط النِطافُ
خوی النِطاق کمر و ازار النُطُق ج النِطاسی
والنِطّیس پزشک استاد و زیرک
النِطعُ کام والنِطْعُ نطعُ الانطاعُ
ظ ع ج یقال نظامُ الامر نوای کار النِعَمُ
ضد بئس النِعمة ضد الشدة والجمع
ف النِعَمُ النِفاسُ زایشانی النِفاض
نوعیست از چادر النِفوة آنچه سفته
ق از چیزی النِقاب روی بند
النُقُب ج ورجلٌ نقابٌ مردی

دانا بکارها پوشیده • النِقْرِسُ
درد پای • والنِقْرِسُ والنِقْرِیسُ
پُرسُك دانا • النِقْزُ رُذالُ المالِ
والنِقْسُ سیاهی دوات • الانقاسُ
ج • النِقْضُ آن اشترکه از بسیاری سفر
لاغر شده بود • الانقاضُ ج • النِقْلُ
نعلین کهنه • الانقالُ ج • النِقْنِقُ
اشتر مرغ نر • النقانِقُ ج • النِقْوُ
استخوان مغزدار • النِقْیُ مغز
الانقاءُ ج • النِکْثُ ریسمان تاب

داده • الانکاثُ ج • النِکْسُ مردم فرو
مایه ناکس و تیر نگونسار کرده • الا نکاسُ ج
النِکْلُ بند که بر پای نهند و آهن لگام
الانکالُ ج • النِمْسُ چیزی است
که اژدها را بگزد و بکشد • النِهایَةُ
پایان کار • النِهایاتُ ج • النِهْیُ
آبگیر در دشت • النِهاءُ ج • النِیاطُ
رگ دل • النِیافُ اشتر نر دراز
بلند بر و ساده یکسان بود • النِیُّ
گوشت خام • النِیرُ علم جامه و جوی

که بر کردن کاو هند. الانیار و النیران

ج. والنیر الخشبة التی ینسج علیها.

النیطل داهیه و پیمانه. النیل

والنیل رود مصر. النیلج نیله یقال

ثوب نیلج جامه نیله. النیلوفر

نیلوفر. النیق بالا کوه. النیقة

نیکوئی. النیم پوستین درازموی

وکویند پوستین کهنه. النیة معروفة.

النیات ج. تم کتاب النون

بحمد الله بسم الله الرحمن الرحیم کتاب الواو

باب الواو المفتوحة

ا الوآ اسب باندام خلق والانثی

وآة. الواب اشتر بزرک و نیکو

وسم جرف. الوابة کوآب در سنک

که آب درانجا باستد یقال رما

بالدار و ابره ای احد. الوابط

بددل ضعیف. الوابل باران

بزرک قطره. الوابلة استخوان

سر کاه زانو و سر بازو. الواجد

بی نیاز. الواجدون ج. الواجدة

٤٥٩١

خشمکین الوجد ج الواجل والواجلة
ترسنده الوجل ج الواجم خموش خشمکین
که از خشم در روی او بدید بود الواحد
یکیست بحقیقت الواحدون والوحدان
والاحدان ج الوأد آواز سخت
الوادی رود الاودیة ج ویقال
وقع فلان فی وادی تخیب وتهلک
وتضلل ای فی الداهیة الوارث
میراث گیرنده الوارثون والوراث
والورثة ج رجل وارد الشفة

مردی آویخته لب ووارد الارنبة
سر بینی دراز ووارد الشعر دراز
موی شفة واردة لبی آویخته
الوارش طفیلی بر طعام ظل وارف
سایهٔ فراخ شجرة وارقة درختی
سبز با برگ الواری بیه فربه
والواری آتش بر کننده ویقال
للرجل الکریم واری الزناد الوازر
گناه کار الوزر ج الوازع سگ
شبان وانکه لشکر را کرد کند

الورعة ج الواسطیان بالاز اشتر
ودواسط نام شهریست الواسطة نیم دسته
کاوجاد الواسع بی نیاز و دانا بکار
وفراخ عطا الواسعون ج شاة
واسق کوسبندی آبستن الواسل
الراغب الی الله عز وجل واشق نام
سکیست الواشمة آن زن که نکار
کرد کند بر پشت دست الواشی
الضراب والغماز والجمع الوشاة
الواصب دایم وخالص و دردناک

الواصف صفت کننده الواصفون ج
الواصلة آن زن که پیوند دموی
خود بموی جد خود الواصی نبات
درهم درشده الواضحة دندان
مرأة واضع زنی سر برهنه الواعظ پند دهنده
الواعظون ج الواعیة بانک الواغل
طفیلی بر شراب الواغلون ج
الوافد از زدو بلندی ازد وسوی
رخ که در وقت خاییدن بدید
آید وچون مردم پیر شود نتوان دید

الوافه خادم خانه جلیبا الواقصة
نیاوه الواعه نامیست رستاخیز را
وداهیه را سرج واق زمینی که
بت را نگاه دارد الواله بسد
اشتر و گوسپند الواجة آن
درد که بگیرد مردم را الوالد پدر
الوالدون ج الوالدة مادر الوالدات
ج الوالدان پدر و مادر الوالع دروغ
زن الواله والانثی والهة حیران
الوالی کاردار الولاة ج الواثق

دوست دارنده و وامق نام مردیست
الوان کران احمق الواو اشتر بزرگ کوهان
الواهب بخشنده الواهبون والوهاب ج
الواهف خادم خانه جلیبا الواهنة
پهلوی زیرین و کناره بی کردن الواهن
والواهی سست الوبا والوباء بیماری
عام الاوباء والاوبیة ج الا الوبال
سرانجام بد الوبر سوم روز از ایام عجوز
الوبر پشم اشتر الاوبار ج الوبرة چیزی است
کهتر از گربه دنبال ندارد الوبر والوباد ج

الوتيع داء يأخذ الابل
مرض در اشتر

الوَبْشُ نقطهٔ سبید که بر ناخن افتد
الوَبْلُ باران بزرگ قطره الوَبْلَة
میان دوشانه الوَسِیلُ کدین کاره
که جامه بدان بکوبند وعصا، بزرگ
وبسته هیزم والوَبِیلُ گران و
ناگوارد وسخت الوَتِحُ اندك الوَتَا
مِیخ الاوتاد والوَتِدُ بلندی
گوش از سوی روی الوَتْرُ تاوحدان
لاجمع له والوِتْرُ یگانه وکینه الاوتار
ج الوَتَرُ زه الاوتار ج الوَتَرَة

وخشبة النصار
الذی یدق بها
النساء بعد النسج

٧٥٧

آن حلقه که بدان نیزه زدن آموزند و
یقال ما فی عملِه وَتِیرَةٌ ای فَتْرَةٌ
یقال ما زال علی وَتِیرَةٍ وَاحِدَةٍ
ای علی طریقةٍ واحدةٍ الوَتِیرُ
سبید الوَتِینُ رگ دل که چون
ببرد مردم بمیرد وگویند رگیست
سبید درمیان پشت ما زد کانه قصبة
الوَثَاقُ بند الوَثَلُ لیف الوَثَن
بت الاوثان ج الوَثِیُّ بت پرست
یقال فراشٌ وَثِیرَةٌ بستری نرم

٥٠١

ثوبٌ وثيقٌ جامه نيك بافته الوثيقة
استوارى و نامه خريد و فروخت
الوثائق ج الوثيل رسن ليفين
الوثيمة سنك و جماعة الجيش
ج الوجاح پرده الوجب بد دل
الوجبة خورد يكبار در شبانروز
الوجبات ج الوجّ كوژ الوجد
الوجدة توانكرى الوجد كو آب
در كوه الوجاد ج وجرة نام
جايكاهيست يقال كلامٌ وجزٌ

وجيزٌ اى موجزٌ الوجع درد الاوجاع ع
الاوجاع ج الوجِع دردمند الوجاعى
ج الوجعاء دبر مردم الوجل ترس
الاوجال و الوجال ج الوجم سنك
بهم نهاده الاوجام ج ناقةٌ
وجناء اشترى سخت كوشت الوجنة
فراز رخ الوجنات ج يقال
ما ادرى من وجّن الجلد هو ندانم
كه چه مردمست او الوجود دارو
كه بميان دهن فرو كنند الوجه

٥٠/٣

دوی الاوجه والوجوه ج والوجه
من قوله تعالى بلى من اسلم وجهه لله ای
دینه وقوله عز وجل الا وجهه ای الا هو
والوجه اول روز وخشنودی
والوجه الناحیة التی یقصدها
والوجه القبلة من قوله تعالى فثم وجه الله
ای قبلته الوجیئة طعام که از خرما
وشیر سازند الوجین سنگ
الوجیه روی شناس وآن کودک
که بخلاف تن زاید ج الوحاء

الوحاة بانگ الوحدة یگانگی الوحر
کینه الاوحار ج الوحرة جنبنده است
چون کرباسک الوحر ج الوحش
رمنده الواحد وحشی ج الوحوش
الوحیش ج الوحش د رم الوحشة
اندوه وبنهانی الوحشی برپای که
بادشت دارد ووحشی القوس
پشت کمان شعر وحف ووحف
موی بسیار ونیکو الوحفاء آن
زمین که در وسنگ سیاه بود الو

والوحش اسم موضع قال
ینسب الحیوان الیه
وحشی

ج الوحل الاوحال والوحول الوحم
آنچه که زن آبستن آرزو کند الوحمی
آن زن که ویرا چیزی آرزو کند ج
وحامی ووحوح مردی سبک الوحی
الناء الوحی پیغام والهام وسخن نهانی
واشارت ونبشته الوحی ج الوحید
تنها ویگانه یقال هو وحید قحد
اتباع یوم وحیم روزی گرم الوخز
چیز اندک الوخش فرومایگان
الوخشه جله خرما الوخم بدگوار

سخته

الوحل

الوخواخ فربه که می لرزد گوشت او
الوخیفه آرد الهجامه وبینوا
الوخایف ج الوخیم ناگوار زنده
الوداک چربش فروش الودج
رگ گردن ستور که قصاب ببرد
الودجان دو الاوداج ج الود
یخ ووَدّ نام بتیست الودس اول
نبات که بدید آید ویقال ما ادری
این ودس ای ذهب الودعه
گوش ماهی الودفه مرغزار سبز

الوَدْقُ باران که بیابی بارد الوَدَقَةُ
نقطهٔ سرخ که بر چشم افتد الوَدَكُ
چربش الوَدُودُ دوستدار مطیعان
الوَدُوقُ والوَدِیقُ آن اسب که کشن
خواهد یقالُ روضةٌ وَدِیقةٌ مرغزاری
خوش و تازه از بسیاری نبات
الوَدِیقَةُ گرما نیمروزان الوَدائِقُ
ج الوَدِیدُ دوست الوَدِیسُ نبات
خشك الوَدِیعُ ساکن الوَدِیعَةُ
معروفةٌ الوَدائِعُ ج یقالُ روضةٌ

وَدِیقةٌ مرغزاری خوش و تازه از بسیاری
نبات الوَدِیقَةُ گرماء نیمروزان
الوَدائِقُ ج یقالُ دجاجةٌ وَدِیکَةٌ
ای سَمِینةٌ الوَدْیُ والوَدِیُّ آب
سپید که بر اثر بول بیرون آید
والوَدِیُّ والودی کردوی خرما
الوَاحِدَةُ وَدِیَّةٌ ذ الوَذاحُ زن
تباه کار فرومایه واشتقاقه
من الوَذَحِ والوَذَحُ سرگین که بر
پشم گوسپند گیرد الواحِدَةُ

وَذَحَةٌ الوُذْحُ ج الوَذرَةُ بارهٔ
کوشت الوَذَرُ ج الوَذَمُ دوال کوشا
دلو الاَوذامُ ج الوَذَمَةُ بارهٔ جکر
الوَذَمُ ج يقال ما بِهِ وَذْيَةٌ اي
عَيْبٌ الوَذِيلَةُ آينه و باره سيم
نا بکار برده الوَذَايِلُ ج الوَ
نواسه من قوله تعالى فبشرناه باسحق
ومِن ورا اسحق يعقوب يقال هذا
ابني من الوراء اي هذا ابن ابني ووَرا
بس و کويند پيش و هو من الاضداد

الوَرَاقُ خُضرةُ الاَرض من الحشيش الوُرَّاقُ
کاسه نويس و رَجُلٌ وَرَّاقٌ مردی بسيار
درم الوَرْدُ كل الواحدةُ وردةٌ والوَرْدُ
کل زرد بام و اسب کلکون الوِرادُ ج
ردٌ الزعفرانِ لاله الوَرْسُ زعفران
و رنک زرد الوَرَشانُ والوَرَاشِينُ ج
الوَرْطَةُ وحل که ستور دران افتد
و مى خيزد الاَوراطُ ج الوَرَعُ بددلى
و پرهيزکاری الاَوراعُ ج الوَرِعُ
پرهيزکار الوَرِعُونَ ج الوَرِقُ

درم الاوراق والورقات ج الورق ورق
کاغذ وبرگ درخت وکوسـ
وخون بسته کماز جراحت بیفتد
ج شجرة ورقة درختی بسیار
الورك سرین الاوراك ج الورل
چیزی است کهترا زسوسمار باد
درازا الاورال والورلان ج ال
آماس الاورام ج ورنة نامیست
ذوالقعده را الورهاء زن خویله
الورى آفریدگان الوریقة آرد

ن
ـتهٔ سست الورید رک گرد
ـبان دو الاوردة ج الورق
ـرخما بن بسیار برگ الوری
ـربه الوزان آنکه بار بر سنجد
ـون ج الوزر پناه گاه الوزر
ـی الوزغ جنسیست از کر باسك
ـلة وزغة الوزمة خورد
ـد در شبانروزی الوزمات ج
ـد ستة ترة الوزر ستاده است
ـب جنوب الوزر واز مردم

مردم سبک الوَزْوزُخرک خاد
کشیدن الوَزُوعُ الحَرِیصُ الوَزِیرُ
دستور الوُزَرآءِ والوَزیرُ لف
هرون پیغمبر علیه السلم الوَزِیمُ گوشت
خشک کرده و نروی خرما و دسته
تره الوَسَاعُ اسب فراخ گام و خرا
نیز گویند الوَشْبُ گیاه زمین اا
خاز و ثوبٌ وَسِیحٌ جامهٔ خازکن
سیانه و برگزیده و لسندیان الاو
ج وقوله تع وجعلناکم امّةً وسطًا

